

e
book
HUMANITAS
HETERO

SERIA DE AUTOR

ERIC-EMMANUEL
SCHMITT

Femeia în fața oglinzii

roman

ERIC-EMMANUEL SCHMITT

LA FEMME AU MIROIR

© Éditions Albin Michel – Paris 2011

All rights reserved.

Ilustrația de pe copertă: Amedeo Modigliani, *Tête rouge*

© Humanitas Fiction, 2015, pentru prezenta versiune românească (ediția print)

© Humanitas Fiction, 2015 (ediția digitală)

ISBN: 978-606-779-000-9 (epub)

EDITURA HUMANITAS FICTION

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0372.743.382; 0723.684.194

ERIC-EMMANUEL
SCHMITT

Femeia în fața oglinzii

Traducere din franceză de
DANIEL NICOLESCU

— Mă simt diferită, șopti ea.

Nimeni nu-i lua în seamă vorbele. În timp ce matroanele roiau în jurul său, una aranjându-i vreun voal, alta vreo cosiță, iar cealaltă vreo panglică, câtă vreme cusătoreasa îi scurta juponul și văduva arpentorului îi potrivea niște pantofiori brodați, tânăra, nemișcată, avea impresia că se preschimbă într-un obiect, un obiect atrăgător, îndeajuns de seducător ca să stârnească atenția vecinelor, dar, cu toate astea, un simplu obiect.

Anne contemplă raza de soare care, țâșnind prin fereastra uriașă, străbătea pieziș încăperea. Zâmbi. Mansarda, căreia acest șuvoi auriu îi sfâșia penumbra, părea un desiș de pădure în faptul dimineții, în care ferigile erau înlocuite de coșurile cu rufe, iar căprioarele – de femei. În ciuda sporovăielilor nesfârșite, Anne asculta cum tăcerea plutește prin cameră, o tăcere ciudată, senină, deasă, care venea de departe, aducând vești în zarva iscată de cumetre. Anne întoarse capul, nădăjduind ca vreuna dintre femei să o fi auzit, dar nu întâlni nici o privire; condamnată să le îndure atențiile, se îndoii că rostise cu adevărat aceste vorbe: „Mă simt diferită“.

Ce-ar mai fi putut adăuga? Urma să se căsătorească de îndată și, cu toate acestea, încă de când se trezise, nu se gândea decât la primăvara care dezghecia florile. Natura o atrăgea mai mult decât mirele ei. Anne ghicea că fericirea se ascundea undeva afară, îndărătul unui copac, precum un iepure; îi zărea vârful boticului, îi simțea prezența, imboldul, neliniștea... Simțea în toate mădularele nevoia să alerge, să se rostogolească prin iarbă, să îmbrățișeze trunchiurile, să inspire adânc aerul presărat cu polen. Pentru ea, marele eveniment al acelei clipe era proaspăta zi de azi, strălucitoare, generoasă – iar nu nunta ei. Ceea ce i se întâmpla – însoțirea cu Philippe – se dovedea neînsemnat pe lângă această splendoare – aprilie care dă vigoare câmpiilor și pădurilor, forța proaspătă care înviorează cucii, primulele, ciulinii. Năzuia să fugă din această cazemată unde aveau loc pregătirile nupțiale, să scape din mâinile care o împodobeau și să se zvârle, goală, în râul din apropiere. În colțul opus ferestrei, pe varul denivelat, fasciculul de lumină agățase dantela perdelei. Anne n-ar fi cutezat vreodată să tulbure această rază fascinantă. Da, chiar dacă i s-ar fi dat de știre că arde casa, ar fi rămas încremenită pe acel taburet.

Se înfioră.

— Ce zici? o întrebă verișoara ei, Ida.

— Nimic.

— Îți zboară gândul la el, nu-i așa?

Anne își plecă fruntea.

Cum viitoarea mireasă îi confirma bănuielile, Ida izbucni într-un râs strident, doldora de gânduri deșucheate. În ultimele săptămâni, se străduia să-și țină în frâu gelozia, dar nu izbutea decât s-o transforme în zeflemea deșănțată.

— Anne se și vede în brațele lui Philippe al ei! trâmbiță ea cu voce chinuită către public. Noaptea nunții va fi încinsă. N-aș vrea să fiu, astă-seară, în locul saltelei lor.

Femeile mormăiră, unele ca să-i dea dreptate lui Anne, altele ca să înfiereze nerușinarea Idei.

Deodată se deschise ușa.

Maiestuoase, teatrale, mătușa și bunica lui Anne pătrunseră înăuntru.

— O să afli, în sfârșit, copilă, ce urmează să vadă soțul tău, spuseră ele în cor.

De parcă ar fi extras un pumnal dintre cutele rochiilor negre, văduvele scoaseră la iveală două cutii din fildeș sculptat pe care le întredeschiseră cu grijă: fiecare sipet ascundea câte o oglindă cu ramă de argint. Dezvăluirea a fost însoțită de exclamații de surpriză, pentru că doamnele de față au socotit că asistă la un spectacol ieșit din comun: oglinzile nu făceau parte din viața lor de zi cu zi și dacă, în mod excepțional, aveau cumva vreuna, era doar o oglindă de cositor, din metal lustruit, bombat, care răsfrângea imagini cețoase, deformate, mohorâte; or aceste oglinzi de sticlă înfățișau realitatea cu trăsături limpezi și în culori vii.

Chiuituri de încântare.

Cele două femei primiră complimentele cu ochii închiși, apoi, fără întârziere, își împliniră misiunea. Tușa Godeliève se propti în fața lui Anne, bunica Franciska îndărătul cefei ei, fiecare ținându-și trudnic unealta, ca pe un scut. Solemne, conștiente de importanța lor, au prins să-i explice fetei modul de folosință:

— În oglinda din față o vei vedea pe cea dindărăt. Așa încât te vei putea zări din față sau din profil. Dă-ne o mână de ajutor, ca să ne așezăm cum se cuvine.

Ida se apropie, pizmașă.

— Unde le-ați găsit?

— Ni le-a împrumutat contesa.

Toate aplaudară dibăcia acelui gest: doar o doamnă nobilă se putea bucura de asemenea comori, pentru că negustorii ambulante nu propuneau astfel de lucrușoare oamenilor din popor, mult prea săraci.

Anne aruncă o privire înăuntrul ramei rotunde, își cercetă trăsăturile neliniștite, prețui meșteșugitele împletituri ale părului său blond ridicat într-o coafură rafinată, văzu cu uimire cât de lung îi e gâtul și cât de micuțe urechile. Cu toate acestea, trăia o senzație ciudată: chiar dacă nu zărea nimic neplăcut în oglindă, nici nu găsea ceva familiar, contempla o străină. Chipul său inversat, văzut din față, dintr-o parte sau de la spate, putea la fel de bine să fie al ei sau al alteia, nu-i semăna deloc.

— Ești mulțumită?

— Vai, da! Mulțumesc.

Anne nu făcuse decât să răspundă bunăvoinței mătușii sale; prea puțin vanitoasă, uitase deja de experiența oglinzii.

— Ți dai seama ce noroc pe capul tău? chirăi bunica Franciska.

— O, cum să nu, protestă Anne, ferice de mine că vă am alături.

— Nțț, mă refeream la Philippe. În zilele noastre, bărbații aproape c-au dispărut.

Vecinele încuviințară din cap, grave. Rar mai găseai bărbați prin Bruges. Orașul nu cunoscuse nicicând o asemenea penurie... Bărbați, ioc! Câți să mai fi rămas? Un voinic la două muieri? Poate chiar unul la trei. Flandra, biata de ea, era răvășită de un fenomen misterios: foame mare de mădular bărbătesc. În nordul Europei, populația masculină se împutinase îngrijorător. Multe femei se văzuseră silite să trăiască singure sau, în comun, la mănăstire; unele renunțau să mai aibă copii; cele mai vânjoase deprindeau îndeletnicirile lui Hercule, fierăria sau tâmplăria, astfel încât să nu ducă lipsă de nimic.

Deslușind o muștrare în tonul prietenei sale, marchitanca o țintui sever cu privirea.

— Așa a vrut Domnul!

Bunica Franciska tresări, temându-se că va fi acuzată de blasfemie. Așa încât se corectă:

— Desigur, Dumnezeu e cel care ne-a trimis această încercare! El i-a chemat pe bărbați în cruciade. Iar ei mor în numele Domnului, războindu-se cu necredincioșii. Cel de Sus îi îneacă în mare, îi pierde pe

drumuri, în adâncul codrilor. Dumnezeu îi omoară cu munca. Și tot El îi cheamă înaintea noastră. Dumnezeu ne osândește să muțezim fără ei.

Anne pricepu că bunica Franciska îl ura pe Dumnezeu; dând glas mai degrabă spaimei decât adorației, îl descria ca pe un tâlhar, ca pe un călău, ca pe un ucigaș. Iar lui Anne nu i se părea că Dumnezeu ar fi așa ceva, și nici că s-ar băga în toate acele locuri unde îl vedea străbuna ei.

— Tu, micuța mea Anne, continuă văduva, vei duce o viață ca pe vremuri: un bărbat numai al tău, copii cu nemiluita. Ferice de tine. Ca să nu mai spun că Philippe al tău e și chipeș... Nu-i așa, suratelor?

Încuviințară chicotind, unele stânjenite, altele ațâțate pentru că trebuiau să se pronunțe despre un asemenea subiect. Philippe, în vârstă de șaisprezece ani, era un flăcău flamand vânjos, bine legat, cu picioare lungi, mijloc subțire, lat în spate, cu piele albă și păr zulfat.

Tușa Godeliève răcni:

— Știați că logodnicul stă-n fața casei și-și pândește aleasa?

— Ei, nu?

— Știe c-o dichisim și fierbe. Apă care dă-n clocot! Dacă s-ar muri de nerăbdare, cred c-ar fi mort.

Anne se apropie de fereastră, căreia îi deschiseseră rama cu hârtie unsă ca să pătrundă primăvara; cu băgare de seamă, nu care cumva să frângă raza de lumină, se aplecă într-o latură și-l zări pe caldarâmul lucios pe Philippe, cu chip vesel, stând la taclale cu prietenii săi veniți de la Bruges la Saint-André, satul unde ședea bunica Franciska, la o leghe depărtare de marele oraș. Da, aruncând un ochi când și când la ultimul etaj al clădirii, o aștepta, plin de ardoare și voieșie.

Asta îi încălzi inima. Nu mai era loc de îndoială!

Anne locuia la Bruges doar de un an. Înainte, nu cunoscuse decât o fermă izolată, în nord, sub norii apăsători, în mijlocul unor șesuri monotone, puturoase, umede; trăise acolo împreună cu mătușa și verișoarele ei, singura sa familie, căci maică-sa murise în chinurile facerii, fără să dezvăluie cine e tatăl copilului. Câtă vreme unchiul ei a condus ferma, n-a plecat de-acolo; la moartea lui, mătușa Godeliève a hotărât să se întoarcă la Bruges, unde locuiau frații săi. Nu departe, mama acesteia, Franciska, își petrecea zilele de pe urmă la Saint-André.

Dacă pentru Godeliève Bruges însemnase o liniștitoare întoarcere la origini, pentru Anne, Ida, Hadewijch și Benedicta – cele trei verișoare ale ei –, mutarea a însemnat mult: se preschimbaseră din țărânci în orașence; și din fetițe, în fete.

Ida, cea mai mare, hotărâtă să-și lege degrabă soarta de un bărbat, i-a abordat pe băieții din preajmă cu un zel și o îndrăzneală aproape bărbătești, care s-au întors împotriva ei. Așa încât Philippe, curtat în dugheana de pantofi unde lucra, după ce a răspuns la ocheadele Idei, a purces la cucerirea Annei, i-a oferit în fiecă dimineață câte o floare, dezvăluindu-i Idei că-i slujise drept proptea ca să ajungă la verișoara ei.

Confruntată cu acest tertip – banal, până la urmă –, Ida s-a ales cu mai multă supărare decât Anne cu satisfacție. Aceasta din urmă nu privea oamenii cu aceiași ochi ca suratele sale: în timp ce domnișoarele deslușeau în calfa de cizmar un splendid voinic, Anne zărea un copil mare, cățarat pe niște picioare lungi și care era surprins de acest nou trup care se izbea de tocurile ușilor. O înduioșă. Descoperea în el tot soiul de trăsături femeiești – părul, gura gingașă, tenul palid. Îndărătul vocii lui groase, auzea, în vârful unei inflexiuni, în ezitățile emoției, ecourile vocii ascuțite a puștiului de pe vremuri. Când mergeau împreună la piață, contempla în el un peisaj uman unduitor, nestatornic, care se preschimba. De-asta se simțea în primul atlasă de Philippe, ea, care era pasionată de felul cum crește o plantă.

— Vrei să mă faci fericit?

Cândva, Philippe îi pusese această întrebare. Îmbujorându-se, ea răspunse de îndată, cu sinceritate:

— Da, desigur!

— Fericit, fericit? insistă el.

— Da.

— Atunci fii nevasta mea!

Asta nu o încânta la fel de mult: hei, și el? Iată că gândea precum verișoară-sa, precum toți oamenii ăia care o plectiseau. De unde și până unde regula asta? În mod spontan, porni negocierea:

— Nu crezi că te-aș putea face fericit fără să ne căsătorim?

Se dădu în lături, suspicios.

— Să fii tu genul ăla de fată?

— Ce vrei să spui?

Uneori, băieții aveau reacții de neînțeles... Ce spusese atât de scandalos? De ce se încrunta când o privea?

După un răstimp, zâmbi, ușurat să constate că propunerea Annei nu ascundea nimic necuviincios. Continuă:

— Aș vrea să mă căsătoresc cu tine.

— De ce?

— Orice bărbat are nevoie de o femeie.

— De ce m-ai ales pe mine?

— Pentru că-mi plăci.

— De ce anume?

— Ești cea mai frumoasă și...

— Și?

— Ești cea mai frumoasă!

— Așa, și?

— Ești cea mai frumoasă!

Cum îl descusese fără pic de cochetărie, complimentul nu-i trezi nici o urmă de trufie. Întorcându-se la mătușa ei, se întrebă doar: „E îndeajuns să fiu frumoasă? El, chipeș – eu, frumoasă“.

A doua zi, îl rugă să-și limpezească gândul:

— De ce eu și cu tine?

— Eu și cu tine, la cum arătăm, o să facem niște copii strașnici! exclamă el.

Ei bine, Philippe îi confirma temerile! Avea un limbaj de crescător de vite, de fermier care-și duce la montă cele mai frumoase animale ca să se înmulțească. Prin urmare, tot așa stăteau lucrurile și cu dragostea între oameni? Nimic în plus? Dacă ar fi avut o mamă cu care să vorbească toate lucrurile astea...

Să se înmulțească? Iată de ce femeile din jurul ei dădeau dovadă de atâta neastâmpăr. Până și neîmblânzita Ida?

Gânditoare, Anne nu a răspuns acestei cereri în căsătorie. Focosul Philippe a citit această tăcere ca pe o încuviințare.

Tulburat, începu să vestească însoțirea lor, împărtășind tuturor norocul care a dat peste el.

Pe stradă, Anne a fost fericită, iar ea, uluită, nu s-a dezis. Au complimentat-o apoi verișoarele ei, inclusiv Ida, bucuroasă că fermecătoarea ei rubedenie va dispărea de pe piața rivalelor. În fine, tușa Godeliève a aplaudat triumfătoare, cu ochii în lacrimi, mulțumită că și-a împlinit datoria – aceea de a o

conduce la altar pe fiica regretatei sale surori. Ca să nu dezamăgească acest suflet milostiv, Anne, prinsă în cursă, s-a ferecat în tăcere.

Așa încât, în lipsa unei dezmințiri, neînțelegerea a luat culorile unui adevăr: Anne avea să-l ia pe Philippe de bărbat.

Pe zi ce trecea, i se părea și mai ciudat ca apropiații săi să dea dovadă de un asemenea entuziasm. Convinsă că-i scăpase un amănunt esențial, îl lăsă pe Philippe să prindă curaj, s-o sărute, s-o înghesuie.

— N-o să mă iubești decât pe mine, numai și numai pe mine!

— Cu neputință, Philippe. Mai iubesc și pe altcineva.

— Poftim?

— Pe mătușa și pe verișoarele mele, pe bunica Franciska.

— Vreun alt băiat?

— Nu. Dar cunosc destul de puțini, n-am prea avut prilejul.

Atunci când îi oferea aceste lămuriri, o privea bănuitor, plin de neîncredere; apoi, pentru că-i înfrunta privirea fără să clipească, ajungea să izbucnească în râs.

— Mă duci de nas și eu mă las! Vai, răutăcioasa de ea, cât mă sperie... Șmecheră mai ești! Știi să te descurci cu bărbații, îi îndârjești, îi faci să se topească și mai tare, nu-i lași să stea decât cu gândul la tine.

Nepricepând ce vrea să spună, Anne o lăsa baltă, cu atât mai mult cu cât, cuprins de patimă, se lipea tot de ea, cu ochi strălucitori și buze tremurânde; iar ei îi plăcea să se moaie în brațele lui, îi prețuia pielea, mirosul, vigoarea trupului încordat; lipită de el, amețită, își îndepărta îndoielile.

În mansardă se lungi o umbră. Atmosfera camerei se schimbă.

Anne tresări: Ida tocmai sfărâmasese raza de lumină.

Viitoarea mireasă simți o durere în pântec, ca și cum, cu o lovitură de pumn, verișoara i-ar fi deschis măruntaiele. Îi strigă pe un ton muștrător:

— Vai, nu, Ida, nu!

Verișoara se opri în loc, mirată, în defensivă, gata să-și scoată ghearele, neștiind că fustele sale sfâșiau raza de soare.

— Ce e? Ce-am făcut?

Anne oftă, bănuind că nu va izbuti vreodată să-i explice că destrămasese o comoară neprețuită, o curată capodoperă pe care astrul, începând din zori, o construise în încăpere. Biata Ida! Necioplita și mărginita Ida care, cu uriașul și nerușinatul ei fund, distrugea un monument de frumusețe fără ca măcar să-și dea seama.

Anne se hotărî să mintă:

— Ida, de ce nu profiți de cele două oglinzi? Vino în locul meu!

Apoi, adresându-se mătușii și bunicii sale:

— Aș fi încântată dacă și verișoarele mele ar trage folos de pe urma acestui favor.

La început descumpănită, Ida se dădu de partea Annei și le rugă pe cele două femei. Acestea strâmbară din nas, apoi, mișcate de simplitatea cordială a lui Anne, încuviințară.

Hadewijch, mezina, se repezi pe taburet.

— Eu, eu!

Ida avu o pornire de răutate, încercând să-și împiedice sora să i-o ia înaintea, dar și-o struni, conștientă fiind că trebuie să-și păstreze demnitatea de întâi născută. De ciudă, se îndreptă spre fereastră.

Anne era scârbită: Ida continua să frângă raza, fără să bage de seamă că-i urca pe piept și pe chip. N-o simțea. Ce grosolanie!

Dând cu ochii de Philippe în stradă, Ida zâmbi. O clipă mai târziu, se posomorî.

— E dezamăgit. Pe tine te caută, nu pe mine.

Cu trăsături crispate și ochi goi, Ida înghiți în sec, amărâtă. Aplecată spre ea, simțindu-i fizic povara suferinței, Anne întinse mâna în direcția verișoarei sale și-i strecură:

— Ți l-aș fi lăsat...

— Pofim?

Ida tresări, convinsă că n-a priceput bine.

— Ți l-aș lăsa liniștită pe Philippe.

— Aha?

— Dacă n-ar fi îndrăgostit de mine.

Anne credea că a spus ceva drăguț.

Se auzi o lovitură de palmă.

— Cutră! șuieră Ida.

Anne, pentru că simțise dintr-odată că i se încălzește obrazul, își dădu seama că ea era cea care primise lovitura: Ida tăbărâse pe ea.

Discuțiile se întreruseră, femeile se întoarseră.

— Mucoaso, ești sigură că n-o să mă vrea nici un bărbat? O să-ți arăt că te-nșeli. O să vezi tu, zeci de bărbați o să tabere pe mine! Sute!

— E îndeajuns unul singur, o corectă Anne cu blândețe.

Îi arse a doua palmă.

— Ploșniță! O ții langa! Ești convinsă că n-o să am parte de nici unul! Netrebenco! Otravă ce ești!

Interveni tușa Godeliève:

— Ida, potolește-te!

— Anne m-a adus la capătul răbdărilor, mamă. Zice că sunt urâtă și respingătoare!

— Nicidecum. Anne a spus doar ceea ce gândesc și eu: un bărbat îți va fi de-ajuns, nu-i nevoie să ademenești nici zece, nici o mie.

Ida o măsură pe maică-sa din cap până-n picioare, vrând parcă să-i spună: „nu mai da din clanță, că tot degeaba“. Godeliève ridică nasul și porunci:

— Cere-i iertare lui Anne!

— În veci de veci n-o să-i cer!

— Ida!

Drept răspuns, fata, stacojie de furie, cu venele gâtului umflate, zbieră:

— Mai bine crăp!

Încredințându-i oglinda văduvei arpentorului, Godeliève se năpusti spre fiică-sa. Ida se feri; neînfricată, străbătu încăperea, o alungă pe mezină de pe scaun și le comandă femeilor:

— Acum e rândul meu.

Ocolind o luptă pe care risca s-o piardă, Godeliève le ceru prietenelor ei să dea ascultare supărăcioasei. Apoi se apropie de nepoată.

— Cred că e geloasă pe tine, Anne. Nădăjduia să se mărite prima.

— Știu. O iert.

Mătușa o sărută.

— Ah, dacă Ida ar fi avut firea ta...

— Se va potoli când va obține ce-și dorește. Într-o bună zi, va scăpa de mânie.

— Bine-ar fi să ai dreptate! zise Godeliève mângâind tâmpla nepoatei sale. Oricum, sunt tristă și fericită pentru tine. Tristă pentru că o să te văd mai rar. Fericită pentru că ai găsit un băiat de treabă.

Când auzea cum vocea blândă a mătușii Godeliève îi schițează destinul, Anne prindea curaj și înceta să-și mai pună întrebări. Liniștită, își scoase fața în aerul proaspăt.

Pe marginea acoperișului se lăsă un fluture. Aripile, galbene ca lămâia în interior, verzi spre exterior, pulsau, ca o respirație. Venită să se spele, crezând că e singură, fără să știe că e supravegheată, gâza își frecă trompa cu piciorușele din față. Uluită, Anne avea impresia că animalul atrăgea în solzii lui aurii întreaga lumină din aer, concentrând-o asupra-i, ferecând-o în el. Strălucea, făcând cenușiu totul în jur.

— Ce frumos e! spuse Godeliève străbătută de un fior.

— Nu-i așa? șopti Anne, în culmea fericirii pentru că putea împărtăși acea emoție cu mătușa ei.

— Uimitor, confirmă Godeliève.

— Da, aș sta ceasuri în șir să-l privesc.

Godeliève ridică din umeri.

— Păi, Anne, asta vei și face de-acum încolo. E dreptul tău. Ba chiar datoria ta.

Anne se întoarse spre mătușa sa, nedumerită. Aceasta insistă:

— Vei fi a lui, dar și el va fi al tău.

Anne surâse. Cum? Ea va aparține unui fluture... care, la rându-i, îi va aparține? Ce șiretlic nemaivăzut i se sugera? Hotărât lucru, era cea mai bună veste a zilei. Mătușa îi vorbea ca o adevărată zână din povești. Chipul tinerei, măcinat de nerăbdare, se luminează.

Godeliève, înduișoasă, își lunecă degetele peste obrajii nepoatei sale.

— Cât poți să-l iubești! exclamă ea.

Întorcându-se spre exterior, arată spre o siluetă din depărtare.

— Adevărul e că-i șade bine pălăria.

Tulburată, Anne urmări privirea mătușii și își dădu seama că se uita la Philippe, care purta un acoperământ de păslă cu o pană. Se cutremură.

„Nu sunt normală“, se gândi ea. Totul e anapoda! Prin fereastra care îngăduia priveliștea a două ființe, Philippe și un fluture, logodnica se oprise asupra fluturelui, iar mătușa asupra logodnicului.

În cameră se auzi un urlet:

— Cum? Ce-i cu pata asta?

Așezată pe taburet, Ida se albise de furie arătând cu degetul spre oglinda ce-i stătea în față.

Temându-se de o criză de nervi, bunica Franciska trase oglinda îndărăt.

— Nu-i nimic. Ți s-a părut că vezi ceva. Nu-i nimic.

— Atunci nu lua oglinda.

Tremurând, bunica aduse la loc oglinda.

Ida își studie semnul violaceu de pe ceafă pe care i-l știa toată lumea, dar de care ea n-avea habar.

— O! Ce scârbos! Oribil!

Ida țâșni de pe scaun, turbată de furie.

Bunica Franciska scăpă obiectul din mână.

O izbitură pe dușumea.

Un zgomot de sticlă.

O tăcere încremenită.

Oglinda era țăndări. Rama de argint rămăsese intactă, însă înăuntru nu mai erau decât cioburi risipite, care, tulburate, răsfârgeau în dezordine detalii întâmplătoare din cameră.

Franciska gemu.

Godeliève se repezi:

— Doamne, ce-o să spună contesa?

Femeile se adunară în jurul cioburilor de parcă ar fi stat la priveghi. Ida își mușca buzele, șovăitoare, neștiind pentru care dezastru să jelească: zgaiba de pe ceafă sau oglinda sfărâmată.

Chibzuiră în surdină, cu o voce stinsă, gâfâind, convinse că nobila doamnă le aude deja:

— Trebuie să găsim pe cineva care s-o repare.

— Unde? Aici, la Saint-André, nimeni nu...

— Cred că știu. La Bruges, e un pictor care...

— Nu fiți neghioabe: în primul rând se cade să mărturisesc adevărul.

— Fie că-l spui, fie că nu, trebuie să cumperi o oglindă nouă.

— Doamne Dumnezeule, dar cum?

— O să plătesc, declară Franciska, s-a-ntâmplat la mine și eu am scăpat-o din mână.

— Pentru că te-a repezit Ida...

— O să plătesc, îndrugă bătrâna.

— Eu nu, replică Ida.

— Și cu ce bani? mormăi Godeliève.

După ce înșirară soluțiile, clopotul pântecos al cătunului bătă, amintindu-le că Anne avea să se căsătorească în curând.

Godeliève ridică fruntea.

— Anne?

Cum tânăra nu răspundea, Godeliève tresări.

— Anne, vino-ncoa!

Femeile, în păr, inspectară chițimia de sub scară, apoi etajul: mireasa lipsea.

— S-a dus să-și vadă drăguțul, hotărî bunica Franciska.

Godeliève ridică o pereche de încălțări.

— Fără saboți?

Văduva arpentorului arătă spre cadoul său de lîngă taburet.

— Și fără pantofiorii brodați pe care i-am împrumutat?

Ida se năpusti spre fereastră.

— Jos, Philippe încă o așteaptă.

— Și-atunci unde să fie?

Numele lui Anne răsună prin toată casa bunicii, în timp ce femeile colindau încăperile.

La parter, când a deschis ușa din dos, care dădea spre câmp, Godeliève descoperi niște urme subțiri de picioare goale în tina jilavă, care se pierdeau acolo unde iarba începea să acopere întinderea până în pădure.

— Nu se poate! A fugit?

Depărtate, păstrând doar amprente de degete, urmele arătau că Anne profitase de pățania cu oglinda ca să treacă pragul și să fugă, sprintenă, printre șesuri, până în pădure, unde dispăruse.

Lacul Maggiore, 20 aprilie 1904

Dragă Gretchen,

Nu, draga mea, nu te-nșeli, chiar Hanna ta e cea care-ți scrie. Iar dacă privești portretele anexate scrisorii mele, lângă tânărul radios care pozează ca un prinț, vei zări sub pălăriile extravagante o scundacă afixând un surâs stânjenit: tot eu sunt. Da, poți să pufnești. Cum, râzi deja? Bine faci, arăt stupid. Asta e! Franz are două defecte pe care mi le-a ascuns la vremea logodnei noastre: e topit după pălării și colecționează suveniruri. Concluzia? Când mergem la modiste, mă transformă în colivie de păsări, în coș cu fructe, în vază cu flori, într-o greblă în care s-au agățat panglici sau chiar în coadă de păun; apoi, încântat, mă duce la fotograf ca să-mi immortalizeze ridicolul.

Ca să te împopoțonezi cu o astfel de plească, trebuie să fii o femeie mai urâtă decât mine – precum mătușa noastră Augusta, al cărei nas coroiat are de câștigat când stă sub o streășină –, sau, dimpotrivă, mult mai frumoasă – așa cum ești tu. Dar Franz iubește atât de mult pălăriile, încât nu bagă de seamă că pălăriile nu mă iubesc deloc.

O contesă italiană căreia îi povesteam această dramă, la Bergamo, m-a corectat cu severitate, precizând:

— Vă subapreciați, copila mea. Franz vă idolatrizează până într-atât încât a omis să ia notă că pălăriile nu vă vin bine.

Mărturisesc că judecata ei m-a tulburat. În ultima vreme, totul mă constrânge, mă insultă, mă deranjează; mă confrunt cu un exces de situații inedite...

Că veni vorba, o să mă-ntrebi, cum e luna noastră de miere?

Presupun că ar trebui să răspund „idilică“. Franz e impresionant, tandru, prevenitor, mărinimos, ne distrăm de minune și, la șase luni după ce am plecat din Viena, tot străbatem Italia înșirând orașe sublime, peisaje magice, biserici tulburătoare. Să nu uităm că, de câteva secole încoace, peninsula a făcut totul ca să-i seducă pe tinerii căsătoriți: muzee doldora de capodopere, hoteluri cu camere răcoroase, bucătărie delicioasă, înghețate fine, soare desfătător care te pofteste la siestă, servitori care-i răsfață pe amanți cu un ochi complice.

Într-un cuvânt, luna mea de miere e impecabilă. Sunt eu însă făcută pentru luni de miere?

Da, ai citit bine, dragă Gretchen, cea care scrie aceste pagini nu mai știe ce să creadă. Mi-e teamă că sunt diferită. Cumplit de diferită. De ce oare nu mă pot mulțumi cu ceva care pe alta ar entuziasma-o?

Voi încerca să-ți explic ce mi se-ntâmplă și, între timp, poate voi pricepe și eu.

Copilăria mea a durat foarte mult. În vreme ce tu, iubita mea verișoară, deja căsătorită, creșteai trei copii, eu continuam să rămân o puștoaică, nu-mi ridicam poalele decât ca să alerg pe câmpii sau ca să trec râurile; departe de mine ideea să mă împlinesc ca femeie; dacă întâlneam vreun băiat, nu mă străbătea nici o curiozitate.

Asta era pentru mine fericirea...

Tot auzind că nu mă pot desăvârși ca femeie decât în brațele unui bărbat și, apoi, când voi scuipa bebeluși din pântec, am ajuns, sastisită să îndur ocări, să-mi creez un rol. Am devenit snoaba înțepată care nu acceptă decât o legătură cu un bărbat din înalta societate.

Soarta, ironică, mi-a dat ascultare. Deși închipuisem această comedie doar ca să mă protejiez, ca să refuz pretenții, atitudinea asta mi-a fost de folos: mi-a îngăduit să aștept și, apoi, să-l întâlnesc pe Franz von Waldberg.

Îți mai aduci aminte de nemaipomenitele bricege ale armatei, la Geneva, care, în afară de cuțit, aveau și un deschizător de conserve, o șurubelniță și o sulă?

Toți domni erau înnebuniți după ele. Ei bine, asta e Franz! Nu e un bărbat, ci un briceag elvețian. Are toate calitățile, e decorativ, bogat, inteligent, sensibil, plin de noblete, curtenitor. Pe scurt, o partidă de nerefuzat.

M-am căsătorit oare cu el din orgoliu?

Mi-e teamă că adevărul e și mai trist. Nu m-am căsătorit cu el decât din calcul. Atenție, n-a fost o manevră de intrigantă care se ridică întinzându-se, nici un raționament de ambițioasă, nu, doar un calcul de femeie disperată: când mi-a cerut mâna, am socotit că, dacă nu mă împlinesc cu unul ca el, atunci nu voi mai reuși în veci. L-am luat de bărbat ca și cum aș fi testat un remediu.

Remediu împotriva cui? Împotriva mea.

Nu reușesc să fiu femeia pe care o pretinde epoca noastră. Mă chinui să par interesată de subiectele favorite ale sexului nostru: bărbații, copiii, bijuteriile, moda, căminul, bucătăria și... neînsemnata mea persoană. Pentru că feminitatea poruncește să-ți faci un cult al propriei persoane, al feței, al greutateii corporale, al părului și al aparenței. Cochetăria mi-e străină, mă îmbrac ca dracu', nesocotesc cosmeticele și mă hrănesc pe sponci. În fotografiile pe care le colecționează Franz, când mă văd înzorzonată ca un as de pică, îmi reproșez că n-am reușit să fiu și mai grotescă, pentru că așa, cel puțin, ar fi fost chiar amuzant.

Mă crezi? În fiecare dimineață, mă deghizez în doamnă. Toate jupoanele, corsetele, șireturile alea, kilometrii ăia de panglici și de pânzetură cu care mă înhăiburez mi se par nepotrivite, niște haine de împrumut. Nu, fii pe pace, nu visez să mă preschimb în bărbat. Sunt doar o fetiță rătăcită în țara femeilor, constrânsă să se prefacă adult, și care trăiește în impostură.

Ei, și cum a fost noaptea nunții? o să mă descoși tu. Cu astfel de porniri, te puteai aștepta la orice din partea mea...

Experiența a decurs bine. Franz a fost satisfăcut. Cum m-am informat amănunțit asupra a ceea ce urma să se întâmple, am avut impresia că urmez un curs de gimnastică, că îndeplinesc în cadrul unor lucrări practice figurile studiate, că mă străduiesc să execut gesturile convenite și să le primesc pe ale lui, chiar dacă unele dintre ele mi-au făcut rău. A doua zi dimineața, fremătam de mulțumire: trecusem examenul.

Problema e că, ulterior, n-am reușit să depășesc acest sentiment de mândrie. Cu toate astea Franz îmi place, pielea lui este fină, corpul îi răspândește un miros suav, goliciunea lui nu prea mă șochează. La modul intelectual, apreciez nesațul care-l împinge spre mine, ochii aceia umezi, buzele care doresc să mă devoreze, fiorul care-i străbate membrele, respirația din ce în ce mai grea, mai iute, febra aceea care-l face să mă tăvălească zilnic în pat, câteodată de mai multe ori; dorința lui mă fascinează fără să mă deranjeze; și, în plus, e măgulitoare.

Eu însă nu nutresc aceeași pasiune.

Nu mă îmbie niciodată un elan identic spre el.

Mă ofer lui Franz din amabilitate, din altruism, din delicatețe, pentru că am hotărât să-l satisfac pe cât îmi va sta în putință. Îmi fac datoria ca o menajeră. Nici motivată de natură, nici chinuită de poftă, nu cunosc cine știe ce plăcere, cu excepția mulțumirii de a fi fost generoasă și a emoției de a-l vedea pe voinicul acesta ghiftuit adormind pe umărul meu.

E normal, oare, Gretchen a mea? Copilăria ne-a făcut destul de intime încât să-mi pot îngădui această întrebare stânjenitoare. Fiindcă, dragă verișoară, mă precezi doar cu zece ani pe acest pământ, însă mi-o iei cu mult înainte în privința înțelepciunii. Tu și Werner trăiți un asemenea dezechilibru? Asta să fie oare condiția femeii, să ispitească fără să fie ispitită?

De-acum într-o săptămână mă întorc la Viena, unde se va fi isprăvit amenajarea viitorului nostru cămin. Scrie-mi acolo, draga mea Gretchen. De bună seamă, aș prefera să vin la tine, la Innsbruck, ca să ne petrecem niște timp împreună, dar trebuie, mai întâi, să fac pe stăpâna casei, să completez mobilierul, să aleg florile, să mă impun în fața slujitorilor împărțind câteva porunci arbitrare care să-mi întărească autoritatea. Și să înfrunt vizitele familiei soțului... Desigur, primul lucru la care se vor holba acești aristocrați va fi pântecul meu, ca să afle dacă m-am întors din acest costisitor periplu cu un moștenitor la sertar. Burtica mea este însă plată, mai netedă decât înaintea nunții, ba chiar scobită, câtă vreme toate drumurile, toate călătoriile și exercițiile noastre din cameră i-au diminuat amploarea. La hotel, odată ce se sfârșește prânzul, de îndată ce Franz fumează în tovărășia bărbatilor, urc în camera noastră, mă dezbrac în fața oglinzii și mă cercetez minuțios: nimic care să iasă în evidență. Parcă văd fețele mâhnite ale părinților, unchilor și mătușilor Waldberg. Ține seama că au dreptate: sunt o femeie dezamăgitoare.

Subscriu la judecata lor.

Nu mă uita, dragă Gretchen, și răspunde-mi, mai ales dacă mă crezi prostănață. Te sărut. Transmite-i toate cele bune lui Werner. Iar fiilor tăi nu le spune încă nimic, le voi aduce niște măști de la Veneția. Pe curând,

A ta, Hanna

Când a zărit-o printre cei ce dansau, Anny își zise: „Cine-o fi parașuta asta?“ Cu machiajul răvășit de transpirație, cu trupul încopciat într-o bustieră din lycra și cu o scamă de pânză în jurul feselor, în chip de fustă, fata i s-a părut o parașută din acelea care se închiriază cu ora. Bașca ieftină! Da, la început Anny n-a văzut, deasupra coapselor goale strălucind de paiete, dincolo de cizmele cu tocuri uriașe care sileau fesele să iasă în evidență, decât pe una dintre panaramele cărora ziarele gratuite le propun portretul la pagina „Dame de companie“. Însă, din cauza amărâtului ei de vecin care se credea regele ringului de dans, Anny a alunecat, a dat din brațe ca o morișcă, a căzut în față și s-a echilibrat în ultima clipă; luându-se după mișcările simetrice pe care le executa pițipoanca din fața ei, își dădu seama că e vorba despre ea însăși reflectată în oglindă.

În clipa în care s-a recunoscut, a slobozit un nechezat.

Chestie care a amuzat-o la culme.

În condiții normale, n-ar fi dat niciodată dovadă de atâta umor, însă cantitatea de alcool și de antidepressive pe care o înghițise o făcea să râdă din te miri ce. Adresă un gest complice dublurii sale, care i-l întoarse, se arcui și continuă, veselă, să se zbânțuie frenetic.

Difuzoarele produceau un vacarm compact, confuz, asurzitor. Erau atât de puternice, încât noctambulii îndurau o întreagă răbufnire de sunete, de inflexiuni și de ritmuri, precum niște înotători striviți de valurile unei furtuni. De altfel, veniseră să se descarce, nu să guste muzica. Nu ascultau piesele cu urechea, le percepeau cu picioarele, cu pieptul, cu inima lor zbuciumată, care pompa sângele în acord cu bașii. Anny se uită țintă la sfera din tavan. Cât îi plăcea acest soare al nopților sale! Un soare cu toane. Un soare exploziv. Un soare rotindu-se cu iuțeală. Deși era cea dintâi care să jure că nu există nimic mai nașpa decât aceste globuri de sticlă ale căror nenumărate fațete răstrângeau lumina proiectoarelor, nu frecvența decât localurile unde exista așa ceva. Aici, la Red & Blue, pe Sunset Boulevard, unde devenise deja de-a locului, adora bila cu pricina, cea mai feerică, cea mai uriașă, cea care, străpungând întunericul ca să-și zvârle săgețile colorate, nimerea de la cele mai mari distanțe oamenii și zidurile. Sub ea, Anny era în stare să danseze ore în șir. „O să vină oare?“ Cuprinsă de emoție, se opri din agitație, uimită de ceea ce i se petrece în minte: aștepta pe cineva. Ea, Anny, cea mai puțin sentimentală fată din California, tânjea după cineva... Nemaipomenit... Total nemaivăzut! De când îl întâlneau pe David pe platouri, socotea că există la Los Angeles un tip care merita să fie așteptat, pândit, dorit. Ce schimbare... Părăsi ringul, ducându-se la barul cu lumină albastră, ca de acvariu.

— Hei, Anny, întrebă barmanul, tot în top?

— În vârf de top, nonstop!

Nici unul din ei nu credea cu adevărat în ce spusese: angajatului i se rupea de viața lui Anny, limitându-se să se adreseze profesionist unui star; iar Anny știa prea bine că nu era nici în vârf de formă, nici în vârf de carieră. Ci doar în vârful pantofilor personali.

— Gin tonic?

— M-ai citit, ești tare: parcă m-ai fi văzut fără țoale!

În replică la vorba ei de duh, barmanul îi făcu cu ochiul în *timing*-ul potrivit, în mod apăsat, ca un actoraș de sitcom.

— Ce-o fi sperând dobitocul ăsta? mormăi Anny, în timp ce individul o servea cu gesturi exagerat de largi. Să-l prezint vreunui producător ca să obțină un rol? Pulifrici de-ăștia ca el sunt cu miile în L.A.! Nu mai poți să comanzi nimic în restaurant, la bar sau la hotel, că ospătarul se și crede viitorul Brad Pitt! În afară de mine, care sunt actriță, toți vor să devină actori.

Zâmbi: într-adevăr, nu râvnise la o asemenea carieră! Începuse să lucreze în branșă de la cinci ani, prin diverse reclame, apoi jucase otova, în lungmetraje, până când *Tati, ți-am șutit mașina*, o comedie pentru marele public, bătuse recordurile de încasări în vara lui 2005 și o catapultase pe firmament. Anny Lee, păpușica adorată a americanilor! De fapt, se conformase, înfruntase, îndurase, dar n-avusese vreme să dorească ceea ce i s-a întâmplat.

Cu paharul în față, Anny își zise că, dacă va apărea David, se cuvenea să-l scutească de priveliștea unei bețive; apoi, cum acest scrupul i se păruse o formă de virtute, dădu pe gât băutura fără remușcări.

Barmanul se uită lung.

— Încă unul?

— De ce nu?

Chiar dacă dusesse, probabil, de cel puțin o mie de ori această conversație, avea senzația că improvizează, că e brilliantă, că rostogolește, ca niciodată, replici scânteietoare. De altfel, nu zărea oare în ochiul barmanului un licăr de amuzament?

Dar dacă licărul avea alt înțeles?

„Hait! Mi-oi fi tras-o cu el?“

Îl privi insistent. Chiar că nu mai ținea minte. Latinoul ăsta i se părea familiar... De ce oare? Pentru că-l întâlnea pe-aici sau pentru că se coțâiseră?

Când individul s-a îndepărtat, Anny a băgat de seamă că jeanșii îi scoteau în evidență fundul. „Cu siguranță. Cu siguranță mi-am pus-o cu el.“ Râse. „De ce-ar lucra într-un bar de noapte, dacă nu ca să se culce cu niște fete ca lumea? Se știe, nu-i așa, că tipii le preferă oricărui bacșiș.“

Realiză că își amintea atât de puțin din activitățile ei, încât se străduia să gândească precum un ofițer de poliție ca să poată stabili dacă era plauzibil să și-o fi tras-o cu un angajat de la Red & Blue; brusc, amnezia personală i se păru haiosă.

„Am făcut atât de multe lucruri, încât nu le mai pot ține minte. La doar douăzeci de ani, am colecționat o mie de vieți.“

Privi sfera fațetată.

„Acum însă va fi altfel. Cu David, nimic nu se va mai repeta. Pentru că, de data asta, e vorba de dragoste. El va întrupa marea poveste care le va șterge pe cele dinainte; alea măloase, jalnice, lipsite de viitor.“

Suspină.

La început, sub semnul extazului.

Apoi al angoasei. Va fi oare în stare? Va avea curajul să-l în-tâmpine?

Fu cuprinsă de panică. În câteva clipe, începu să tremure, să transpire. Prelingându-se de pe taburet, se pironi pe tocuri și, legănându-se, se îndreptă spre toaletă.

„Trebuie să-mi revin. Repede! Altfel n-o să fiu în stare nici să-i spun «Bună seara» lui David.“

Pe la jumătatea scării care ducea spre subsol, începu să se simtă mai bine; părăsea hărmălaia și pătrundea înăuntrul unei lumi care nu-i păstra decât reminiscentele, niște ecouri surde prin ziduri. Părăsind ringul violent, zgomotos și neîndurător, se adâncea în fundația vătuită, intimă a discotecii, și

descoperirea o atmosferă diferită, un labirint de pereți, de coridoare, de umezeală, de mirosuri de trupuri, de penumbră.

Acolo, în lumina roșie care simplifica chipurile, desluși fețele obișnuite, Bob, Robbie, Tom, Priscilla, Drew, Scott, Ted, Lance... Se propti în fața lui Buddy, un tip cu piele albă, dar înțolit și coafat ca un negru, cu pantaloni lălâi, cămașă pestriță și dreaduri:

— Buddy, mi-ai pregătit ceva dulce?

— Da, drăguță. Bezele.

— Perfect.

— Cât îmi dai?

Scoase o bancnotă din *string*.

— O sută de dolari.

El îi întinse un plic.

— Pofim.

Fără să-i mulțumească, pentru că știa că o păcălise, luă pachetul de cocaină și se duse să se închidă în toaleta pentru femei.

Din gentuța minusculă care-i spânzura de mâna stângă, atârnată de lăncișorul auriu, scoase o oglindă, un pai, împrăștie praful, îl aspiră.

— Ah!

Acum David putea să se arate, va avea energia să-l întâmpine: uf, tocmai își salvase viitoarea aventură.

Străbătând culoarul, socoti: se culcase cu aproape toți tipii care se aflau acolo, sprijiniți de zid și cu telefonul mobil în mână. Înviorată, Anny le zâmbi în trecere. Îi răspuseră mai puțin de jumătate. În sinea ei, se indignă: „Nici măcar bună seara după ce ne-am tras-o! Ce viermi...” Nici unul nu rămăsese cu ea. Nici unul nu se luptase ca s-o câștige. De ce?

Se împiedică de un obstacol la nivelul solului – o fată care dădea la boboci – și se agăță de primul obiect solid la îndemână. Era Tom, un brunet cu barbă de trei zile, foarte îngrijit în genul natural-neîngrijit, care se dădea profesor de meditație, un pretext ca să-și înmulțească relațiile feminine. Anny îi sporise colecția preț de o noapte sau două.

— Hei, Tom, ai apărut la țanc. Ia zi-mi, sunt bună?

Fluieră, de parcă ar fi trebuit să rezolve o problemă de matematică.

— Anny, nu-ți complica viața!

— Cum adică?

— Ești la-ndemână.

Tom își frecă obraji: dezlegase o ecuație grea.

Ea insistă:

— Ce notă?

— Medie.

— Fără plus?

— Medie mi se pare corect.

— Nici bine, nici rău. De ce nu-mi dai mai mult?

— Pentru că nici măcar nu-ți place, putoare.

Rostise vorbele cu emfază. Văzându-i expresia nedumerită, continuă:

— Te porți ca o zdreanță, dar nu ești așa. O dai în dreapta și-n stânga, dar nu ești moartă după sex. Nici după al tău, nici după al gagiilor. Ți-a intrat în obicei și-atât.

— În obicei?

— Obiceiul să ți-o tragi. Obiceiul să nu refuzi niciodată. Ceea ce nu te transformă într-o bunăciune.

— Băi bulangiule! Nu ți-a trecut prin cap că tu ești ăla mediu, dacă nu chiar nul?

— Păi, fără să mă laud, mi s-a zis altceva...

Pentru el, discuția era încheiată, așa că se îndepărtă. Anny își mușcă buzele: știa că Tom avea în ochii fetelor reputație de armăsar, ba chiar ăsta era motivul pentru care îl agățase.

„Cu David, trebuie să amețesc măslina. Trebuie să rezist. Să nu mă las!“

Iată singura concluzie pe care a tras-o din această dispută.

Nu-i venea să se întoarcă în ring, temându-se ca energia căpătată prin drog să nu se epuizeze prin dans. Nu era oare mai bine să se gândească la ce avea să-i spună lui David?

Hotărâtă să se poarte altfel decât în celelalte zile – sau nopți – s-a îndreptat către bar și, preț de un ceas, a stat liniștită pe scaun, repetându-și „să nu ți-o tragi astă-seară, să nu ți-o tragi în prima zi, nici în a doua, nici în a treia“. Convinsă că a căpătat o nouă virtute, bău gin după gin, din ce în ce mai înfierbântată.

Așa încât, atunci când David s-a ivit în fața ei, era atât de plină de alcool, încât n-a fost în stare decât să izbucnească în râs.

— Vai, David, e incredibil. Tocmai ce mă gândeam la tine, când, puf: ai apărut! Cred că am un har, niște talente vrăjitoarești de care habar nu aveam.

— Ba cred, mai degrabă, că mi-ai dat întâlnire aici.

Hăhăi, ca și cum David ar fi rostit o frază nespus de spirituală.

— Stai jos și bea!

— La urma-urmei, de ce nu?

— David, ești haios...

— Vii des aici?

Amintindu-și încă de proiectul ei – să nu pară că se lasă ușor –, răspunse cu îndrăzneală:

— Nu, a doua oară.

El încuviință din cap.

— Unde te duci de obicei?

— Stau acasă. N-am fost niciodată o petrecăreață. Îți cam pierzi vremea în locuri ca astea, nu? Și, de altfel, ce-aș căuta pe-aici?

— Tipi?

— Am destule ocazii să mă-ntâlnesc cu tipi, ești o bună dovadă, îi strecură ea, răutăcioasă.

— Droguri?

— Hmm? Nu prea...

— Alcool?

— M-ai prins!

Deși beată, era îndeajuns de lucidă să nu ascundă că băuse. El rezumă, făcând ochii mici:

— Prin urmare, nu prea ieși în oraș?

— Ies rar.

Surâse, lămurit.

— Ziarele scriu altceva.

Se referea la revistele care, încă de pe vremea când Anny avea cincisprezece ani, îi etalau depravarea, înfățișând-o pilită la ușa câte unui club, relatând o arestare pentru deținere de substanțe interzise, făcând pomelnicul tipilor care-o lăsaseră baltă, pentru că nu fuseseră în stare să țină isonul acestei petrecărețe neobosite.

Fu scuturată de un râs răgușit.

— Nu fi bleg, David. Chiar dacă ești nou în meserie, te-ai prins: între filmări, trebuie să alimentez cancanurile. Dar nimic nu-i adevărat. Regie. Reportajele astea unde îmi joc rolul au fost ticluite de Johanna, agentul meu de presă: e musai să se vorbească despre mine.

— Te desființează...

— Da, dar vorbesc despre mine! exclamă ea, cuprinsă de iritare că nu e crezută, câtă vreme se credea convingătoare. Dacă aș fi făcut la șaisprezece ani un doctorat în fizică aplicată, sau aș fi administrat injecții în spitale pentru leproși sau dacă aș fi început greva foamei ca să fie canonizat Barack Obama, nici un trust nu m-ar fi băgat în seamă, nici o cititoare nu s-ar fi identificat cu mine, nici un cititor nu s-ar fi holbat la cracii mei! Să mă vorbească de bine... Rahat! N-ar fi ținut în veci.

Se lăsase luată de val. El nu părea însă descumpănit; dimpotrivă, se amuza peste poate.

— Adevărata Anny, reluă ea pe un ton plângăcios, se ascunde, se păzește. Nimeni n-o cunoaște. Singurul care o s-o descopere va fi bărbatul care o va iubi. Va fi unicul, primul și cel de pe urmă.

Îi dădură lacrimile, își acoperi fața cu mâinile și se aplecă înainte. În timp ce făcea asta, avu o senzație de „deja trăit“; își dădu seama că tocmai recitase o scenă din *Fata de la barul de-alături*, o melodramă pe care o interpretase în fața camerelor de filmat la vârsta de șaisprezece ani. Se opri de îndată. Evident, *Fata de la barul de-alături* fusese un fiasco; cine-i putea garanta că David nu-l văzuse? Dacă se prindea că reciclează replici? Mai mult, niște cronicari declaraseră, la vremea respectivă, că plânsul și văicărelile nu i se prea potriveau; nici măcar ei nu-i plăcuse cum dă pe ecran, așa, cu ochii roșii și cu nasul umflat.

Își șterse lacrimile și rânji.

— Hai, că te-am avut. Țin de multă vreme în debara numărul cu fata de treabă, beată și cu inima rănită.

— Cât pe ce să te cred.

Calm, se aplecă spre ea fără să lunece de pe scaun – Anny, incapabilă de o asemenea performanță, îi admiră echilibrul. Băutorul de apă își plimbă buzele cărnoase pe gâtul ei, urcă spre ureche, îi ronțai lobul urechii, apoi murmură învăluitor:

— Te doresc.

Chibzui, tulburată, cu gândul la ultima ei hotărâre de a spune nu.

— Vino, îi zise, luându-l de mână.

O urmă, crezând că îl duce într-un colțișor ferit. Însă la capătul unei scări de metal nesfârșite, o apucară pe o pasarelă de unde se vedea întreaga sală, pe un culoar zăbrelit pe care îl foloseau electricienii și tehnicienii de sunet.

— Ce căutăm aici?

— David, hai să interpretăm un film din anii '50. Știi tu, un playboy la smoking care întâlnește o femeie în rochie de lamé.

— Ai văzut cât de lungă ți-e rochia? zise el arătând spre panglica care-i strângea fesele. A intrat la apă.

— Hai, fii un pic romantic, te rog. Nu le prea ai cu romantismul, David, nu-i așa?

El oftă și își se încruntă.

— Ai impresia că mi-ai dat întâlnire într-un loc romantic?

Ridicând din umeri, Anny arată cu degetul uriașul depozit transformat în club.

— Spațiul ăsta e ce vrei tu să fie. Nu-i nevoie decât de imaginație. Uite cablul ăsta, de pildă.

— Așa...

— Ei bine, dacă am chef, e o liană. Iar discoteca e o junglă.

— Aha, încuviință el, cu o expresie ipocrită. Eu Tarzan, tu Jane. Hai să mai renunțăm la niște detalii.

Se apropie de ea, îndrăzneț, îi ridică bluza și îi dezgoli pântecul pe care își lipi palmele fierbinți.

Tremură, gata să sară pe el, dar se strădui să-și respecte jurămintele de castitate.

— Vezi? zise ea stăpânită de extaz, îndepărtându-se de el și trăgându-și textila peste buric.

Într-o clipită, încăleacă peste barieră, prinse cablul care spânzura de coloană, se agăță... și se zvârli în gol, slobozind strigătul omului-maimuță:

— Ah... hi-ho-hi-ha... ah, ah, ah, ah!

Sprintenă, aeriană, plutea peste pistă, descătușată de orice temere. Se elibera de tot, de trecut, de propria-i slăbiciune, de ea însăși. Se simțea vitează. Cu siguranță, David avea s-o admire.

Cum legănarea era din ce în ce mai amplă, atinse sfera multifățetată. Urlă de entuziasm. Alarmate de zgomot și de umbra mișcătoare, pivirile se ridicară. Trupurile își încetiniră zbânțuirea. Fiecare se întreba ce caută acolo sus fata aia cu cizme, atârnată de frânghie. O nouă atracție?

Muzica se opri. Liniștea îi cufundă pe clienți în stupoare.

Auziră exclamațiile euforice ale lui Anny, care comenta isteric fiecare du-te-vino: pricepură atunci că nu era vorba despre un spectacol, ci despre excentricitatea periculoasă a unei femei bete.

În mod limpede – pentru toată lumea, cu excepția lui Anny – oscilațiile aveau s-o izbească în curând de plafonieră.

— Repede, chemați pompierii, zberă barmanul.

Anny îi făcu semn, agitându-și mâna către ring:

— Cucu!

Acrobația provocă o zguduitoră în cablu, grăbind ciocnirea. Văzând că se apropie de sfera pe care o venera, Anny strigă, precum o mamă care-și regăsește odrasla adorată:

— O, bila mea, draga mea sferă dragă!

Apoi se izbi de ea, chiui, dând drumul la cablu, ca un câștigător la rodeo, și o prinse în brațe.

Publicul își ținu respirația. Sfera scrîșni, păru că se zbate și apoi, dintr-odată, se smulse din tavan și ateriză pe planșeu, târând-o în cădere pe Anny.

Din fericire, dansatorii se dăduseră la o parte.

Bila se strivi pe ring.

Celor dintâi salvatori care dădură buzna li se păru – după imperceptibilele convulsii ale trupului însoțite de horcăieli – că muribunda, întinsă pe spate, gemea de durere: apropiindu-se, băgară însă de seamă că Anny, înconjurată de țândările oglinzilor, continua să râdă, dezarticulată.

De îndată ce a ajuns la marginea pădurii, Anne nu a mai șovăit.

Să meargă.

Să meargă fără răgaz.

Să alerge, acolo unde arborii se răreau. Să sară peste pâraie. Să ocolească fermele. Să se pitească atunci când vreun zgomot omenesc întrerupea cântul păsărelelor. Să se oprească printre tufișuri. Să-și țină răsuflarea. Să nu tresalte la țopăitul iepurilor sau al veverițelor. Să se ferească de năvala mistreților. Să aștepte plecarea braconierului. Să reia goana, încrezătoare în natura terenului, pentru că ochii ei n-aveau vreme să vadă unde pune picioarele.

Pe măsură ce alerga, mânăta mai degrabă de instinct decât de chibzuință, trupul îi devenea mai ușor, picioarele îi pluteau, fără să mai atingă pământul. Frunzele și ramurile nu i se mai împotriveau atât, se mistuiau, îi mângâiau chipul. Când trecea, urzicile o cruțau.

Fără oboseală ori teamă, fata înainta, încredințată că pădurea îi devenea complice. Câte ceasuri să fi durat această rătăcire? Cu neputință de aflat, cu atât mai mult cu cât Anne dovedea o vlagă crescândă. Pe măsură ce se îndepărta de Bruges, fiecare pas o elibera și se simțea învăluită de liniște.

Ce noroc pe ea!

Spargerea oglinzii îi arătase că însoțirea ei cu Philippe nu va avea loc. Fiindcă încăperea nupțială se fărâmițase în cioburi de sticlă și pentru că imaginea logodnicei se făcuse țandări, Anne scăpase de ghinion.

Ce ușurare atunci când, coborând grăbită scara de brad, n-a dat-o de gol nici un scârțâit! Iar această ușurare s-a adeverit de îndată ce a trecut pragul ușii, a tras în piept aerul șesurilor de lângă Saint-André și a simțit glodul clipocindu-i voios sub degetele de la picioare.

Toată ziua fugise de pericol.

Acum că se întuneca, Anne se opri în preajma unui pârâu, își cufundă mâinile, coatele în apa proaspătă, își răcori mușchii încinși și bău preț de mai multe minute.

Ce să mănânce?

Foamea nu o dovedise deocamdată, avea să se hrănească mâine. Piuitul pițigoilor încetă.

Soarele scăpătase.

Cerul, golit de albastru, încremenise într-un cenușiu mohorât. Din străfundul pădurii se înalță cârâitul unui porumbel singuratic.

Anne fu străbătută de un fior.

Pe măsură ce lumina se împruțina, fagii își subțiau și mai mult colonadele. Frigul devenea mușcător.

Zări un stejar maiestuos care îndepărtase de el celelalte trunchiuri. Ademenind-o să se apropie, îi oferea covorul său de mușchi în chip de saltea, rădăcinile drept pernă și ramurile sale răsfirate precum vâlurile unui leagăn regal.

Se târî spre el și, cu gâtul sucit, îl contempla.

Ce personalitate putea să aibă! Degaja o vigoare care inspira respect. Deși tăcut, stejarul îi vorbea. Cu siguranță nu era un copac oarecare! Acolo se ridica un copac puternic, hipnotic, un copac care străbătuse veacurile, un copac care aduna miriade de experiențe.

Își putea oare îngădui să-l atingă? Vântul îi cutreieră frunzișul, făcându-l să se clatine; șuietul produs semăna cu o încuviințare. Anne își sprijini prin urmare palma de scoarța lui.

Fu copleșită de o imensă bucurie. O forță caldă mijea din rărunchii lui noduroși, pătrunzându-i prin piele, scurgându-i-se în trup. „Te pot învăța sumedenie de lucruri“, spunea arborele. Anne încuviință din cap. Arborele continuă: „Astă-seară voi începe cu virtuțile imobilității. Stai nemișcată!“

Și-atunci, Anne, liniștită, își strecură trupul în el, se gândi să rostească o rugăciune, nu înșiră decât primele trei cuvinte, adormi.

În zori, nu s-a simțit deloc stânjenită că s-a trezit într-un peisaj neobișnuit: pădurile necunoscute sunt întotdeauna mai familiare decât casele noi.

O parte din dimineață s-a frământat. Ce-o să hotărască? O să meargă înainte? De ce să înainteze? Avea să dea peste un oraș, peste un sat, peste un port. Să se întoarcă la mătușă-sa? Dacă s-ar întoarce, la ce bun ar mai fi evadat? Oricum, scopul său nu fusese să-l refuze pe Philippe, plecase să găsească ceva... Ce anume? Habar n-avea.

De pe urma acestor cugetări, rod al numeroaselor plimbări de-a lungul râului, s-a impus o evidență: o să rămână aici. Poate că avea să întâlnească ceea ce căuta...

Zbuciumată, febrilă, se duse spre arbore și îl strânse în brațe. Cum liniștea acestuia o învăluia, încetă să-și mai pună întrebări, mărginindu-se să-i repete trunchiului că avea să rămână acolo.

În ziua aceea, plecă să descopere natura, fericită că-i poate dedica un timp pe care nicicând nu i-l putuse acorda, nici în fosta ei viață de țărăncă, nici în recenta ei existență citadină.

Se cufundă în pădurea fremătătoare, printre șuvoaiele de umbră și șuvoaiele de lumină. Niște mingi îmblănite și săltărețe – iepurii – o zbugheau. Din loc în loc, iarba se ițea fragedă și atât de proaspătă, încât lui Anne nu-i venea s-o calce în picioare. Sub ferigile bătrâne, cafenii, lătărețe, se iveau tinerele lor surate palide, ridicându-și degețelele chircite. Deasupra, se crăpau mugurii, rămurișul se învârtoșa, crengile se împodobeau.

Un vânt ușor se strecură printre copaci; frunzele și florile, ca un noian de aripi, au părut că năzuiesc să se umfle, să se înalțe, să se desprindă; pădurea visa să zboare. Precum o corabie legată cu parâme de chei, dorea ca respirația vântului s-o ducă spre țării.

Anne simțea că universul e locuit de o energie lentă, stăruitoare. Primăvara era biruitoare, măturând rămurelele moarte, îngropând frunzele uscate; umplea arborii cu sevă și făcea plantele fragede. Când respira aceste efluvii, Anne era cuprinsă de beție.

Pe măsură ce hățișurile se îndeseau, iar codrul devenea mai înalt, Anne prindea să se trezească... O tânjire... O tânjire către ce? Greu de lămurit... O tânjire către ceva înalt, esențial; da, și ea, dimpreună cu natura, se scutura de amorțeala iernii, devenea totuna cu păsările care își agita aripile.

Anne deschidea ochii spre o altfel de lume decât cea a oamenilor. O lume adevărată. În timp ce orașul sufoca pământul sub caldarâmul său, îl strivea sub clădiri, pădurea îl lăsa să înflorească. În timp ce orașul reteza trunchiurile ca să-și sprijine acoperișurile, întemnițând aerul între zidurile sale, pădurea descătușa orice formă de viață. Aici, Anne vibra în miezul unui acord miraculos, cu atât mai uimitor cu cât nu-i pricepea alcătuirea: prin niște legături trainice, vraja pădurii o încremenea, o captiva, o încânta.

În două rânduri tresări.

În două rânduri, i se păru că vede o umbră trecând în zare. Lipită de pământ, așteptă. Dar nimic...

Să fi fost vreo ciută?

Se hrănea anevoie. În lipsă de fructe coapte, se hotărî să pască iarbă, să roadă scoarța copacilor. Ajunsă la râul care șerpuia printre plopi și pâlcuri stufoase de răchită precum un filon în pământul negru, bău îndelung, ca să-și ostoiască ghiorțaielile din burtă.

Muștele bâzâiau pe sub sălcii, ademenite de mâțișori... Aerul dansa, se ondula, se înfiora.

Apoi se lăsă brusc înserarea, cu un cer de aramă și luciri orbitoare, ale căror ecouri daurite se răsfrângeau din nor în nor.

Noaptea, se întoarse la stejar. De-abia avu timp să zărească stelele pe bolta scânteietoare, că și adormi, sleită.

Dimineață, o pâine zdravănă trona pe una dintre rădăcini.

Crezu că i-a fost oferită de către arbore. Îi mulțumi ocrotitorului ei pentru acest dar care o ferea de grija hranei, îngăduindu-i să-și dedice ziua explorărilor – avea atâtea de descoperit! –, apoi îi ronțăi coaja, păstrând miezul pentru cină. Cutreieră pădurea în lung și-n lat, atentă la sunetele care o străbăteau: scheunatul vulpilor mergând după pradă, șfichiuitul câte unei cozi prin desigurii, foșnetul vreunei șopârle, orăcăitul fluierat al brotăceilor, tropăitul zorit al puilor de căprioară. Își ridică fruntea, încercând să descopere pe unde se ascundeau păsările, fiindcă rămurișul răsuna de trilurile vesele din vremea cuibăritului. O ghionoaie izbea trunchiurile cu ciocul. Coțofenele gălăgioase se stropșeau una la alta. Un cuc îngâna răgușit și, pe măsură ce Anne venea mai aproape, el se îndepărta, gemând în zare.

Amuzată, își aminti că, în ajun, socotise că pădurea e mută. De fapt, era răzbită de o vibrație continuă, de o tulburare neîncetată. Nu, nu auzea liniștea, ci muzica armonioasă a naturii care trăiește, care străpunge, care crește. Lăstărișurile și copacii bătrâni trăiau, în spațiul unei singure zile, o existență bogată. Între foșnet de aripi și trosnet de rămurele, se strecura ecoul animalelor tainice, sfârâitul plantelor, susurul pârâului, poznele vântului... Aceste zgomote conlucrau la liniștea generală, nu tulburau nicicum izvorul cristalin al seninătății sale: iepurele uimit, saltul veveriței erau întâmpinate și absorbite de tăcere, așa cum un covor de mușchi vegetal înghite acele de pin.

Când se lăsă noaptea, Anne fugi spre stejarul ei, mână și se prăbuși în somn.

La trezire, un alt codru de pâine trona lângă ea.

Și tot așa în zilele ce au venit...

Cu cât minunea se repeta, cu atât o intriga mai puțin.

Raritatea creează miracolul; repetiția îl diminuează: Anne privi acest tain zilnic ca pe o ofrandă a darnicei păduri și nu-și mai puse întrebări.

Să lăsase în voia soartei. Trăia cu te miri ce. Îi dăduse uitării pe oameni. Uneori, simțea nevoia să rămână goală, așa cum venise pe lume, dar vântul, răcoarea mușcătoare a aerului o împiedicau să-și părăsească hainele.

Seară de seară revenea sub umărul patern al copacului, și se ghemuia acolo ca să-și afle somnul.

— De aici vin. Aici mă întorc.

Pădurea îi devenea mamă, iar copacul cel falnic – tată. Anne își recăpăta inocența din clipa nașterii, dinainte ca inima să-i fie otrăvită de griji: contemplația îi umplea sufletul de recunoștință.

Și, în fiecare zori de zi, o aștepta o altă pâine.

O dată sau de două ori, desigur, ar fi vrut să stea de veghe, dar cădea în picoteală fără să vrea. Și, pentru că tot se culca cu această întrebare în minte – de unde provine hrana? –, visele îi ofereau răspunsuri năzdrăvane: i-o aducea un pitic roșu, sau un uriaș îmbrăcat în negru, ori un cal alb cu un corn de aur strălucitor în frunte.

Apoi, zorii o luau prin surprindere, prelingându-și lumina lor blândă peste pâine; Anne o primea, o frângea, o mesteca plină de recunoștință; apoi nu se mai ocupa decât de pădure.

În trei rânduri s-a simțit privită. Chiar dacă mii de sălbăticiuni din vizuini, dindărătul hățișurilor, din mijlocul tufișurilor, o supravegheau, Anne deslușea în acest caz o altfel de atenție. Era spionată de un seamăn. Iar această impresie i se păru groaznică. Când, a treia oară, această neplăcută teamă i se strecură pe sub piele, zări în depărtare o jivină. Un cerb semeț, neclintit, cu privire strălucitoare, cu grumaz lat, piept alburiu și blana aburindă de cât galopase, o pirona cu privirea. Coarnele sale rămuroase îi poleiau splendoarea cu un aer silvestru; părea fratele mobil al stejarului.

Dispăru în grabă.

Tulburată, Anne se întoarse în refugiu și se lungi sub crengile musculoase. Din vârful, o pândea o veveriță, agățată de scoarță. O pizmui că locuiește în sânul aceluia trunchi multidentar.

Din rămuriș se cernea o lumină fluidă și verde.

Mai sus, un erete, cu aripile nemișcate, plutea în crucea cerului, pândind puii din cuiburi.

Clipi...

— Iat-o!

În după-amiaza aceea, Anne, toropită, cu urechea lipită de pătura de mușchi, nu auzise că vine cineva.

— E aici! repetă vocea.

Ida, încotoșmănată în șaluri, o cerceta pe verișoara ei întinsă pe jos, acoperită cu o rochie jėjoasă și sfâșiată. Pupilele îi licăreau cu o bucurie vrăjmașă.

— Ia te uită!

Se întoarse către silueta care o însoțea. Retezând tulpinile cu un baston, apăru Philippe.

Anne, stânjenită de parcă ar fi fost surprinsă goală la baie, se ghemui, arătându-i băiatului un trup închis, compact.

— Știam eu că n-a plecat, spuse Ida, victorioasă. Știam că se ascunde.

În sinea ei, Anne o corectă: „Nu, nu mă ascund, am plecat pur și simplu“, dar păstră această precizare pentru sine.

Logodnicul ei și Ida o priveau.

Perspectiva de a purta cu el o discuție lămuritoare o ușura pe Anne.

— Mă bucur să te văd.

— De ce-ai fugit?

— Nu vreau să te rănesc nicicum.

— De ce?

— Te-am mâhnit, fără îndoială, sau te-am jignit...

— De ce?

Anne privi veverița care, cu lăbuțele agățate de furca unei crăci, asista, cu un ochi rotund și negru, la această scenă.

— Nu trebuie să te iau de bărbat.

— N-ai chef?

— Ba da.

— Și-atunci?

— Nu îndeajuns.

Philippe primi această reticență ca pe un pumn în stomac. Ida a fost cea care s-a indignat în locul lui:

— Ce coșmar! „N-are îndeajuns chef“ să-l ia de bărbat... Da' cine se crede domnișorica? Ar trebui să intri-n pământ de rușine că faci pe mofturoasa cu Philippe.

— Da, mi-e rușine.

Anne răspunse cu o asemenea sinceritate, încât Ida trebui să-și curme noianul de ocări.

Philippe se apropie și întrebă, palid, încordat:

— De ce?

Ea își plecă fruntea.

El urlă:

— De ce?

Ochii fetei se umplură de lacrimi. O durea că îl supusese unui asemenea chin.

— Nu știu. Dar n-are legătură cu tine, Philippe, n-ai nici o vină.

Ca să vezi consolare: își dădea seama că Anne nu dă doi bani pe el. Înaintă, căzu în genunchi, îi apucă mâinile. Deși umilit, insista. Voia ca Anne să cedeze. Oare pentru că o idolatriza? Sau pentru că era stânjenit de eșec? Nimeni n-ar fi putut să ghicească dacă încăpățânarea lui venea din iubire sau din orgoliu.

— Atunci, dacă nu știi, mărită-te cu mine! O să afli ce și cum.

Îndărătul lui, Ida își mușca buzele de furie văzându-i îndârjirea, câtă vreme jurase sus și tare că nu e cale de-ntors!

— Ah, bărbații, mormăi ea. Când mă gândesc că tocmai despre fete se spune că-s ca fulgul dus de vânt...

Anne îi explică lui Philippe ce era de neînțeleș:

— Renunț la căsătorie. Asta e. Nu asta-i soarta mea. N-am motive, dar știu că nu trebuie. Îmi pare rău...

— Nu sunt de nasul tău, așa-i?

— Ești de nasul oricărei femei.

Spunând asta, Anne își pironise privirea într-a lui. Philippe o crezu. Ea continuă:

— Ești prea bun pentru mine!

— Cu asta sunt de acord, se băgă Ida. Philippe, tu chiar nu-ți dai seama cum arată fosta ta logodnică? O îngălată! Nu s-a spălat de la plecare, doarme pe jos... Probabil că molfăie rădăcini. O scroafă e mai brează. Ai vrea să ai copii cu așa ceva?

— Nu!

Bătea în retragere. Dintr-odată, părea că o urăște pe Anne. I se stinsese ultimul licăr de speranță.

— Ce facem? se schimonosi Ida.

— Ce-am hotărât azi-dimineață! răspunse Philippe.

Clipiră din ochi, încântați, complici.

Anne deslușea o înțelegere tacită din care era exclusă: sporovăiau în fața ei de parcă nu i-ar fi auzit. Să se fi preschimbat într-un animal?

Scoțând o funie din desagă, Phillippe se năpusti asupra logodnicei sale, urmat de Ida. O legară fulgerător, Philippe înnodându-i articulațiile, iar Ida strângându-le, bucuroasă că își schingiuiește verișoara.

Anne, rănită, nu se împotrivi.

De ce nu se revolta? De fapt, încă de la naștere, ceilalți făcuseră ce-au vrut cu ea, iar ea se lăsase.

În timp ce isprăveau s-o lege fedeleș, Anne zări un pericol pe care călăii săi nu-l observau: un uriaș care se apropia.

Enorm, cu o haină groasă de lână neagră, venea spre ei în grabă, hotărât. Oricum formidabil prin dimensiuni, ceea ce-l făcea și mai neobișnuit era felul în care înainta în tăcere, fără să trosnească vreo surcea sau să strivească covorul de frunze. Străpungea desigurile ca o corabie care despică apele.

Neștiind ce se întâmplă în spatele ei, Ida își comentă victoria arătând spre Anne cea legată fedeleș:

— Ia privește-o, Philippe, nu s-a zbătut nici cât o râmă. O nătângă! Da, o săracă cu duhul. Nici măcar nu știe de ce-a plecat și de ce zace pe-aici. Ori vorbești cu ea, ori cu o capră e totuna!

Necunoscutul își trânti mâna imensă pe umărul Idei.

Femeia urlă, deopotrivă surprinsă și îngrozită. Când se întoarse, Necunoscutul o țintui cu privirea: părea că avea să sacrifice o orătanie, sucindu-i gâtul, rupându-i oasele.

Cu o mișcare bruscă, Ida se feri și se dădu înapoi gâfâind.

Philippe, uluit și el, dar mai ales înspăimântat, pricepu că trebuie să-și ia un rol protector. Așa că-și umflă pieptul și gângăvi:

— Dar... cine sunteți?

Necunoscutul îi scăpă o scatoalcă, zvârlindu-l într-un tufiș.

Philippe se puse pe picioare, își recuperează pălăria și o tuli. Zbierând „Așteaptă-mă, așteaptă-mă“, Ida îl urmă cât putea de iute.

Anne zăcea la pământ, legată cobză, în fața necunoscutului cu chip descărn timer, rece, aspru, acoperit de o cagulă.

Ridică o poală a hainei, scoase un pumnal și îl flutură deasupra ei.

Viena, 25 mai 1904

Gretchen a mea,

Întoarcerea asta la Viena mi-a fost fatală.

În timpul călătoriei noastre de nuntă, pe când ne plimbam din oraș în oraș, eu și Franz nu frecventam lumea vreme îndelungată; dacă, din întâmplare, ne simțeam bine în compania vreunui cuplu, relațiile noastre se dovedeau cu atât mai puternice cu cât se știa efemere.

Când am pășit în Viena, m-am trezit sechestrată. Locuiesc într-un acvariu.

Desigur, acvariul meu e fastuos: cine n-ar visa să locuiască pe Linzerstrasse, să aibă relații în societatea aristocratică, s-o ducă din bal în serbare, să asculte într-o seară *Lucia di Lamermoor* la Operă și a doua zi *Liliacul* la Theater an der Wien, apoi să cineze la Sacher?

Cu toate că pereții de sticlă lasă să se vadă orizontul dimprejur, nu pot să trec dincolo de ei, mă izbesc de ei, condamnată să îndur aceleași persoane, peștii închiși aici laolaltă cu mine.

În zadar caut o ieșire, nu izbutesc să mă izolez, mă învârt în cerc.

O să-mi spui că sunt văicăreli de copil răsfățat.

Copil, cu siguranță.

Răsfățat, așijderea.

Cu toate astea, te rog să înțelegi: o parte din mine suferă. Am sentimentul că sunt o greșeală. O desăvârșită eroare. De fapt nu sunt bună de nimic, nu mă ridic nici la nivelul a ceea ce îmi oferă viața, nici la acela al așteptărilor ei față de mine.

Acvariul de care îți pomeneam e plin de femei, vreo zece, care au hotărât să se ocupe de mine; sunt încercuită de solitudinea și de bunele lor intenții.

Să-ți explic.

De-abia sosisem în casa noastră – s-ar cuveni mai degrabă să zic palatul nostru, într-atât de multe splendori desfășoară încăperile și grădinile sale – că au și început să defileze femeile von Waldberg. Previzibil, ochii le erau ațintiți spre pântecul meu. Erau chinuite de o întrebare: aveam oare să mă întorc gravidă din luna de miere? Nu era nevoie să fii un mare obstetrician pentru ca, doar văzându-mi trupul, să-ți dai seama că nu; cu toate acestea, fiind pline de speranță, m-au întrebat:

— Prin urmare, Hanna, v-ai întors la Viena cu un mic moștenitor?

— Nu, nu încă. Dar vă rog să credeți că eu și Franz am descoperit modul de folosire acolo, în Italia, și că ne străduim pătimaș.

Au surâs, satisfăcute că micuțul nostru cuplu își împlinește datoria lui de micuț cuplu.

Nu poți însă scăpa de asemenea ființe cu doar două fraze! S-au întors la luptă. Acești paznici ai familiei, aceste clocitoare de moștenitori în rafală exersează de secole, se aflau aici când Viena avea ziduri de pază, se aflau aici când Viena încă nu le avea, se aflau aici înainte chiar ca Viena să existe; de fapt, ele au construit Viena și tot ce seamănă cu o familie, cu o dinastie, cu o comunitate, cu un oraș, cu o țară, cu un imperiu. Ca să și consolideze puterea, au grijă se reproducă mai întâi ele, din mamă-n fiică, din mătușă în nepoată, din soră în verișoară, din vecină în vecină. Dacă ai trimite un regiment de amazoane antinatalitate împotriva lor, l-ar opri în loc, într-atât sunt de unite. Pe scurt, după o săptămână

de armistițiu, mama lui Franz, care m-a intimidat mereu, a instrumentat o anchetă: soțul ei a fost însărcinat să poarte o conversație ca-ntre bărbați cu fiu-său – Franz mi-a povestit asta râzând – ca să afle dacă se petrece ceva în patul nostru, dacă acel ceva se desfășura cum trebuie și dacă se întâmpla des. Deși răspunsul oferit de Franz fusese pozitiv – dar bărbații sunt bănuți că înfloresc relatările despre aceste lucruri intime –, soacra mea a vrut să verifice informațiile descosându-mă pe mine. Având istețimea să prevadă că nu mă voi da nicicând pe mâna ei, a trimis-o iute pe soră-sa Viviane, zisă Vivi, destrăbălata clanului, cea care colecționează amorezi în văzul tuturor, inclusiv al bărbatului ei, atins de gută. Cu toate că nimeni nu o aprobă și că toată lumea o invidiază, Vivi scapă de oprobriu pentru că și-a adus în pat doi amanți bine situați, unul în guvern, celălalt la Curte, deci foarte folositori familiei.

Tușa Vivi are vorba și comportamentul atât de slobode, încât creează, în doar câteva minute, o atmosferă familiară, de abandon euforic. M-a invitat în grădina ei, plină de flori de liliac, să luăm un ceai împreună și m-a înveselit cu niște povești la fel de savuroase ca tartinele ei.

Apoi, pentru că barierele pudorii fuseseră înlăturate, îmi zise:

— Prin urmare, apetisantul meu nepot te face fericită?

— O, da!

— Mă refer, desigur, la așternut... E un amant cu vlagă?

— Da.

— În mod regulat?

— Da.

— Excesiv?

— Uneori.

— He-he, cu-atât mai bine. Te invidiez, Hanna, alături de toate domnișoarele din Viena! Ai pus mâna pe unul dintre cei mai arătoși tineri. Și dumneata?

— Eu? Ce anume?

— Te repezi la el?

— N-am cum, e mereu înaintea mea.

— După ce îți servește atâtea delicii, mai ceri?

— Așa ar trebui?

Mă măsură, căzută pe gânduri îndărătul unui surâs.

— Îngăduie-mi să ghicesc, micuța mea Hanna: dacă nu iei niciodată inițiativa în hârjonelile voastre înseamnă că încă n-ai descoperit clipa magică. Nu-i așa?

— Clipa...?

— Clipa magică! Momentul acela când trupul explodează de plăcere, când te transformi într-un strigăt de desfătare. Pricepi la ce anume fac aluzie?

M-am posomorât, străduindu-mă să isprăvesc ceașca de ceai, ceea ce, fără să vreau, constituia deja un răspuns.

Vivi îmi apucă mâna cu blândețe.

— E firesc, draga mea.

— Credeți?

— Sunt sigură.

— Ar trebui să nu te mai cramponezi, să te lași dusă de val, să te gândești doar la persoana, la senzațiile și la fericirea dumitale... Cele mai multe șanse să rămâi gravidă le ai în timpul orgasmului.

— Da?

— E știut. În timpul clipei magice, în femeie se deschide totul, deci și făgașul care permite seminței bărbătești să ajungă în locul convenit. Dacă te crispezi, izolezi ovulul.

— Nimeni nu mi-a suflat o vorbă despre asta.

— Ei bine.

— Vreți să insinuați că soacra mea, mătușa Adelaïde, baroana Karolus, doamna van Tieck și-au zămislit moștenitorii în această stare?

Le alesesem intenționat pe cele mai severe matroane din anturajul nostru. Iritată, Vivi m-a privit ca pe o musculiță care i s-a așezat pe fursec. Mi-am agravat cazul adăugând:

— Și copiii născuți din violuri? Pretindeți, mătușă Vivi, că victimele violențelor s-au abandonat cu voluptate călăului lor?

— Iubita mea nepoată, în această privință nu suntem toate făcute la fel. Omenirea se împarte în două tabere: cele care puiesc și îndrăgostitele. Iepuroaicele n-au nevoie să juișeze, organismul lor, predispus la fertilitate, nu așteaptă decât momentul prielnic. Îndrăgostitele, în schimb, cu o arhitectură mai subtilă – eu sau dumneata –, au nevoie de extaz, de fiori, de cutremure ca să aibă acces la această misie anevoioasă, fecundarea. Gândește-te bine la asta, Hanna, ia aminte la sfaturile mătușii Vivi, profită de ele seducându-ți soțul și veți fi în curând părinți.

Vivi, în ciuda comportamentului ei liber și aparențelor lipsite de prejudecăți, argumenta exact ca restul lumii: cei patru copii pe care îi cadorisise contelui înainte să-l înșele – sper că înainte – se dovedeau a fi mândria ei, onoarea ei, meritul ei de femelă, pașaportul său de moralitate. Ce departe mă simt de toate astea... Voi întâlni oare o femeie față de care să nu mă simt diferită?

Probabil că mătușa Vivi a povestit conversația noastră și s-a fâlit cu remediul propus, fiindcă, a doua zi, au început vizitele; și au tot curs fără încetare preț de douăsprezece zile. Doamnele familiei luau câte un ceai cu mine și mă aprovizionau cu mărturisiri; îmi ofereau sfaturi cu un aer nonșalant, de parcă, din extravaganta, cuvintele le ieșiseră din greșeală pe gură, deși veniseră special ca să mi le rostească:

— Îmi sileam soțul să rămână în mine după... știi ce. Din punctul acesta de vedere, draga mea, natura a avut mai multă grijă de animale decât de biata noastră stirpe omenească. Iată canidele, bunăoară: odată ce a zvârlit sămânța, câinele nu mai poate ieși din cățea pentru că... chestia lui continuă să se umfle și blochează orificiul. În momentul acela e groaznic pentru brava cățelușă – am auzit-o pe Ketty a mea urlând de durere – dar, după cinci minute, totul e-n regulă.

— Când soțul meu se retrăgea, rămâneam în pat și nu mă mai mișcam timp de două ceasuri! Stam pe spate. Lipindu-mi șalele și bazinul de saltea. Cât trebuia să ajungă... unde se cădea să ajungă! Nu m-ai fi scos din așternut decât s-ar fi pornit vreun incendiu. Rezultatul: șase copii superbi.

— Ai încercat cu țelină? Cu pătrunjel? Încă de când eram logodită, am pornit o cură de țelină și pătrunjel, ca să-mi înlesnească gestația. Surorile mele mă luau peste picior, iar mezina, când mă întâlnea, începea să mugească, sub pretextul că pășteam cât o vacă... Ridicam din umeri și aveam dreptate: patru copii în timpul primilor cinci ani de căsnicie. Mai bine nici că se putea. Dar spune-le asta surorilor mele... De fapt, dragă Hanna, pătrunjelul trebuie să fie sălbatic, cere pătrunjel sălbatic și lasă-l deoparte pe cel arăbesc. Iar de la țelină, doar lujerul, desigur!

— Luna!... Femeia înmugurește când e lună plină. Precum pădurile! Precum câmpiile! Precum stridiile! De pomană nădușești în anumite seri. Trebuie să privilegiezi această ocazie. De ce-am fi noi mai puțin influențabile decât mările sau oceanele, care sunt guvernate de lună? Câtă aroganță! Doamnele de azi se cred mai presus decât luna? Haida-de! Uite, îți ofer un calendar lunar. Poate-poate... A, îl știi? Dar îl și consulți?

— Cu toate că nu e treaba mea, Hanna, mi-am permis să-ți ofer niște ambră. Sălbaticii din America sau din Siberia o folosesc în alte scopuri decât cele cosmetice. Desigur, sunt catolică, așa încât nu pot să ader la asemenea superstiții. Totuși, mama mi-a dat ambră în ajunul căsătoriei, apoi eu le-am dat fetelor mele și tuturor ne-a mers bine! Te rog să primești acest dar, m-aș simți copleșită. Uite, e simplu, o atingi și o miroși seara înainte de culcare.

E oare nevoie, Gretchen a mea, să-ți spun mai multe?

În curând, Franz se va întoarce de la club, o să luăm masa în doi și o să mă dorească. Închipuiește-ți ce pregătire de luptă e-n țeasta mea: am mai multe misiuni de îndeplinit decât un general care-și aruncă armata în luptă! S-ar cuveni să înghit supă de pătrunjel, să diger țelină gratinată, să verific fazele lunii, să pipăi ambră pe furiș, să-l silesc pe Franz să adoarmă peste mine fără s-o scoată și apoi, când se va fi retras, să rămân două ore cu fundul lipit de saltea. Vai, uitasem: între aceste acrobații la mare înălțime, ar trebui să nu mă mai înfrânez, să nu mă gândesc decât la mine și să încerc să ating extazul!

Concluzia? Năzuiesc să-mi iau tălpășița. Deși îl ador pe Franz, aproape că doresc să-l evit. Nu știam că, atunci când ne-am căsătorit, m-am căsătorit și cu toate femeile astea din jurul lui, care conspiră să mă facă la fel ca ele, și care mă vor tot hărțui dacă nu le intru în voie. Da, nu știam că, însoțindu-mă cu Franz, aveam să îmbrățișez o condiție de care mi-e silă.

Te strâng la piept, Gretchen a mea, și dau fuga să plâng în salonul de muzică, înainte să sosească Franz acasă.

A ta, Hanna

În acel centru medical din Beverly Hills, soarele decupa două jaluzele, cea adevărată, atârnată de fereastră și umbra ei de pe perete.

Când își recăpătă cunoștința, amorțită de calmantele care o legănau de dimineață până seara, Anny se cramponă de aceste două elemente. Cu trupul anesteziat și mintea confuză, se agăța de lumină ca de singura substanță solidă, tangibilă din univers; concentrându-se, devenea ea însăși una dintre particulele ce dansau în raza de aur care străbătea încăperea, legând jaluzeaua materială de jaluzeaua proiectată. În ce parte se oprea cel mai adesea? Ca femeie de cinema, avea tendința să prefere reflectarea în detrimentul realității.

Un infirmier blond se apropie în mai multe rânduri. De fiecare dată când se apleca asupra ei, Anny îi vorbea; dar, de fiecare dată, se petrecea o ciudățenie care o împiedica. Când deschidea gura, slujbașul pierdea; da, de îndată ce i se adresa, dispărea. Cu toate acestea, scamatoria nu părea intenționată, chipul tânărului neexprimând nici imoralitate, nici răutate; când reapărea, se arăta prevenitor, privind-o cu dorința limpede de a-i fi de folos. Însă de îndată ce Anny schița prima vorbă, totul se surpa.

La început, se crezu victimă a unei realități instabile, cu atât mai mult cu cât trăia senzația unei prăbușiri... Apoi bănuie că timpul îi juca o farsă, dislocându-se fără s-o anunțe. În cele din urmă, își dădu seama că, de îndată ce-l aborda pe infirmier, se trezea într-o cameră pustie; trase concluzia – îndrituită de astă dată – că se cufunda din nou în somn.

După două zile, reuși să poarte o conversație:

— Unde mă aflu?

— Încântat să stau de vorbă cu dumneata, Anny. Mă numesc Ethan.

— Mhh...

— Stai în camera 23. Clinica Linden. Hollywood.

— Ce-am pățit?

— Câteva contuzii. Nu e grav. O să te înzdrăvești. Te doare ceva?

— Nu.

— Prin urmare, dozele sunt potrivite.

— Ce doze?

— De morfină.

Din străfundul meningelor, unde stătea dosită, îi ieși la suprafață o amintire – cea a tatălui ei, cu o revistă științifică în mâini și declarând că morfina făcea parte dintre drogurile periculoase, fiindcă, odată ce o absorbeai, nu mai puteai trăi fără ea.

În orele care au urmat, atunci când conștiința îi era trează, s-a gândit din nou la asta, a ridicat vocea, s-a ostenit, s-a rățăcit, a recidivat și, demoralizată, s-a hotărât să nu ia în seamă avertismentul patern. Doar dependența era specialitatea ei!

Deja dependentă de alcool, de iarbă, de cocaină, urma să adauge și morfina! Ce mai conta? Acum cel puțin putea să depună mărturie că nu era din vina ei. „Da, onorată instanță, medicii mi-au injectat otrava asta: pretinzând că mă îngrijesc, m-au condamnat să-mi bag în venă. Ar trebui să-i băgați în pușcărie, onorată instanță, sau să-i condamnați la muncă în interesul comunității. Pe ei, nu pe mine!“

În mai multe rânduri, între reprizele de somn, jucă această scenă în fața unui tribunal imaginar și își interpretează cu delectare rolul de nevinovată.

Într-o dimineață, doctorul Sinead, marele șef al clinicii, pătrunse în rezervă. Îndărătul lui, niște proaspeți absolvenți se îngrămădeau, plini de satisfacție, mândri că-l însoțesc pe chirurg și considerându-se eminenți doar pentru că se aflau în trena lui.

— Cum se simte păpușica adorată a americanilor?

Anny a fost cât pe ce să izbucnească în râs: profesorul Sinead vorbea pe nas precum o bătrână actriță pe care Anny o adula și care era supranumită Geanta Vuitton, într-atât îi fusese fața de cusută și recusută.

— Deci cum ne simțim?

Și dicția era ca a Genții Vuitton, dintr-un motiv identic: gura sa fusese remodelată, liftată și apoi umflată.

Anny îl examinează pe doctorul Sinead.

Trupul său, martirizat prin diete, gârbovit de ani, atârna în toate punctele care nu suferiseră un lifting: gâtul, urechile, coșul pieptului, antebrațele, încheieturile mâinilor. În celelalte locuri, pielea obosită purta stigmatele încordărilor la care o supuseseră tăieturile, torsiunile și cusăturile. După atâtea intervenții estetice, fața lui Sinead nu arăta vitalitatea unei ființe juvenile, ci fragilitatea unui accidentat.

— Anny, sunteți în stare să ne dați un răspuns?

Ce voce oribilă... metalică, lipsită de timbru... În plus, acea elocință cu paraziți: vocalele erau lipsite de claritate, în vreme ce consoanele se sufocau. Din pricina chirurgiei estetice care îi amorțise buzele, atunci când le schimbase poziția, doctorul Sinead articula dindărătul unei măști.

— Anny? Anny, vă rog!

Anny își dădu seama că trebuie să renunțe la vise și să se întoarcă în realitate. Știind de la Ethan ce reprezenta doctorul Sinead pentru Los Angeles, și-a venit în fire ca să-i iasă audiția.

— Gata. Iată-mă! M-am întors...

— În sfârșit! Am putea să vă vedem rănilor?

— Simțiți-vă ca acasă!

Anny se dezveli, la fel de curioasă ca și asistenții slugarnici care ascultau explicațiile lui Sinead, pentru că nu avea știință despre ce pășise. Picioarele, brațele, coastele, vânătăile, leziunile, fracturile, arsurile, totul a fost etalat și comentat. Din discursul lui Sinead reieșea că Anny avusese mult noroc că scăpase atât de ieftin după o asemenea căzătură.

— Există un Dumnezeu al artiștilor, domnișoară Lee.

— Credeți? La Hollywood nu există decât un singur Dumnezeu și ăla e dolarul!

În fața unei asemenea glumițe de rahat, râse politicos.

— Veți fi în stare să mai slujiți acest zeu, domnișoară Lee, și să vă întoarceți curând pe platourile de filmare.

Credea că îi dă o veste bună. Dar, de fapt, o anunța că, de când cu căderea în gol, abandonase lungmetrajul la care lucra. O cuprinse angoasa: dacă se opriseră filmările? Cât o s-o coste? Sau, mai rău: îi găsiseră o înlocuitoare?

Întoarsă pe dos, aruncă o strâmbătură de adio echipei medicale care se îndepărta. Îi crescuse pulsul, iar membrele i se umpluseră de transpirație.

— Johanna! Johanna!

Instinctiv, își chema agentul de presă. Bineînțeles, nu era acolo și nimeni nu-i auzea zbieretele. Asta e! Izbîi în saltea, ciocăni în zid, încercă să spargă ghipsul, suspendat de un scripete, care o imobiliza, urlând

din toți rărunchii:

— Johanna!

Ethan arată o față îngrijorată.

— Anny, ce se-ntâmplă? Te doare ceva?

Zărind acel chip blond care radia bunătate, Anny nu ezită nici o clipă:

— Da, mă doare rău.

— Unde anume?

Enumeră, cu un rictus convingător, acele locuri pe care i le examinase doctorul Sinead, apoi conchise cu un horcăit:

— Te rog, ajută-mă!

— Păi eu... eu...

— Omoară-mă!

— Nu.

— Bagă-mă în comă indusă, e insuportabil...

— Anny, calmează-te. O să-ți măresc doza de morfină.

Atingându-și scopul, Anny a fost cât pe ce să-și întrerupă comedia; din fericire, își reprimă veselia, continuând să bocească.

— Au! N-o să scap...

— Ba da... Sedativul își va face efectul.

— Ba nu. Mi-e prea rău. O să mor.

— Nu exagera. Va fi bine.

— O să crăp! Vreau să-mi văd agentul...

— Hai, lasă-mă să potrivesc doza...

— Să-mi vină agentul!

Degeaba s-a ocupat Ethan de ea, Anny a gemut până când infirmierul și-a notat numărul de telefon al agentului și i-a promis că o s-o contacteze ca să-i vină la căpătâi.

După aceea, s-a lăsat în mrejele analgezicului, afundându-se cu delicii în toropeala lui anesteziantă...

A doua zi, Johanna Fisher, supranumită Rechinul, îmbrăcată cu un taior mulat, de culoarea antracitului, stătea așezată lângă pat. Celebrul ei zâmbet plin de dinți era afișat în josul chipului tencuit cu fond de ten.

— Ei bine, suflețel, să știi că ne-ai îngrijorat! Mă rog, se pare că o să te-nzdrăvești. De trei zile încoace, am fost informată ceas de ceas. Că veni vorba, ai primit florile de la mine? Dacă nu-ți plac, biroul o să-ți trimită altele, să știi. Liliac, trandafiri, bujori, iriși, ce poftești. Bun, hai să nu pierdem timpul, o să-ți rezum situația. Presa a aflat de pățania ta, excelent. Clienții din club ți-au făcut poze cu telefoanele, când erai pe jos; din fericire, s-au dovedit atât de mediocre, încât redacțiile le-au publicat în timbru, scoțând de la naftalină clișee mari și fermecătoare cu tine. Misiune reușită! Un zvon de nota zece! Presa – tipărită, televiziune, radio, Internet – a comentat cu atât mai abundent cu cât nimeni nu știe ce și cum. Rezultatul e cunoscut – te-ai prăbușit pe ringul de dans de la Red & Blue –, nu însă și cauza. Chiar dacă a fost avansată ipoteza unui accident, toată lumea are îndoieli. Vechea poveste: un accident nu intrigă pe nimeni; ba, mai mult, stârnește groază. Oamenii devin interesați atunci când o cădere în gol se dovedește o consecință a unei stări de spirit. Un gest adică, nu un pas greșit! Orice detaliu care ar putea putea provoca identificarea... disperare, strigăt de ajutor, sinucidere.

— Sau entuziasmul! Eram bucuroasă...

— Erai beată.

— Chiar mă distram...

— Gura!

— Johanna, aş...

— David mi-a povestit că ai avut impresia că te-agăţi de-o liană şi că te hâţani de la pasarelă până în junglă. L-am convins să tacă – o să mai vorbim pe tema asta – pentru că toate aceste detalii sunt lipsite de interes.

— E adevărul adevărat.

— Adevărul nu-nseamnă nimic! Nouă ne trebuie o poveste. O poveste ca lumea.

— Poate. Eu voiam însă să-ţi mărturisesc ce s-a întâmplat cu adevărat...

— Anny, publicul te adoră pentru poveştile pe care i le spui. Nu pentru ceea ce eşti.

Johanna ridicase vocea. Anny se cufundă, ruşinată, între perne. Agentul o muştră din nou:

— Eşti o vedetă, pentru Dumnezeu, nu un cetăţean oarecare. Aşa că, te rog, joacă-ţi rolul, profită, ia banu', câştigă glorie şi nu mai veni să mi te plângi că vrei să fii cinstită şi să semeni cu amărăţii care dau bani pe bilet ca să te vadă! Contează doar zvonurile, ipotezele contradictorii, articolele care-şi răspund în buclă, misterul de nepătruns, ziaristii care riscă ipoteze noi, foştii prieteni care depun mărturie, internaţii care mai adaugă sare şi piper. Doar zumzetul vinde. Dacă-l faci să amuţească – fie din onestitate, fie printr-o minciună frumoasă –, masacrezi evenimentul, îi anulezi beneficiile.

Graţie acestui ton ameninţător, Anny simţi că se linişteşte: vocea şi raţionamentele Johannei o eliberau.

Subjugată de această autoritate, înceta să mai şovăie; privindu-se prin acei ochi, îşi accepta soarta.

Nici că se putea oglindă mai bună decât Johanna Fisher. Încă din copilărie – exact după *Tati, ți-am şutit maşina*, primul ei hit –, Johanna Fisher o călăuzea pe Anny prin labirintul vieţii profesionale, ajutând-o să evite rătăcirile şi fundăturile obişnuite, menţinând-o pe largul bulevard hollywoodian. De-a lungul anilor, îi furnizase reperele, regulile, imperativele, obiectivele care nu-i fuseseră stabilite de către familie. De altfel, care familie?... Orfană, născută din părinţi necunoscuţi, Anny ştia că trăise alături de alţi necunoscuţi, Paul şi Janet Lee. Lipsită de iluzii, nu acordase nici un strop de legitimitate acelor indivizi pe care, prin jocurile hazardului, îi numea mamă şi tată. Pe cei doi Lee, al căror nume îl purta, îi îngăduia cu bunăvoinţă, ca pe o fatalitate, aşa cum îţi tratezi partenerii recurenţi dintr-un sitcom. Hotărâse să-i iubească, în primul rând ca să-şi uşureze viaţa – ura conflictele – şi apoi pentru că firea ei o îndemna să se arate amabilă, Anny manifestând o sinceră cordialitate faţă de toţi semenii săi. Oricine o vedea pe copilă schimbând pupături cu maică-sa sau râzând în hohote cu tatăl ei putea confirma că fetiţa era legată de părinţii ei adoptivi prin nişte trainice relaţii de tandreţe. În cazul lui Anny însă, era vorba despre o pornire spontană, exagerată doar cât să evite problemele.

În schimbul afecţiunii cu care îi înconjura, Anny îşi câştigase o oarecare libertate, emanciparea şi apoi independenţa. Foarte timpuriu, la vârsta de şaisprezece ani, i-a părăsit pe cei doi Lee şi şi-a petrecut timpul după pofta inimii, muncind, ieşind în oraş, flirtând, trăgând la măsea sau drogându-se.

Johanna Fisher şi echipa ei ştiau prea bine de viciile vedetei lor; totuşi, nu făceau nimic ca s-o aducă pe drumul drept, pentru că toate aceste slăbiciuni o făceau pe Anny lesne de manipulat. Aşa încât Johanna nu i-a sugerat niciodată clienţii săi să renunţe la alcool sau la cocaină, să încerce un sevraj. Câtă vreme excesele nu aveau să-i marcheze chipul, iar regizorii nu aveau să se plângă, o va lăsa să se poarte cum voia. Cu atât mai mult cu cât asta îi interesa pe redactorii de ştiri mondene şi pe paparazzi.

— Nu vrei veşti despre film?

— Tocmai mă pregăteam să te-ntreb, Johanna.

— Filmările au fost întrerupte, dar studioul e încântat. Cei de la finanțe au considerat foarte eficient, din unghi publicitar, faptul că sute de ziare au vorbit despre prăbușirea ta, au menționat titlul, numele regizorului, distribuția. Ca investiție promoțională, asta înseamnă plus-valoare de două milioane de dolari. Fără să cheltuiască un cent. Sunt în al nouălea cer. Abia așteaptă să te întorci. Fiindcă, de îndată ce o să fii iar pe platouri, evenimentul va fi preluat de reporteri. OK?

— Ok!

— Doctorii au prescris două săptămâni, nu? Oricum, merge pentru gros-planuri și pentru planuri medii... Pentru planurile generale, când te vezi în picioare, fie vom folosi o dublură, fie voi obține să modifice calendarul de lucru și să aibă răbdare. Totuși, să nu ne facem iluzii, Anny: trebuie să te întorci repede la treabă, fiindcă altfel producătorii o să te înlocuiască fără să stea pe gânduri. Datorită ție și „accidentului“ tău, filmul lor se bucură de o considerabilă notorietate și de o vizibilitate profitabilă; n-o să-l abandoneze. Prin urmare e mai bine să vorbească despre revenirea ta decât despre starleta care te-ar înlocui.

— Ar fi în stare de așa ceva?

— Nimeni nu e indispensabil, draga mea.

— Eu așa credeam.

— Glumești?

— Artistul e unic. Nu poți să înlocuiești un Picasso cu un Matisse.

— Cine-a pomenit de artă, inimioară? Faci filme la Hollywood. În plus, când un producător are suficient de mulți bani ca să-și ia un Picasso, va putea cu ușurință să-și ia un Matisse.

Johanna Fisher se ridică, iritată că s-a văzut nevoită să filozofeze. Orice explicație i se părea pierdere de vreme și de bani. Cu atât mai mult cu cât era vorba despre niște lucruri evidente.

Oarecum împăcată, Anny se strădui să-și joace rolul de convalescentă. Trupul său tânăr își revenea mai repede decât prevăzuse doctorul Sinead, până într-atât încât kinetoterapeuții clinicii au ținut să se împăuneze cu asta.

Doar Ethan, infirmierul, contabiliza ceasurile de rătăcire care împovărau șederea lui Anny, privirile sale panicate dimineața, spaimile ei nocturne, angoasele fulgerătoare care o făceau să vocifereze, să-și considere durerile insuportabile, să ceară o doză suplimentară de morfină. Îi remarcase dispoziția spre subterfugii, arta de a eluda investigația printr-o piruetă, tăcerile care îi copleșeau răspunsurile, harul de a rămâne constant în domeniul vagului; și se necăjea văzând surâsul de eliberare care invada frumosul chip al lui Anny atunci când, după o injecție, devenea inconștientă.

Într-o seară, nu s-a mai putut împiedica s-o întrebe:

— Cum o să te descurci după ieșirea din spital?

— Poftim?

— Cum o să-ți procuri doza de morfină când n-o să mai fiu aici?

Îl privi ținută, cu asprime:

— Există medici pe lumea asta.

— Întâmplător, unii mai sunt și onești.

— Pe ăștia o să-i evit.

— Hmm...

— Până și un om cinstit are nevoie de bani.

Ethan clătină din cap.

— De ce nu profiți de faptul că te afli aici ca să te tratezi?

Înțelegând la ce boală se referă, își ridică bărbia, impertinentă.

— A, da? Ce pui la cale? Credeam că ai grijă de mine.

— Așa e, îngrijim rănilor. Nu și dependența.

Izbucni într-un râs căznit.

— Dependențele mele! Câtă naivitate! Chiar înghiți pe nemestecate tot ce se povestește-n presă?

Citești toate fițuicile alea?

— Citesc rezultatele analizelor. Când ai sosit aici, aveai alcool în sânge, trigliceride de bețiv, precum și diverse urme de droguri, destul de greu de identificat, de altfel, pentru că erau impure.

Anny își mușcă buzele și, tăcut, își blestemă dealerul. „Ticălosul de Buddy! Știam că-mi vinde gunoaie, că-și măsluiește marfa. Dacă dau de el, îl omor.“

Ethan perseveră, energic:

— Ai grijă de tine, Anny. Înghiți tot soiul de otrăvuri ca să mergi mai departe, ca să-ți ignori problemele, ca să depășești ziua de azi. Oprește-te puțin. Gândește-te. Vezi unde te afli.

— Ce program! Prefer să mă arunc imediat pe fereastră

— Ți-e frică să te gândești. Când trebuie să reflectezi, intri în panică.

— Asta-i acum! Mă faci și imbecilă!

— Anny, de îndată ce te proiectezi în viitor, urlă, mă chemă să-ți dau fiola cu ceață. Preferi să te droghezi decât să-ți înfrunți spaimetele.

— Păi...

— Fugi de viața interioară. Să examinezi, să faci distincție, să te îndoiești înseamnă pentru tine o indispoziție căreia trebuie să-i găsești un remediu.

Uluită de relevanța diagnosticului, Anny își curmă protestele.

Cu tandrețe, Ethan se aplecă spre ea și o întrebă:

— De ce?

Dorind să-i răspundă, dar fiind incapabilă s-o facă, Anny fu cuprinsă de o criză de plâns care dură toată noaptea.

Două zile mai târziu, Johanna, spaima Hollywoodului, răspunse convocării lui Anny și se duse la camera 23, înzestrată cu un coș de fructe confiate, care îi fuseseră livrate din Franța.

— Poftim, iubito, dulciurile tale preferate, dacă tot ai norocul să te-ndopi cu zaharicale fără să pui un gram pe tine. Eu, doar uitându-mă la ele, am și luat trei kile.

Anny nu se încurcă în politețuri:

— Johanna, trebuie să mă ocup de mine.

Johanna se așeză, picior peste picior, așteptându-se la niște exigențe legate de cosmetică sau de coafură.

— Sunt numai urechi, draga mea.

— Nu mai pot continua așa.

— Dacă spui tu... Bun, cine-i vinovat? Priscilla sau John-John?

Anny holbă niște ochi înecați de furie, la auzul numelor machiezei și hair-stylist-ului ei.

— Nu, Johanna, despre mine vorbeam.

— Și eu.

— Nu, despre mine cea dinăuntru.

— Aha, am priceput.

Johanna respiră, ușurată.

— Vrei un *coach*, nu? Să știi că vestea pică bine: nu mai târziu de ieri, mi-a fost lăudat cel care se ocupă de micuța Vilma. Un argentinian. Îți dai seama? Gâsca aia care nu prindea decât roluri de mâna a doua pe Disney Channel tocmai a primit un Golden Globe și o nominalizare la Oscaruri, fără ca lumea din branșă să priceapă de ce. Ei bine, eu dețin exclusivitatea: a avut un *coach*. Argentinianul! Îți dai seama că i-am luat coordonatele! Mai mult, se pare că e croit ca un zeu. Carlos... Ba nu, Diego... Stai o clipă că mi-am notat în telefon.

— Las-o baltă! Nu era vorba de un *coach*, ci de viața mea.

— Poftim?

— Sunt nefericită.

Johanna rămase cu gura căscată. După ea, era culmea indecenței să spui așa ceva: Anny proferase o obscenitate.

— Trebuie să schimb ceva în viața mea, reluă Anny.

Johanna scutură din cap ca să alunge ceea ce auzise, apoi se strădui, în mare silă, să prelungească această pălăvrăgeală sâcâitoare.

— Ce anume?

— Nu mai merge așa. Sunt nefericită!

Johanna oftă, coborându-și pleoapele. Era peste puterile ei să mai răspundă.

Anny chibzui îndelung.

— Sunt veselă, într-adevăr, dar nu sunt fericită. Ceilalți mă consideră o fată haiosă, o petrecăreață fără complexe, dar toată vânzoleala asta nu face decât să mă ascundă pe mine, cea adevărată. Un machiaj. De obicei, oamenii care se dau cu fond de ten au de ascuns o piele nasoală.

Johanna înghiți în sec. Cine se credea Anny asta? De unde atâta răutate? Nimeni nu îndrăznise vreodată să evoce cei trei milimetri de cremă opacizantă cu care se ungea în fiecare dimineață... Așa încât, ca să schimbe subiectul, continuă conversația:

— Ce-ți lipsește? Un copil?

— E prea devreme.

— Un soț?

— Nu știu. Poate... Cred că tristețea mea are legătură cu dragostea. Simt nevoia să iubesc, să iubesc mai mult, să iubesc cu adevărat. Am impresia că n-am izbutit până acum.

Johanna zâmbi. Ajunseseră pe un teren pe care-l domina. Avea să-și recapete influența asupra lui Anny.

— Ciudat că spui asta... Există un bărbat care se află în aceeași stare ca tine. Dar din cauza ta.

— Cine?

— David...

— David?

— David Brown. Unul dintre partenerii tăi. Cel pe care-ai vrut să-l impresionezi în seara aceea jucându-vă de-a Tarzan și Jane în clubul de noapte. De când ești în spital, îmi telefonează zilnic să mă întrebe dacă poate trece să te vadă.

Amănuntul o mișcă pe Anny. Johanna își împinse pionul:

— Desigur, l-am refuzat. În primul rând pentru că nu știam dacă te încântă ideea.

— Da. În orice caz, mă încântă că am aflat.

Anny își aminti de discuția pe care o purtase cu Ethan. Infirmierul să arătase mirat că nici unul dintre prietenii sau amanții ei nu îi făcuseră vreo vizită; pe moment, născocise o scuză, dar, odată ce-a rămas singură, își blestemase așa-ziii apropiați și se înduioșase de propria-i soartă. De-acum, avea o justificare: Johanna și agenția ei stătuseră de pază, interzicând accesul în camera de la clinică. Inclusiv celor care insistau. Ce sentiment de satisfacție!

— David... șopti ea, desfătându-se cu acest nume pe buzele întredeschise.

— Da, David. În al doilea rând, pentru că nu este cel pe care mi-l doresc pentru tine, draga mea.

Fraza o zgudui ca un electroșoc. Anny se ridică în capul oaselor, indignată.

— Poftim?

— Nu, insistă Johanna. Dacă tot e să trăiești o poveste serioasă, o poveste care să se încheie cu o căsătorie, măcar să fie cu cineva de nivelul tău. Mă rog, un actor cel puțin echivalent, din punctul de vedere al carierei. Nu există temeuri pentru care legătura să fie mai avantajoasă pentru unul decât pentru celălalt. Două vedete. Gen Brad Pitt și Angelina Jolie. O relație de felul ăsta... David Brown, oricât de atrăgător ar fi, de seducător, de talentat, de bine crescut, oricât de mult ar plăcea fetelor, n-are loc pe lista mea. Nici în top cinci. Nici în top zece. E departe...

— Îți dai seama că e absolut scandalos ce spui?

Anny ridicase vocea. Ochii îi azvârleau fulgere. Tânăra se lansă într-o lungă diatribă, în care își acuză agentul de imixtiune, în care pretinse dreptul de a-și alege iubitul, în care îl ridică în slăvi pe David, pe care îl descrie ca pe o victimă a tăvălugului hollywoodian. Pe scurt, se înflăcăra atât de tare luându-i apărarea, încât exasperarea ei căpăta, din clipă în clipă mai mult, nuanțele unei adevărate pasiuni pentru tânărul debutant.

Îndărătul unei măști ofensate, Johanna trăia un sentiment de satisfacție, precum o pisică bucuroasă că șoarecele e prins la colț, acolo unde nu există scăpare. Expertă în manipulare, vituperase cu bună știință împotriva lui David, astfel încât actrița să reacționeze. Manevra funcționase mai bine decât în visele ei. După o jumătate de oră de furtună, Anny, încăpățânată, își băgase în cap că-l adoră pe David și că tânărul avea să-i ofere soluția pentru neliniștea ei actuală.

Mimând reticența, Johanna promise, pe picior de plecare, că îl va autoriza să treacă pe la clinică.

Anny străbătu noaptea și ziua următoare într-o stare de exaltare. Îl anunță pe Ethan că în curând va fi vizitată de iubitul ei; prevenitoare, îi laudă meritele, frumusețea, inteligența, geniul și apoi ajunse la pasiunea lor reciprocă. Hărăzită cu o imaginație vie și cu un temperament năvalnic, ajunsese să se convingă că viața ei se va schimba, că va căpăta un țel grație lui David.

Spre orele trei, în joia aceea, kinetoterapeuții au sosit ca s-o reeduce și, pentru prima oară, Anny a reușit să meargă fără să cadă, fără să se agațe sau să șovăie. Chiar dacă specialiștii s-au felicitat pentru rezultat, ea a pus acest progres mai degrabă pe seama dragostei.

La ora cinci s-a întors în pat, ruptă de atâta efort. Strecurându-se sub așternut, se întrebă dacă cumva avea să joace o scenetă cu lacrimi ca să obțină morfină.

În clipa aceea, intră în cameră un intrus îmbrăcat în halat. Anny scoase un strigăt.

Alarmat de zgomot, Ethan răsări îndărătul vizitatorului.

— Ce se-ntâmplă, Anny?

Arată spre individ cu teamă:

— Scoate-l de-aici.

— Credeam că...

— Afară cu el! Ajutor!

Omul se apropie, ridicând buchetul de flori ascuns la spate, și se așeză în genunchi.

— Hai, Anny, lasă glumele...

Atunci pricepu că e vorba de David Brown.

Nu doar că nu-l recunoscuse, dar îi și uitase trăsăturile.

Omul în negru se sluji de pumnal ca să taie frânghiile cu care era legată Anne. Împrejur, pădurea, scăpată de cei doi nepoștiți, Ida și Philippe, încetă să-și mai țină răsuflarea și începu să zumzăie în ritmul propriei vieți; după zborul câtorva vrăbii, porumbeii uguiră din nou, iar poienele dădură uitării violența la care fuseseră martore.

Când colosul o ajută să se pună pe picioare, Anne îi întrezări, sub gluga fâlfâitoare, nasul lung ca o seceră. Străbătută de un fior, murmură:

— Vă recunosc.

Prins cu treaba – eliberarea tinerei, fără să-i pricinuiască răni –, uriașul nu răspunse.

Ea stărui, încercând în zadar să-i prindă privirea:

— Da, v-am întâlnit într-un vis. Îmi aduceați o pâine.

— Atunci să știi că nu visai. Noapte de noapte, ți-am adus provizii.

Precum o piatră pătrunzând în apă, vocea lui gravă, monotonă, răsuna împăciuitor printre copaci.

Anne încetă să se mai teamă de el.

După ce desfăcu ultimul nod, se așeză în scorbura căptușită cu mușchi a stejarului, în timp ce ea își freca încheieturile mâinilor și picioarelor, ca să și le dezmoștească. După o prelungă tăcere, o întrebă:

— Nu mă întrebi de ce?

Anne își arcui sprâncenele. Nu, n-avea chef să afle. Dacă o hrănise, înseamnă că așa avusese chef. Nu era nimic uimitor în faptul că o ajutase. Poate că, pur și simplu, era generos. Întrebi oare soarele de ce răspândește căldură? Întrebarea asta – de ce? – nu prea avea legătură cu universul lui Anne, mai cu seamă după această aventură în care, preocupată de creșterea unei mlădițe sau de notele luminii, devenise contemplativă, atentă la orice, absentă față de ea însăși.

Înțelegând că așteaptă o reacție din partea ei, izbucni:

— Ce legătură aveți cu cerbul?

— Care cerb?

— Cerbul care mă privea, cerbul care mă pândea. De trei ori m-au străbătut fiori, într-atât de tare îl auzeam gândind.

— Poate că eu eram cerbul?

Anne încuviință din cap: n-avea nici o îndoială. Apoi continuă:

— Și copacul?

Arăta spre gazda înfrunzită care-i adăpostea.

— Vă vorbește?

Se încruntă, cumpăni, apoi trase concluzia:

— Da.

Surâse, încântată.

— E interesant, nu?

— Cât se poate. Datorită lui și semenilor săi poposesc adesea prin pădure.

Dintr-odată, Anne și necunoscutul se simțiră apropiați; ca să se poată bucura de asta, se cufundară în tăcere vreme îndelungată.

Râul curgea susurând cristalin, vioi, subțiindu-se până la hotarele tăcerii. În acest început de după-amiază, încremenite de lumina aurie, sunetele nu mai aveau obârșie, pluteau agale deasupra aerului cald.

Ceea ce o încânta pe Anne nu era faptul că necunoscutul îi salvase viața, cât acela că vocea lui era cea pe care copacul ar fi folosit-o dacă ar fi avut un limbaj uman. Necunoscutul scoase din tașcă o pâine, un borcan cu miere și își încropiră o masă. După ce își mestecară mâncarea, se întinseră pe patul de mușchi și Necunoscutul o îndemnă pe Anne să se spovedească.

Își povesti copilăria, își descrie familia, logodna, fuga: se exprima cu ușurință, de parcă pauza de cuvinte i-ar fi fluidizat rostirea.

Atunci când îl asculta, i se părea că necunoscutul devenea fascinant: prindea din zbor mai mult decât frazele: cu zâmbetele lui neașteptate, cu clipirile lui din ochi nepotrivite, puteai ghici că, îndărătul cuvintelor, citea alte gânduri, cele care se păstrau în umbră, cele care îi scăpau lui Anne.

— Ce simți pentru Philippe ăsta?

— Sunt pregătită să-l iubesc.

— Și totuși?

— Îl prețuiesc, dar nu-i pot suferi dragostea. M-a legat fedeleș, nu?

— Vrea să te posede. Ca pe un obiect. De altfel, te-a cumpărat, nu-i așa?

— De la cine?

— De la tine însăși.

Anne suspină.

— Simt că trebuie să plec spre alte zări... mai departe spre dragoste... Dar fără el! Sunt neroadă?

— Nicidecum.

O privi binevoitor.

— Ce-ai de gând să faci de acum înainte?

Anne ridică din umeri.

— E limpede! O să vă ascult sfaturile. De-asta vă aflați aici, nu?

Urișul roși, își plecă fruntea și murmură:

— „Cel ce vine după mine este mai puternic decât mine, Lui nu sunt vrednic să-I duc încălțăminte.”¹

¹. Matei 3:11. (N. tr.)

Speriată de un trosnet, Anne tresări.

— O, priviți acolo pe ramură...

Oricum tulburat, Necunoscutul se simți de-a dreptul cutremurat de imaginea porumbelului pe care i-o arăta. Se îmbujoră, cu buzele tremurând înăbuși câteva fraze, căută un punct pe bolta cerească, îngădui lacrimilor să-i scalde pleoapele, apoi se culcă pe burtă, cu fața la pământ și brațele în cruce.

— Mulțumesc!

Cu cine vorbea oare?

Privirea ei se plimba de la pasăre la omul prosternat. Zburătoarea din copac comunica oare vreo idee de seamă? Bănuie că Necunoscutul, mai vârstnic decât ea, mai instruit, mai înțelept, primise un mesaj care ei îi scăpa.

Deodată, porumbelul, de parcă și-ar fi încheiat predica, își luă zborul.

Necunoscutul se ridică și mormăi:

— Hai, la drum, trebuie să ajungem la Bruges.

În timpul călătoriei vorbiră puțin, mergând cu pași mari; pentru că gândul lor era să se apropie cât mai mult, înainte să fie opriți de întuneric.

Bărbatul cunoștea bine pădurea. Fără șerpuiți, cu o nuia de alun în mână, își croia drum printre ferigi. Urechile le erau încinse de cântul păsărilor, de la grangurul galant, pițigoi autoritari și mierla deznădăjduită până la stăncuțele arțăgoase.

Apucând-o pe un drum bătătorit, străbătură șesuri întinse, unele cultivate, altele pârloagă. După codrul stufos, Anne socoti că acest peisaj e monoton; dezamăgită, își îndreptă ochii în zare, preferând să scruteze invizibilul, în locul acelor căruțe obeze, acelor câini rahitici, acelor țărani deșelați.

În cele din urmă, sub un cer care se întuneca, Bruges își vesti prezența prin clopotnița semeță, turnul acela paralelipipedic care jubila de la înălțimea celor optzeci de metri, o minune arhitecturală care tocmai fusese isprăvită, mândrie a orașului, semnul prosperității sale. Văzându-l, Anne se înfioră și îl opri pe necunoscut.

— Sunteți sigur? N-am putea să ne mai petrecem o noapte în aer liber?

— N-ai dormi cum se cuvine. Ai fi îngrijorată pentru ziua de mâine.

Anne își plecă fruntea, năucită.

— Doar n-o să mă zvârliți în brațele lui Philippe!

— În nici un caz.

— Și-atunci unde mergem?

— La ai tăi. Vreau să le vorbesc despre viitorul tău.

Anne se împotrivi:

— Nimeni n-o să mă înțeleagă.

— De ce?

— Pentru că sunt diferită.

Ce voia să spună prin cuvântul ăsta? Nici ea n-ar fi putut explica. Prin „diferită“, desemna hăul pe care-l simțea între bucuriile ei și ale altora, singurătatea care o încerca atunci când oamenii povesteau ce le place, reținerile de a-și da frâu liber unor gânduri pe care nimeni nu i le putea desluși. Anne nu știa să se slujească de moneda limbajului și a ideilor, care circula printre semenii săi: nici un cuvânt nu avea același înțeles pentru ea ca pentru interlocutorii ei. În familie sau în societate, se simțea exclusă.

Necunoscutul îi dădu dreptate:

— Așa e, ești diferită. Trebuie să fii mândră de asta.

Își reluară drumul. Îmbărbătată de aceste vorbe, Anne vedea totul cu alți ochi. Prin urmare, putea fi mulțumită de sine?

Clopotele din turn bătură.

Trecură de postul de pază. Anne îi arătă necunoscutului labirintul ce trebuia urmat ca să ajungă la mătușa Godeliève, care nu locuia nici pe malul canalelor, nici în Piața Mare, unde casele costau prea mult, fiind accesibile doar celor căpătuiți – postăvari, bancheri, negustori de frunte –, ci mai încolo, dincolo de străzile meșteșugarilor și ale precupeților, la ieșirea dintr-o încâlceală de ulițe, într-un cartier al plebei, proptit de meterezele orașului.

Se lăsa întunericul. Licărul auriu al lumânărilor tremura înăuntrul clădirilor mai chivernisite; la orașenii de rând, se înroșeau vetrele. Pâlcuri de ștreqari gălăgioși și murdari se ciorovăiau și râdeau.

Anne bătu la ușa unei case din cărămidă. Zărind-o pe tânără, tușa Godeliève, durdulie și cumsecade, își lăsa inima să vorbească, se repezi afară și o luă în brațe.

— Draga mea... mi-a fost așa de teamă pentru tine... Vai, ce ușurare! Nu-mi venea să cred ce-mi spune Ida, că ai înnebunit, că ai bătut-o, ai mușcat-o, că te-ncăpățânai să rămâi acolo în codru. Mi-a mai zis și că te însoțea un bărbat, un monstru, un uriaș...

În clipa aceea, necunoscutul țâșni din beznă și i se prezentă lui Godeliève, care tresări.

— Cine...

— E prietenul meu, o lămuri Anne.

— Prietenul tău? Cine sunteți, domnule?

Necunoscutul își scoase gluga. O claie de păr blond, aspru, se ridică vâlvoi, după ce stătuse strânsă ore în șir sub acoperământul de lână neagră.

— Sunt călugărul Braindor².

² În franceză, pronunția numelui este aceeași cu a expresiei „Brin d’or“ – *Fir de aur*. (N. tr.)

Făcu o plecăciune.

Atunci, în plină noapte, apariția acestui nume – Braindor – laolaltă cu cea a unei coame cu străluciri daurite le-a uluit atât pe Godeliève, cât și pe Anne. De când își descoperise capul, Necunoscutul părea mult mai tânăr și mai puțin înfricoșător; desigur, era tot uriaș, dar, lipsit de aureola de mister, era asemenea celorlalți zdrahoni flamanzi pe care îi întâlneai la Bruges.

— Călugăr?

Bărbatul cotrobăi cu mâna dreaptă prin sutană și scoase un crucifix.

Godeliève încuviință, încântată de întorsătura pe care o luaseră evenimentele. Braindor simți nevoia să o liniștească:

— Am însoțit-o pe nepoata dumneavoastră până aici ca să vorbim despre ce i se întâmplă.

— Atunci poftiți înăuntru, părinte, dacă-mi acceptați ospitalitatea.

Godeliève îi conduse la masa cea lungă de lemn, apoi pregăti niște jumări din ouă.

Cele două tinere verișoare, Hadewijch și Benedicta, coborâră de la etaj, la început sfioase, apoi, după ce uriașul le surâse, mai cutezătoare; și o îmbrățișară pe Anne cu bucurie. Retrasă, îmbufnată, Ida stătea de-o parte a vetrei, în penumbră, arătând un egal dispreț verișoarei sale și Necunoscutului.

După ce se îndestulară, Braindor împinse blidul gol, își isprăvi pocalul, își frecă palmele de masă.

— Și-acum să vorbim despre Anne.

— Vă ascult, părinte, exclamă Godeliève, așezându-se în fața lui.

— Vă amintiți că Domnul nostru Isus Cristos a zăbovit patruzeci de zile în pustie?

Le privi în ochi, pe rând, pe fiecare dintre femei; ele clipiră în semn că, da, cunoșteau Sfânta Scriptură. Continuă:

— În răgazul acestui popas în singurătate, totul s-a schimbat. La plecare, Domnul nostru, care nu propovăduise niciodată până atunci, a prins a glăsui și și-a început misiunea străbătând ținutul, provocând convertiri, adunând învățăcei în jurul său și al minunilor sale. Exilul a marcat o graniță în existența lui: a avut o viață înainte de pustie și o alta după pustie. Nisipul și stâncile ni l-au oferit pe Isus Cristos, pe care-l slăvim de secole.

— Fără tăgadă, murmură tușa Godeliève, nedeslușind unde bătea monahul.

— Domnul nostru ne arată dezlegarea. Uneori trebuie să te rătăcești, ca să te regăsești mai bine.

O arătă cu degetul pe Anne.

— Această fată a trăit încercarea pustiei: în inima pădurii, și-a căutat adevărul.

— Adevărul? se miră mătușa Godeliève, care nu pricepea o iotă.

Ida se smulse din umbră ca să-l înfrunte pe Braindor:

— Dacă-i așa, să ne spună care-i adevărul ei!

Privirile se îndreptară spre Anne.

Cu ochi mirați, fata căută ce era de mărturisit, deschise gura, renunță, o luă de la capăt, nădăjdui, oftă, scoase un geamăt, apoi își pironi privirea în pământ, disperată.

Ida triumfă:

— Poftim, asta-i adevărul ei: nimic!

— Încă nu știe să-l rostească, răspunse Braindor, domol.

— Anne e nătângă! zbieră Ida. Săracă cu duhul! Până acum, nimeni nu mă lua în seamă, pentru că se credea că sunt geloasă. Pe cine să fiu geloasă, mă rog?

Apoi îl mustră grosolan pe călugăr:

— Doar tu, cerșetorule, îi mai iei apărarea!

Braindor se ridică, ceea ce îl făcu pe dată amenințător, și se încruntă.

— Purtarea ei vă arată calea. Socotiți că e rătăcită, câtă vreme ea vă călăuzește. A înțeles mai multe decât puteți bănui.

Se întoarse către Godeliève.

— Și-acum, sora mea, aș vrea să i se îngăduie să se împlinească, să nu mai fie împiedicată în vocația ei, să nu i se mai interzică să iubească în felul în care iubește. Rogu-vă, lăsați-i dragostea să se îndrepte într-acolo unde trebuie să se îndrepte.

Femeile nu pricepeau o boabă din predica lui. Până la urmă, Godeliève îngăimă:

— Ce vreți să spuneți?

— Doamne-Dumnezeule! tună Braindor. E limpede că această copilă e hărăzită Celui de Sus.

Gurile se rotunjiră a mirare.

Chemarea lui Anne să fie Dumnezeu? Nimănui nu-i trecuse prin cap așa ceva.

Nici măcar ei.

Viena, 2 iunie 1905

Dragă Gretchen,

Ți-am pomenit despre colecția mea? Am început-o, din întâmplare, în Italia: apoi m-a absorbit până într-atât încât a trebuit să mai cumpăr încă trei valize ca s-o depozitez în timpul călătoriei noastre; iar de când ne-am instalat la Viena, a pus complet stăpânire pe mine.

Îmi cer scuze, mă rătăcesc fără să-ți precizez despre ce e vorba de fapt... Sunt înnebunită după sulfide și millefiori³! Adică sferile acelea de sticlă care închid în apa lor solidă toporași, margarete, câmpii, fluturi, chipuri... Le caut, le urmăresc, le negociez, le cumpăr, vai!, cred că aș fi în stare și să le fur.

³. Miniaturi de porțelan, înfățișând inițial subiecte clasice, prinse apoi în sticlă. Procedul cameelor de tip *sulfide* a fost creat în Boemia, spre sfârșitul secolului al XVIII-lea, și perfecționat apoi în Franța. *Millefiori*, nume dat obiectelor de sticlă în interiorul cărora se poate vedea un fel de mozaic reprezentând flori. (N. tr.)

Mobilierul meu stă să se prăbușească sub piese Bigaglia, Baccarat, Saint-Louis, Clichy. În budoarul meu, unde le adun, sunt expuse pe rafturi. Naive, vesele, feciorelnice, inocente, își reverberează culorile intense, rotunjimea de glob, fundalul lor care amintește de niște acadele. Ștregărițele astea seduc pe toată lumea, până și lumina pe care o atrag și o păstrează în sânul lor, aidoma unor pânze de păianjen care ar captura curcubeie.

Contemplarea lor mă cufundă în reverie. Când mi se plimbă ochii peste aceste flori incoruptibile, atunci când privirea mea mângâie aceste picături de aer preschimbate – acolo, înlăuntrul sferelor de cristal – în perle eterne de rouă, imaginația mea își ia zborul... Nu doar că nu cunosc nimic mai somptuos, dar nici un obiect nu mi-a comunicat vreodată atâtea idei și sentimente.

Piesele acestea miraculoase m-au făcut să devin colecționară. Înainte, n-aveam nici cea mai mică pornire spre o astfel de manie. A fost nevoie de acel licăr de dragoste la prima vedere pe care l-am trăit vizitând un atelier din Murano...

Când aduc piese noi acasă, am impresia că le adun de pe drumuri, că le ofer un adăpost, dar și că le eliberez – pentru că pe frumoasele mele amuțite le plac pentru ceea ce sunt –, că le scutesc de rostul lor domestic de prespapieruri, de stative pentru cărți, de accesorii pentru scări. Aici, redevin opere de artă.

De ce îți scriu toate astea? Voiam să-ți prezint picăturile de bucurie care-mi împânzesc viața.

Pe dinafară, viața mea rămâne ciudată. Sau felul în care o locuiesc se dovedește din ce în ce mai straniu.

Am totul ca să fiu fericită; nu sunt deloc.

Cu toate astea, mă străduiesc... Zi de zi îmi amintesc că sunt norocită, iubită, dorită, adăpostită într-un palat, prezentată înaltei societăți din Viena; ceas de ceas mă străduiesc să admit că sunt bine-sănătoasă, că am mai mult decât îmi trebuie, că întâlnesc persoane simpatice, că, în această capitală imperială, mi-ar fi de ajuns să merg la Operă, la concerte, la teatru, în muzee, ca să întâlnesc toate izbânzile spiritului uman. Noapte de noapte, scrutez în amănunțime trupul adormit al soțului meu, repetându-mi că nouă austriece din zece mi-ar fura locul. Însă, în ciuda acestor cugetări, în ciuda bunelor mele intenții, dau greș. Înțeleg care-i fericirea mea, dar nu o simt.

Răul îmi dă târcoale...

Măcar de l-aș putea preciza...

De ce mă scol dimineața? În afara colecției mele, nimic din ziua ce urmează nu mă ispitește. Cu toate acestea, dârză, îmbrac uniforma, îmi repet rolul, îmi revăd replicile, îmi aranjez intrările și ieșirile din scenă, mă pregătesc pentru comedia care a devenit viața mea. Poate că tânjesc după un miracol... Care anume? Să încetez să mă văd acționând. Să nu mai fiu nici actrița, nici spectatoarea propriei persoane. Să încetez să mă mai judec, să mă critic, să-mi percep impostura. Și, în cele din urmă, precum un cub de zahăr în apă, să mă cufund în realitate și să mă dizolv în ea.

Deocamdată mă prefac bine, jocul meu nu are hibe. Sub mimica și elocința mea, nimeni nu-mi ghicește frământările. Ieri-seară, Franz mi-a strigat, entuziast:

— Sunt mândru de tine!

Mândru de mine? Nu știu dacă declarația lui m-a încurajat sau m-a descumpănit și mai tare... Pe de-o parte, mă simțeam ușurată că-l mulțumesc pe acest om încântător, pe de alta, sufeream că soțul meu, cel cu care îmi împart zilele și nopțile, cel care, teoretic, este cel mai intim apropiat al meu, nu îmi deslușește chinurile.

Ce să deduc din asta?

Că ar trebui să-mi continui înșelătoria până la a uita că interpretez un rol? Uneori, mă gândesc că mătușa Vivi, soacra mea, toate aceste femei care mă înconjoară au izbutit: reacțiile lor, logice, previzibile, aparțin personajului pe care-l joacă, personaj în care ele cred, personaj pe care nu-l părăsesc nicicând.

Sau să pun punct? Să mă caut pe mine însămi? Să descopăr ceea ce contează cu adevărat?

Când scriu aceste cuvinte, mă cuprinde teama. Da, să plec, dar pentru ce să plec? Să mă caut pe mine însămi, de acord, dar dacă nu mă voi găsi? Dacă nu voi descoperi nimic? Să abandonez totul și să mă reped la o întâlnire himerică unde nu m-a poftit nimeni, ce nebunie... Chiar în clipa asta, simt nevoia să mă reped la Franz, să mă arunc în brațele lui vânjoase și să-i poruncesc: „Strânge-mă!“, așa cum fac adesea. El adoră crizele astea, râde în hohote, pentru că are sentimentul că-mi exprim afecțiunea... fără să presupună că-mi manifest mai ales spaima.

Prin urmare, Franz nu se mai satură de mine. Tânărul conte von Waldberg e încântat că sunt plăcută de prietenii lui și că fruntea societății vieneze mă întâmpină cu atâta căldură. Uneori îmi aduce la cunoștință câte ceva din ploaia de complimente: „E irezistibilă, atât de încântătoare, de exactă în aprecieri, cu inimă generoasă, un diamant, prietene, ai pus mâna pe un diamant!“

Cum să nu fii uimit: de îndată ce sosesc undeva, oamenii nu mai au astâmpăr. Dacă, la început, puteam bănui că funcționa atracția noului, de-acum fenomenul împlinește mai mult de-un an și se amplifică. Din ce în ce mai multă lume mi se strânge în jur și își dispută compania mea.

— Incredibil! exclamă Franz. Până și cea mai cochetă femeie atrage mai puțin decât tine. Femei și bărbați, tineri sau bătrâni, toți sunt topiți după tine.

Atunci când, la întoarcerea de la un bal, Franz îmi relatează cuceririle, nu e uimit, ci jubilează. Îndeobște îmi furișează un sărut pe gât și adaugă:

— Te rog să ții seamă că îi înțeleg.

Apoi buzele lui proaspete urcă spre buzele mele.

— Și-mi amintesc ce mare noroc am avut că am fost ales de fermecătoarea Hanna...

Apoi lasă storurile caleștii.

— ...asta în cazul – improbabil – în care aș fi uitat.

Îți imaginezi care e urmarea acestei discuții... Fie se petrece acasă, fie, dacă ne aflăm destul de departe de casă, direct în trăsură. Cum e nebun după mine, Franz îmi interpretează succesul prin filtrul propriei pasiuni: muritorii nutresc, când e vorba despre mine, un ecou a ceea ce el însuși simte.

Bietul Franz! Dac-ar ști care e temeiul mărunțului meu succes... Când sunt întrebată „Ce mai faceți?“, răspund cu elan: „Dar dumneavoastră?“ Considerându-mă prea neînsemnată ca să mă dezvălui, prefer să mă arăt interesată de ceilalți. Nimeni nu-și dă seama că mă eschivez, replica mea promptă pare o informație pozitivă; din acea clipă, interlocutorul meu, eliberat, poate să pedaleze pe subiectul lui favorit: el însuși. Nici o opreliște! Îmi istorisește bucuriile și amărăciunile, se împăunează tot atât de mult pe cât se lamentează, glumește, se bate cu pumnii în piept, bocește, îmi trântește păreri impertinente, își răcorește inima, mestecă, otova, regrete și remușcări, își mărturisește speranțele, mă ghiftuiește cu parapoane și dileme, nu stă să aleagă, iar eu accept totul. O rafală făcută din cuvinte. Mă bucur de o excelentă reputație datorită felului în care știu să rămân o simplă ureche. Neavând nimic de spus, mă delectez ascultând; un pisălog căruia îi pute gura mă incită mai mult decât neînsemnata mea persoană. Așa încât îți dai seama cu ce viteză se repede lumea spre mine când pătrund într-un salon.

De fapt, isprava mea decurge dintr-o scamatorie: sunt un preot care nu judecă oamenii! Printre aurituri și plante verzi, stau într-un confesional improvizat. Mai plăcută privirii decât majoritatea preoților, dar și mai îngăduitoare, mă abțin, în plus, să prescriu penitențe.

„Vai, ce încântătoare e doamna von Waldberg, ce minune! Ați pus mâna pe perla perlelor, dragul meu Franz.“

Nu își dau seama că întreaga mea conversație nu valorează decât prin tăcerile ei, și nici că farmecul meu rezidă doar în răbdare.

„E nespus de prietenoasă.“

Prietenoasă pentru că mă detest. Sociabilitatea mea e secretată de un profund dezgust față de mine însămi.

Strălucirea mea se întemeiază pe o neînțelegere: cum nu exist și cum toată lumea îmi pare mai vie decât mine, mă las invadată de ceilalți. Uite, aproape cred că m-aș fi putut face romancieră, dacă aș fi primit harul de a-mi preschimba nefericirea în cuvinte.

O, Gretchen, văd cum îți încrunți sprâncenele, ghicesc pe fruntea ta niște cute muștrătoare: îmi dezaprobi cugetările, le condamni.

Ai dreptate.

Cum? Ce-mi reproșezi? Ce-am scris până acum nu-i decât o amăgire? Ascund adevărul?

Bravo, privirea ta m-a despicat – precum scalpelul unui chirurg.

Da, flecăresc. Așa e, îmi disimulez rușinea, autentică mea rușine, singura.

Așa că hai să încetăm cu șmecheriile: tot n-am rămas însărcinată.

Sunt furioasă la culme. Acum câteva luni, dacă-ți amintești, puțin îmi păsa, foloseam o distanțare ironică, ba chiar îmi îngăduiam să mă îndoiesc că stă scris în destinul meu să am copii. Acum, a devenit esențial, dacă e să mă uit la graba din ochii lui Franz și, mai ales, la faptul că nu izbutesc.

Neputința mea mă scoate din minți! Sunt clipe când nu știu dacă vreau să rămân gravidă ca să am copii, sau ca să șterg afrontul acestui eșec.

Nu contează, oricum simt că dezamăgesc așteptările celorlalți.

Mătușa Vivi, desfrânată de lux, s-a întors să mă descoasă, învăluindu-mă în efluviile amețitoare ale parfumului său.

— Deci, draga mea, clipa magică?

— Sunt aproape, mătușă Vivi, cât pe ce...

Nasul i s-a lungit a dezamăgire, arătând că fața ei nu e făcută pentru un asemenea sentiment.

După Vivi, toate femelele familiei au venit să verifice dacă le aplicam rețeta. De pomană le-am asigurat de seriozitatea și de supunerea mea, fiindcă, luându-se după pântecul meu plat, au tras concluzia că mint sau că sunt un caz disperat. Pe scurt, m-am preschimbat în ochii lor, din porumbiță albă, în muiere vinovată.

De curând, am consultat în taină un doctor, ca să aflu dacă nu cumva trupul îmi suferea de vreo anomalie, făcându-l sterp. Răspunsul medicului a fost cât se poate clar:

— Doamnă, sunteți perfect aptă să faceți copii.

Așa că doctorul Teitelman a cerut ca Franz să fie examinat la cabinet. Am rămas cu gura căscată.

— Franz?

— Da. Dacă problema nu vi se datorează, probabil că vine de la el.

Chiar dacă raționamentul lui avea logică, m-a descumpănit. Desigur, nu i-am suflat o vorbă lui Franz. Și nu o voi face vreodată. Ar fi odios. Bietul Franz...

Sunt convinsă că eu sunt problema, am această convingere intimă. Mă știu marcată de o meteahnă originară. Dintotdeauna m-am simțit diferită. Acum doar descopăr motivele.

Franz...

Dacă cineva e responsabil, ba nu, mai rău, vinovat, aceea sunt eu! Îmi voi proteja soțul până la ultima suflare, îmi voi asuma sterilitatea noastră. Iar dacă într-o bună zi va sugera că are nevoie de o familie, îmi voi ceda locul unui pântec mai fertil.

Bunul meu Franz... mare greșeală a făcut punând ochii pe mine.

Întoarsă de la vizita medicală, în fața oglinzii, mi-am măsurat trupul gol, slab, osos, inutil, ochii înroșiți, nasul umflat de plâns. Reflexia îmi restitua trista mea realitate: nu sunt decât o amărâtă care prosperă de pe urma unei confuzii și care profită fără jenă de un gentleman.

În seara aceea, am avut noroc că mi-a ciocănit în ușă camerista, pentru că, atunci când am auzit bătăile, privirile mi se lipiseră de un pumnal agățat de perete...

Și apoi, din fericire, a doua zi aveam o întâlnire la Müller Tatăl și Fiul pentru o sulfidă: asta mi-a curmat definitiv gestul fatal.

Muzeul meu mă izbăvește. Fără răgaz, parcurg kilometri întregi cu trăsura, sau chiar pe jos, din dugheană în dugheană, din negustor mărginit în escroc avizat. Dacă sunt întrebată ceva despre globurile mele, devin ineputabilă, nimeni nu mă poate opri, și-mi cade tare greu să mă întorc la subiectele obișnuite. Mi se întâmplă adesea ca, așezându-mi capul pe pernă, ultimul meu gând să se îndrepte către o millefiori zărită după-amiaza în vreun colț de vitrină, și ca, dimineața, să mă trezesc tot cu această imagine. Nimic nu-mi provoacă atâta nerăbdare, atâtea furnicături în picioare, atâtea bătăi de inimă, ca descinderea la un anticariat. Deși pasiunea mea nu e clandestină, îi ascund, anvergura și violența: cu toate că e trăită la lumina zilei, această obsesie se împodobește cu deliciile unei legături adulterine.

De fapt prefer millefiori sulfidelor. Care-i deosebirea? Sulfidele înfățișează, în camee, personalități prinse sub sticlă, în vreme ce millefiori, mai pestrițe, cu culori aprinse, propun flori sub cristal, flori solitare, buchete, flori ca un covor de primăvară.

Fii pe pace, Gretchen a mea, te scutesc de detalii. Când spui totul, provoci sastiseală. Așa că nu te voi persecuta cu un curs despre obiectele cultului meu, știind, din experiență, cât de plicticoși sunt colecționarii.

O, Gretchen a mea, ce ghinion pe tine să ai o verișoară atât de jalnică, o verișoară care, pe deasupra, te mai și asasinează cu spovedaniile ei.

Hanna

P.S. Gretchen! Uită degrabă ce-ai citit!

Pentru că am tot întârziat s-o trimit la poștă, acum nu mai are relevanță. Azi, doctorul Teitelman mi-a confirmat ceea ce sugerau recenta rotunjire a pântecului meu și faptul că nu mi-a mai venit ciclul: sunt însărcinată!

Această veste minunată anulează toate tânguiriile mele precedente. Franz a plâns de bucurie când l-am anunțat; adineaori mi s-a smuls din brațe și s-a dus s-o înștiințeze pe mama lui.

Iar eu am ajuns cea mai fericită femeie din lume.

În oglinda încadrată cu becuri albe în care verifica munca fetelor de la machiaj, se desena în sfârșit un chip. De când porii i se închiseseră grație unui ser, Anny nu se mai simțea evanescentă; fiindcă o cremă îi colora pielea, se considera protejată; cel mai mărunț adaos de blush o întărea; orice linie de creion dermatograf îi conferea densitate; fiecare urmă de pensulă o închea.

Anny nu se liniștea decât după ce era pictată, machiajul aducându-i dezinvoltura și consistența care-i lipseau. Atunci când, la începutul ședinței, se așeza, cu chipul nearanjat, în fața oglinzii, avea impresia că-i lipsește figura, nu vedea decât o ciornă, o schiță fără trăsături notabile, lipsită de emoții, precum nisipul neted de pe plajă după ce se retrage valul. Din fericire, armata de specialiste ataca acest neant, se lupta și îi fabrica lui Anny un cap conturat, expresiv, capabil să spună o poveste sau să impresioneze pelicula.

— Ce flori frumoase! Niciodată n-am văzut atâtea laolaltă.

Plină de admirație, machieuza-șefă arăta spre buchetele care se îngrămădeau în cabină.

— Nu se poate spune că prietenii nu vă adoră! Vă sărbătoresc întoarcerea.

Anny îi adresează un zâmbet scurt. Cum poate fi cineva atât de naiv? Florile alea nu-i fuseseră aduse de nici un prieten, ci doar de oamenii din branșă, de producători, distribuitori, agenți, regizori. De altfel, avea oare vreun prieten?

Cineva bătu la ușă.

Costumierul pătrunse înăuntru, escortat de trei ajutoare.

De afară, se auziră zgomotele de pe platou: șoferii jucând cărți, un asistent ocărându-și sub-asistentul, inginerul ridicând vocea pentru ca muncitorii lui să se miște mai iute. Cu siguranță, se întâmpla destul de rar să se strige pe un platou de filmare, fiindcă echipele comunicau prin căști și microfoane. Totuși, unii din ei, printre care Bob, acest tehnician-șef celebru, nu izbuteau să-și păstreze căștile pe cap, din cauza nădușelii provocate de soarele californian; prin urmare, recurgeau la metodele clasice, zbierând ordine.

După ce costumierul închise ușa, în cabina vedetei se reinstală o liniște demnă, bogată.

Anny îl văzu pe Ethan printre cei de la echipa de costume.

— Vai, ce surpriză...

Se întoarse, încântată, dar infirmierul de la clinica Cedars dispăru; omul din locul lui se dovedi un croitor care, deși înalt și blond, semăna doar foarte vag cu Ethan. Dezamăgită, îngăimă o scuză.

În timpul celor trei secunde în care își manifestase entuziasmul, lunganul băgă de seamă că șefului nu-i plăcuse că vedeta salutase un angajat; glonțul îi trecuse pe lângă tâmplă. Era sigur că Anny se înșelase.

În pragul unei crize de nervi – starea lui obișnuită –, costumierul-șef se propti în fața lui Anny și o apostrofă cu voce severă:

— Anny, stabilisem că personajul tău avea mâneci scurte, nu? Sibyl e genul cu mâneci scurte. Nu mi-o imaginez cu mâneci lungi. Țasta-i acum, Sibyl cu mâneci lungi, e ridicol! Cu mâneci scurte, da! Țasta-i conceptul, așa am gândit linia. Bun, și-atunci ce tot pomenește regizorul ăsta isteric de mâneci lungi?

Anny pufni și apoi întinse mâinile spre el.

— Pentru că nu face un reportaj despre o accidentată.

Costumierul descoperi numeroasele creștături pe care le provocaseră cioburile în pielea lui Anny.

— Vai, draga mea, ce grozăvie!

Privind în amănunțime brațele, își ținea gura căscată și ochii larg deschiși, avea sprâncenele chinuite.

Gemu:

— Te mai doare?

— Nu mă mai...

Anny își închipuia că un astfel de răspuns va înlătura grimasa de groază. Ea rămânea însă întipărită; de fapt, costumierului puțin îi păsa dacă Anny suferea sau nu, fixa epiderma aceea ciumpăvită cu o consternare pur estetică.

După un minut, scutură din cap, își interpelă ajutoarele:

— Mâneci lungi, rosti el cu o voce lugubră.

Apoi, aruncând un ochi exigent spre Anny, o ținu pe-a lui:

— Dar nu-mi convine.

— Îmi pare rău.

— Conceptul meu pică!

Iritată, Anny îi răspunse:

— Îți înțeleg suferința. Auzi, o să-ți strecor oleacă de morfină, dacă mi-o mai fi rămas vreo doză. Și o să-ți-l împrumut și pe infirmierul meu.

Șeful costumier o scrută, șovăitor; obișnuit să se exprime prin hiperbole, nu prea pricepea ironia. Oare Anny se lamenta sau își bătea joc de el? Singurul lucru limpede era tonul actriței: își trântise fraza în felul în care se mormăie un „Valea, că-ți rup fața!“.

Făcu stânga-mprejur, șoptind cu aerul unui condamnat care înaintează spre scaunul electric:

— Mă-ntorc cu mânecile lungi.

Anny se roti pe scaun și, în oglindă, îl văzu îndepărtându-se pe blondul care i-l evoca pe Ethan.

„Ce-o fi făcând? se gândi ea. De cine o fi având grijă? Nici măcar nu i-am mulțumit la plecarea din clinică. De ce oare? A, da, avea zi liberă. Cred că ar trebui să-i trimit niște flori. Sau să-l invit la filmări, l-ar amuza.“

Nu era în stare să-și precizeze sentimentele, dar simțea pornirea vagă de a-l avea în preajmă.

Johanna Fisher urcă treptele rulotei și, fără să bată la ușă, îi spuse lui Anny:

— Când ai chef, draga mea...

De fapt, rostea un ordin. Anny zâmbi, spunându-și că s-ar cuveni să preia acest efect într-un rol: rostirea unor cuvinte politicoase pe un ton criminal.

— Așteaptă, Johanna, îmi trag mânecile lungi.

Machieuzele, asemenea unor terapeuți care împărtășesc un teribil secret medical, dădură buzna s-o ajute să-și ascundă antebrațele.

Între timp, Johanna îi anunța pe paparazzi că vor putea intra în curând.

— Poftim?! exclamă Anny. Aici, în rulotă?

— Da, printre flori.

Anny pricepu atunci de ce încăperea stătea să se prăbușească sub atâtea buchete. Poate că donatorii fuseseră informați că, agățându-și moț cartea de vizită, cadoul lor avea să fie pozat...

Hoarda invadează vehiculul. Fiecare fotograf striga „Anny!“ ca să-i atragă privirile. Se îmbrânceau și erau atât de mulți încât declanșatoarele aparatelor emiteau un sfârâit ca de friptură, în vreme ce flashurile, dezlănțuite, ștergeau preț de câteva clipe orice urmă de culoare. În dezlănțuirea de zgomote, te-ai fi putut crede în mijlocul unui uragan. Cu toate că era pudrată și fardată, Anny se așeză din nou în fotoliu, prefăcându-se că se lasă pe mâinile machieuzelor; după aceea îl primi pe regizor cu care mimă o discuție

artistică pe marginea scenariului; mirosi apoi trandafirii și orhideele, afișând un surâs încântat; în cele din urmă, păru că citește mesajele care însoțeau jerbele – cele pe care i le întindea Johanna, care avea o listă de priorități.

La un semn al acesteia, reporterii o tulară, la fel de repede cum apăruseră. Liniștea, apăsătoare, urmă vacarmului.

Anny se întinse, sfârșită. O astfel de ședință o secătuia de parcă declanșatoarele i-ar fi sorbit sângele picătură cu picătură; atacul unor vampiri ar fi lăsat-o într-o stare identică. Populațiile care refuzau să fie fotografiate trăiau același tip de neliniște: în momentul în care ni se capturează imaginea, ni se răpește o parte din noi înșine. Anny fusese jefuită. Tipii ăia nu doar o tâlhăriseră, dar o și măcelăriseră, o dezmembraseră, o ciopârțiseră în mii de bucăți. Acum avea nevoie să se retragă și să-și revină.

— Odihnește-te, conchise Johanna, ai răgaz suficient. Dublura ta pentru reglarea luminilor pregătește platoul, iar dublura pentru cascadorii te va înlocui în scenele cu urmăriri.

Agentă și machieuzele dispărură. Anny oftă:

— Dublură pentru lumini, dublură pentru cascadorii. N-aș putea avea și o dublură pentru viață?

Tolănită pe un pat, cu o pernă sub cap, deschise scenariul, memoră dialogurile din scena acelei zile. Odată ce învăță frazele pe dinafară cu o exactitate aproape mecanică, se imagină în decor, în fața partenerilor, străduindu-se să înțeleagă ce-ar simți personajul ei; își hotărî astfel intențiile de joc și ritmul. Când totul îi păru limpede, se încumetă – nemișcată, țintuită pe patul de puf de gâscă – să interpreteze situația și cuvintele. Pe platou nu avea să-și adauge decât trupul, acum n-avea rost să se ostenească; păstra surprizele pentru clipa când avea să fie filmată.

Un râcâit la ușă... Anny îngâimă ceva care putea fi la fel de bine interpretat ca un „da“ sau ca un „nu“.

David intră, legănându-se de pe un picior pe altul.

— Cum te simți?

Cu mâinile pe jumătate vârate în buzunare, ușor clătinându-se, se încrunta, în pofida unor ochi de câine bătut, și își mușca buzele. Anny a fost cât pe ce să-i zvârle în față că seamănă cu un cocker; s-a stăpânit însă în ultima clipă, când și-a dat seama că, atunci când mima timiditatea, se inspira din James Dean.

— Ai filmări azi, David?

— Nu, am venit doar să te văd.

— Ce drăguț...

Dacă nu era filmat, de ce purta hainele astea noi-nouțe?

— Voiam să mă asigur că micuța mea n-a căzut în depresie.

„Ce depresie? Am cincisprezece ani în meseria asta.“

Pe măsură ce se apropia de ea, Anny constata că – așa, cu părul dat cu gel, cu ochii rimelați, genele alungite și sprâncenele pieptănate – David își petrecuse cel puțin un ceas la machiaj.

— Chiar te-ai dat peste cap! De ce azi?

— Sunt nașpa?

— Deloc. Eram pur și simplu mirată.

— Johanna a sugerat o eventuală ședință de fotografii...

Nu insistă mai mult. Văzând străfulgerarea întunecată din ochii lui Anny, își dădu seama că pricepuse.

Prin urmare, Johanna, dorind ca ziarele să înceapă să clevetească despre noul cuplu, încerca să profite de prezența fotografilor.

— Nu ți-a pomenit nimic?

— Nu, n-a îndrăznit. Și-o să-ți explic de ce i-aș fi zis nu. E prea curând.

— Totuși, suntem împreună de multă vreme...

— Da, de două săptămâni.

— Și stăm sub același acoperiș! Nu-i nici o minciună.

În gând, Anny făcu o corectură: „Stai la mine“, dar păstră asta pentru sine. Ar fi fost o meschinărie să trâmbițeze că-l adăpostea pe David pentru că prefera să stea în viloiul ei dotat cu piscină decât în apartamentul tânărului.

Simțind că începe să fie arțăgoasă, se apropie de ea și, în fața oglinzii, o cuprinse pe după umeri.

— N-are importanță. Cum vrei tu. Doar tu contezi.

Și-i risipi niște sărutări la baza gâtului.

Anny zâmbi. David era perfect. N-o rănea niciodată, se gândea mereu la ea – la confortul ei, la binele ei – înainte să facă sau să spună ceva, știa să se estompeze.

Se miorlăi:

— David, astăzi m-am întors și-atât: pentru presă nu trebuie mai mult. În curând o să ne spunem și povestea de dragoste.

— Nu vreau să-ți stric întoarcerea pe platouri!

O voce interioară îi șopti lui Anny: în capul lui, își strică intrarea în scenă.

David continuă cu un ton suav:

— Avem tot timpul. Te rog să mă crezi că n-o să încetez să te iubesc după o săptămână.

Vocea interioară comentă: „Ai grijă: se preface mărinimos, dar nu-ți dă decât o săptămână“.

Anny își blestemă vocea interioară, atât de cinică, se învinovăți că nutrește astfel de gânduri și, ca să se facă iertată, se lăsă în voia mângâierilor lui David.

Se frecară alene unul de altul, cu chirăieli de cățelandru, când deocheat, când tandru, având grijă să nu-și compromită machiajul.

După ce se despărțiră, Anny nu putu să reprime o nouă intervenție a vocii obraznice. „Ce tare chestia asta cu clișeele! Și-a folosit tot capitalul de seducție.“

Convinsă de pertinenta observației, Anny o reinterpretează cu voce tare:

— David, niciodată nu m-ai ațâțat în halul ăsta.

David nu-i rămase dator:

— Nici eu nu te-am văzut vreodată atât de sexy.

— Hai, lasă-mă! De obicei nu-ți par suficient de atrăgătoare?

De ce-l lua oare la mișto? De ce făcea o scenă de menaj? Se acoperea de ridicol. Era zadarnic! Cu toate astea, o furie interioară nu-i dădea pace.

— Ce tot spui, Anny? Îmi placi mult mai tare fără smacuri și pudre. Crede-mă, îmi savurez șansa: te văd așa cum n-o să te vadă nici un fan.

Anny înghiți un nod. Hotărât lucru, David friza perfecțiunea, dezamorsa fiecare bombă.

De aici să i se fi tras iritarea surdă care nu-i dădea pace? David se purta atât de frumos, încât o făcea adesea să se simtă prost. Simțea în atitudinea lui un exces de zel: reflecta. Replicile și gesturile nu erau executate după un calcul. Lui Anny cea spontană, asta i se părea neobișnuit și, în funcție de stare, când încântător, când neliniștitor. „E ca Necuratul, lucid, sforar“, se indignă ea. Doar după un minut, se îngrozi: „Dar și Dumnezeu, dacă există, controlează totul“. Cine era David? Dumnezeu sau Diavolul? Înger sau demon?

Cu o mișcare a arătătorului, sugeră că trebuie să-și revadă o scenă. David dispăru de parcă l-ar fi concediat cu cea mai desăvârșită politețe.

În clipele în care ținuse ușa întredeschisă, Anny îl zări din nou pe Ethan în depărtare. Tocmai se pregătea să i se adreseze, când bărbatul se întoarce, arătând un chip necunoscut.

„Incredibil, sosiile lui Ethan mișună pe-aici.“

Se cufundă din nou în lectura scenariului, își dădu seama că îl știa de-a fir a păr; împăcată, își lăsă gândurile să zburde.

David o năucea. Cu toate dezmierdările lui, cu frazele lui măgulitoare, o silea să vibreze ca o femeie îndrăgostită; or, ea se cam îndoia că e așa ceva, pur și simplu urma logica situației.

După năvălirea lui David la clinică – în ziua aceea când, nerecunoscându-l, urlase – o năpădise jena: David și Ethan puteau – pe bună dreptate – să o considere o drogată cu creierii varză. Ca să facă uitată gafa, se culcase cu David. N-a fost dezagreabil nici pentru el, nici pentru ea; prin urmare, ca niște actori care continuă o improvizație izbutită, au devenit pasionali. De îndată ce Anny a părăsit clinica, David a depozitat la ea patru cutii cu lucruri personale și s-a instalat acolo. Johanna Fisher a acceptat principiul acestei legături, apoi părinții celor doi au fost invitați într-o duminică dimineață la un brunch.

Uite-așa! Din afară, părea o idilă. Dinăuntru... De la o oră la alta, Anny era sinceră sau Anny juca un rol. Uneori convinsă, alteori ezitantă, avea impresia că îndură povara unei constrângeri; înainta precum un tren, gonind cu viteză mare, dar legată de șine. Unde avea să ajungă? Exista vreo gară la capătul călătoriei? Sau avea să deraieze, ca de obicei? Pentru că, uneori, ea se străduia să flirteze, îl bănuia pe David că procedează la fel. Atât doar că lui îi reușea mult mai bine, era imposibil să-l prindă în flagrant delict de teatralitate. Care să fie concluzia: era un mincinos mai bun, sau un îndrăgostit autentic?

— Domnișoara Lee este rugată să vină pe platou! Domnișoara Lee, vă rog!

Ciocănind la ușa rulotei, cel de-al patrulea asistent de regie o scoase din această dilemă.

Înzestrată cu o energie surprinzătoare, Anny se duse pe platoul de filmare, își salută din ochi partenerii și, după un schimb de cuvinte cu Zac, regizorul, începu filmarea.

Juca. În sfârșit juca un rol. Acum respira liniștită. Aici era fericită. Și tot aici înceta să-și pună întrebări.

Deținea, fără doar și poate, harul de a deveni altcineva.

Își cuceri colegii și tehnicienii. Toți simțiră cum îi trec fiorii. Nu, Anny nu reprezenta doar un fenomen mediatic, și nici o toană a publicului: se dovedea o mare actriță.

Pe seară, o limuzină o duse la ea acasă, acolo unde David, plecat cu toate buchetele, trăgea de fiare.

Cu toate că drumul prin Los Angeles a durat mai mult de două ceasuri, Anny, mulțumită de sine, frântă de oboseală, și-a umplut timpul amintindu-și momentele cele mai intense ale jocului de scenă.

La căderea nopții, șoferul o lăsă în fața vilei.

Lângă poartă, ghemuit, cu o carte pe genunchi, Ethan citea captivat.

Infirmierul cel zvelt nu semăna cu nimeni altcineva. Curiozitatea care-l făcea să se aplece asupra paginilor ar fi putut întinde un arc. Nici măcar cartea lui n-avea nimic din aspectul standard de bestseller vândut prin stratageme de marketing: fină, cu o copertă lipsită de culori atrăgătoare, avea un aer elitist.

Se pironi în fața lui, privind țintă spre capul blond, băgat printre pagini.

Îi era teamă să nu se înșele, așa cum tot făcuse începând de azi-dimineață, dar Ethan își ridică brusc fruntea, îi surâse, iar Anny îi recunoscuse chipul blând, uscățiv și radios.

Șopti:

— Azi m-am gândit la tine.

Ethan închise cartea. Precum un șarpe care se ridică din coș, își desfășură, elastic, corpul de lungan. Când ajunse la nivelul ei, o atinse ușor cu capul, apoi continuă să se înalțe, până încremeni la doi metri

deasupra asfaltului. De aici, o străpunse cu privirea lui iscoditoare și-i spuse:

— Te-am așteptat toată ziua.

Spre surprinderea generală – pentru că, îndeobște, se arăta mai degrabă îngăduitoare decât autoritară –, mătușa Godeliève se dovedea de neclintit: Anne va rămâne acasă.

Desigur, căsătoria cu Philippe va fi anulată, iar tânăra se va întoarce la treburile firești – tors, brodat, gătit, croitorie –, va da uitării această pățanie, îl va părăsi pe călugărul Braindor, își va veni în fire. În curând, se va vedea cu un alt băiat din Bruges, cu care se va căsători. Cam așa era planul.

— I-am promis mamei tale, Anne! I-am jurat printre lacrimi că, dacă vei trăi, te voi crește ca pe copilul meu. Misiunea mea nu se va încheia decât odată ce te vei fi așezat la casa ta.

Evocarea acestor clipe din viața mamei sale o făcu pe Anne să se chircească, copleșită de suferință. Oare mama ei ar mai fi murit dacă n-ar fi trebuit să o aducă pe lume? Nu, în timpul celor nouă luni de sarcină, nu hrănise doar un făt, ci și propria moarte. Cine oare, în răstimpul nașterii aceleia anevoioase, alesese salvarea copilului? Cine, dintre felcerul chemat în ajutor și propria ei mamă, hotărâse să spintece pântecul pentru eliberarea pruncului? O femeie care ar fi acceptat acel măcel – cezariana – știa că avea să agonizeze în orele sau în zilele următoare... Anne se îngrozea la gândul că existența ei era urmarea unui sacrificiu. Sau, și mai rău, consecința unei abnegații zadarnice. Merita ea oare această renunțare? Confuză, jalnică, obidită, Anne nu profita nicicum de această viață pe care mama ei o considerase atât de prețioasă. Ce risipă...

Măcinată de vinovăție, Anne a încuviințat. Cu atât mai mult cu cât Braindor, deși îi pledase cauza, nu insistase peste măsură, făcând-o astfel să se simtă jignită: de ce nu se străduise s-o înduplece pe mătușa Godeliève? Mărinimoasa matroană îi respecta prea mult pe Dumnezeu și pe sfinții lui pentru ca monahul să nu aibă un ascendent asupra ei.

Atunci când Braindor a renunțat, după ce negociase preț de trei zile plecarea lui Anne la mânăstire, nu a părut să regrete și a sărutat-o pe frunte.

— Pe curând, Anne.

— Unde vă duceți?

— Unde m-or duce pașii.

— O să vă mai văd vreodată?

— Cu siguranță. Ca și mătușa dumitale, dar din alt punct de vedere, mă simt răspunzător pentru destinul tău.

— Adică?

— Vei vedea mai târziu.

— Când o să vă întoarceți?

— Când o să fii pregătită.

În loc să se simtă rănită, Anne fu cuprinsă de mirare. Pentru ce anume nu era încă pregătită?

— Anne, nu m-ai sprijinit deloc în fața mătușii tale: nici o clipă n-ai arătat ce-ți dorești.

Braindor avea dreptate. Își dădea seama, o dată în plus, cât de pasivă se dovedea în orice fel de împrejurare. Într-atât de pasivă, încât nici nu-și simțea pasivitatea.

— Braindor, de ce oare mă las atât de lesne dominată?

— Pentru că ești făcută să ascuți – ceea ce e minunat –, dar n-ai descoperit încă de cine anume să ascuți.

Își trase gluga pe cap, își puse bocceaua pe umăr și se îndepărtă pe stradă, fără să mai privească înapoi.

Viața își reluă cursul.

Deși locuiau sub același acoperiș, Ida își nesocotea verișoara, reușind să ia masa împreună și să participe la conversații fără să-i adreseze o vorbă sau să-i arunce vreo privire. Invizibilă, mută – așa era Anne pentru Ida, dându-i cât se poate de bine de înțeles: „Ești nedorită, neroado, cară-te, pentru că oricum nu mai ești aici“.

Atunci când Anne ieșea împreună cu mătușă-sa să cumpere pește, citea, în privirile muștrătoare care o măsurau, că megieșii îi luau partea lui Philippe: băieții dădeau din cap suspinând, fetele rânjeau, femeile își mușcau buzele, bătrânii se holbau la ea ca la un câine atins de jigodie. Anne își pleca fruntea, smerită, continuându-și drumul. Nu le reproșa nimic, recunoștea că, plecând, își rănise familia, logodnicul, apropiații – pentru care căsătoria, urmată de o viață monotonă și trudnică, reprezenta o fericită împlinire. Escapada ei le călcase în picioare convingerile, iar pe bârfitori îi înțelegea mai bine decât se înțelegea pe sine însăși.

La ea în cameră, atunci când nu vorbea cu Hadewijch și cu Benedicta, singurele care nu-și schimbaseră atitudinea față de ea, se străduia să-și țină promisiunea pe care i-o smulsese Braindor: studierea Bibliei. Scosese din cufărul mătușii singura carte din casă, legată în lemn uns cu ulei de in, apoi, admirând într-o doară o piatră semiprețioasă incrustată în copertă, gândise că ar fi fost de folos s-o descifreze. În vremurile acelea, o creștină adevărată asculta Biblia fără s-o mai și citească. Slujba de liturghie era îndeajuns.

Uimită de grosimea cărții, Anne încercă să se familiarizeze cu ea deschizând-o la întâmplare – apoi hotărî, că avea s-o citească de la început. Cuvintele săreau din pagină și o ademeneau, precum niște destrăbălate care, de sub un pridvor, întind câte o mână ca să-și înhațe clientul. Nabucodonosor, Salmanasar, Gomora, Habacuc, Baruc, Sodoma, Leviatanul, Olofern... Ce harababură! Numele ciudate, uneori castaniu aurii, alteori de un roșu aprins, o zăpăceau, o tulburau, o puneau pe gânduri. Adesea, pescuia câte un titlu – „Miriam lovită de lepră“, „Securea pierdută“ – și-și închipuia urmarea; alteori, ceda ispitei și se lăsa dusă de aventură; pe măsură ce înainta, însă, belșugul de grozăvii, de crime, de șiretlicuri, de războaie, de cazne, de execuții, de pruncucideri, de incesturi o strivea.

Îmbujorată, închidea cartea, scandalizată, sufocată, neliniștită că ar putea fi surprinsă învârtind asemenea gânduri. Cum puteau oare preoții și măicuțele, cu fețele lor blajine, să se nutrească cu astfel de episoade sângeroase? Ce lucru esențial vedeau ei, iar ei îi scăpa? În locul unei istorii sfinte, răsfoia un pomelnic de mârșăvii. Cu siguranță, pricepea anapoda! Cum orice formă de spiritualitate și de sublim îi rămânea inaccesibilă, își făcea reproșuri și aproape că se simțea vinovată pentru violențele biblice. Profețiile lui Isaia, cu precădere, o năuceau.

Noian de balauri, de satiri, de hiene, de pisici sălbatice, de haine sfâșiate, de păduri doborâte, de orașe năruite, de morți care se ridică atunci când colcăie viermii! Acest Dumnezeu furtunos o îngrozea, era un părinte cumplit care dojenea, pedepsea, răzbuna, pretindea jertfe, distrugea orașe și trimitea potopuri, precum un tâlhar violent ascuns în codrul cerului. De fapt, era bine că Braindor nu izbutise s-o ia la mânăstire: Anne se temea de Dumnezeu și nu izbutea să-L iubească.

Zi după zi, Vechiul Testament o teroriza și mai tare. Departate de a-i însenina visele, îi oferea coșmaruri în stare de veghe. De când începuse să-l citească, se zvârcolea pe scaun, în loc să contemple lumina, traiectoria norilor, felul în care câte o gărgăriță își dichisea aripile. În loc să experimenteze vidul, acea

lânțezeală pe care o domesticise încă din copilărie și pe care o regăsise, înzecită, în timpul șederii sale în pădure, Anne își administra năvala imaginilor, povara monștrilor, a peripețiilor, a accidentelor dramatice sau a tragediilor venite din senin.

Tânjea după nepăsarea dinainte, după moleșeală, după zilele nesfârșite în care nu făcea nimic, în care se pierdea în contemplare, deprinzând tăcerea. Spre deosebire de clipa de față, i se părea încântătoare această plictiseală, când durata își domolea cursul făcându-te să-i simți densitatea, când timpul lăsa să i se întrevadă infinitul dindărăt, subțiindu-și țesătura și arătându-ne eternitatea. Deopotrivă dezamăgită și atrasă de Biblie, Anne trase concluzia că n-avea nici o aplecare pentru viața spirituală sau pentru o existență monahală. Aidoma celorlalți, Braindor se înșelase în privința ei.

Care-i va fi soarta de-acum înainte?

Dar va avea oare vreo soartă? Sau avea să aștepte la nesfârșit o evidență care nu se va arăta?

— Lupii! S-au întors lupii!

Vestea a fost adusă de străjerul pedestru și a făcut înconjurul orașului Bruges într-un singur ceas.

Un prunc fusese înhățat de lângă un staul... În timp ce se ușura la marginea unui câmp, o femeie fusese atacată. Se zvonea și că au dispărut doi copii... Niște ciobani auziseră, seara, mârâitul ucigașilor cu colți ca pumnalele.

Preț de câteva zile, în Bruges nu se auzi decât zumzetul acestei vești.

Anne a fost încântată că subiectul acesta l-a înlocuit pe cel al escapadei sale: în sfârșit, cetățenii din Bruges încetau să se mai intereseze de neroada care, în locul celui mai chipeș flăcău al orașului, preferase codrul, și tremurau evocând haita de lupi ucigași.

Odată cu această alertă, ieșiră la suprafață numeroase alte spaime, mai ales cea privind natura necruțătoare. Ce este lumea? O confruntare între dinți și stomacuri. Mănânci sau ești mâncat. Universul nu cunoaște altă lege, ne propune doar două poziții, prădător sau pradă, poziții, din păcate, atât instabile, cât și interschimbabile.

Oamenii tremurau, dar erau bucuroși că tremură. Asta pentru că, feriți în incinta urbei, orășenii care părăsiseră condiția rurală îi disprețuiau pe amărâții cocârjați peste mormanul de bălegar! Îndărătul spaimei lor licărea un plăcut sentiment de superioritate; de fapt, trăiau o neliniște asemănătoare celei pe care o încerci la auzirea unei povești, o frică fictivă, o teamă lipsită de pericol, o teamă copilărească, spaima de dragul spaimei.

Ca să ridice nivelul discuției, târgoveții au adus amănunte savante despre lupi. Pe timpuri, nu atacau oamenii. Se hrăneau cu iepuri, cu rozătoare, cu pui de mistreț, cu vulpi și cu potârnicchi; răpeau din gospodării purceluși, găini și rațe; prindeau somoni la vreme de toamnă, atunci când aceștia, îndeajuns de dolofani, urcau cursul râurilor; în caz de penurie extremă, molfăiau hoituri sau fructe putrede; pe scurt, secole la rând, lupii nu au privit spița umană ca pe o hrană. Nu era oare o dovadă povestea lui Romulus și Remus, întemeietorii Romei, cei crescuți de o lupoaică sălbatică? Ajunseseră așa răi în răstimpul ultimelor decenii, spuneau târgoveții, și asta din vina oamenilor! Din pricina băătăliilor sângeroase care semănaseră sute de cadavre pe câmpuri, lupii își încercaseră colții cu ele, prinzând drag de carnea de om. Acum nu se mai puteau lipsi de ea și erau cu osebire atrași de prunci, care au trupșoarele fragede.

Anne îi contempla pe acești bărbați rotofei și serioși care sporovăiau extaziați despre savoarea bebelușilor, lingându-se pe buze. Nu inventaseră oare acest amănunt? De unde puteau ști ce le plăcea lupilor? Îi descuseră? Se îndepărtă, ușor stingherită că îi surprinsese pe acești oameni de văză nutrind asemenea gânduri bolnave. Puneau pe seama fiarei o pornire care nu exista decât în firea lor.

După două săptămâni de ravagii prin vecinătăți, amenințarea s-a conturat: nu era vorba despre o haită, ci despre un lup singuratic.

Vestea nu a domolit însă agitația. Dimpotrivă. Cu un singur lup, era și mai strașnic decât cu zece sau cu douăzeci! Pentru că nu înceta să ucidă, oamenii și-au închipuit pe dată că era uriaș. Monstrul era mai înfometat și mai feroce decât o întregă haită. Toată lumea era convinsă de asta! A fost supranumit, cu mândrie, „lupul din Bruges“.

Totuși, flăcăii care tăiau frunză la câini n-au ratat prilejul să se arate viteji. Într-o vineri, în Piața Mare, Rubben, feciorul de douăzeci de ani al unui postăvar, i-a stârnit pe cei de-un leat cu el:

— Moarte lupului! Bărbații din Bruges trebuie să-l stârpească pe vrăjmașul orașului.

La auzul acestor strigăte de luptă care le ațâțau cutezanța, spiritele s-au încins. Repede-repede, ceata și-a înmulțit rândurile.

Se cuvenea ca fiece târgoveț să-și apere orașul. Philippe, fostul logodnic al lui Anne, laolaltă cu prietenii lui ucenici, s-au alăturat lui Rubben și celorlalți locuitori. Fraternalizau cu toții, iar solidaritatea în fața pericolului dărâma barierele sociale.

Sâmbătă, a fost hotărâtă o strategie: Rubben anunță că a doua zi aveau să iasă pe porțile orașului, să organizeze o vânătoare și să prindă lupul; apoi, aveau să-l târască până în această piață și să-l pedepsească în văzul tuturor: întâi urma să-l tortureze și apoi să-l răpună, arzându-l de viu pe un rug. Un felcer se împotrivi incinerării, semnalând că din organele lupului se puteau produce leacuri minunate: urechile, fripte, erau bune împotriva colicilor, ficatul împotriva negilor, iar ochiul, uscat și purtat ca pandantiv, împotriva epilepsiei. Îngăduitori nevoie mare, nervoșii spuseră în gura mare că vor hotărî mai târziu, cu atât mai mult cu cât își aminteau – fără s-o recunoască – un detaliu important: pielea de lup, purtată într-o fâșie legată în jurul gâtului, era prielnică iubirii.

Declarându-se de neînvinși, se împăunau, se felicitau pentru izbânda ce va veni, acceptând de pe acum complimentele și recunoștința femeilor. După-amiază, din prudență, le cerură găliganilor musculoși pe care îi întâlneau pe cheiuri, inclusiv negustorilor portughezi și matrozilor englezi, să se alăture trupei.

La capătul zilei, se strânsese o armată de patruzeci de oameni. Hotărâră să ia urmele jivinei în ziua de duminică.

Seara, Anne, care asistasese la aceste scene, tricota în camera ei, cu fereastra deschisă. Pe cerul fără nori, spuzit de stele, luna argintie visa și ea.

Se gândea la lăudăroșenia flăcăilor, la acel amestec de zgomot, de curaj, de beție și de nerozie. Fusese surprinsă de un amănunt: punând la cale o execuție publică, cei din Bruges priveau lupul nu ca pe o fiară dăunătoare, ci ca pe un criminal. Prin urmare, îi atribuiau oare un suflet? Acest lucru îi trezea interesul; își aduse aminte cum erau judecate animalele care făceau stricăciuni; își aminti de scroafele trase pe roată sau oile spânzurate și îi veni să verse. Ce ciudați erau oamenii... Singura formă de respect pe care o acordau animalelor era stabilirea unui verdict, condamnarea la cazne. O singură dată în viață, lighioana putea fi egală cu omul: atunci, în fața judecătorului și a călăului.

Ca să-și mute gândurile, înșfăcă Biblia și începu Cartea lui Iov.

Se auzi răcnetul.

Departe, foarte departe, la marginea zării, se ridica urlatul lupului, prelung, lugubru, melodos, nesfârșit, tulburând tenebrele.

Anne tresări.

Un fior îi străbătu inima, mai pătrunzător decât crivățul. O chema lupul. Jelania lui îi era adresată. De îndată ce îi auzi urletul, se simți cuprinsă de tristețe, descumpănită, răătăcită, nefericită. Ca și el... Glasul lui răgușit exprima excluderea, singurătatea în fața vrăjmășiei oamenilor.

— Fratele meu lup... suspină ea.

Se hotărî pe dată: a doua zi, avea să plece împreună cu hăitașii.

Strânși, dis-de-dimineată, în Piața Mare, bărbații, cu chipuri sumbre și pielea buhăită, dădeau dovadă de mai puțină înflăcărare decât în ajun. Cu umerii lăsați și picioarele amorțite, aveau fețe de recruți luați la război cu arcanul.

Femeile aduseră de-ale gurii pentru drum. Destupară oareșce sticle, se întremară cu vin, apoi se încinsură de-a dreptul, bucurându-se că pleacă să prăduiască.

Rubben, fiul postăvarului, dădu tonul la cântec, iar gloata se însufleți reluând refrenul. Cântau fals, dar bărbătește, iar această dârză cacofonie le păru trecătorilor și trecătoarelor care îi ovaționau semnul că expediția de pedepsire avea să fie o izbândă: orașul Bruges nu trimitea pe urmele lupului un cor de călugări muzicieni, nu, nicidecum, ci niște zdrahoni plini de hotărâre.

Anne se alătură femeilor care-și însoțeau bărbații, apoi, atunci când acestea, adunate în incinta orașului, și-au luat rămas-bun, alergă spre străjer, îi spuse că duce niște merinde pentru viteji și părăsi zidurile cetății.

Ajunsă pe drumul noroit, șovăi: s-o ia pe urmele hăitașilor sau să schimbe direcția? Fără să știe exact de ce, hotărî să înainteze în spatele lor, la o oarecare distanță, astfel încât să nu fie văzută.

Poate că voia să fie sigură că nu vor omorî lupul? Ori poate voia să-i sară în ajutor dacă aveau să-l dibuie? Poate... Gândurile îi rămâneau învălmășite, doar gesturile îi erau clare. Prin urmare, se luă după armata de strânsură.

Ziua continuă așa cum Anne prevăzuse, în liniște. Lasă că ocazia de a întâlni un lup era mai mică decât aceea de a da peste o veveriță, dar acei fanfaroni – prea zgomotoși, prea duhnitori, nu îndeajuns de vicleni pentru acest animal neobosit și inteligent – îl mai și îndemneau să se-ascundă. Cu toate acestea, nu-și puneau la îndoială priceperea; fără răgaz, reîncepeau urmărirea.

Pe-nserat, descurajați, storși de vlagă, trebuiră să-și recunoască înfrângerea și se întoarseră pe drumul de Bruges.

Și de data asta, Anne găsi soluția: când oamenii dădură buzna spre ea, se tupilă. La adăpostul unui desiș de carpeni, își struni respirația și mișcărilor, topindu-se în umbra trunchiurilor și frunzișului. Aidoma lupului...

Defilau...

Urcând dinspre drum, fragmente din ciorovăielile lor ajunseră la urechile lui Anne. Unii dintre ei, printre care și Philippe, erau convinși că lupul, înspăimântat de hăituială, și-ar fi luat tălpășița; se felicitau pentru această presupusă retragere: ehee, chiar dacă nu scăpaseră Flandra de lup, măcar îl goniseră din Bruges, asta avea să anunțe la întoarcere. Rubben, mai șiret, i-a contrazis spunându-le că era mai bine să spună că au dat greș, fiindcă, altfel, la primul prunc sfâșiat, la următoarea femeie încolțită, se va afla că s-au lăudat. Strâmbară din nas, după care îi dădură dreptate. Când el propuse ca jumătate din șleahță să înnopteze pe câmp, refuzară cu toții, pomenind de slujba de a doua zi – nici unul nu recunoștea că tremura de frică –, așa încât turma își continuă retragerea spre Bruges.

Anne rămase printre tufe până când junii cei plouați dispărură.

Treptat, cerul se întuneca. Rămasă singură, își dădu seama că moare de foame. În timp ce se pregătea să scurme prin desagi, se răzgândi, surâzând:

Apă!

Tocmai se gândise la lup, sau mai degrabă gândise ca lupul: după o întreagă zi de mers, trebuia să se adape. Dacă va găsi un izvor, avea să-și sporească șansele să găsească fiara.

Amintindu-și de călătoriile ei, se duse cu gândul la o cotitură unde se lărgea râul, în mijlocul unei poieni sălbatice. Acolo te puteai simți ocrotit de arbori. Dacă ar fi fost lup, acolo s-ar fi dus.

Merse îndelung până să găsească locul. Din fericire, norii se subțiaseră, dezvelind luna. O lumină minerală, aspră și cenușie, contura pe pământ niște forme lipsite de culoare.

Străbătu tufișurile julindu-se, trecu de hățișuri, coapsele îi tremurau de osteneală. Când se zdrelea într-un măracine sau când se împiedica de-o piatră, avea impresia că o lasă gleznele. Cu toate astea, își văzu de drum, gâfâind.

În mai multe rânduri, îndărătul trunchiurilor, departe, întrezări doi tăciuni. Se arătau, pentru ca apoi să dispară. Să fi fost ochii lupului?

Se hotărî să nu-i mai pese, se îndârji și reuși să descopere luminișul.

Le văzu pe dată.

Urmele lupului se desenau în glod. Uimitoare. Gheare mai mari decât o palmă de om.

Se ciuci și le cercetă: erau deja zbicite, mai vechi de o zi. Nu era deci prea târziu.

Anne se târî până la cotul râului, bău, își răcori picioarele, bău din nou. După care se așeză pe un buștean și privi stelele dezvelite de ultimii nori care dispăreau.

Un sunet puternic și vertical zgudui bezna.

Dintre fagi, țâșni un urllet, mai apropiat ca niciodată.

Anne se înfioră.

Urletul spart, turbat, evoca setea, foamea, dar închidea și o întrebare: Anne știu în acea clipă că lupul o urmărise în peregrinarea ei. „Cine ești?”

Ce sentiment se deslușea mai bine în acest strigăt gutural? Curiozitatea, sau uimirea?

Cum nu înceta, urlletul îi oferi lui Anne răspunsul: mânia!

Tânăra tresări. Dintr-odată, își pierdu capul; pricepu cât a fost de nătângă și că avea să fie înghițită pe nemestecate.

Lupul țâșni din pădure.

După trei salturi, animalul încetini și, sigur pe el, continuă să se apropie cu un pas legănat. Pe măsură ce înainta, totul în jurul lui se cufunda în tăcere, peisajul încremenea. Nici un scrâșnet de rozător. Nici un fâlfâit de aripi. O tăcere deasă se lățea, țesută din spaime și răsufări înfrânate. Groaza urca spre cer. Până și frunzele încetaseră să foșnească. Doar luna părea ferită de cumplită jivină.

Anne voi s-o ia din loc, dar o voce lăuntrică o opri. „Cine oaie se face de lup va fi mâncat.” Amintindu-și această zicală, Anne se sili să-și domolească teama ce-i zorea bățile inimii, îi dădea fiori și-i usca buzele.

Se întoarse domol către lup, așteptându-l.

Acesta înainta drept, cu trunchiul țeapăn, dar cu mersul mlădios, agresiv în partea de sus a corpului, nonșalant în cea de jos. Cu blana perie pe spinare, coada ridicată, urechile ciulite către înainte, o amenința pe Anne cu colții, dezvelindu-și caninii lungi ca niște pumnale, zdravăn înfipti în gura-i uriașă, plină de spume, dușmănoasă.

Anne își plecă fruntea, în semn de supunere.

Surprins, lupul se opri la doi pași de ea.

Deși Anne își plecase pleoapele, îl studia pe furiș, temându-se, clipă de clipă, ca nu cumva să se năpustească asupra ei.

Deasupra buzelor răsfrânte, pupilele nemișcate ale fiarei aveau un licăr aproape supranatural; nu reflectau lumina palidă a lunii sau a stelelor, ci întemnițaseră strălucirea portocalie a zilei, ca să o redea nopții. Ochiul acela nu doar vedeau, ci și răspândeau lumină.

Anne și lupul stăteau față în față.

Îi simțea respirația caldă și își dădea seama de forța acestui trup exasperat. Mirosul lupesc o învăluia, era un iz castaniu, amețitor, de frunze moarte, de baltă stătută, căruia i se adăuga, spre a-l înnobilă, scânteierea miresmelor de sânge sau de carne macerată.

Lupul o măsura din ochi pe tânăra îngenuncheată. Din când în când își trecea limba peste bot. Îi curgeau oare balele ca în fața unui morman de carne? O privea ca pe o pradă sau ca pe un dușman?

Anne îl privea pe furiș. Dinții lui strălucitori o fascinau și o îngrozeau în același timp. Ce contrast puternic între colții aceia strașnici de vânător neobosit și blana sălbatică înspicată cu negru, lungă, deasă, stufoasă, mai somptuoasă decât a unui câine, și care devenea alburie pe pântec și pe labe!

Anne hotărî să-și pună planul în aplicare: păstrând aceeași atitudine smerită, cu ochii îndreptați spre pământ, dădu jos încet de tot, cu migală, desagii pe care-i tot cărase începând de dimineață, îi deschise și îi deșertă.

Oasele de pui și de iepure se rostogoliră spre labele lupului, fiind degrabă însoțite de niște fructe fleșcăite.

În ochii fiarei se întrezări uimirea.

Cu capul încremenit, ca să nu slăbească amenințarea, amușină ca să se încredințeze, din depărtare, dacă era într-adevăr vorba de hrană. Rămase deci nemișcat, lăsând bucatele la jumătatea distanței dintre ei.

Anne șovăia. Cu siguranță, lupul refuza ofranda, încă neîncredător, dar tânăra simțea că pericolul se îndepărtează și că atmosfera devenise mai puțin apăsătoare. Cu îndrăzneală, fără gesturi pripite, își ridică fruntea și își pironi ochii în ochii lupului.

În sfârșit se priviră.

Și, din ochi, se înțeleseră.

Nici o intenție rea nu stăruia între ei; toate se topiseră odată cu spaima. Anne nu era prada lupului, și nici el a ei. Nu-și voiau răul. Se întâlneră sub lumina lunii, deși veneau din lumi complet diferite.

Dumnezeu îi adusesse laolaltă pe pământ, fiindcă lupul nu făcea altceva decât omul însuși: vâna și ucidea ca să se hrănească. Lesne de priceput. Ura nu-și avea rostul. De nici o parte.

„Îți faci meseria de om, așa cum eu mi-o fac pe cea de lup.“

Se lăsă liniștea, asurzitoare. Iar tăcerea aceasta însemna acceptarea destinului – o idee pe care o apreciem întreaga viață, și pe care, în egală măsură, o îndurăm. Ne luăm tainul, tragem foloasele, ne bucurăm și apoi murim. Jivinele știu asta. Doar omul o uită.

„Da, așa este, gândi Anne. Lupul cel rău n-a existat nicicând. E o scorneală de-a oamenilor. A oamenilor răi.“

Cu un zâmbet ciudat pe buzele răsfrânte, lupul îi dădu dreptate.

Dintr-odată, lighioana își îndreptă botul în direcția vântului. Mirosea primejdia. Încordat, cu nările fremătând, își zbârli perii gâtului, ca să prindă și cel mai mărunț semnal. Coadă îi fâlfâi prin aer, nervoasă.

Anne se ridică și ea, temându-se ca nu cumva niște hoinari să profite de acest moment ca să atace lupul.

Amândoi priviră atent în noapte, el, ajutat de fler, ea, doar de ochi.

Nimic. Alarmă falsă.

Liniștiți pe moment, se căutară din ochi.

— Hai, mănâncă, îi spuse ea.

Uimit de sunetul vocii, lupul își ciuli urechile și-și înclină capul spre stânga.

Cu blândețe, Anne împinse din nou merindele spre el.

— Te rog, le-am plimbat toată ziua de dragul tău.

Lupul căzu pe gânduri, se așeză și, la început prudent, cu poftă apoi, începu să înfulece.

Între timp, înveselită de această mestecare zgomotoasă, Anne îi trimise o formă prescurtată a reflecțiilor ei: „Privește oamenii ca pe niște dușmani, dar nu ca pe o pradă. Amintește-ți de mine“.

După ultimul duminic, lupul se apropie de mâna lui Anne și o amușină. Recunoștință?

Brusc, se răsuci pe cele patru labe, se îndepărtă cu mersul lui legănat, tiptil, și dispăru.

20 decembrie 1905

Gretchen a mea,

Fericirea nu are complicații.

Mă mulțumesc, asemenea unei plante căreia îi priește în seră, să respir, să dorm, să mă hrănesc. Pântecul meu a prins rădăcini în Linzerstrasse. Oricum ar fi vremea, el tot crește.

Mă mișc puțin, nu mă interesează nimic, uit ce mi se spune; totuși, această Hanna jalnică, egoistă, redusă la stadiu vegetativ e apreciată de toată lumea.

Ieri-seară, în timp ce eu și Franz cinam în micuța sufragerie albastră amenajată în mijlocul rotondei, el mă pune la curent cu ultimele bârfe privitoare la cei pe care-i frecventam; îi ascultam buletinul de știri cu plăcere – Franz nu e lipsit de duh; ce mi se părea încântător, cu precădere, era să-l văd străduindu-se atât de strașnic să mă distreze.

— Te chinuiești nevoie mare, dragul meu, s-o înveselești pe zăpăcita de nevastă-ta, care stă tupilată în bârlog.

— Hanna, sănătatea ta e mai importantă decât trăncăneala mea insipidă.

— M-ai iubi dacă nu ți-aș face copii?

Am descoperit odată cu el întrebarea care tocmai îmi ieșise pe gură. Nici măcar nu mă auzisem gândind-o; dar cu-atât mai bine, pentru că, altfel, aș fi ezitat.

Chipul lui Franz a încremenit de uimire.

A clătinat din cap, neplăcut surprins.

— De ce mă-ntrebi asta tocmai acum, când ești însărcinată?

Înainte să-i răspund, am pufnit în râs:

— Dacă n-aș fi fost, n-aș fi îndrăznit să te-ntreb. Prin urmare, m-ai iubi?

A râcâit o firimitură care intrase în fața de masă de bumbac, a zăbovit cât s-o extragă din țesătură, a prins-o între unghii, a așezat-o pe o farfurioară, apoi și-a ridicat fruntea dintr-odată.

— Hanna, te-am întrebat eu oare dacă m-ai fi iubit fiind steril?

Deși crezuse că mă va pune în încurcătură, i-am răspuns pe dată:

— Da, Franz. Nu m-am gândit o clipă la copii când m-am căsătorit.

— Cum? Niciodată?

— Nu. Nici nu mi-a trecut prin gând.

După care am adăugat:

— Poate pentru că mă consideram eu însămi un copil.

— Tu, copil?

— În timpul călătoriei de nuntă, m-ai învățat foarte multe: ce e un bărbat, ce înseamnă un cuplu, ce este dragostea.

S-a îmbujorat, măgulit. Am continuat:

— Acum că voi fi mamă, îți confirm: înainte eram mai ales fiica ta.

Țâșnind de pe scaun, a căzut în genunchi, în timp ce brațele lui mă strângeau până la sufocare.

— O, Hanna mea, chiar nu ești ca toate celelalte!

Îmi ronțăia cu dinții lobul urechii drepte, în timp ce îmi șoptea în extaz:

— Ești atât de diferită...

Această propoziție m-a uluit: în timp ce Franz o pronunța cu entuziasm, mi-am amintit că eu însămi o rumegasem cu durere ani la rând. Era oare cu puțință ca el să mă aprecieze exact pentru motivele care mă făceau să mă detest?

Când și-a ridicat ochii spre mine, mi-am cufundat privirea în privirea lui.

— Franz, răspunde-mi: m-ai fi iubit dacă nu ți-aș fi făcut copii?

— Nu m-am îndoit o clipă că ai să-mi faci.

— Eu m-am îndoit.

— Nu te cunoști îndeajuns, Hanna. Ești mult mai mult decât crezi.

Această exclamație m-a tulburat într-atât, încât a pus capăt discuției noastre.

„Ești mult mai mult decât crezi.“ Franz tocmai îmi explicase esențialul.

Te-ai gândit la așa ceva, Gretchen? Depășim ceea ce credem că suntem și, din trufie sau din lipsă de smerenie, negăm acest lucru. Preferăm să fim reduși la ceea ce se vede: intuiția care poruncește sau trupul care ascultă.

Cu toate astea, spiritul meu se dovedește a fi mai mult decât ceea ce știu despre el; iar trupul, așijderea.

Spiritul, asemenea unui vapor, nu înseamnă doar marinarul de cart, conștiința lui; sub punte, are și personal de rezervă – memoria, ateliere – imaginația, sala motoarelor – poftele, coridoare și scări către zone mai greu de atins, cala atinsă de lumina intermitentă a viselor noastre, beciuri complet obscure. La urma urmei, ghereta conștiinței nu constituie decât un minuscul punct de reper, exterior, superficial, între ceea ce vine dinspre lume și ceea ce urcă din profunzimile hrubelor noastre.

Trupul înseamnă mai mult decât ceea ce percepem din el, ceva mai vast decât rarele sale părți accesibile la nivelul senzațiilor sau comenzilor pe care i le dăm. Zi de zi respiră, doarme și digere în lipsa noastră; încă de la naștere, a crescut fără să avem vreun merit și va îmbătrâni fără să ne putem împotrivi. Chiar în această clipă, de pildă, corpul meu plămădește, fără să știu, o ființă umană căreia nu-i cunosc nici sexul, nici firea, nici înfățișarea. Nu sunt autoarea acestui copil, nici martorul lui, ci doar recipientul. Ce situație năucitoare și sublimă: în mine se petrece ceva măreț, ceva măreț trece prin mine, și totuși acel ceva nu s-ar putea petrece fără mine.

„Ești mult mai mult decât crezi.“

N-ai oare impresia, Gretchen, că ești adesea guvernată de forțe oculte, necunoscute, ba chiar de niște instincte animalice, și că ființa ta își înfige rădăcinile într-un pământ necunoscut?

Franz mi-a spulberat incertitudinile anterioare. Așa că am încetat să-mi pun întrebări: domnesc.

Domnesc în miezul stupului. Toți forfotesc pe lângă mine, nu doar slujitorii, care pentru asta sunt plătiți, ci și Franz, părinții lui, unchii, mătușile; dacă schițez un căscat, mi se aduce o pernă ca să-mi fac siesta; dacă plescăi, vine o carafă; dacă vreau să-mi iau cartea, Franz dă buzna spre măsuță. Sunt întrebată, fără încetare, ce doresc. Ultima oară, aproape că m-am silit să manifest „pofte de femeie gravidă“, astfel încât să pot răsplăti tot devotamentul care mă înconjoară.

Câtă mândrie luminează chipul celor care înfăptuiesc imposibilul, mai ales în cazul lui Franz, cel mai zelos dintre ei. Acum, am chef de căpșuni de ianuarie sau de cireșe trufanda și îi sâcâi perseverent pe cei din jurul meu! Dacă n-aș fi capricioasă, i-aș dezamăgi...

Lumea s-a simplificat: se învârte în jurul burticii mele rotunde, care e vizitată de femeile din familie, înduioșate când îmi pipăie șoldurile voluminoase, încântate că înfulec la ștrudele, compătimitoare când

mă doboară oboseala. Da, îmi dau perfect seama, nu simulează entuziasmul. Probabil că le amintesc de vremurile lor fericite...

Poate însă că le-o fi venit inima la loc... Pentru că – și regret asta – le-am rănit probabil, susținând că nu îmi pasă dacă am sau nu copii. Am făcut prea mult pe viteaza ascunzându-mi durerea, m-am prefăcut revoltată, am propus alt mod de a fi, am pretins că mă pot lipsi de o familie, că femeia se poate împlini și altfel decât procreând.

Ba chiar am strigat: „Să fii stearpă nu e doar o șansă, e o mană cerească“. Luându-mă însă după bucuria mea senină de-acum, e limpede că exagerasem. Nu mai sunt sufragetă! Am isprăvit-o cu gesturile revoluționare! Rebelă intră în rândul suratelor, mă înrolez în armata femelelor care puiesc.

Gretchen dragă, îmi trăiesc condiția cu delicii. De-acum știu de ce mă trezesc în fiecare dimineață: ca să fabric o nouă viață.

Zilele curg una după alta, asemănătoare și necesare, fără să fie nevoie să le deosebesc prin cine știe ce vizite sau întâlniri. Timpul se dilată odată cu pielea de pe pântecul meu, durata produce ființă.

Mă văd ca pe o minusculă za dintr-un lanț nesfârșit, iar acest locșor îmi e de ajuns; mai mult, mă copleșește; la scara mea microscopică, sunt parte dintr-un ciclu vast, mă dizolv în cosmos și îl perpetuez. E-atât de comod să-ți duci la bun sfârșit rolul de femeie: dau viață după ce, la rândul meu, am primit-o; mai târziu voi fi paznicul acestei vieți, până ce mă va părăsi... Am fost precedată de viață, voi fi urmată de viață, dar în decursul existenței mele viața are nevoie de mine.

De fapt, doamnele von Waldberg aveau dreptate: o femeie se desăvârșește atunci când poartă un prunc. A trebuit s-o simt cu tot trupul și spiritul ca să înțeleg: înainte vreme, mi se părea groaznic, acum nu. În fiecare zi mor oameni, dar eu voi contribui cu unii noi. Destinul femeii e maternitatea.

Gretchen a mea, te sărut cu drag, pe tine care ai fost mereu mai înțeleaptă ca mine. Chiar dacă te voi lua pe veci drept model, nicicând nu te voi ajunge.

A ta, Hanna

David îl privea pe Ethan.

Ethan îl privea pe David.

Nu comunicau în nici un fel, doar se măsurau din priviri, nepăsători, țepeni, față-n față, precum două statui.

Anny nu rezistase pornirii de a-l pofti pe Ethan în casă. De ce? Ca să fie politicoasă cu infirmierul. Ca să-l dea pe spate cu luxul dinăuntru. Ca să-l introducă în universul ei, după ce își petrecuse două săptămâni în universul lui. Motivele, prea multe ca să nu fie confuze, ascundeau adevăratul imbold.

Ethan și David... S-a liniștit să constate că se înfruntau, complet străini unul față de celălalt.

„Cum să se înțeleagă? Aparțin unor lumi complet diferite. Eu sunt singurul lor punct comun.“

Amuzată, flatată, se felicita pentru cât era de extravagantă, pentru că aprecia doi tipi atât de diferiți. „Sunt mai destupată la minte decât ei.“

Încântată de această descoperire, îi conduse în living, unde, la un pahar, întreținu conversația.

După ce s-a lăsat târât în joc fără prea multă convingere, David se ridică și ceru permisiunea să se retragă ca să-și termine exercițiile de fitness.

— Mi-a părut bine, îi aruncă el lui Ethan la plecare.

Nu credea o vorbă din ce-a spus și nici nu încerca să ascundă asta. Anne îl bănuia că lăsase intenționat să transpară lipsa de entuziasm astfel încât să strecoare un mesaj de tipul „Sunt gelos pe vlăjganul ăsta blond și voi lupta pentru fericirea mea“ sau de tipul „Mi se rupe de individul ăsta, dar nu-l mai invita în veci“.

Anny se întoarse spre Ethan:

— De ce-ai venit?

— Ca să te-ajut.

Declarația asta simplă o întoarse pe dos. În loc să se lase pradă emoției, preferă ironia:

— Să m-ajuti? Ți-e milă de mine?

Se-aștepta ca el să îndruge, indignat, justificări sforăitoare, la capătul cărora să-și declare dragostea. El însă tăcu.

Cu cât tăcerea se lungea, cu atât o înspăimânta mai mult. Ei, asta e... Cine tace încuviințează. Chiar îi era milă de ea? Situația devenea stânjenitoare.

— Cum să m-ajuti?

— În primul rând, voiam să verific dacă vindecarea rănilor decurge normal.

— A, da? Îți ții locul doctorului Sinead... Te pomenești că ai ajuns doctor!

— Nu, dar sunt în stare să descopăr o infecție. Apoi, voiam să știu dacă ai nevoie de vreo injecție.

Anny se prăbuși în adâncul fotoliului, ținându-și capul între mâini, deopotrivă uimită și încântată.

— Tu, care ești împotriva stupefiantelor, mi-aduci morfină?

— Da.

— De ce?

Ethan tăcu din nou.

De astă-dată, Anny îi citi tăcerea dintr-un foc: era îndrăgostit de ea, și cu asta, basta.

— Minunat, șopti ea.

— De ce? Suferi? Nu poți fără?

Neliniștea îi schimba tânărului trăsăturile. Anny simți nevoia să-l sărute pentru atâta sollicitudine.

— Nu, nu sufăr. Mă distrez. Azi m-am întors pe platourile de filmare, totul a mers strună, mă simt excelent.

El se ridică, împăcat.

— Dacă prezența mea e de prisos, nu te mai deranjez. Uite numărul meu de telefon. Nu ezita. La orice oră din zi sau din noapte mă suni, voi veni.

— Pe bune?

— În loc să-ți chemi furnizorii obișnuiți de otravă, mai bine mă chemi pe mine. Nu mai trebuie să iei orice, insecticide, cocaină îndoită cu bicarbonat, stimulente pentru cai sau cocteiluri pritocite de ucenici vrăjitori. Ce-ți dau eu măcar e de calitate. Încetează cu viața asta de cobai! Altfel o să ajungi ca peștii ăia care înoată în preajma centralelor nucleare.

Anny izbucni în râs.

— E prima oară când sunt comparată cu un pește!

Ethan se întoarse furios către ea.

— Încetează să mi te crezi superioară!

Anny înghiți în sec, uluită. Iar el continuă:

— Îmi ești superioară în mai multe privințe. Ai talent, ai bani, arăți superbine, dar nu-ți permit să crezi că e suficient. Din alte puncte de vedere, te depășesc cu mult.

Oscilând între satisfacție și curiozitate, savurând expresia „superbine“, Anny îl întrebă:

— Care puncte anume?

— Nu azi. Oricum n-ai pricepe.

— Sunt prea proastă?

— Nu ești pregătită.

Făcu o față lungă: brusc, regreta că a reacționat atât de vehement.

— Scuză-mă. N-am dreptul să-ți vorbesc așa. Mai ales la tine acasă. Mi-e rușine. Păstrează, te rog, numărul meu de telefon.

Se ridică, dar, deși înalt, pierduse cel puțin zece centimetri din pricina stânjenelii.

În timp ce lua peticul de hârtie mâzgălit, a fost cât pe ce să chelălăie „Vai, ce romantic! N-am fost niciodată agățată așa“, dar s-a abținut fiindcă mirosea că, dacă l-ar fi luat peste picior, ar mai fi primit la schimb niște fraze misterioase. În mod ciudat, de fiecare dată când îl lua la mișto, Ethan, prin felul în care îi răspundea, dobânda un ascendent asupra ei.

În timp ce îl însoțea spre ieșire, tulburată de gândul că avea s-o părăsească, simți cum i se înmoaie picioarele și își schimbă hotărârea:

— Aveai dreptate, Ethan, o să am nevoie de morfină. Tensiunea filmărilor se va potoli, la fel și entuziasmul, o să mă trezesc iar angoasată, lângă un David care nu bunghește nimic.

Ce carte juca? Nu se putuse abține să nu-l vâre pe David în tablou și apoi să nu-l înțepe, bizuindu-se pe faptul că Ethan nu dădea doi bani pe el; fără să vrea, îi întărâta pe unul împotriva altuia.

Ethan dădu din cap. După felul cum i se înflăcărase privirea, se vedea că, deși nu era bucuros că o droghează, era încântat că poate fi util.

Cu un gest, Anny arătă spre clădirea îngustă aflată de-a lungul piscinei. Se duseră acolo. Fără o vorbă, Ethan îi înfipse un ac sub piele.

În zilele următoare, Anny se dovedi punctuală la filmări, arătând o seriozitate pe care nimeni nu i-o cunoștea.

Plutind pe un norișor de fericire, își considera viața în egală măsură ciudată și pasionantă. Publicul o adora, meseria i se părea încântătoare, prezența celor doi bărbați îi conferea echilibru. David juca rolul amantului, Ethan pe cel al prietenului, sau, dacă aceste vorbe ar părea prea melodramatice, David îi oferea plăcerile trupului – era agreabil la pat și la bucătărie, Ethan îi asigura liniștea interioară. Cu siguranță, se trezea, din când în când, gândindu-se mai mult la Ethan decât la David, considerând că Ethan nu îi pretindea nimic, în vreme ce David părea prea pretențios: era topit să se dea mare mergând cu ea la braț în restaurantele șic, să se împăuneze la toate petrecerile, îi cerea, sub pretextul că e prea îndrăgostit și prea mândru, să facă publică relația lor.

Într-o seară, când David plecase la o audiție la New York, Anny și-a limpezit gândurile: „Ethan îmi e de folos; David mă folosește“.

Dintr-odată, își dădu seama că făcuse o greșală.

„Ce idioată sunt! Nu mi-am dat seama până acum. Am nevoie de Ethan, nu de David.“

Până la orele 20,00, când îi promisese că vine, și-a tot consultat ceasul, mistuită de dor.

Atunci când a sosit, i s-a aruncat în brațe. Stângaci, jenat, neștiind cum să întâmpine acel trup agățat de el, Ethan se supuse îmbrățișării, se făcu stacojiu la față, apoi se strecură docil spre piscină.

Își deschise geanta, luă o seringă, agită fiola.

Anny îi opri mâna.

— Stai, David nu-i aici.

— A, da?

Ethan termină preparativele.

— Nu-mi da doza chiar acum. Aș vrea să profit...

— De ce anume să profiți?

Anny strânse din pleoape, își mușcă obrazul drept.

— Să profit de tine.

Ethan încremeni, cu acul în aer, stupefiat. Anny înaintă lent spre el, provocatoare. Îl străbătu un fior. Ea îi căută gura.

— Nu?

Când buzele lor stăteau să se atingă, Ethan se dădu înapoi.

— De ce?

I se păru că bărbatul rezista într-o doară și se lipi de el. O respinse cu amabilitate, dar ferm.

— De ce?

— Hai, Ethan, cu siguranță vrei și tu, spuse ea, torcând ca o pisică.

Pe fruntea infirmierului se iviră picături de sudoare ce-i vădeau emoția.

Dintr-odată, se îndreptă și sări la doi metri distanță.

— De ce? De ce faci asta? bolborosi el.

Anny își păstră cumpătul, de parcă nu i-ar fi zărit retragerea.

— Nu vrei să te culci cu mine? murmură ea, indolentă, lascivă, cu tonul unei persoane care nu admite refuzul.

Ethan îi strigă, roșu la față:

— Nu asta e întrebarea potrivită!

Descumpănită, rămase cu gura căscată. Îi trecu prin cap să încheie scena, dar voia să priceapă ce se întâmplă. Căscă ochii și abordă o expresie dubitativă:

— Dar care e-ntrebarea?

Ethan, fără să-și perceapă decalajul, continuă cu precizie maniacală:

— Întrebarea potrivită ar fi mai degrabă: de ce vrei tu, Anny, să te culci cu mine?

Anny se înfurie:

— Cum adică? Toată lumea visează să și-o tragă cu mine! Până acum, nu mi s-a dat nici un rol de măicuță sau de fată bătrână. După câte știu, sunt sexy! Nu-i zi de la Dumnezeu în care agentul meu să nu primească zeci de scrisori de la bărbați care sunt disperati să mi-o pună. Dar și de la femei. Îndeobște, oamenii nu mă caută pentru coeficientul meu de inteligență.

— Nu-ți vorbeam de oameni, ci de tine. De ce tu, Anny Lee, vrei să te culci cu mine?

Anny pricepu greșit sensul frazei.

— Vai, dar nu-mi pasă deloc că ești infirmier, nu sunt snoabă.

Și a fost cât pe ce să adauge: „Dacă ai consulta lista cu amanții mei, ai vedea că nu figurează acolo cei din lumea bună, ba dimpotrivă, sunt numai DJ, barmani, maseuri și...“, dar își dădu seama că o astfel de precizare n-ar ajuta-o nicicum.

Ethan scutură din cap.

— Tot nu m-ascuți... Nu te-ntreb ce anume perversitate socială face ca o vedetă de cinema să agațe un infirmier, ci de ce tu, Anny, vrei să te culci cu mine, Ethan?

Iritată pentru că fusese lipsită de subtilitate, îl atacă la rândul ei:

— Începe să devină cam complicat, Ethan. Mă rog, e normal ca o femeie să se culce cu un bărbat.

— Poate în ochii tăi, care schimbi bărbații ca pe chiloți. Nu însă și în ochii mei.

— Perfect, deci nu mă placi?

— Ba da, te plac. Mă gândesc mult la tine, mă bucur să te întâlnesc, doresc să n-ai parte decât de lucruri bune și... De ce vrei, prin urmare, să te culci cu mine?

Potolită de faptul că Ethan își mărturisise atracția, avu răbdare, de astă dată, să-i asculte întrebarea și să reflecteze. După ce-și limpezi gândurile, trase concluzia:

— M-am culcat mereu cu bărbații care mi-au ieșit în cale.

— De ce?

— Era mai simplu.

Ethan tresări. Ea îi confirmă cu un semn din bărbie. Da, mai bine de-atât nu se putea exprima: întotdeauna considerase că relațiile ei masculine se cuveneau experimentate măcar o dată și în pat. Îngroșă ideea cu o ridicare din umeri:

— Sexul simplifică lucrurile.

Se repezi înainte, cu ochii strălucind, aproape lipindu-se de fața ei.

— În ce sens le simplifică? Ca să te apropii de un bărbat, sau ca să scapi de el?

După ce lupul se pierdu în pădure, Anne rămase locului pe malul râului. Simțurile ei, ascuțite de amenințări, erau treze; răscolit de spaimă, sângele ei își regăsea cu greu ritmul normal, iar mușchii se chinuiau să-și depășească crisparea; de fapt, împotriva voinței ei, trupul îi rămânea încleștat, gata să reacționeze la un atac.

După un răstimp, pe cât de îndelungat, pe atât de obositor, reuși să-și întindă oasele, să-și scuture mădularele, să respire adânc, să zâmbească. Cu capul dat pe spate, contemplă cerul înstelat.

„Doar luna e ferită de lup“, spunea proverbul.

— Doar luna și cu mine.

Ce să facă de acum înainte? După miezul nopții nu mai avea curaj să meargă până la Bruges, să înfrunte bănuielile străjerilor, să bată la ușa mătușii, să se dezvinovățească din nou... În ciuda foamei și frigului, mai bine rămânea sub cerul liber.

Se târî până în dreptul copacilor, alese un stejar – rubedenie a celui care-o ocrotise cu ceva vreme în urmă –, apoi adormi, liniștită, de parcă întunericul n-ar mai fi ascuns nici o primejdie.

Dis-de-dimineață, odihnită în ciuda unei nopți prea scurte, Anne se trezi înaintea cântului cocoșilor. Soarele, luminând întregul cer, îi oferea o minunată recompensă, precum o slujnică dând la o parte perdelele astfel încât stăpâna casei să se bucure de strălucirea zilei. Anne se desfătă cu limpezimea zorilor.

Încă o dată, era nevoie de acțiune: trebuia să se ducă până la malul apei și să-l aștepte pe lup, pentru că acesta plecase înainte ca ea să-și îplinească a doua parte a misiunii.

Deși nu mai avea hrană să-i ofere, nu-și făcea griji; lăsând deoparte faptul că avea încredere în el, știa că un lup se poate mulțumi cu un singur ospăț timp de mai multe zile.

Fiara cu mușchi puternici nu întârzie să se arate. Atunci când privirile li se întâlneau, lupul nu păru deloc surprins; fără îndoială o adulmecase pe Anne dinainte.

Din obișnuință, își zbârli perii de pe spinare și ceafă, își dezveli colții, țintuind-o cu pupilele lui autoritare.

Ea își plecă fruntea, închise pleoapele, smerită, supusă.

Nemișcat, se încredință că o ține sub stăpânirea lui.

Dintr-odată, se liniști, înaintă cu pas voios, îi amușină degetele, lăsându-și botul să-i zăbovească pe piele.

Anne îi zâmbi, iar el pricepu semnul.

Se adăpară împreună din râu, cât se poate de zgomotos, de parcă s-ar fi luat la întrecere, apoi tânăra se ridică.

Lupul își arătă uimirea; poate că nu și-o închipuise atât de înaltă, pentru că nu apucase până acum s-o vadă decât ghemuită. Anne nu îi lăsă timp să gândească și, cu mult elan, îl vesti:

— Hai cu mine, am să-ți arăt mai multe lucruri.

Și o porni, fără să mai întoarcă privirea.

La început, nu auzi nici un sunet – el refuza să o urmeze –, dar apoi simți o călcătură sprintenă – lupul o prindea din urmă și apoi o depășea, pentru că voia să rămână în capul haitei, hotărându-i direcția. Așa

Încât Anne păru că e de acord, dar, prin câteva priviri subțiri și câteva infime distanțări, izbuti să-l dirijeze după bunul ei plac.

La oarece depărtare de o fermă întinsă, se opri și se tupilă.

Din instinct, lupul făcu la fel.

Cu un toiag în mână, Anne continuă să înainteze târându-se, sprijinindu-se pe coate, până la un maldăr de frunze cu formă destul de neobișnuită.

— Privește, șopti ea.

Ridică toiagul deasupra mormanului și îl izbi. Se auzi pocnetul unui arc, țâșni ceva în sus, două fălci de oțel se înfipseră în băț.

Înfrișat, lupul mormăi, se dădu înapoi, gata să se năpustească asupra mecanismului.

— Privește, sunt niște capcane pentru lupi. Sunt puse împotriva ta. Trebuie să-nveți să le dibuiești și să te ferești de ele.

Lupul stătea cu buzele răsrânte, arătându-și gingiile înspumate.

— Nu mai ai de ce să te temi. Capcana e distrusă.

Lupul întoarse capul spre Anne și apoi îl plecă în dreapta. Ea își repetă vorbele, el gemu, ea insistă.

— Capcane pentru lupi, spuse Anne, de parcă ar fi fost important ca el să rețină expresia.

În patru labe, cu trupul adus în jos, înaintară, grijulii, lipiți de pământul acoperit cu un covor de iarbă, astfel încât câinii și țărani să nu le dea de urmă.

Anne declanșă încă trei noi capcane.

De fiecare dată, lupul tresărea, se zbuciuma, pradă unei porniri de fiară, dar înțelegea din ce în ce mai bine.

Pe cea de-a patra i-o arătă chiar el, ciulindu-și urechile, ținând coada țeapănă și colții dezveliți.

Anne păcăli cleștii zimțați cu o buturugă.

— Ai priceput?

Lupul se zgâia la ea, proptit pe labele puternice, iar tăcerea lui secreta o indignare surdă: „Drept cine mă iei? Dacă-i vorba de viața mea, învăț repede“.

Anne se uită după niște șomoiage îmbibate cu arsenic sau doldora de cioburi de sticlă. Drumetia lor nu le oferi însă prilejul să dea peste așa ceva.

Se întoarseră la râu de parcă ar fi revenit acasă. Acolo, își potoliră setea. Apoi Anne își luă la revedere de la lup:

— Gata, te rog, cu bărbații, cu femeile și copiii. Dacă-i respecti, oamenii vor fi mai puțin cruzi cu tine.

Când Anne se ridică, lupul, înțelegând că pleacă, mândru precum un amant care refuză să se lase părăsit, i-o luă înainte și, tot sărind pe vârfurile ghearelor lui ascuțite, dispăru, urieșeste, în desișuri.

Anne se întoarse pe drumul ce ducea spre Bruges.

De-a lungul ceasurilor întregi de mers, auzi, în mai multe rânduri, de partea stângă a drumului, câte o rămurică trosnind, câte o piatră rostogolindu-se; știind că era el, respectă pactul lor nescris, străduindu-se să pară că nu bagă de seamă. Tot așa, lupul, furișându-se la câțiva pași de ea, se prefăcea că nu o însoțește.

Deslușind în zare cum orașul Bruges își înalță turnurile, acoperișurile lucrate măiestrit și clopotnița uriașă ca să-i înspăimânte pe călători, Anne încercă fel de fel de emoții: chiar dacă se bucura că-i regăsește pe ai săi, regreta deja luminișul, noaptea, râul, apropierea de animale. În ciuda primejdiilor și asprimii pădurii, prefera viața în natură celei printre oameni, acolo se simțea în largul ei, liberă, fără

dojeni care să i se lipească de piele sau care să-i împovăreze umerii. Între cer și pământ, fără ziduri constrângătoare, își puna mai puține întrebări; ori, dacă era cazul, le afla și răspunsul.

Anne își curăță noroiul de pe rochie, îl râcăi de pe încălțări, își aranjă părul în grabă și, apoi, trăgându-și sufletul, trecu de postul de strajă și pătrunse în oraș.

Se-aștepta la muștrări strașnice din partea mătușii Godeliève; o amărâse pe biata femeie și-avea s-o mâhnească și mai tare atunci când va refuza să-și povestească peripețiile, fiindcă nimeni n-ar fi fost în stare să-i priceapă purtarea față de lup.

De cum intră în Piața Mare, surprinse ocheade ciudate, simți o rumoare crescândă.

— Ea e, șopocăi un sacagiu.

— Ba nu, e mai în vârstă, răspunse un zarzavagiu împingându-și căruciorul.

— Ba da, e fetișcana despre care vorbeam, o știu de câteva luni bune, adăugă un pescar.

Anne își plecă fruntea, privi în jos și grăbi pasul. Cum? Tot nu uitaseră? Aveau să foarfece despărțirea ei de Philippe în veacul vecilor? Lui Anne i se păruse, totuși, că sosirea lupului cu toate pagubele ei, din luna dinainte, făcuse să pălească povestea nunții ei.

Cu ceafa țeapănă și ochii pironiți în caldarâm, nemaizărind fațadele clădirilor decât oglindite în apa canalelor, îi evita într-atât pe orașeni, încât se izbi de mai mulți dintre ei.

Măcar să ajungă acasă. Să nu răspundă nimănui.

O voce răsună cu putere:

— Ea e! E Anne! Cea cruțată de lup!

Anne încremeni și ridică privirea: cățarat pe un butoi, Rubben, fiul postăvarului care pornise vânătoarea, o arăta cu degetul.

Mai mulți gură-cască din jurul ei se opriră în loc.

Rubben continuă:

— Lupul flămând a vrut să se repeadă asupra ei, dar l-a potolit. Și i-a vorbit, iar el a ascultat-o. În cele din urmă, l-a convins să n-o sfâșie, așa că lupul s-a întors în pădure.

Femeile și copiii o priveau pe Anne cu admirație. Câțiva bărbați încă se mai întrebau dacă fusese cu putință așa ceva.

Rubben își schimbă expresia și tonul; cu vocea înfiorată de emoție, îngăimă:

— Miracol!

Câțiva din gloată îngenuncheară. Toți își făcură semnul crucii.

Aceste reacții sfârșiră prin a o îngrozi pe Anne. Tremura în fața celor din Bruges mai rău decât în fața lupului.

29 februarie 1906

Gretchen,

Îți voi istorisi o aventură atât de ciudată, încât s-ar putea să nu mă crezi. De altfel, dacă eu însămi nu i-aș fi trăit episoadele, aș...

De unde să încep?

Vai, Gretchen a mea, dacă te iei după neorânduiala scrisului meu, după felul cum sunt deformate literele, îți poți da seama cât de tare îmi tremură mâna. Minteaa mea nu mai e în stare să înșire trei fraze coerente. Nu-mi revin din ce mi s-a întâmplat. Cât privește așternerea lucrurilor pe hârtie...

Fruntea sus! Trebuie să izbutesc. E-atât de...

Hai, fii tare, Hanna, lasă deoparte sentimentele și povestește faptele.

Bine, cu ce să încep?

Dar asta am mai spus-o...

Doamne, o să las povestea să curgă, așa cum îmi vine...

Prin urmare, luna trecută mi s-a apropiat sorocul. Nnicicând nu mai văzuse Viena o burtă ca a mea, umflată ca un obuz gata de zbor; mă preceda cu câteva secunde înainte să pătrund într-o încăpere, gâfâind, learcă de transpirație, ținându-mă de șolduri. De săptămâni întregi, spatele meu îndura anevoie povara – iar vezica, ce să mai zic! –, prin urmare, în ciuda fericirii că eram însărcinată, fremătam de nerăbdare să scap.

Potrivit femeilor din neamul von Waldberg, pântecul meu uriaș vestea, neîndoios, venirea unui băiat. În opinia medicului meu, doctorul Teitelman, dimensiunile își aveau explicația într-o neobișnuită producție de placentă.

— V-ați cazat excelent fătul, Hanna. La fel de somptuos ca în palatul dumneavoastră vienez. Când îți apropii urechea, abia de i se aud bătăile inimii.

Mi-a poruncit să mă sui din nou pe cântar.

— Incredibil... Dacă e să mă iau după ac, s-ar zice că aveți un bebeluș de șase kilograme.

— Șase kilograme?

— Da.

— Cât cântărește un bebeluș?

— Unul normal, între două și trei kilograme. Unul mai mare, în general, cam patru kilograme, patru kilograme și jumătate.

— Iar al meu șase?

Doctorul izbucni în râs.

— Da, un uriaș, ca să zic așa.

Am început să țip:

— O să fie un măcel, n-o să reușesc în veci să-l scot afară! Nașterea va fi îngrozitoare... Tăiați-mi burta.

— O cezariană? Nu, nu sunt pentru așa ceva. După mine, o asemenea operație n-ar trebui făcută decât pe femei moarte!

— Totuși, mi s-a spus că...

— Da, Hanna, sunt la curent. Desigur, confratele și prietenul meu, doctorul Nikisch, folosește cu succes procedeul, pentru că epoca noastră a făcut progrese în materie de asepție și de anestezie. Cu toate acestea...

— O cezariană, doctore! Chemați-l pe colegul dumneavoastră Nikisch. Vreau să mă adoarmă, să scoată copilul și să fiu cusută.

— Există mari riscuri de infecție a abdomenului. Și dacă se lasă cu peritonită...

— Vai de mine și de mine!

— O femeie din cinci moare.

— Dar copilul ăsta o să rămână blocat înăuntru, o să murim amândoi!

Și-a așezat palmele pe fruntea mea. Iar sprâncenele i s-au încruntat deasupra ochilor săi blânzi și senini.

— Liniștiți-vă, Hanna, și ascultați-mă până la capăt. Nu cred să aibă copilul șase kilograme. Greutatea dumneavoastră are o altă explicație... Lichidul amniotic ocupă mai mult loc decât copilul.

— Poftim?

— E limpede! Atunci când vă ascult, abia de simt fătul.

Am răsuflat ușurată.

— Mă las pe mâna dumneavoastră, doctore.

Teitelman mi-a palpat spatele și brațele slăbănoage, adăugând:

— O să vă isprăviți travaliul ca pe vremuri, ca toate femeile de milenii încoace. Dacă ați îndurat sarcina fără probleme, de ce-ar fi nașterea altfel?

Am admis că avea dreptate. Până acum, în comparație cu alte femei, nu prea avusesem grețuri și scăpasem atât de varice, cât și de arsuri stomacale.

Franz aștepta jos, în trăsură.

I-am relatat discuția, ascunzându-i accesul meu de lașitate și înzorzonând elogiile pe care mi le făcuse doctorul. Da, simțeam nevoia să mă fălesc! Era de prisos, câtă vreme Franz mă idolatriza, însă, de când îl car pe moștenitorul von Waldberg, nu pierd nici un prilej să fiu complimentată.

După bunul lui obicei, Franz m-a acoperit cu sărutări, zicându-mi că sunt comoara lui neprețuită. O, Gretchen, de fiecare dată când mă văd prin ochii lui, mă consider o adevărată magiciană, o ființă hărăzită cu darul rar de a face viața mai ațâțătoare, mai intensă.

Cu lacrimi în ochi, Franz m-a întrebat:

— Când o să naști?

— În zilele sau chiar orele următoare.

— Mai exact?

— Franz! Ai făcut dragoste cu mine noapte de noapte, ba uneori chiar de mai multe ori într-o noapte.

A izbucnit în râs, aproape roșind. Am adăugat:

— Sunt uluită atunci când anumite femei pretind că știu ziua când au rămas însărcinate: această precizare indică nu atât clarviziune, cât faptul că vizitele soțului s-au rărit, până într-atât încât puteau fi datate.

Apoi am trecut pe la mătușa Vivi, care ne aștepta cu prăjituri din belșug. Mărturisesc că nu m-am putut abține nici de la gulguluful marmorat, nici de la tarta cu mandarine.

— Fii cu băgare de seamă, draga mea, după ce te vei fi eliberat, va trebui să renunți să te ghiftuiești. Altfel, o să ajungi ca sora mea Clementa.

Am pufnit. Franz scăpă un strigăt de groază comic:

— Fie-ți milă! Nu m-am însurat cu mătușa Clementa.

Ca să te lămuresc, mătușa Clementa și-a... cum să zic?... simplificat aspectul. Nu doar că este pe cât de lată pe atât de înaltă, dar nu are nici gât, nici talie: un sac peste care tronează un cap. Din fericire, acest sac se îmbracă după ultimă modă și, dată fiind suprafața de care dispune, nu duce lipsă de panglici.

Mătușa Vivi s-a prefăcut furioasă:

— Poftim? Considerați că sora mea nu e încântătoare? O femeie hrănită decenii la rând de patiseria Sacher nu are cum să nu fie delicioasă.

— Cu siguranță, tușă Vivi. Cu toate astea, nici unui bărbat nu i-ar trece prin cap s-o guste.

Mătușa a surâs, de parcă Franz nu ar fi luat-o peste picior pe soră-sa, ci i-ar fi adresat un compliment.

Apoi a scos un obiect dintre cutele rochiei, rotindu-și ochii precum un scamator de bâlci.

— Micuța mea Hanna, ai vrea să știi sexul copilului? Pendulul meu poate ghici chestii de-astea.

Legăna în aer un lăntișor de argint de care era atârnată o piatră verde. Apoi a arătat cu degetul spre bizara bijuterie.

Instinctiv, am bătut în retragere.

Franz a intervenit:

— Te rog, Hanna! Mătușa Vivi n-a dat niciodată greș cu pendulul acela.

Vivi a roșit – ceea ce era uimitor pentru o femeie atât de stăpână pe ea – și a confirmat, bălăngănindu-și capul:

— Într-adevăr, niciodată. Pendulul meu nu a făcut decât prorociri care s-au adevărit.

Franz a insistat:

— E un prilej să ne gândim mai bine la nume.

În fața acestui ultim argument, am acceptat.

Mătușa Vivi mi-a explicat că va ține pendulul cu mâna dreaptă deasupra pântecului meu; dacă se va învârti circular, am o fetiță; dacă va oscila înainte și înapoi, am băiat.

M-am lungit pe sofa, mi-am vârât niște perne sub șale și sub coate; mătușa s-a apropiat.

La început, pendulul a stat locului. Ne-am uitat țință, un minut întreg, la aparatul neclintit. Vivi, cu un deget pe buze, îmi porunca să am răbdare.

Apoi pendulul a început să se agite. Preț de câteva secunde a ezitat, neuniform, haotic; nu se putea hotărî.

Vivi s-a mirat. La fel și Franz. De obicei, pendulul nu întârzia atât. Mi-am îngăduit, prin urmare, să rup tăcerea și să-i povestesc mătușii Vivi ce-mi spusese doctorul, cât de masivă era placenta din burta mea.

— Poate de-aia se chinuie atât să afle sexul?

Vivi a dat din cap, a surâs, mi-a cerut să tac și a menținut pendulul perpendicular pe buricul meu.

Obiectul a început să dea dovadă de mai multă energie: s-a însuflețit. Mișcările i se amplificau, fără să-și fixeze un traseu anume. Cerc? Du-te-vino? Ambele se succedau incoerent. Dintr-odată, pendulul a început să se repeadă în toate direcțiile, piatra trăgea de lăntișor gata să-l rupă. Cu toate astea, nu se întrezărea nici o indicație clară: nu doar că oscilațiile și cercurile se întretăiau, se încurcau, ci, alternativ, piatra cobora, urca, se rotea, se hâțâna. Ai fi zis că se străduia să scape de o forță nevăzută, fie mânioasă, fie înspăimântată. Asistam la lupta pietrei cu lăntișorul.

— Ce să fie? strigă mătușa Vivi.

Când a citit neliniștea de pe chipul meu și al lui Franz, și-a curmat experimentul.

— Pendulul a luat-o razna, a declarat ea. O să-l arunc.

Palidă la față, îl strângea în pumn.

— Ce-o fi însemnând? a întrebat Franz.

— Și-a isprăvit lucrarea cu mine. Gata, la gunoi.

S-a dus în fundul încăperii. Ei bine, nu m-am putut împiedica să nu observ că mătușa Vivi nu punea în aplicare ceea ce anunțase: în loc să se descotorosească de obiect, l-a pus deoparte cu grijă în sertarul biroului. După care s-a întors spre noi, malițioasă.

— Cele dinainte și-au încheiat cariera în același fel. Vine o zi când orice pendul cârtește, refuzând să mai funcționeze. Da, se întâmplă ca și printre pendule să se petreacă revoluții.

Deși râdea, mi-am dat seama că se silea: continua să fie tulburată.

Atunci când un servitor a venit să ne toarne din nou ceai, mătușa Vivi a profitat ca să schimbe subiectul. Într-un monolog strălucitor, a deșertat numeroase povestiri de salon, unele mai nostime decât altele, ceea ce ne-a distrat la culme. Observatoare fină, capabilă să schițeze profilul unui om dintr-un singur cuvânt, avea un adevărat geniu al ironiei. Atunci când lua pe cineva în târbacă, mătușa Vivi lăsa senzația că doar zgârie, când de fapt asasina. Era crudă din simpla plăcere de a-i amuza pe ceilalți? Ori era de-a dreptul rea? Își făcea atât de remarcabil numărul, încât nu ne oferea reculul necesar să o judecăm. Sclipitoare, își seducea publicul, iar noi ceream bis; între două hohote de râs, chinându-mă să-mi recapăt răsufierea, mă gândeam că era mai bine să mă număr printre prietenii ei decât printre dușmani, și mă felicitam pentru armonia dintre noi.

Franz se tăvălea de râs fără nici o reținere. Acum nu mai era elegantul conte von Waldberg confruntat cu venerabila sa mătușă căreia întreaga Vienă îi invidia relațiile sus-puse, ci devenea un răcan care chefuește cu un tovarăș de arme. Mătușa Vivi, de bună seamă, se purta mai degrabă ca un bărbat decât ca o femeie: glumea, înjura, arunca aluzii picante, risipea ghidușii și violențe zglobii care s-ar fi potrivit mai degrabă unui ofițer. Datorită acestei însușiri ieșite din comun – crearea unei familiarități cu interlocutorul, oricine va fi fost el –, Vivi era căutată de lume.

Atunci când ne-a condus în hol, Vivi m-a îmbrățișat și mi-a propus, când eram pe picior de plecare:

— Dragă Hanna, fă-mi un hatâr!

— Desigur, mătușă!

— Pot să fiu de față când naști?

Am rămas cu gura căscată. Vivi a clipit din pleoape, mi-a strâns mâinile în mâinile ei.

— Cum nu o mai ai pe mama ta să-ți fie alături în acel moment, ai accepta-o oare pe mătușa Vivi?

Fără să-mi aștepte răspunsul, s-a întors, ițindu-și bărbia bătaioasă spre Franz.

— Nepoate, lămurește-mă. Nu faci parte dintre acei tătici care intră în camera de travaliu, nu-i așa? Sper că o să te mulțumești să umbli nervos pe culoar, fumând o cutie întregă de trabucuri.

— Să particip la naștere? exclamă Franz, surprins. Nu m-am gândit.

— Cu-atât mai bine. Socotesc că prezența soțului e o lipsă de respect față de femeia lui. Nu e femeie pe lumea asta care să năzuiască să fie văzută în halul ăla, cu picioarele desfăcute, rupându-i-se apa și urlând de durere. Imaginea asta e moartea pasiunii.

— Așa e, am încuviințat eu.

— Nu suntem vaci. Și nici nu ne căsătorim cu niște veterinari. Farmecul nostru trebuie învăluit în puțin mister, ce naiba! Deci, Hanna, îmi îngădui să te țin de mână, să te încurajez, să te ajut?

— Aș fi încântată, mătușă Vivi.

Cum a-ncrețit ochii, am crezut, pe moment, că această expresie e o formă de grațitudine; acum, cred că ardea de curiozitate, după ce văzuse reacția deconcertantă a pendulului.

Vai, Gretchen, bănuiesc că nu percepi nici o undă de bun-simț în toată povestea mea. De ce să te năucesc cu acest episod nesperios de magie neagră? Din păcate, vei vedea în curând ce prevestire ascundea. O groaznică prevestire. Tremur toată când mă gândesc...

Mă întreb ce anume pricepuse atunci mătușa Vivi. Totul, sau doar o parte de adevăr? Cred că, dacă aş întreba-o acum, ar preinde că „nimic“. Cotoroaşa...

Pe scurt, merg mai departe, în ciuda repulsiei.

În zilele următoare, mi-am concentrat toată atenția asupra măruntaielor mele. În fiecare dimineață, mă trezeam plină de speranță, în fiecare seară mă culcam dorindu-mi să nu treacă noaptea fără să...

Din nefericire, pântecul meu nu dădea nici un semn. Îl imploram pe doctorul Teitelman să vină acasă, după o scurtă examinare, se mulțumea să mă calmeze, cu un aer filozofic:

— Blânda mea Hanna, încetează să te mai dai de ceasul morții. Nici o femeie nu și-a uitat copilul în burtă. Crede-mă, natura nu se înșală, ai în continuare încredere în ea. Probabil că, în clipa asta, tocmai desăvârșești un detaliu, îi nuanțezi culoarea ochilor, îi desenezi nările, îi sculptezi pleoapele. Nașterea nu se va declanșa decât atunci când vei fi terminat.

— N-ați putea s-o provocați?

— Nu.

— Nici s-o stimulați?

— Nici.

— Colegul dumneavoastră, doctorul Nikisch...

— Nu te bizui pe cine știe ce miracol științific și, mai ales, nu pe colegul și prietenul meu Nikisch. Dacă insiști, îl trimit. Dar o să-ți repete, ca și mine: răbdare.

După plecarea lui, am avut parte de două ore mai liniștite. Apoi, cum liniștea din măruntaiele mele mă scotea din sărite, am început să mă văicăresc.

Franz nu mai știa ce să facă și ce să spună ca să mă potolească, sau chiar să mă înveselească. Oricum, hotărâsem că nimeni nu mai era în stare să mă înțeleagă, fiind convinsă că eram singura capabilă să vadă amploarea catastrofei: purtam un copil întemnițat în pântec, un copil pe care nu voi izbuti să-l eliberez.

Cine va muri primul? El sau eu?

Doar mătușa Vivi îmi mirosise spaima. Trecea de două ori pe zi ca să afle vești, iar eu îi citeam pe chip nerăbdarea și consternarea.

Duminică seara, m-am culcat la ora nouă, convinsă că voi naște curând.

Vai! La orele două ale dimineții, în preajma lui Franz care dormea, fericit, eu încă vegheam și așteptam.

În pragul unei crize de nervi, m-am dat jos din pat și am început să bat casa în lung și-n lat. Întunericul, lipsa servitorilor o făceau într-adevăr să semene cu un palat. Luna, cu razele ei cenușii, lungea și mai mult șirul saloanelor.

Am pătruns în holul de marmură. Acolo, pe o consolă, mi-am găsit sulfidele.

Găsit? Nu, regăsit. Da, îmi neglijasem în ultimele luni sferile învoalte, margaretele de gheață, priiile de sub cristal. Captau lumina lunii cu tot atâta poftă ca pe aceea a soarelui. Culorile căpătau un luciul întunecat. Se întreceau nu prin culorile acidulate din timpul zilei, ci prin nuanțe estompate, de la galbenul cenușiu la albastrul aproape negru.

Am fost încântată să le redescopăr. Văzându-le, mi-a revenit o oarecare nepăsare, aceea a tinerei care le colecționase, a femeii libere, dezinvolve, căreia puțin îi păsa dacă este sau nu însărcinată. Am devenit brusc conștientă că fusesem smulsă din propria copilărie.

Am luat o millefiori, pe cea mai arătoasă, preferata mea de pe vremuri, și m-am pus pe bocit. Fără iluzii, dar și fără jenă, îmi plângeam de milă, plângeam de mila celei care nu mai eram, a nefericitei care devenisem. De ce oare m-am căsătorit? De ce mi-am dorit copii? Tăcerea pântecului meu o dovedea: eram incapabilă să fac ceea ce reușeau să facă semenii mei. Și nici măcar nu aveam vreun alt har! Hotărât lucru, nu eram bună de nimic. Iar eforturile mele de ameliorare îmi agravasera situația.

Plânsul m-a ușurat. După o jumătate de oră de lacrimi, mi s-a părut că văd mai limpede în sufletul meu și m-a străfulgerat o presimțire.

Mi se părea evident. Ca să nasc, era îndeajuns să sparg una din sfere. Da! Ideea m-a iluminat cu strălucirea ei: dacă îmi spărgeam cristalul preferat, totul avea să intre în normal.

Am zăbovit câteva clipe, ca să-mi savurez apropiata ispravă. Ba chiar am fost la un pas să-l chem pe Franz ca să asiste la miracol.

Sprijinită de masă, contempłam sulfida cea mai rară, o dalie neagră pe care se așezase un fluture de mătase. Am dat cu ea de pământ.

Sticla s-a făcut bucăți, cioburile s-au răspândit ca niște picături și, dintr-odată, am simțit ceva umed de-a lungul coapselor: mi se rupsesse apa.

Imediat, abdomenul mi-a fost străpuns de o durere care m-a frânt în două.

Era strigătul victoriei: începuse nașterea.

Servitorimea a dat năvală, a răsărit și Franz, care a chemat doctorul și moașa. Am fost dusă la mine în cameră.

Eram mai veselă ca niciodată. Îmi venea să cânt, să dansez, să îmbrățișez pe toată lumea.

Doctorul Teitelman a apărut într-o clipă – ai zice că medicii dorm îmbrăcați –, însoțit de moașă și de ajutoarele ei. Mătușii Vivi i-a luat ceva mai mult timp să ajungă, dar a sosit coafată, pudrată și parfumată.

— Am impresia că o să meargă șnur, a anunțat medicul.

Mătușa Vivi m-a apucat de ambele mâini și m-a îndemnat să împing.

M-am străduit din răputeri.

Eram uimită de următoarea senzație, care îmi dădea dreptate doctorului Teitelman: nu sufeream pe cât îmi închipuisem. Desigur, experiența nu era nicidecum plăcută, dar rămânea suportabilă. „Am fost deci croită să fac copii“, acesta era gândul pe care nu mi-l puteam scoate din cap.

După vreo două ceasuri, doctorul Teitelman mi-a palpat burta, care se dezumflase puțin. Apoi a ascultat-o și și-a trecut în câteva rânduri degetele pe marginea ei. Nu puteam citi nici un diagnostic pe chipul lui, stăpânirea de sine era cea a unui profesionist competent.

În cele din urmă, a părăsit încăperea împreună cu moașa. Au discutat în șoaptă îndărătul ușii, apoi Teitelman a avertizat că va lipsi zece minute.

— Doctore, am urlat eu din pat.

— Nu se va întâmpla nimic în aceste zece minute. Fii pe pace. Nu te las singură.

Moașa s-a apropiat și mi-a surâs larg.

Mătușa Vivi m-a mângâiat pe frunte.

— Unde pleacă, mătușă Vivi?

— Habar n-am!

— Cam ciudat, nu?

— Nu, nu-i ciudat.

Vocea ei comunica o convingere cam palidă; nici ea nu prea deslusea mare lucru din atitudinea doctorului. După ce și-a învârtit mai multe ipoteze prin cap, s-a aplecat spre mine.

— Micuța mea Hanna, dacă nu va fi aici în timpul ultimelor contractii, nici o pagubă. Secole la rând, femeile au născut fără medic. Nu-ți fie teamă.

O jumătate de oră mai târziu, doctorul Teitelman și-a făcut din nou apariția, însoțit de un tânăr înalt, cu barbă rară.

— Hanna, ți-l prezint pe doctorul Nikisch.

M-am crispat pe dată.

— Poftim? Vreți să-mi faceți cezariană?

Teitelman a tușit, încurcat.

— Doresc doar ca tânărul meu confrate să colaboreze la această naștere pentru că...

— Pentru că ce? am țipat eu.

Nu mi-a răspuns. Vivi s-a năpustit asupra lui, înșfăcându-l de guler.

— Ce se-ntâmplă cu nepoata mea?

Teitelman s-a înroșit, s-a eliberat din strânsoare, a înghițit în sec aranjându-și cravata și i-a aruncat o privire mânioasă mătușii Vivi.

— Despre asta-i vorba, colegul meu mă va ajuta să aflu ce se petrece.

Teitelman și Nikisch s-au apucat apoi să mă examineze. În timp ce mă palpau, schimbau priviri de neînțeles.

În cele din urmă, Teitelman mi-a cerut să împing din nou.

— Ah, în sfârșit! a exclamat mătușa Vivi, furioasă pe felul în care se purtau.

Am încercat din nou să dau copilul afară. A curs apă și sânge.

Apoi cei doi bărbați m-au rugat să fac o pauză, „ca să mă odihnesc“.

În timp ce-mi trăgeam sufletul, s-au retras într-o consfătuire tainică, îndărătul perdelelor de la fereastră.

Nikisch s-a întors și și-a deschis valijoara.

— Ce puneți la cale?

— Aveți încredere în noi, doamnă!

— O cezariană?

— Vă rog, bizuiți-vă pe noi, n-o să vă doară.

Era să-l chem pe Franz în ajutor, dar am renunțat. Dacă soarta mea era să-mi fie spintecată burta ca să eliberez copilul, trebuia s-o accept. Cu atât mai rău dacă n-aveam să supraviețuiesc!

Doctorul Nikisch s-a apropiat de mine, ținând o față impregnată în lichid.

De-abia am avut răgaz să-i șoptesc mătușii Vivi:

— Spune-i lui Franz că-l iubesc.

Am simțit pânda lipindu-mi-se de nări, un miros acru, o mare pace, după care mi-am pierdut cunoștința.

Când am deschis ochii, mă aflam izolată în camera care acum era curată și ordonată. Primul reflex a fost să-mi caut copilul în preajmă; ei bine, nu era. Al doilea? Să-mi evaluez durerea din pântec; ei bine, și aici tot nimic. Încet, mi-am strecurat degetele pe sub cămașă, gata să urlu: am dat de-un pântec plat, nedureros, fără pansamente și nici cicatrici.

Prin urmare, izbutisem să expulzez copilul în mod natural?

Plângeam de fericire. Câtăva vreme, nu am fost decât asta, aceste lacrimi fierbinți, întremătoare. Apoi m-am domolit, sub imperiul nerăbdării, ca să deslușesc zgomotele. I-o fi foame pruncului meu? O fi dormind? Unde, în toată casa aia, îi făcuseră sălaş? Era fată sau băiat?

L-am chemat pe soțul meu. Numai ce-am rostit numele lui Franz, că am și constatat că vocea mea, prea stinsă, nu va trece dincolo de ușă.

Așa că m-am pus pe așteptat. Din când în când, picoteam.

Câteva minute sau câteva ore mai târziu – n-aș putea să precizez –, a apărut Franz.

După silueta lui gârbovită și chipul său palid, am priceput că se întâmplase o nenorocire.

— Te-ai trezit, scumpa mea? s-a interesat el, cu o voce înăbușită.

— Franz, unde e copilul?

S-a așezat pe marginea patului și m-a apucat de încheietură:

— Fii tare: s-a prăpădit.

Liniște.

Nici măcar un suspin. Doar o durere ascuțită. Un pumnal îmi străpunge inima. Un gust de vomă îmi umple gura. Aș vrea și eu să mor. Să mor ca să nu mai sufăr. Să mor ca să scap de ura care crește în mine.

Când am reușit să vorbesc, l-am întrebat pe Franz unde se află trupul copilului nostru. Mi-a răspuns că doctorul Teitelman, după ce l-a înfășat în scutece, l-a luat cu el. Nu-i oferise lui Franz, care-i ceruse asta, dreptul să-l vadă.

— Cruță-te, prietene. Vei îndura doliul mai lesne.

Asta e, Gretchen.

Credeam că dădusem de fundul paharului cu amar.

Câtuși de puțin. Răul cel mare avea să vină de-acum înainte...

Cum de e posibil?

Îți va fi greu, fără îndoială, să citești vorbele care urmează. Tot atât de greu cât îmi e mie să le scriu. Voi merge totuși până la capătul poveștii, așa cum a mers Maria Stuart la eșafod.

Mai târziu, a pătruns în încăperea doctorul Teitelman.

Eram singură. Nu mai gândeam, nu mai gemeam, nu mai simțeam nimic. Zăceam, terminată, printre perne.

A târât un scaun după el, l-a pus lângă pat, s-a așezat, greoi.

Ezita să-mi dea o explicație. Cu sentimentul că ieșisem din infern, i-am spus, crezând că-l alin:

— Știu totul, domnule doctor. Franz mi-a povestit ce s-a întâmplat.

A rotit ochii în jur, de parcă ar fi căutat un martor, și-a umezit buzele, a înghițit și mi-a declarat cu un ton abătut:

— Domnul von Waldberg n-a făcut decât să repete ce i-am zis eu.

— Cum adică?

— Am considerat că era mai bine să propun o versiune oficială, o variantă acceptabilă, o poveste care să atragă compasiunea și care să nu trezească bănuieli.

Am amuțit. Știam că urma să primesc o lovitură cumplită. O așteptam.

Teitelman s-a înviorat, și-a șters ochelarii, a oftat, apoi m-a privit țintă.

— Scutecele pe care le-am dus de-aici erau goale. Nu aveai nici un copil în pântec, Hanna, doar apă. N-ai fost gravidă.

A ta, Hanna

Părea că prin camera de hotel trecuse un ciclon: scaune răsturnate, patul răvășit, perne împrăștiate, covoare mișcate din loc, haine peste tot, sticle aruncate pe jos. Risipite alandala, de la mobila de televizor până pe fotolii, cearșafurile și păturile păreau niște ciucuri răscoliți de vânt.

Pe mochetă, Anny se zbuciuma sub trupul bărbatului.

Cu o însuflețire năprasnică, gemea din ce în ce mai tare, la început din pricina disconfortului, apoi ca să-și încurajeze partenerul și, în cele din urmă, ca să se convingă că amândoi erau topiți de plăcere.

Lungită pe spate, cu coapsele desfăcute, și-a așezat picioarele pe fesele partenerului, știind că, de obicei, poziția asta îi electrizează pe bărbați. Așa cum o motocicletă răspunde la presiunea exercitată pe comenzi, bărbatul a horcăit și a început să-și grăbească mișcările.

Când și-a dat seama, după venele umflate ale gâtului și după roșeața ce-i spuza pieptul, că tipul se apropia de orgasm, a început să urle în extaz. Terminară împreună.

Minute în șir, și-au tras răsuflarea.

Ciclonul se retrăsese. Liniștea domnea din nou în încăpere. Câteva raze ale unui soare auriu încălzeau penumbra decupată de storuri. În depărtare se auzeau, răzlețe, sunetele de alămuri ale unei piese de jazz.

Anny adora momentul acesta, care îi justifica toate eforturile depuse. Pe lângă mândria că dusese o îndatorire la bun sfârșit, nu mai simțea nici o tensiune, nu mai aștepta nimic, era doar încântată că există.

Da, prefera acel „după“ dorinței care apropie sau îmbrățișărilor care întrepătrund partenerii. Satisfacția nu provenea din voluptate, ci din ușurarea că a scăpat de ea.

În timp ce bărbatul ațipea, îl dădu ușor deoparte și se ridică, zveltă. „Uff, s-a terminat.“ De-abia își formulă acest gând, că îi și percepse, pentru întâia oară, ciudățenia. De parcă ar fi contat mai mult faptul că a făcut dragoste decât acela de a face dragoste...

Privi îndelung neorânduiala din jur: perfect, totul era cu susul în jos, o excelentă punere în scenă a bestialității.

Înainte să meargă la baie, aruncă un ochi spre partenerul ei de dezmăț: prăvălit pe jos, cu picioarele cățarate pe un taburet, cu o mână a unei cămăși înnodată de glezna stângă, Zac respira greoi, aproape de sforăit. Regizorul îi păru dintr-odată foarte coerent: făcea sex în același fel în care își îndruma actorii, cu forță și impetuozitate, căutând paroxismul. Un temperament de excepție.

„Măcar de-ar ieși un film bun.“

Se băgă sub duș, primi cu tot trupul apa calduță ca pe o recompensă, ca pe o delectare mai intimă și mai de soi decât ce se întâmplase până atunci.

Anny se simțea mai puternică. Nu doar pentru că regizorul o impresiona mai puțin, ci și pentru că dobândise un ascendent asupra lui David. Ca să-și dovedească independența, îl înșelase pe actor. În plus, se încredințase că regizorul avea s-o divinizeze în veci. Pentru că, nu-i așa, remarcase că, în ultimele zile, Zac risipea o grămadă de vreme ca să-l pună pe David în lumină, veghind să fie îmbrăcat și dezbrăcat doar în avantajul său.

După ce și-a tras pe ea un capot, și-a stors părul ca să-l usuce. Privind în oglinda de deasupra chiuvetei, constată că e drăguță și, în ciudată, strigă:

— Dobitoc mai ești, Ethan!

Refuzase să se culce cu ea. De necrezut. Singurul care îndrăznise așa ceva. Poate că nu i-ar fi cedat regizorului – sau, cu siguranță, ar fi făcut-o mai puțin grăbit –, dacă Ethan n-ar fi împins-o să se îndoiască de nurea ei.

În timp ce-și aranja părul, se liniști, convinsă de puterea ei de seducție. Se va strădui să-și îmblânzească reproșurile la adresa lui Ethan. Căci mai avea nevoie de el, nu-i așa? Prefera injecțiile lui substanțelor chimice impure pe care și le procura la prețuri exorbitante pe străzi sau prin baruri. Ca să nu mai pomenim că un infirmier arătos, administrându-i morfină la domiciliu, era cât se poate de potrivit cu statutul ei de vedetă.

Pufni în răs. „Infirmier arătos? Sunt indulgentă. De fapt, Ethan are un fizic imposibil.“ Totul era exagerat la el, înălțimea, faptul că era costeliv, linia nasului, părul spălăcit. „E propria lui caricatură.“

De cealaltă parte a ușii, vocea hârâită a regizorului întrebă:

— Ce faci, inimioară?

— Mă gândesc la tine.

Anne a dat un răspuns imediat, ceea ce i-a îngăduit să-și reia degrabă șirul cugetărilor. Da, Ethan îi amintea de o marionetă, arlechinul acela cu multe articulații pe care copiii și-l atâră prin camere.

Regizorul se înființă în pragul ușii; surprinsă, Anny a fost cât pe ce să strige.

Vrând s-o sărute, Zac o înlănțui cu brațele. Ea îl întrerupse.

— Nu, de-abia m-am spălat. Ești plin de sudoare, duhnești ca un bărbat care tocmai a făcut dragoste.

După care adăugă, ca să nu-l rănească:

— Care a făcut dragoste meseriaș...

— Serios?

Anny încuviință cu o bătaie din pleoape.

Zac se întinse, fericit, apoi se vârî în jacuzzi.

Anny strâmbă din nas: cel mai surprinzător lucru la bărbați era beatitudinea pe care o obțineau de pe urma sexului! Din acest punct de vedere, nu exista egalitate între masculi și femele. Ei erau copleșiți de senzualitate, ele nu. Ei căutau plăcerea și o obțineau; ele, nici vorbă de-așa ceva.

Întâlnise oare vreun bărbat care să nu fi fost satisfăcut la modul euforic după o partidă de sex?

Nu, ah, ba da, poate David, pe chipul căruia citise o oarecare neliniște... Fără îndoială, pentru că aștepta aplauze. David era actor, adică o muiere cu boașe.

Se întoarse în cameră și începu o muncă de arheolog: găsirea hainelor sale sub straturile depuse în timpul înlănțuirii toride, strat de cearșafuri, strat de pături, strat de perne.

Stând pe vine și încercând să-și recupereze suportul dindărătul minibarului, zări ambalajul gol al unui baton cu ciocolată de care se lipise un smoc de praf; în fața acestei imagini, avu brusc conștiința situației sordide în care se afla. Precum o cameră de filmat în ascensiune, se văzu pe sine, într-o poziție umilitoare, în timp ce-și recupera lenjeria personală dintr-o cameră impersonală de hotel, în vreme ce un macho păros fredona sub duș.

„Asta-i viața ta, Anny?“

Își ridică fruntea și răspunse vocii imagine: „Nu e viața mea, e viața. De altfel, aș adăuga că viața mea e mai puțin prăpădită decât a altora. Ne aflăm într-un hotel de cinci stele, ce mama mă-sii! Iar ăla care fluieră în baie a fost nominalizat de două ori la Oscar...“

Se hotărî s-o tulsească repejor și se adăpostii îndărătul ochelarilor de soare ca să coboare în hol.

Chiar dacă portarul, recepționerii și cameristele știau că vedeta și-o trăsese cu regizorul, și-au plecat capetele și ochii, de parcă aceasta s-ar fi întors de la o înmormântare. În asta consta superioritatea unui

hotel de lux asupra unui motel de pe marginea drumului: chiar dacă substanța acțiunii rămânea aceeași – un pat de-o noapte, femei de serviciu care vor spăla cearșafurile, teama că vei fi auzit în focul hârjoanei –, câștigai la capitolul reacție a personalului. Nici o muștrare. O absență totală a comentariilor. Aici, rictusul patroanei frustrate sau privirea complice a șefului de sală nu aveau s-o afecteze pe Anny. În domeniul hotelier, de la două mii de dolari în sus pe noapte, se ignoră păcatele cărnii, clientul nu e judecat, nu sunt găzduiți decât preacucernici. Banul curățește mai mult decât sfânta apă din Lourdes.

Valetul îi aduse decapotabila. Anny porni la drum.

Era o atmosferă minunată, precum aceea care transformase Los Angeles-ul în capitală a cinemaului pe vremea când se filma fără proiectoare, un aer de o luminozitate infinită, veselă, lipsită de gânduri ascunse.

Ethan nu avea să sosească decât pe la unsprezece noaptea, pentru că era de gardă la spital. Se întrebă cum să procedeze ca să-l rănească. Avea să-i povestească escapada? Dacă nu era îndrăgostit, avea să ridice din umeri; iar mărturisirea nu făcea decât să-i confirme teoria despre ea!

„Auzi ce demență... Cică m-aș culca cu bărbații ca să scap de ei!“

Se întoarse cu gândul la ultimele cuceriri, David și Zac. Chiar așa, de ce oare se culcase cu ei?

Pe David și-l băgase în pat dintr-un sentiment de vinovăție, ca să fie iertată că nu-l recunoscuse atunci la clinică.

Cu Zac își recăpăta încrederea în sine, înceta să fie emotivă, se elibera de David.

„Na belea! Ethan avea dreptate. Mă culc cu ei ca să mă îndepărtez, nu ca să le fiu mai aproape.“

Practica sexul fără să caute afinități. Ca să se scuze, să se elibereze, să se simtă în siguranță.

Frână brusc la un semafor, înjurând. Atinsă în orgoliu, Anny nu reușea să-și potolească mânia, pentru că Ethan, citindu-i firea, o umilise a doua oară.

Nu-i reproșa că face sex; acuza doar motivul pentru care recurgea la asta. Nu o condamna pentru destrăbălare sau pentru obscenitate, nu, puțin îi păsa de numărul bărbaților; îl interesa doar cauza pentru care se ajunsese la acest număr.

Despre ușurința cu care Anny își oferea trupul, spunea „De ce nu?“, după care adăuga imediat: „Și totuși, de ce?“

Câțiva kilometri mai încolo, după ce, în două rânduri, fusese cât pe ce să strivească niște pietoni, își abandona, exasperată, mașina și o luă pe jos pe străzile din Santa Monica.

Ca întotdeauna, trotuarele viermuiau de bătrâne și bătrâni hipioți, de atleți la bustul gol, de efebi lipiți de skateboard, de nimfete crescute cu Coca-Cola, care păreau că explodează în jeansii prea strâmți. Pe lângă populația locală mai erau și turiști, japoneze cu picioare țepene, francezi vorbind o engleză chinuită, latinos care se simțeau în largul lor, nemți asudați și britanici în pragul apoplexiei.

Ascunsă după ochelarii de soare, cu șapca trasă peste părul strâns, Anny rătăcea incognito – însă „incognito“ nu însemna „neobservată“, fiindcă lumea întorcea adesea capul după această strălucitoare prezență feminină.

De unde-i venea charisma? Anny aflase răspunsul de la un mare critic de film care, cândva, îi dedicase o analiză amănunțită. În opinia lui, Anny Lee era turnată toată într-un singur trup, în vreme ce, la majoritatea indivizilor, corpul era divizat. Priviți în jur: ființele par niște colaje, niște statui restaurate, niște aglomerări de bucăți disparate. Femeia aia e altfel sus decât jos, susul și josul nu se potrivesc, fiindcă susul e îngust, iar josul bombat. Cealaltă dezvăluie un chip distins deasupra unui tors banal și, dacă priviți atent, veți observa că fața și torsul au și ritmuri diferite: nu se mișcă împreună, nu respiră la fel, nu inspiră un aer identic. Alta scoate la înaintare doi sâni uriași, puternici, triumfali, care s-ar fi

cuvenit să aparțină altui gabarit decât al său, nespun de sfrijit, dacă nu cumva vor fi fiind rodul unei operații. Iar bărbatului acela întins la umbra unui palmier parcă i s-a grefat peste fizicul nervos un sac moale, stâjenitor – burta de alcoolic. Dacă dorim să pricepem mizeria anatomiei umane – care ar putea fi numită anatomie „ciopârțită“ – e îndeajuns să ne comparăm cu animalele. Pisica, de pildă, dotată cu un organism flexibil, oferă o permanentă legătură între părțile acestuia, urechile rimează cu pieptul, care se continuă cu labele, care înfloresc în gheare, gheare care sunt scoase la furie sau retrase ca să mângâie; de la coadă la vârful botului, se exprimă, sare, aleargă, miaună, se încordează, se lungește într-un mod coerent. Anny se înrudea cu felina. Ca și Marilyn Monroe, altă pisică celebră, înainta unduindu-se, compactă, elastică, sprintenă chiar când se dorea lentă. Buza îi acționa glezna, pleopa îi mișca bazinul, părul mătășos își afla un ecou în arcul șalelor. Se mișca într-un corp omogen, nu într-un kit de corp, și de aici provenea nesfârșita ei senzualitate.

Își cumpără o oglindă – albastră, în ton cu marea – și își continuă cugetarea.

Ethan o contraria: de ce atâta grijă, dacă tot n-avea chef să se culce cu ea? Acest refuz îl deosebea de muritorii de rând, iar anomalia îl făcea în ochii lui Anny când detestabil, când vrednic de milă, când înspăimântător sau fascinant.

În timp ce înainta de-a lungul plajei, privirile stăruitoare pe care i le aruncau trecătorii o întremau. Așa era firesc. Așa se manifesta natura. Lui Anny nu-i păsa dacă se culcă sau nu cu bărbatii, în schimb se gândea cu toată seriozitatea că toți bărbatii vor să se culce cu ea. De unde și până unde ideea asta? I se trăgea de la educația sexuală primită la Hollywood. Încă de la vârsta de cinci ani, evoluase într-un univers al adulților, care nu se dădeau în lături să-și afișeze poftete, să-și exprime fantasmemele sau chiar să le filmeze.

Pe când avea cincisprezece ani, un ziarist o întrebase: „Ce este un adult?“

— O persoană care vrea să-mi dea jos chiloții, a răspuns ea.

Această declarație spontană făcuse înconjurul lumii. Unii o citau cu amuzament, alții cu indignare.

I se părea că nu aveau o psihologie complicată: reacționau în fața sânilor, coapselor, feselor, buzelor; erau ușor de înțeles, fiind doar niște înfometate care năzuiesc să atingă, să sărute, să sugă, să mângâie, să înșele; aveau un apetit sexual la fel de sumar ca și cel alimentar.

Bun, și Ethan?

I s-a năzărit că-l vede în zare, l-a strigat pe nume. Spre ea s-a întors un necunoscut. Ca să-și alunge uimirea, se strecură printre doi vânzători de pălării.

Ethan era atât de misterios, încât o călca pe nervi. Nu izbutea să aibă o relație clară cu el; pe de-o parte, i se părea mai prevenitor decât oricare altul, pe de alta, mai alunecos. În fața lui, își pierde obișnuita siguranță de sine.

O femeie domină oferindu-se și refuzând să se ofere; alchimia seducției are nevoie de această proporție. În schimb, abținerea istovește; iar dezmățul sistematic, și mai mult. Mironosița ajunge să se agațe de razele unor accesorii inutile; femeia care se dă în dreapta și-n stânga devine doar un obiect sexual, genul acela de fleac care sfârșește mereu la coșul de gunoi.

Anny se hotărî: cum nu putea să-l controleze, avea să se despartă de el.

Urma să o întâlnească la orele 23,00? Va găsi o casă zăvorâtă.

Anny grăbi pasul. Ia uite! La țanc: magazinul de care avea nevoie se afla în apropiere.

Intră la Ruth & Debbie, care vindeau rochii și tunici indiene, fulare turcești, tămâie, săpun, cărți sapiențiale, muzică *new age* și insistă să meargă în pivniță. Acolo, se lungi pe o saltea și îi comandă lui Ruth o doză strașnică de opiu. Așa, o să fie amortită câteva ore bune și nu avea să se mai gândească la

Ethan, care urma să ciocănească la o ușă ce nu se va deschide. Cu un strop de noroc, poate că ea însăși va găsi destulă putere, la trezire, să se ducă la Red & Blue și să înghită o substanță care să-i dea energie să danseze până în zori.

— Hai, Anne, vino cu noi la piață.

În ciuda rugămintilor mute ale lui Hadewijch și ale Benedictei, tânăra, așezată pe scară, se ghemui și mai mult și își strânse umerii, surdă la chemarea mătușii.

— Le-am promis negustorilor că ne vei însoți, insistă Godeliève. Toți vor fi tare bucuroși să te întâlnească.

Anne a fost gata să răspundă printr-un „tocmai de-aia“, dar s-a stăpânit, bănuind că tăcerea va impune mai mult respect decât o explicație – autoritatea sporește când nu are nevoie de justificări.

— Anne, nu prea răspunzi cum se cuvine dragostei pe care ți-o arată oamenii. Prezența ta le aduce alinare.

Auzind aceste vorbe, Anne se ridică, urcă treptele scârțâitoare două câte două și se ferecă în camera ei.

Dezumflate, Godeliève, Hadewijch și Benedicta plecară să-și facă piața fără întârziere, pentru că era ceasul când se descărcau peștii în Bruges.

De la fereastră, Anne regreta că le necăjise; în ciuda acestui fapt, nesocotea venerația pe care i-o arătau târgoveții.

În câteva săptămâni ajunsese din supraviețuitoare salvatoare.

În seara vânătorii, fercheșul Rubben nu putuse îndura nici eșecul, nici pretinsa oboseală a tovarășilor săi care renunțaseră la goană. Ajuns la porțile orașului, se despărțise deci de grup și hotărâse să urmărească singur fiara pe timpul nopții.

Făcând cale-ntoarsă, a avut aceeași idee ca și Anne: să găsească izvorul unde se adăpa animalul. Mai prudent, totuși, decât fata, nu a riscat să se lase văzut, așa că, de îndată ce a atins cotul pe care-l făcea pârlul, s-a suit într-un copac de unde se zărea în depărtare luminișul.

Urmarea planului i se părea cât se poate de simplă: din locul de pândă avea să tragă o săgeată și să doboare jivina.

Cu toate acestea, așezat călare pe o ramură zdravă, își dădu seama că nu se putea clinti și că, în plus, ținta se afla în afara bății arcului.

Se puse pe așteptat.

A fost cât se poate de surprins când a văzut sosind pe malul apei o tânără necunoscută. Înfuriat, se pregătea să strige ca s-o alunge, când un amănunt îl opri în loc: strigătul l-ar fi dat de gol prădătorului.

Prea târziu. Un urlet lugubru țâșni din tufișurile apropiate.

Rubben se înfioră și fu nevoit să se agațe de scoarță ca să nu cadă.

Lupul se repezi, cu botul înspumat.

Neputincios, Rubben întoarse capul, refuzând să asiste la masacru.

O tăcere pieptișă îl împinse să iscodească din nou. Colosul se oprise în fața tinerei, buzele i se lăsau, perii zburliți reveneau la normal.

Într-o clipită, Rubben înțelese că nu era vorba doar de un răgaz: în ciuda distanței, simțea că necunoscuta iradia armonie. Deși plâpândă, îi impunea lupului puterea gândului, iar vânătorului – ucigașului golaș sau ucigașului înarmat – îi porunca să renunțe la agresivitate.

După vreo jumătate de oră, atmosfera se schimbăse într-atât, încât Rubben avea impresia că privește întâlnirea dintre o fetiță și un câine mai mare.

Profitând de acest moment, își luă arcul ca să-l doboare. Ghinion: trăgând de tolba prinsă între umeri, făcu o mișcare greșită, își pierdu echilibrul și alunecă. Din fericire, reflexele lui tinerești îl ajutară să se agațe de altă cracă, pe care o încălecă.

În zare, dihania, alarmată, simți o primejdie. Tot așa și necunoscuta. Trăgea oare nădejde că va fi salvată de un erou?

Rubben încremeni, atât din spaima de lup, cât și din grijă să nu-i dea nefericitei speranțe deșarte. Fără să-și întindă gâtul ca să pândască urmarea, se concentrează asupra echilibrului său precar.

Ceva mai încolo, auzi cum lupul bătea tiptil în retragere, în vreme ce fata rămânea așezată pe malul apei.

Se hotărî să rămână cocoțat. Norii acoperiră din nou luna, întunecând poiana. Spre orele patru ale dimineții, când întreg universul îi păru adormit, coborî de la cucurigu, își dezmoți mădularele înțepenite, apoi plecă, aproape în fugă, spre Bruges. Acolo, dădu năvală în piața neguțătorilor ca să povestească mulțimii scena fantastică la care asistase sub clar de lună.

Târgoveții fură răscoliți de acea poveste, care șoca pentru că nesocotea legile firii. În momentul în care Godeliève, Hadewijch și Benedicta, îngrijorate, s-au repezit să anunțe jandarmeria că nepoata, respectiv verișoara lor dispăruse, lumea a făcut legătura între Anne și tânăra cruțată în mod miraculos de lup.

Din acea clipă, târgoveții pândiră întoarcerea lui Anne. Cine spunea miracol spunea Dumnezeu! Habotnicii au profitat de întâmplare și au prins să spună că Dumnezeu o salvase pe acea făptură pentru că era pură, neprihănită, fără de păcat. Toată viața îi fu cernută prin sita teologiei. Ba chiar și fuga ei în codru ca să scape de logodnic a fost tălmăcită astfel: voise să se păstreze pentru Cel de Sus. Puțin a lipsit ca Philippe să nu fie considerat un corupător, un șarpe al ispitei. Iar muțenia ei a trecut drept smerenie.

De îndată ce Anne a ajuns înlăuntrul zidurilor orașului, târgoveții au dat buzna, au înconjurat-o, și-au făcut cruce și chiar au îngenunchat. Câțiva preoți au anunțat niște slujbe speciale, fiecare dintre ei trăgând sforile ca s-o aibă pe tânără în primul rând.

Mătușa Godeliève, în ciuda simplității ei țărănești, se simți încurcată. În loc să-și întâmpine nepoata cu niște palme și niște muștrări, se strecură în preajma preotului care o descosea și-i cerși îngăduința s-o strângă la piept.

Ida, în schimb, nefiind în stare să-și ascundă ura față de cea pe care concetățenii o considerau o aleasă a Domnului, s-a înfierbântat în așa hal, încât maică-sa a trimis-o să șadă la Saint-André, în casa bunicii.

În săptămânile următoare, reputația lui Anne s-a îmbogățit și s-a răspândit și mai tare. Lupul își întrerupsese atacurile. La început, au crezut că-și schimbăse locul din cauză că fusese hăituit; totuși, după ce au fost răpiți trei miei și s-a constatat dispariția a zece găini, odată eliminată ipoteza că niște pușlamale folosiseră pretextul lupului ca să jefuiască fără frică, au ajuns la concluzia că feroasa lighioană încă prăduia prin vecinătăți. Cu toate astea, nu îi mai ataca pe țărani...

Rubben își întregi minunata poveste: Anne îl convinsese pe lup să nu se mai dea la oameni. Tânărul a emis această presupunere nu mănânat de intuiție, cât în joacă. Fără să-și dea seama că se apropia de adevăr, a înflorit povestea pentru a seduce, din dorința de a rotunji o istorioară frumoasă.

Cum Anne nu a dezmințit – pe bună dreptate –, i s-a dus buhul în grabă, din dugheană în prăvălie, din cocioabă în palat, din dantelăreasă în ducasă, din luntre de pescari în corabie străină. Cum orașul făcea comerț în lumea întreagă, negustorii de lână flamanzi au spus povestea postăvarilor englezi, care au

repetat-o crescătorilor de oi de peste Canalul Mânecii, vânzătorii de piper și de mirodenii au dus vestea în Orient, marinarii portughezi în regatele mediteraneene, fără să-i ocolească pe francezii care cârmuiau orașul sau pe nemții care veneau aici să-și facă provizii.

Anne făcea de-acum parte dintre atracțiile orașului Bruges, aidoma turnului cu clopot.

Această glorie, fulgerătoare, dar neîntemeiată în opinia ei, o dezgusta. Îi preluaseră gesturile, așa cum un agresor smulge hainele de pe victimă, fără să fie întrebată ce credea despre asta sau dacă era de acord. După ea, faima era o formă de violență; nu doar că era dezbrăcată de povestea ei, dar i se mai și sfâșiau carnea intimă, intențiile, duhul.

Jos se auzi un zgomot. Un braț puternic lovea în ușă. Anne se hotărî să nu răspundă.

Din nou lovituri.

Anne închise ochii, convinsă că, lăsându-și pleoapele, își închide și urechile.

— Anne? Cumătră Godeliève?

Recunosc vocea lui Braindor. Coborî valvârtej șirul de trepte și îi deschise călugărului.

— În sfârșit! exclamă ea.

Cu gluga pe cap și mantia mai noroită decât înainte, uriașul pătrunse în casa neîncăpătoare. Se așeză, greoi, în preajma căminului. Desagii i se rostogoliră pe dale. Își frecă gleznele umflate. În ciuda tinereții, a trupului voinic și a forței lui neobișnuite, părea răvășit de osteneală.

După câteva oftaturi, își descoperi capul, părul îi luminează încăperea, zâmbi. Alinată de prezența lui, Anne îi admiră nasul drept, puternic, tăios ca o idee expusă cumpătat.

— Prin urmare, micuța mea Anne, faima ta m-a ajuns din urmă, la o sută de leghe de-aici. Toată lumea gândește acum la fel cum am gândit eu cel dintâi. Mă bucur pentru tine.

— Ce tot spuneți?

— Spun că Dumnezeu te-a ales. Dumnezeu vorbește prin tine. Ești, fără doar și poate, o Aleasă.

Sări spre el, amenințătoare.

— Nu, nu și dumneata! Nu m-am gândit la Domnul atunci când am plecat după lup. Și nici atunci când am fugit de căsătoria cu Philippe. Dumnezeu n-are de-a face cu asta. Dumnezeu nu mi-a șoptit nimic. Desigur, cred în El, Îl cinstesc, mă rog Lui, dar mă-ndoiesc că Îl iubesc. Cu siguranță, atunci când citesc Biblia, nu are nici o înrâurire asupra mea.

Povesti, indignată, nefericita impresie pe care i-o lăsase acea carte. Nici când nu văzuse atâtea păcate, masacre, nedreptăți, greșeli omenești, desigur, dar și greșelile Domnului, care se răzbuna ca un sălbatic, care cerea sacrificii nesăbuite – fiul lui Avraam –, îl schingiuia fără temeii pe Iov cel drept, se purta ca un despot, ca un monarh cu toane, care nu are mai mult sânge-rece și nu face judecăți mai înțelepte decât un tâlhar la drumul mare.

— După mine, Dumnezeu ar trebui să rămână deasupra fleacurilor. Dumnezeu n-ar trebui să-și dezvăluie puterea, ci iertarea. Dumnezeu n-ar trebui să inspire supunere, ci adorație.

Braindor o ridică în brațe.

— Minunat... Ai început să-ți torni aurul inimii în forma cuvintelor.

Anne se eliberă, nu pentru că s-ar fi păzit de forța strânsorii – dimpotrivă, îi cam plăcea –, ci pentru că monahul se încăpățâna să n-o înțeleagă.

— Braindor, ascultați-mă! Nici nu am fost cruțată de Dumnezeu și nici nu sunt o sfântă. Am făcut doar gesturile potrivite, așa că lupul mi-a dat ascultare. Iar acum nu mai mănâncă oameni pentru că, după ce i-am arătat niște capcane, l-am sfătuit să nu se mai apropie de gospodării.

— Prin urmare, te pricepi la animale și-atât. Doar atât?

— Știu să le vorbesc.

— Păi, cine sunt animalele? Făpturi ale lui Dumnezeu. Prin urmare, știi să le vorbești făpturilor lui Dumnezeu.

Tulburată, a pus capăt controverselor. Bucuroasă că Braindor crede că animalele sunt niște creaturi ale lui Dumnezeu asemenea oamenilor, s-a întors la sentimentul care o îndemna să prețuiască toate ființele, să iubească viața sub toate formele ei. Poate că asta însemna „iubire de Dumnezeu“...

Braindor încercă să-și sporească avantajul:

— Ai auzit de Francisc din Assisi?

Anne se posomorî la loc.

— Nu, și nu vreau s-aud.

— A scris totuși despre...

— N-am isprăvit încă Biblia.

Deși era dominican, Braindor nutrea o pasiune pentru patronul franciscanilor, acest *signore* care reșezase sărăcia și milostenia în miezul credinței.

— Ai dreptate, Anne. Concentrează-te, deci, asupra Noului Testament. După părerea mea, Isus are multe să te-nvețe.

Îndărătnică, Anne ar fi vrut să-i spună că se-ndoiește; știa însă că așa ceva nu se spune, mai ales unui om al Bisericii. Ce comedie! Deși, în țeasta ei, hulea tot timpul, călugărul, preoții și locuitorii din Bruges o considerau o creștină exemplară.

— Braindor, m-am purtat firesc, nu m-am gândit nicicând la lucrurile pe care mi le atribuți.

— Și Cristos s-a purtat firesc, ascultându-și inima, iar învățăturile lui hrănesc azi sufletele și le vor hrăni și în veacurile viitoare.

— Vă înșelați crezându-mă mai deșteaptă decât sunt. Nu sunt o persoană importantă.

— Nu știu dacă ești importantă; știu că, prin tine, se petrec lucruri importante.

Nici de astă dată, nedumerită, Anne nu mai zise nimic. Când se lăsa mânată de propriile porniri, când se refugia în pădure sau când se ducea să îi vorbească lupului, asculta de o ființă mai mare și mai puternică decât ea. Ce, cine era aceasta?

— De ce nu accepți că e Dumnezeu? murmură Braindor de parcă s-ar fi auzit gândind.

Anne își plecă fruntea. Nu era chiar așa de limpede. Da, credea în Dumnezeu; da, gândea că Dumnezeu zămislise totul; da, și-L închipuia prezent în lume. Cu toate astea, văzându-L peste tot nu înseamnă că nu-L mai vedem niciunde?

Suspină, descurajată.

— Ce e Dumnezeu, Braindor?

— Cel ce ne inspiră binele. Diavolul fiind cel ce ne împinge spre păcat.

Privirea i se rătăci prin cenușă. Dacă-l asculta pe călugăr, avea să-i dea dreptate, simțea asta.

Braindor se apropie cu blândețe.

— Nu cumva urmezi sfatul Domnului? Nu crezi că, împlinindu-ți rostul față de lup, ai săvârșit un lucru bun?

Se văzu silită să-i dea dreptate. Braindor continuă:

— Cei săraci cu duhul își închipuie că Dumnezeu ne supraveghează și că intervine mereu. E fermecător, cu siguranță, dar foarte naiv. N-am băgat de seamă ca Dumnezeu să se fi amestecat în lucrarea pământească, nici ca să oprească pumnalul unui asasin, nici ca să hotărască cine câștigă un război, nici ca să stăvilească o molimă, nici ca să răsplătească un virtuos sau ca să pedepsească un

ticălos în viața asta de-aici. Nici patimile și nici plăcerile noastre nu sunt rodul voinței lui. Dacă ne-am îndârji să credem asta, ar trebui să presupunem că Dumnezeu are o viziune jalnică și o judecată smintită.

— Se ține deoparte?

— Nu, el lucrează prin noi, oamenii. Ne luminează, ne încurajează, ne face generoși, îndărătnici. De îndată ce pricepem asta, ne dăm seama că avem datoria să-L facem să existe aici și acum, pe acest pământ.

— Pe acest pământ, nu în ceruri?

El încuviință, cu gravitate.

— Dumnezeu se află în mâinile noastre.

Anne căută să se sprijine de zid, se propti cu un cot și inspiră cu putere.

— Să însemne asta că oamenii de aici, care mă consideră o preafericită roabă a Domnului, au dreptate? Înțeleg ei oare mai bine decât mine ce mi se-ntâmplă?

— Vasul în care sunt puse florile nu știe arăta buchetul.

Anne se înfioră. Ura imaginile de felul acesta, în primul rând pentru că o impresionau și în al doilea pentru că nu știa niciodată cum să răspundă. Străduindu-se, în continuare, să reziste, refuza strălucitorul statut de călăuză pe care i-l conferea Braindor și prefera să se considere o victimă.

De ce oare îi furau cei din jur gesturile și gândurile? Când vor înceta să caute înțelesuri ascunse în vorbele, în faptele sau în tăcerile ei? Stăruiau cu îndârjire să născocescă înțelesuri. Și să o perceapă greșit pe Anne.

— Braindor, nu s-ar putea să fiu lăsată în pace? Iar eu, eu n-aș putea doar să trăiesc?

7 aprilie 1906

Draga mea Gretchen,

Îți mulțumesc pentru vorbele bune. Calda ta compasiune m-a mai întremat. Cu toate astea, nu de compasiune duc eu lipsă aici, primesc mai multe doze zilnic, pentru că oamenii defilează cu zecile pe la noi ca să ne asigure, pe mine și pe Franz, de întregul lor devotament. Condoleanțele astea sunt însă prea strâns țesute cu neînțelegeri ca să-mi poată aduce alinare: oaspeții mei ignoră că n-am avut nici un copil în pântec, și, în plus, îi suspectez că dau năvală mânați mai degrabă de curiozitate decât de milă.

Vor să vadă cum se poartă un tânăr cuplu binecuvântat cu de toate în fața unei tragedii; femeile se asigură că sunt dărâmată, că Franz are sufletul îndoliat, că socrii mei își păstrează demnitatea. Bărbații încearcă să ne însuflețească vorbind despre viitor, deșertând tot soiul de glume deșucheate; ăsta-i anturajul meu, Gretchen, am de ales doar între vipere și neciopliți. De aceea blânda ta scrisoare, care mă căinează fără să mă judece, mi-a mers drept la inimă.

Nu-mi iert nervozitatea din timpul sarcinii. Cu toate că am crezut cu adevărat că sunt gravidă și că, înainte să-i înșel pe ai mei, am fost eu însămi înșelată, până la urmă eu am fost cea care m-am tras pe sfoară.

Cine este acest „eu”? Dacă „eu“ nu este decât propria-mi conștiință, atunci sunt nevinovată, fiindcă nu mi-am tăgăduit o clipă sarcina. Dacă „eu“ este trupul care mi-a zămislit o sarcină falsă, atunci el este autorul subterfugiului. Cum poate fi însă despărțit într-atât trupul de conștiință? Cine ar putea afirma că „trupul e vinovat, nu eu”? Ar fi prea simplu să le disociez. Cine mi-a înștiințat măruntaiele în privința năzuințelor mele? Corpul și conștiința nu rămân etanșe, învelișul fizic nu este doar un vehicul închiriat și impersonal în care se stabilește, la întâmplare, un intelect. Bănuiesc deci că există un loc neclar, jumătate trup, jumătate gând, unde carnea și spiritul se întrepătrund; acolo sunt luate deciziile importante; acolo sălășluiește adevăratul „eu”. În acest loc, imaginația, fără ca vigilența mea s-o afle, i-a șoptit într-o bună zi pântecului meu că îmi doream cu înflăcărare să rămân însărcinată; iar măruntaiele mele i-au dat ascultare.

Așa stând lucrurile, sunt responsabilă. Deci vinovată. Da, Gretchen, în ciuda frazelor tale care mă dezvinovățesc și mă achită, nu mă consider inocentă, ci condamabilă. Iar inculparea mea depinde de ceea ce înțelegem prin „eu”.

M-am reîntors la colecție.

În fiecare dimineață, mă pierd printre sulfide și millefiori. Le datorez dragelor mele cristale momente rare, tămăduitoare, în care uit de tot. Heruvimii ăștia nu au știre de necazurile mele; puri și nealterabili, habar nu au de recentul meu supliciu; trăiesc într-un alt spațiu, într-un timp diferit, în universul imortelilor și al pajiștilor mereu verzi.

Atunci când privesc țintă o margaretă strălucitoare în sfera ei de sticlă, încerc să mă alătur ei, să părăsesc cercul nesigur al oamenilor. Uneori am iluzia că reușesc, sunt fermecată de o culoare, de un reflex, devenind indiferentă la tot, cu excepția jocurilor luminii. Nu mă pot împiedica să cred că, de acolo, din mijlocul sulfidelor, mi se comunică un adevăr, un mesaj care va ajunge până la urmă la mine. Un mesaj care mă va satisface, risipindu-mi toate întrebările. Un mesaj care va însemna sfârșitul căutării.

Mă aflam într-o dugheană, aplecată asupra unei millefiori uluitoare, o millefiori din fructe, în care lămâile, portocalele, bananele, cireșele, curmalele, merele, perele, lipite unele de altele, se făleau ca niște acadele multicolore care ne-ar fi putut face să salivăm până în vecii vecilor, când, deodată, o voce îmi șopti:

— Ți-o fac cadou.

Franz mă spionase. De o jumătate de oră, se înduioșa văzându-mi entuziasmul. După ce m-a abordat, se distra văzându-mi aerul nedumerit. Cu toate că mi-a mai propus de două ori să mi-o cumpere, am tăcut mîlc, cu ochii holbați și ceafa în flăcări. Eram mînioasă. Dar încercam să-mi ascund furia: mai bine lăsam impresia că sunt toantă decât bosumflată. De ce se băga acest von Waldberg în sufletul meu? Să-mi ofere o millefiori? Mai cu seamă această millefiori cu fructe, această raritate somptuoasă care, în capul meu, îmi intrase deja în posesie? Cine se credea? De ce intervenea între mine și sulfide? Asta nu-l privea. Eram liberă. Aveam mijloacele să achiziționez comorile după care eram împătimită. Ce dorea? Cumva ca, ajunsă acasă, să-mi tot spun: „Franz mi-a oferit-o“? Amărâtul! Cât de naiv putea fi... Nu mă gândeam niciodată la el când îmi contemplam exponatele. Niciodată. Iar când lăsa urme de degete după ce le pipăia, le ștergeam. Dacă acum avea chef să-și agațe eticheta de donator mărinimos, îl voi refuza. Nu va izbuti să se bage între mine și ele.

Franz a rîs de figura mea încremenită.

— Dacă te-ai vedea, iubito...

Mi-am coborât privirea asupra cristalelor și mi-am zărit reflexia: eram, cu adevărat, urâtă și ridicolă.

— Deci, a insistat el, mă lași să ți-l ofer?

— E oribil.

M-am întors pe călcâie, l-am luat de braț și am început să ne plimbăm pe Kärntnerstrasse, ca un tânăr cuplu ce eram.

Mă poți crede? Mi-era teamă ca sulfida să nu fi auzit atrocitatea pe care o spusese despre ea, teamă să nu sufere, teamă că a doua zi, când voi reveni pe furiș, să nu-și piardă strălucirea sau chiar să prefere să intre pe mâini străine. Da, e ridicol. Eu nu pretind însă că evit ridicolul. Dimpotrivă.

Fără ca Franz să-și dea seama, timp de mai multe ore m-am străduit să-mi potolesc furia. Desigur, eram conștientă că n-avea nici o vină, nici o altă intenție decât aceea de a-mi face pe plac. A fost nevoie să recuperez acea piesă unică, s-o contemplu, singură, la mine în cameră, întinsă în pat, ca să alung teama unei interferențe între aceste două lumi distincte, cea a globurilor mele și cea în care eram soția lui Franz.

Ce rost ar avea să-ți scriu, câtă vreme nu-ți povestesc decât aceste anecdote? Fii pe pace, Gretchen: am păstrat ce-i mai bun pentru sfârșit.

În rîndul vizitatoarelor mele, cea mai tenace rămîne, desigur, mătușa Vivi. Ca să-ți dau o idee despre ciudățenia relației noastre, îți voi istorisi ce s-a întîmplat a doua zi după... cum să-i spun... după accident.

Tanti Vivi ni s-a alăturat în salon, a irosit multă istețime ca să ne consoleze, găsind vorbe potrivite, tandre pentru Franz, și unele pline de căldură pentru mine, apoi ne-a descrețit frunțile făcând cronica nașterilor recente, ironizând orgoliul unei mămici care ridica în brațe o odraslă mai hîdă decât o maimuță, înduioșarea unui tătuc care nu băga de seamă că pruncul avea părul la fel de roșcat ca al rivalului său, și tot așa. Cu tact, ne-a descris atît de bine mizeria și ridicolul părinților care reușiseră să aducă pe lume niște zgâmboi, încât aproape ar fi trebuit să fim încântați că am eșuat.

Atunci când Franz, solicitat la minister, ne-a părăsit, Vivi s-a apropiat de mine și m-a bătut ușor cu palma pe braț.

— O să mă urăști, micuța mea Hanna.

— De ce?

— Pentru că vă știu secretul, ceea ce s-a petrecut cu adevărat la naștere. Eram acolo.

— Ah...

M-am zăvorât într-o tăcere ca un ghimpe. Prin urmare, nu voi putea tăinui această tragedie intimă, eram silită s-o împărtășesc cu mătușa Vivi. Faptul că specialiștii – cei doi medici și moașa – cunoșteau detaliile pățaniei mele nu mă afecta prea tare. Însă un membru al familiei...

— Stai liniștită. N-aș deschide gura nici sub tortură.

În sinea mea, mi-am zis: „poate nu sub tortură, dar cu siguranță sub candelabrele din salonul tău, cu ceai și fursecuri, în fața unui auditoriu ce trebuie cucerit!“, pentru că eram și eu topită după plinele ei de talent improvizații, după elucubrațiile ei, irezistibil de poznașe și de caustice, atât de apreciate în anturajul său.

A continuat să mă liniștească:

— Dacă mi se va aduce la cunoștință că ai avut o sarcină isterică, o să trag concluzia că tu ai vândut pontul. Eu, în nici un caz. Mormânt!

Cu cât insista mai mult, cu atât o urmăream mai puțin. Mătușa Vivi, mută? Era ca și cum i-aș fi cerut să nu mai fie femeie.

— De altfel, draga mea Hanna, eu sunt cea care le-a cerut celor doi doctori să lase să se creadă că a fost vorba despre un copil mort la naștere, fiindcă, n-o să crezi, maimuțoii ăia se pregăteau să-i spună lui Franz toată tărășenia.

În acea clipă, gândindu-mă la soțul meu, am avut o pornire de sinceritate:

— Mulțumesc, mătușă Vivi. Vestea l-ar fi... nu știu cum să spun... l-ar fi ucis.

— Sau i-ar fi ucis dragostea.

M-a pironit cu o privire rece: dăduse glas mării mele spaime. Cum de știa?

Am mai zvâcnit o dată:

— Totuși Franz nu s-ar fi supărat pe mine!

— Nu, nu fățiș. Fără s-o recunoască vreodată. Gândirea noastră nu se rezumă la ceea ce percepem sau spunem despre ea. Avem coridoare secrete îndărătul zidurilor, dulapuri ascunse, sertare latente; în ele acumulăm câteodată neazuri, ambiții, spaime. Totul e bine până în clipa când zăvorul sare, când ce e înăuntru începe să iasă la iveală, să-mproaște. De-acum, ne putem teme de ce-i mai rău. Aparent, Franz ar fi în stare să înțeleagă ce s-a petrecut; cu toate astea, amărăciunea, frustrarea, furia i s-ar înmagazina undeva.

Cu toate că eram de acord cu ea – sau poate tocmai pentru că eram de acord –, am obiectat:

— Hai, mătușă Vivi, n-oi fi eu prima femeie care are parte de o sarcină închipuită!

— După cum nu ești nici cea dintâi care o deghizează în avort.

Și-a luat apoi un lung răgaz înainte să continue:

— Din fericire.

În tăcerea care s-a lăsat, temerile noastre, atât cele legitime, cât și cele ilegite, au prins să se îmbulzească. Îmi imaginam cum mi-ar fi colportat povestea societatea vieneză: ar fi fost repetată, la început din curiozitate, apoi din dorința de a ieși în față cu o pățanie nemaivăzută și, în cele din urmă, pentru a-mi face rău, aș fi fost considerată o prefăcută, o manipuloare, o dementă; femeile geloase l-ar fi deplâns pe bietul Franz și i-ar fi dorit altă soție – pe ele, de pildă.

Mătușa Vivi a conchis:

— Crede-mă, copila mea, mai bine îi alimentezi pe oameni cu o dramă mărunță decât cu o tragedie autentică.

Când tocmai mă raliam la părerea ei, m-am auzit protestând:

— Tragedie autentică... Nu exagerezi?

Mă străpunse cu ochii ei violeți:

— Ce-ai de gând să faci, copila mea?

— Păi, nimic...

— Ca să te înzdrăvenești, vreau să spun...

— Mătușă Vivi, nu sunt bolnavă!

Și-a mușcat buzele, apoi le-a frământat de-o parte și de alta, lăsând impresia că i se mișcă vârful nasului.

— Nu, nu ești bolnavă în sensul curent. Cu toate astea, ce garanții avem că nu te vei căptuși cu o nouă sarcină isterică?

— Ah, nu, nu de două ori.

— De ce?

— Nu de două ori.

— Explică-mi de ce anume n-ai lua-o de la capăt!

Deși mi se părea evident, nu găseam argumentele.

Mătușă Vivi și-a mai luat o ceașcă de ceai și a continuat:

— Încă vrei să faci copii?

— Da, mai mult ca niciodată.

— Prin urmare, e posibil să te iluzionezi din nou. Ce s-a schimbat între timp?

— S-a întâmplat o dată, nu se va mai întâmpla.

— Da? Majoritatea indivizilor repetă aceleași greșeli toată viața. Femei cărora le pică cu tronc bărbați care le bat. Bărbați atrași doar de panarame care îi jumulesc de bani. Copii vrăjiți de relații dăunătoare. Victime ale unor escroci care, neînvățând nimic din nenorocirea lor, continuă să fie trase pe sfoară. Nu, draga mea, celor mai mulți oameni o singură dată nu le e de ajuns.

— Ce-i de făcut?

— Asta mă-ntreb și eu, draga mea. Și, te rog să mă crezi, dacă voi găsi fie și numai embrionul unui răspuns, mă întorc de îndată.

M-a cuprins amărăciunea. Nu doar că mătușă Vivi îmi frecase ridichea cu toate greșelile mele, dar folosirea cuvântului „embrion“ mă insultase din cale-afară. M-am închis în mine.

S-a ridicat, zglobie dintr-odată – voia să lase o amintire puternică după toate aparițiile ei –, și a mai înșfăcat niște fursecuri pe care și le-a îndesat în gurița ei cea frumoasă.

— Natura umană detestă două sentimente: recunoștința și complicitatea. Nimeni nu le poate îndura mult timp. Când ți-am dezvăluit că știam adevărul, mi-am asumat un mare risc, acela de a-ți pierde afecțiunea.

Aștepta un răspuns. Desigur, i l-am oferit pe cel pe care-l aștepta:

— Mătușă Vivi, sunt fericită că îmi împărtășești secretul, aș fi caraghioasă să-ți reproșez asta.

Chiar atunci am priceput că îmi întinsese o cursă. Șireata răsturna lucrurile ca să iasă în avantaj. Ghicindu-mi temerile și văzându-mă ofensată, mi-o lua înainte, dădea glas reticențelor care-mi treceau prin cap și conchidea pe un ton tragic: „Sper că n-ai putea să gândești asemenea grozăvii, nu?“ Și uite-așa am ajuns să-i zic că o prețuiam enorm și că aveam s-o iubesc în veci...

Când, peste câteva zile, îmi mângâiam sulfidele din cameră, am fost anunțată că sosise mătușa Vivi. S-a repezit spre mine, îmbujorată și plină de însuflețire.

— Fii atentă, draga mea, mi-a fost pomenit un doctor evreu care săvârșește minuni. Potrivit zvonurilor, a vindecat cazuri desperate, mă rog, cazuri în fața cărora confrății lui dăduseră chix. Cum s-a înconjurat de taină și de mistere, se bucură de o mare reputație printre artiști și oameni de litere, ceea ce mie, personal, mi se pare suspect. Iată că am aflat, grație indiscreției unor prietene, că i-a redat într-adevăr vederea unei tinere, oarbă de trei ani, și că i-a mai vindecat și o altă manie. Ciudat e că nu-și atinge bolnavii, nu îi operează, nu le administrează medicamente. Nu, n-are nimic de-a face cu tămăduitorii obișnuiți sau cu vracii de la țară. Pe cât se pare, se mulțumește să discute cu pacienții. Repet, eu nu cred în el. E un soi de mag, înconjurat de formule ezoterice. Se vorbește mult despre el la Viena, e socotit ultima salvare a incurabililor. O personalitate foarte controversată, trebuie să recunosc. În ochii unora, e un șarlatan; pentru alții, e un mare savant. După mine, adevărul e undeva la mijloc. În orice caz, a ajuns doctorul cel mai la modă. Se numește Sigmund Freud.

— Vrei să-i fac o vizită?

— Nici să nu te gândești. Nimeni din neamul von Waldberg nu s-ar lăsa îngrijit de un evreu.

— Dacă e eficient...

Mi-a luat mâinile într-ale ei, ca să tac.

— Cu astfel de raționamente, ajungi într-o bună zi să-ți pierzi reperele. N-ar trebui să renunți la principii.

— Printre principiile mele, nu e nici unul împotriva evreilor.

— Normal, așa gândesc și eu. Atât doar că trebuie să admiți că nu ne putem da pe mâna unui evreu, câtă vreme noi nu suntem evreice. Există niște ierarhii care se cuvin respectate, Hanna, altfel lumea noastră s-ar nărui. De altfel, Franz m-ar condamna, n-ar îngădui ca un levantin să te dezbrace și să te asculte.

— Mi-ai zis că nu-și atinge...

— Să asculți corpul sau să asculți spiritul e totuna. Nu trebuie să acceptăm aceste invazii din partea fitecui. Cât trăiesc, așa ceva nu se va întâmpla. Prin urmare, n-o să-mi pot niciodată reproșa că te-am trimis la un evreu.

Dacă ar fi să mă iau după nările subțiate, după neorânduiala șuvițelor care-i fluturau libere pe lângă urechi, mătușa Vivi era în culmea iritării. Da, Gretchen, știu că această atitudine te poate contraria, câtă vreme n-ai ezitat să-l iei de bărbat pe Werner al tău, care e pe jumătate evreu. Cum să-ți explic?

Aici, la Viena, în mediul în care am pătruns, cu originea se glumește chiar mai puțin decât cu banii. Trebuie nu doar să frecventăm familii cu stare egală, ci și să veghem, după cum spune mătușa Vivi, la „păstrarea culorii“ castei. Intruziunea evreilor în acest cerc unde familiile se vizitează tot timpul, chiar dacă bărbatul este elegant iar tânăra are un aspect de tanagră, trece drept o lipsă de gust, o ofensă la adresa bunei-cuviințe, ba chiar drept o insultă aruncată în fața celor care respectă regulile. „Cum adică, mi-ai băgat pe gât un evreu, câtă vreme eu te-am scutit de așa ceva? Nu meritam asta!“ Aristocrații habar n-au de ce fac trierea asta, știu doar că se cuvine s-o opereze, ca să nu-i trădeze sau să-i rănească pe al lor. Selecția e mai importantă ca motivele selecției.

Am văzut totuși familii foarte bogate de evrei care defilează prin palatele cele mai pretențioase. Metisajul coboară însă de îndată clasa recepției, dându-i un aspect pestriț, cosmopolit, transformând-o în bal studentesc, unde totul e otova, totul e la fel de bun, nimic nevalorând mai mult de doi bani. Din astfel de serate, un von Waldberg nu pricepe decât că amfitrionii s-au resemnat să-i cheme pe evrei, pentru că

au avuții de milioane; însă un adevărat von Waldberg nu consideră că aurul este o virtute – câtă vreme e plin de aur prin naștere – și socotește că există virtuți mai prețioase, care nu se dobândesc: apartenența la o rasă, la o stirpe pură, cu prestigiu. Asta vrea neamul von Waldberg să comunice atunci când refuză să invite evrei. Iar cel care s-ar elibera de acest cod nu ar ajunge mai presus de ceilalți, ci doar s-ar exclude.

Ce îți povestesc aici repetă convingerile altora, la care eu nu subscriu. Și la care, mai ales, nu mă gândeam deloc în timpul discuției cu mătușa Vivi, pentru că, desigur, eram concentrată pe propria-mi problemă. Deci, am exclamat:

— Dacă nu mă pot duce la acest doctor Freud, de ce mi-ai vorbit despre el?

— Omul acesta a avut ingeniozitatea să prevadă ceea ce discutăm acum. Conștient că, fiind evreu, nu va avea niciodată o anumită clientelă, a instruit un grup de medici în spiritul metodei sale. Printre discipolii lui se află și câțiva indivizi normali, mă rog, vreau să spun indivizi care nu sunt evrei. Pe unul dintre aceștia îți propun să-l consulți.

Nu știu de ce, Gretchen, dar, îmbrățișând-o pe mătușa Vivi, am consimțit la această întâlnire. Patru zile mai târziu, m-am prezentat.

Aveam încredere în agerimea și în îndrăzneala lui Vivi. Amintirea pendulului ei zănatic care dibuise anormalitatea sarcinii mele mă îndemna să pășesc alături de ea pe aceste drumuri periculoase, ale ocultismului și medicinei netradiționale.

Pentru ca Franz să nu bănuiască nimic, mătușa Vivi a născocit o stratagemă: a pretextat ședințe prelungi în care ar fi trebuit să probăm niște corsete, adică tot ce putea fi mai plictisitor pentru un bărbat. Prudent, Franz s-a abținut să ne însoțească.

Trăsura ne-a condus până lângă un imobil de șase etaje, unde profesa doctorul Calgari. Până și detaliul ăsta mă amuza: aveam în sfârșit să aflu cum arată un apartament! Mărturisesc că mi-e greu să-mi închipui cum poate lumea să accepte asemenea înghesuială. Ai suporta oare, dragă Gretchen, ca trei până la cinci familii să șadă deasupra ta, alergând, cântând, dansând, făcând tărăboi, dormind, făcând sex, ușurându-se, ducându-și viața fără să se gândească la tine, care te plimbi pe sub ei? Eu, cel puțin, aș avea impresia că sunt doborâtă, călcată în picioare, sufocată.

Numai bine, cabinetul doctorului Calgari se afla la primul etaj.

Mi-a deschis o femeie – am ghicit că e vorba de secretara lui –, m-a introdus într-o cămăruță sinistră, mobilată doar cu scaune, „sala de așteptare“, după cum pompos a numit-o, dar altfel spus o celulă unde aveai voie doar să te așezi și să te zgâiești la niște tapiserii tocite, cu nuanțe prăfuite, care reprezentau două episoade din istoria romană, răpirea sabinelor și întoarcerea sabinilor.

Am lâncezit vreo cinci minute, cu fundul proptit pe marginea scaunului, gata s-o iau din loc dacă așteptarea s-ar fi prelungit. Fusesem abandonată într-un apartament tăcut. Acum, când îți scriu, bănuiesc că acest episod fusese regizat ca să fiu fragilizată și să-l ridic în slăvi pe doctor, atunci când și-ar fi făcut apariția ca un salvator.

În realitate, doctorul Calgari a deschis o ușă cu doi batanți și a apărut scăpându-mă de plictiseală.

Trebuie să recunosc că era un bărbat bine, cu talia și bustul zvelte, cu trăsături fine sub o barbă îngrijită și un păr negru, lucios.

După câteva scuze – în care n-am crezut o clipă –, m-a poftit să-l însoțesc în cabinet.

În fața unui perete care stătea să se prăbușească sub cărți, s-a dus la birou, care era acoperit cu statuete egiptene, și m-a rugat să iau loc.

— Cum ați descoperit psihanaliza?

Folosea acest nume barbar ca să desemneze metoda dezvoltată de magul evreu Freud. I-am povestit despre intervenția mătușii Vivi. În mod vizibil, explicația mea nu l-a încântat deloc, pentru că a făcut o strâmbătură. Asta nu m-a descurajat însă, așa că i-am explicat în câteva fraze problema cu care mă confruntam.

— Doctore, vreau să nu mi se mai întâmple așa ceva. Data viitoare trebuie să fiu gravidă cu adevărat.

Din acest moment, a început să se poarte ciudat. În primul rând, mi-a interzis să-l numesc doctor, fiindcă – m-a avertizat el – nu era doctor, chiar dacă spera să mă vindece. S-ar fi convenit ca această mărturisire să mă pună pe gânduri... Apoi mi-a zis că ne vom întâlni cel puțin o dată pe săptămână, dacă nu chiar de două ori.

— Câtă vreme?

— Depinde de dumneavoastră.

— Pofim? Nu știți cât va dura tratamentul?

Această lipsă de precizie ar fi trebuit, la rându-i, să mă pună în alertă, dar și-a continuat cu elocvență predica. A înșiruit o serie de idei fără noimă, zăbovind asupra celei mai aiuritoare dintre ele: în timpul întrevederilor noastre eu aveam să fiu cea care va vorbi, el mulțumindu-se să asculte.

— Mă urmăriți? a insistat el. *Dumneavoastră* vă revine rolul de a lămuri lucrurile, nu *mie*. Sunteți bolnavă și doar dumneavoastră sunteți în măsură să vă tămăduiți.

În viața mea n-am auzit ineptie mai mare. Din politețe, nu am replicat. S-a îndârjit și mai mult:

— Voința dumneavoastră de a vă face bine va determina eficiența analizei. Vindecarea e în mâinile dumneavoastră.

Deși înspăimântată, mi-am îngăduit un dram de umor:

— Cât o să câștig pentru munca asta?

— O sută de taleri ședința. Plățiți în avans, desigur.

Vai, era clar o escrocherie... Am hotărât să continui în ton ironic:

— Măgulitor. Nu știam că priceperea mea valorează atât.

Fără să schițeze un surâs – mohorâtul domn nu are pic de haz –, mi-a explicat impetuos că acest contract bănesc reprezenta o condiție necesară pentru tratament. Deplasările la cabinetul lui aveau să mă coste, iar plata ședinței mele de „psihanaliză“ reprezenta un sacrificiu.

După ce a isprăvit, încredințat că mă convinsese, m-a întrebat ce părere aveam. I-am spus ce mi-a trecut prin cap:

— Sper că, din câștigul dumneavoastră, veți putea schimba tapiseriile acelea oribile din sala de așteptare.

— Oribile? Din ce punct de vedere?

— Al calității execuției, dar mai ales al temei. Urăsc povestea aia.

— De ce?

— Răpirea sabinelor? Un rapt nerușinat. Bărbații romani duceau lipsă de femei și s-au dus să le fure pe acelea ale vecinilor, sabinii. Ce mai exemplu!

— Ați fi preferat să practice incestul?

Deși contrariată de observația lui, am trecut peste ea și am continuat:

— Iar al doilea tablou, *Întoarcerea sabinilor*, e și mai groaznic. Sabinii, câțiva ani mai târziu, își caută femeile care, de-acum, se agață de răpitorii lor pe care au ajuns să-i adore.

— Și de ce e mai groaznic, în opinia dumneavoastră?

N-am întâlnit persoană mai mărginită! Colac peste pupăză, se mai și apleca asupra mea, peste birou, cu ochii holbați, de parcă ar fi dorit cu adevărat să înțeleagă. Ce măgar! L-am pus la locul lui, cu amabilitate.

— Auziți, n-am venit să flecăresc despre tapiseriile dumneavoastră, am venit pentru mine.

— Când interpretați aceste tablouri îmi vorbiți despre dumneavoastră, doamnă von Waldberg, îmi spuneți povestea dumneavoastră, nu pe a lor.

— Serios?

— Da. Îmi explicați ce înseamnă pentru dumneavoastră violența și lipsa de toleranță.

Auzind aceste vorbe, m-am închis în mine. Cum de poate fi atât de superficial? Cum putea să mă vindece o discuție generală asupra unor subiecte neplăcute? Hai să fim serioși!

În fața expresiei mele sceptice, doctorul Calgari și-a reluat lămuririle asupra curei sale psihanalitice – ah, numai cuvântul ăsta îl avea în gură – și a început să debiteze niște fraze care mi-au atras în sfârșit atenția.

— În anumite zile, nu îmi veți spune nimic, doamnă von Waldberg, și-atunci va fi vorba doar despre niște ședințe de lucru. În altele, veți plânge, ceea ce va fi un pas înainte. În altele, mă veți urî. Cu toate acestea, în anumite clipe, o să mă apreciați, o să mă apreciați chiar prea tare și vă veți înflăcăra. Acesta e transferul. Putem încă de pe-acum să presupunem că veți avea senzația că sunteți îndrăgostită de mine.

În acea clipă, am pus laolaltă ițele aceluia delir verbal pe care-l debita de vreun ceas încoace și lucrurile mi s-au părut clare: mă anunța că vom avea o relație. Lingăul îmi făcea curte, pretinzând – ce bătăran! – că inițiativa va fi a mea. Proceda cu calm, așa cum redactezi o rețetă.

Însoțindu-și vorbele cu un gest, adăugă arătându-mi o sofa acoperită cu un chilim:

— Lungiți-vă pe divan.

M-am ridicat și, cu un ton tăios, am făcut stânga-mprejur, aruncându-i:

— Vă înșelați, domnule, nu sunt genul acela de femeie.

Și l-am lăsat baltă.

Scârbosul individ a avut nerușinarea să mă urmărească pe scările imobilului – ce lipsă de bună creștere; din fericire, n-am auzit nimic din ce îndruga.

Când am ajuns în stradă, am alergat până la trăsura mătușii Vivi și, în timp ce urcam, i-am spus:

— Ai fost indusă în eroare, mătușă Vivi. Nu e doar escroc, ci a și vrut să m-agațe.

Of, Gretchen, lumea e împânzită doar de prădători și de naivi. Uneori fiara are aparența naivității, e cazul doctorului Calgari, alteleori fiara se dovedește profund naivă, precum mătușa Vivi. Să fi crezut ea oare vreo clipă că șarlatanul ăla care se împăuna cu titlul smintit de „psihanalist“ – de ce nu Marele Mamamusiu, ca turcii închipuiți ai lui Molière – avea să-mi fie de sprijin?

O să-ncerc să-mi domolesc furia ducându-mă să-mi mângâi sulfidele. Dacă mă accepti în halul în care sunt, te sărut,

A ta, Hanna

Mașina a fost cât pe ce să se răstoarne în șanțul de pe margine, dar a regăsit șoseaua în ultima clipă. Apoi, energic, fără să încetinească, a revenit pe drumul ce cotea spre dreapta. Decapotabila, sub presiunea unor forțe contrare, părea că se turtește, că se strânge, că-și încordează mușchii.

Cauciucurile scrâșniră, ca niște războinici bucuroși că pornesc la asalt.

Anny le-a încurajat strigând.

Ce euforie! Tălpile goale i se lipeau de pedale. Cu viteză maximă și un control perfect, avea impresia că e totuna cu automobilul: zgomotul motorului îi înlocuia respirația, caroseria îi prelungea trupul, astfel încât greutatea lor se armonizau, o simplă mișcare a umărului său stâng deplasând tona de fier într-o parte. Anny șofa așa cum trăia, fără pic de prudență.

Cu fața în vânt și părul despletit, mușca din aerul șfichiuitor. Palme, da, palme una după alta, aerul o pălmuia! Deși o trata astfel, era încântată, n-avea nimic împotriva lui, îl înfrunta, îl despica, îl străbătea, ieșind mereu învingătoare.

Eliberând-o de necazuri, viteza îi amintea esențialul: să se simtă vie, cât se poate de vie, fiindcă, la două sute la oră, moartea stătea la pândă în fiecare denivelare.

Se auzi sirena poliției.

— Țară de rahat! Aia nu, aia nu!

Cu atât mai furioasă cu cât adrenalina sporise, trase pe marginea drumului și îl privi pe ofițer cum se apropie.

Acesta își opri motocicletă în dreptul ei, coborî, maiestuos, apoi înaintă, cu picioarele crăcănate, de parcă ar fi ținut între coapse o motocicletă virtuală.

Anny izbucni în râs.

— Nostim, nu?

Polițistul strâmbă din nas, gata să riposteze, dar preferă să se abțină, înșirând formulele uzuale:

— Doamnă, știți că aveți două sute la oră?

— Cum să nu știu! Nu oricine poate asta. Orice greșeală ar fi fost fatală. V-a plăcut și dumneavoastră?

— Doamnă...

— Hai-hai... De ce v-ați angajat în poliție, nu ca să practicați legal excesul de viteză? Că doar nu v-ați făcut motociclist ca să puneți mâna pe moșnegii care merg cu tractorul! Noroc că, din când în când, mai apar agitați ca mine care vă oferă prilejul s-o călcați!

Descumpănit, rămase cu gura căscată. Pe măsură ce-i vorbea, începea s-o recunoască.

— Sunteți... vedeta de cinema?

— Da, Anny Lee.

Avea impresia că trecuse dincolo de ecran. Era aievea? Ființa care, în mod obișnuit, i se arăta cu o față de cinci metri pe trei, uriașă, impunătoare, se afla la câțiva centimetri de el și tocmai îi răspunsese firesc, cu farmec.

Anny îi zâmbi, încântată de efectul pe care îl avea asupra lui.

— Sunteți mulțumit de motocicletă?

— Păi...

— Dumneavoastră ați ales-o. Sau nu?

Cu toate că avea chef să continue conversația, trebuia să-și facă meseria. Ea i-o luă însă înainte:

— Și cum a reacționat familia? Mămica nu suporta să vă vadă călare pe ditamai motorul, dar de când aveți uniformă i-a trecut, nu-i așa?

Prin ochii motociclistului trecu un licăr de amuzament.

— Ar trebui să mă înrolez în forțele de poliție, conchise Anny. Doar așa aș putea să-i dau blană fără să plătesc amenzi și fără să ajung la tribunal. Ce părere aveți?

Motociclistul izbucni în râs.

Anny îl privi cu ochii măriți, cu o față lungă, de puștoaică pedepsită.

Cucerit, măgulit că Anny se străduia să-și facă numărul de dragul lui, motociclistul spuse:

— Bine. Închid ochii. Promiteți-mi că vă continuați drumul cu viteză normală.

Încuviință. Amândoi știau însă că minte. El oftă, regretând că trebuie să se despartă de tânără așa de curând.

— Unde mergeți?

— Spre platourile următorului meu film.

— Cum se numește filmul?

— *Fata cu ochelari roșii*.

— O să merg să-l văd, Anny Lee, ca și pe cele dinainte. De ce șofați? Îmi închipuiam că studiourile vă pun la dispoziție șoferi de limuzină.

— Nu există șoferi de limuzină care să-mi ofere asemenea senzații. Dacă, totuși, știți vreunul, scoateți-l din pușcărie și faceți-mi cunoștință cu el. Până atunci însă, mă văd silită să pun mâna pe volan.

Zâmbi, vrăjit de tupeul lui Anny.

Ea porni din loc și, târându-se ca melcul, îi făcu un semn drăgălaș cu mâna. A fost la un pas să-i răspundă, însă și-a amintit că trebuie să se poarte ca un polițist.

A însoțit-o preț de un kilometru, exact cât Anny a condus la pas. Apoi a depășit-o, a schimbat banda, s-a îndepărtat, convins că Anny avea să calce iar accelerația.

După ce a năvălit unde se instalase echipa pentru filmarea câtorva scene de exterior, Anny și-a încredințat mașina unui stagiar și a sărit în rulotă.

Atmosfera din timpul turnării devenea tot mai mult un război declarat.

În primul rând, vedeta sosea cu o întârziere fastuoasă, datorată orei târzii la care se culcase – se băgase în pat de-abia la patru dimineața – și oboselii – mahmureala de după droguri. De când și-o trăsesese cu Zac, nu-i mai era teamă de el; dimpotrivă, îi era îndeajuns să și-l amintească gol-puşcă, să se gândească la implanturile lui de păr, că i se și părea grotesc. Nu mai avea nici o putere asupra ei, nici aceea de a o sili să fie punctuală, nici aceea de a nu o mai face să-l maimuțărească după fiecare frază. De vreo trei ori îl făcuse „nenorocit“ în public.

În ce-l privește pe David, fățarnicia lui devenise vădită. Anny fusese prima care o descoperise, însă de-acum toți o percepeau, inclusiv el, pentru că, atunci când se comporta ca un îndrăgostit sau când îi zvârlea câte o căutătură galeșă, privirea îi intra în panică o fracțiune de secundă, dezvăluind că înlăuntrul său se teme că nu e credibil.

Lui Anny puțin îi păsa. Mai mult, se simțea liniștită. Când vedea mediocritatea oamenilor, respira mai ușor. În acest chip, se simplificau nu doar raporturile cu ei, ci și cu ea însăși: avea mai puține să-și reproșeze. Nulitate în țara nulităților, ajunsese să nu se mai teamă decât de indivizii excepționali.

În ce-l privește pe Ethan...

Ethan nu se împăcase cu gândul că Anny fugese de el. Se străduise s-o influențeze, să o împiedice să se afunde din nou în obiceiurile ei dăunătoare. Din ziua în care Anny căzuse sub influența opiului, l-a întâlnit fără încetare pe drumurile ei, la intrarea în casă, la ieșirea din studiouri: se prefăcea însă că nu-l vede. Dar Ethan nu renunța. Într-o dimineață, s-a repezit spre ea dojenind-o; Anny și-a văzut de drum, ca și cum bărbatul făcea parte dintr-o lume fără vreo legătură cu a ei, de parcă ar fi fost o nălucă ce încerca să ia legătura cu o ființă vie.

În acea zi, filma ultima sa scenă cu o actriță pentru care avea un adevărat cult, Tabata Kerr.

De ce o aprecia atât?

Tabata – supranumită, de către întreg Hollywoodul, Geanta Vuitton din pricina nenumăratelor cusături la care îi fusese supusă pielea feței –, micuță de statură, durdulie, insolentă, caustică, veninoasă, cu un cap fără gât înșurubat direct între umeri, cu gesturi rapide și privirea rece, îi părea o ființă dârză. O stană de neclintit. Orice s-ar fi întâmplat, și-o lua pe coajă disprețuitoare și mereu răzvrătită. Anny o invidia pentru faptul că ajunsese atât de neînduplecată.

După ce s-a aranjat, s-a dus pe platou ca s-o salute pe Geanta Vuitton, care s-a lăsat îmbrățișată, având însă aerul c-o respinge ca să-și salveze machiajul.

— Puișor, au început să-mi tencuiască fața la șapte dimineața, și s-a strâns o întreagă echipă, așa că nu te apropia prea tare. Monument istoric în pericol. Nu poți circula printre ruine după pofta inimii.

— Sunt fericită că filmez cu tine.

— Eu sunt pur și simplu fericită că filmez.

Au făcut repetiții, s-au potrivit reflectoarele, apoi a început filmarea.

De îndată ce se striga „Motor!“, Anny se metamorfoza: toată ființa ei devenea adâncă, intensă, adecvată. Vocea îi vibra, răgușea, se estompa; chipul îi palpita de emoție; prin ochii ei treceau sentimentele cele mai diferite; până și trupul său spunea o poveste, puteai să-i focalizezi obiectivul pe mâini sau pe picioare, fiindcă și ele interpretau scena.

Alături, Geanta Vuitton proceda exact pe dos. La semnalul „Motor!“ se diminua, își pierdea o parte din aură. În vreme ce Anny se ilumina, ea se stingea. Decana își construia o interpretare conștientă, atentă la efecte, profesionistă. Nu oferea nimic fără calcul. Executa o partitură, cea a Tabatei Kerr în acest rol, conform așteptărilor, deci fără surprize. Deși era distribuită doar în roluri secundare burlești, împlinea așteptările: personalitatea ei puternică nu dispărea cu totul, iar fizicul ei neverosimil, nici atât.

La fiecare cadru, Anny o felicita, pentru că nu își dădea seama de distanța dintre implicarea ei și cea a hoștei pe care o venera. Sub umbrela pe care i-o ținea cel mai chipeș dintre stagiari, Geanta Vuitton primea cu lăcomie complimentele colegei de platou.

Zac suferea. Vedea prea bine diferența dintre cele două artiste, dar nu izbutea să le ghideze, pentru că Anny refuza să-l asculte, în vreme ce Geanta Vuitton, deși îi aproba remarcile cu un aer pătruns, se dovedea incapabilă să dea ceva mai bun.

Zac se hotărî să comunice cu Anny prin cei trei asistenți ai săi. Convinsă în sfârșit să-l asculte, își luă zborul ca un avion de vânătoare – deși, și înainte, zbura deja la o altitudine apreciabilă.

Membrii echipei nu se putură împiedica s-o admire. Cu siguranță, Anny se purta ca un copil răsfățat – cât timp avea să mai care după ea la filmări cei cincisprezece ani de la vârsta debutului? –, năruia planificările, îi costa pe producători mult mai mult decât salariul, dar nimeni nu-i contesta maturitatea interpretării.

Când soarele a coborât prea mult pentru ca lumina să mai rămână în „racord“, s-a anunțat încheierea programului.

Geanta Vuitton, prea puțin atinsă de oboseală, îi propuse lui Anny să vizioneze secvențele nemontate la ea în rulotă.

După demachiere – cea a Genții Vuitton doar parțială, pentru că femeia nu ieșea în lume decât gletuită cu un strat gros de fond de ten –, priviră imaginile filmate în ultimele săptămâni pe un ecran de televizor. Geanta Vuitton își verifica prestația; când nu apărea într-o secvență, o contempla pe Anny și deslușea calitățile neobișnuite ale tinerei sale colege.

— Puișor, aparatul de filmat te iubește la nebunie.

Se întoarse să vadă ce părere avea Anny: ruptă de oboseală, aceasta adormise după primele imagini.

Seara, la propunerea Genții Vuitton, cele două s-au întâlnit într-un restaurant elegant din Los Angeles.

Anny apăru cu o întârziere de o oră, confuză, rătăcindu-se în scuze, fără să-și închipuie că Geanta Vuitton, avertizată, de-abia sosise.

Patronul și chelnerii se buluciră în jurul actrițelor, repetându-le cât sunt de onorați să servească două stele ale Hollywoodului; le arătau respect amândurora, ba chiar mai mult Genții Vuitton, care s-a străduit să ascundă că știa pe dinafară prenumele fiecărui angajat.

Anny avea un chip răvășit. După efervescența filmărilor și, apoi, după somnul năprasnic, era sictirită, neliniștită și tânjea după prafuri. Mâncarea n-avea s-o ajute. Ce era de făcut?

Când îl zări pe roșcatul care se ocupa de garderobă, se consideră salvată; tipul frecventa Red & Blue, îl întâlnise adesea la subsol, prăbușit, îndopat cu droguri, scoțând bulbuci ca peștii din acvariu.

Pretextând că merge „să-și îmbroscăteze năsucul“, cum zicea Geanta Vuitton, Anny se strecură înăuntrul cabinei, se apropie de tip și-i mormăi:

— Ajutor, sunt în criză.

O măsură de sus până jos și schiță un rânjel.

— Bună seara. Mă numesc Ronald.

Văzu într-o clipită încotro bate tipul:

— Eu sunt Anny. Te-am văzut la Red & Blue.

— Păcat că nu mi-ai spus acolo.

— Îmi iau greu inima-n dinți, suspină ea, etalând o expresie care o făcea irezistibilă. Iar roșcații mă intimidează.

— Pe bune? De ce?

— Niște amintiri de nota zece.

Bărbatul prețui argumentul. Anny gemu:

— Poți să-mi potolești chinul? Altfel, nu cred că prind sfârșitul cinei.

— Să văd.

Se instalează tăcerea. Anny își dădu seama că roșcatul nu trebuia bruscat, întâi de toate pentru că mintea îi mergea cu încetinitorul și apoi pentru că tipul ținea să păstreze inițiativa.

Ca să-l încurajeze, îi adresă un zâmbet provocator. Atins la coarda sensibilă, individul îi susură:

— Ce-mi dai dacă-ți găsesc un pliculeț uitat prin fundul buzunarelor?

— O sută de dolari e bine?

Vibră, ispitit.

Anny se gândi: „Of, o să reușesc fără să fie nevoie să mi-o trag cu el“.

Roșcatul dădu din cap.

— Întoarce-te.

Anny se execută. Omul se teme să nu afle unde-și ascundea drogurile. Ceea ce era o veste strașnică: dacă-și lua această măsură de prevedere însemna că individul mai avea o rezervă.

— E-n regulă. Poftim.

Îi strecură în palmă o hârtiuță împachetată, în care se afla praful.

— Pe curând, șopti Anny, după care dispăru la toaletă.

Odată întremată – ori convingându-se că așa era –, urcă și se așeză lângă Geanta Vuitton.

— Maimuțica mea, exclamă străvechea actriță, îți mulțumesc că m-ai ales să joc în filmul tău.

— Nu, nu eu, ci...

— Nțț, nțț... Zac nici măcar nu mă vedea când îmi jucam scena, n-avea ochi decât pentru tine.

— Asta din alte motive. Ne-am...

— Da, v-ați tras-o, și cu asta, basta. Știe toată lumea. De altfel, sunt încântată că am ajuns la vârsta la care nici unui regizor nu-i mai trece prin cap să mă înghesuie într-o cameră de hotel. Mi se părea că e un obicei cam... feudal.

— N-a fost chiar așa...

— Desigur, pișcoțel, la tine e invers. Îi obligi să se culce cu tine, ca apoi să-i domini. Crede-mă, noi, femeile, suntem vrăjite că-i tratezi în sfârșit pe bărbați exact în felul în care urâm să fim tratate. Superbă răzbunare! Să ne întoarcem însă la oile noastre, cum spunea maică-mea, care nu pusese niciodată piciorul afară din New York, și să-ți analizăm cazul, iepuraș. Zac își holba fermecat ochii la tine, pentru că ești răpitoare... O mare actriță, purcelușo, o foarte mare actriță.

— Și tu, Tabata...

Mânuța ei, cu degetele sugrumate de inele ca niște cârnăciori, izbi furios în masă.

— Te rog, ajunge! Fără elogi deșănțate. Știu prea bine câți bani fac. Pe tine te iubește camera, pe mine, nu.

— Te referi la vârstă?

Geanta Vuitton o sfredeli cu o privire gen „Vârsta? Care vârstă?“, dar îi adăugă o grimasă subțire care sublinia că mimează neînțelegerea, un rictus ce îi dovedea luciditatea și umorul.

Li se aduse comanda.

Strămoașa ronțai o crevetă și strigă, cu ochii ridicați în tavan, inspirată parcă de animaluț:

— Știi că am o poreclă?

— Păi... nu...

— Mincinoaso! La noi în branșă lumea mă știe de Geanta Vuitton.

— Serios?

— Acum joci prost, veverița mea. Mă rog, joci o situație imposibilă, deloc credibilă. Eu mi-am scornit porecla asta!

— Nu se poate!?

Anny chiar era uimită. Cum să te supui la o asemenea tortură, dându-ți un nume care semnala necruțător eșecul – operațiile de chirurgie estetică prea vizibile și prea numeroase?

Tabata Kerr continuă, dezghiocându-și crustaceele:

— Camera de filmat, gărgărița mea, nu stă pe gânduri, înregistrează! Când se apropie de tine, nu închide ochii precum fanții; dimpotrivă, îi deschide și îți surprinde defectele, toate defectele. La naiba, chiar e lipsită de subtilitate camera asta nenorocită, nu filtrează nimic. O tâmpită fără suflet și fără respect. Ca să supraviețuiesc în cinema, după ce i-am plătit trei piscine chirurgului plastician, trebuia să

joc cu cărțile pe față: mi-am făurit un pseudonim de infirmă în speranța că, atunci când va fi nevoie de o moacă devastată, se vor duce cu gândul la Geanta-Vuitton.

Chicoti ca o scorpie.

— Și mi-a ieșit.

Anny zâmbi, liniștită să afle că bătrâna doamnă pe care o adora se descurca în viață fără greș.

— Cât de șmecheră ești, Tabata!

— Ei, bine, complimentul ăsta îl accept, libelula mea. Îți dai seama că, la fizicul meu, cu vocea mea și cu puținele unelte teatrale de care dispun, dacă nu eram isteată, n-aș fi făcut în veci carieră!

— Exagerezi...

Anny era indignată. Dar interlocutoarea chiar nu cocheta; renunțase la stilul de mare cucoană și le zicea verde în față.

— Vreme de șaptezeci de ani m-am ciocnit de o groază de lume, femei cu adevărat frumoase, mai talentate ca mine, actrițe cu har, având o voce fermecătoare. Toate au dispărut. Toate! Eu sunt încă pe metereze! Nu am cine știe ce talente, cu excepția unuia: să rămân în meserie.

Schimbă subiectul și o întrebă brusc pe Anny:

— De-asta voiam să vorbim, șoricel. Mi-e teamă pentru tine.

Anny se încruntă.

Geanta Vuitton se întoarse spre ea și o privi în ochi.

În acea clipă, Anny pricepu de ce se simțea stânjenită: împărțeau aceeași masă, dar, fiind de o parte și de alta a unei banchete, nu stăteau față în față. Geanta Vuitton se uita spre sală și nu prea se întorcea spre ea; de parcă publicul ei ar fi fost clienții, li se adresa lor ca să-și arunce replicile, cabotină dependentă de scenă, care nu aruncă nici măcar un ochi spre partener. Dintr-odată, uită de obișnuințele ei teatrale și se aplecă spre Anny:

— Micuța mea, nu sunt decât o căzătură și o ticăloasă, dar comportamentul tău, încă de la început, m-a mișcat. Mi-ai întins mâna în mai multe rânduri, câtă vreme nu puteam să-ți dau nimic înapoi. M-ai convins de afecțiunea ta. Așa încât acum, când mamaia e obosită, mi-am zis că a venit vremea să-mi plătesc datoria. Cum tot ce am mai bun e inteligența, m-am gândit la situația ta și te previn. Ești un geniu, gazela mea, un adevărat geniu al artei dramatice. Iar asta te face mai fragilă. Când filmezi o scenă, nu te-ncurci, te oferi, te dai pe de-a-ntregul. Până la urmă o să clachezi.

Își îndreptă degetul spre șiragurile de perle false, care îi acopereau pieptul ca o platoșă de gladiator.

— Nu pot fi înfrântă. Doar moartea mă va doborî. Am piele tare și suflet de granit. Nimic nu mă scoate din ale mele. Cu-atât mai bine și cu-atât mai rău. Firea hotărâtă mă face interesantă, dar tot ea m-a împiedicat să devin o mare actriță. În schimb, temperamentul ăsta păcătos îmi îngăduie să fiu o femeie aproape fericită. În vreme ce tu nu ești așa. Dacă e să mă iau după cum te spânzuri de gâtul meu, după felul cum îți joci scenele – de parcă ar fi o problemă de viață și de moarte –, știu că nu ești fericită.

Anny își înghiți lacrimile.

— Nu ești fericită pentru că ai băierile inimii deschise către niște sentimente uriașe. Mi-am dat seama când am vizionat adineaori secvențele alea brute. Când râzi, râzi, nu rânjești... Când plângi, plângi, nu te smiorcăi... Totul e măreț la tine, nu ai nimic meschin, nimic mărunț. Nu te observi făcând ce faci, lași lucrurile să meargă de la sine. Nu cauți pasiunea, vine ea peste tine. Interpretezi dezvăluindu-te, joci precum un Cristos țintuit pe cruce. Iar camera de filmat apreciază asta. Publicul, așijderea. Pe mine nu mă place publicul, doar îi place să-l distrez, ceea ce e altceva. Pe tine te idolatrizează pentru că-i arăți o

ogлиндă în care se recunoaște. Da, pe chipul tău, în ochii tăi, în mâinile tale își regăsește emoțiile, dar înfrumusețate – pentru că ești frumoasă –, și înnobilate – pentru că ești pură.

Îl atenționează pe chelner că are paharul gol.

— Eu nu strălucesc decât în teatru. Pe scenă mă arunc în foc, calculez mai puțin, nu mă mai întreb cum sunt filmată, îmi ocup locul cum se cuvine și nu îl cedez nimănui. Pe ecran, nu sunt nici bună, nici rea, doar potrivită. Precum majoritatea actorilor, de altfel. În vreme ce tu, căprioara mea, ești fenomenală. Ți-ai câștigat statutul de vedetă la o vârstă așa de fragedă nu doar prin noroc. Ai calitățile necesare.

Își leorpăi vinul de Burgundia, se strâmbă, apoi ceru un bordeaux. Anny nu intervenea nici în pauze, nici în monolog: asista, atârnându-se de vorbele ei.

— Nu există decât două feluri de vedete în cinema: bolnavii și cărpănoșii. Cărpănoșii nu se mișcă, nu se schimonosesc, rămân la limita inexpresivității, oferind o mască sub care se poate citi o formă de agitație; aceștia sunt căutați de camera de filmat, care îi scrutează, îi scotocește în căutarea unui sentiment; zgârciți, însă, până la capăt, ei nu oferă decât un manuscris ilizibil, plin de ștersături, pe care spectatorul, mulțumită montajului, va izbuti să-l descifreze. Ceilalți, bolnavii, sunt cei care se jertfesc clipei în care joacă, sunt cei care nu sunt fericiți decât între „Motor“ și „Stop“. De ce fericiți? Pentru că uită de ei; pentru că se abandonează; pentru că există acolo, integral, în clipa aceea; pentru că, în fine, acea hipersensibilitate care le face traiul cotidian insuportabil își găsește locul perfect de exprimare. Aceștia, dintre care faci parte, sunt handicapați în materie de viață. Zilnic, sunt loviți de realitate, sunt dislocați, sunt mitraliați.

Îi luă mâinile lui Anny într-ale ei.

— De ce a fost inventat cinematograful? Ca să-i convingă pe oameni că viața îmbracă forma unei povești. Ca să susțină că, printre evenimentele confuze pe care le îndurăm, există un început, un conținut și un sfârșit. Cinematograful înlocuiește religiile, ordonează haosul, strecoară rațiunea în absurd. Cele mai multe bilete se cumpără duminică! Spectatorii au nevoie de asta, după cum ai și tu nevoie, nutrie mică! Pretinzi un scenariu care să-ți descrie punctul de plecare și pe cel de sosire, care să-ți deseneze traseul, să-ți arate ce trebuie să spui, să simți, să faci, care să-ți indice suișurile și coborâșurile. Trebuie să ai în față harta, pentru că, altfel, o iei la vale. Ești un geniu, anaconda mea, ce tristețe! Mai bine ai fi mediocră... Vei lăsa îndărătul tău o dâră imensă de lumină, dar nu vei fi fericită.

Când o îmboldea așa, cu grandilocvența ei teatrală, Anny căpăta încredere.

— Ce-ar trebui să fac?

— Să te hotărăști să fii ceea ce ești: o Aleasă. Adică o să pendulezi între datorie și privilegii. În schimb, vei avea parte de plăcere...

Cele două se despărțiră îmbrățișându-se. Geanta Vuitton se simțea răscolită de această tânără fragilă peste care vedea năvălind toate furtunile; Anny o strângea în brațe, întrebându-se dacă mai avea s-o revadă. Fiecare era îngrijorată pentru cealaltă.

După ce o conduse pe decană la taxi, Anny se întoarse în restaurant să achite nota de plată – Geanta Vuitton nu plătea niciodată, nici măcar când ea făcuse invitația.

Se duse apoi după roșcat în vestiar.

— Unde mergi?

Acesta, după terminarea serviciului, consumase deja niște droguri.

— Te conduc, îi răspunse.

— Unde?

— La mine acasă.

Amy acceptă fără să crâcnească.

De când sosise în confreria beghinelor⁴, Anne strălucea.

4. În Belgia și Olanda – membre ale unor comunități instituite în timpul cruciadelor care locuiau în beghinaje. Acestea ajunseseră un mic oraș în cadrul orașului, care avea cuptor de pâine, braserie, infirmerie, biserică. Beghinele, spre deosebire de călugărițe, nu rosteau jurământ de castitate, sărăcie și ascultare. Nu erau, prin urmare, legate pe viață, chiar dacă în majoritatea cazurilor nu părăseau confreria. Biserica le-a considerat la început eretice, dar a sfârșit prin a le accepta, cu condiția să ducă o viață pioasă. Beghinajul era condus de o Mare Doamnă sau Mare Domnișoară. (N. tr.)

În curtea aceea plină de copaci, unde locuitoarele căsuțelor aproape identice se priveau unele pe altele printre trunchiurile subțiri, Anne stătea în cea de-a opta pe dreapta, de cum treceai de pridvor, cea mai îndepărtată de puț, o bojdeucă cu obloane roșii. Și înăuntru, și pe dinafară, căscioara era confortabilă, cochetă; Anne prețuia simplitatea cu care era amenajată. Îndreptate spre catedrala Mântuitorului, ferestrele din spate aduceau lumina cea mai intensă, lumina cea albă a nordului, difuză, o opalescență limpede care nu lăsa umbre.

Oaspeții nu avea cum să nu fie izbiți de aerul feminin al beghinajului: iar asta nu avea legătură cu cele care sălășluiau acolo – un loc unde bărbații n-aveau dreptul să se stabilească –, ci cu dimensiunea minusculă a bojdeucilor, dereticate cu grijă, cu gingășia fațadelor din cărămidă roșie vrâstată cu piatră nisipie. Domnea un sentiment de pace. Curtea dreptunghiulară și primitoare, plină de copaci, preschimba sălașurile în niște ciuperci ițite la poalele codrului.

Anne își împărțea locuința cu o cusătoreasă din Anvers.

Despărțirea de mătușa Godeliève o ușurase. O eliberase atât de trecut, cât și de viitor. Nimeni nu-i mai amintea de mama ei, moartă la naștere; nimeni n-o mai silea să se mărite; în zare se desenau, nehotărâte, alte speranțe.

Braindor își folosisse înrâurirea pe care o avea asupra Marii Domnișoare ca s-o adăpostească acolo.

Acea femeie în vârstă, cu trăsături fine, celebră pentru ochii ei de culoarea levănțicii, conducea beghinajul cu autoritatea blândă a ființelor aflate în armonie cu acțiunile lor. Aristocrată cultivată, mare cititoare de texte filozofice și teologice, nu abuza nici de poziția și nici de erudiția sa ca să guverneze această comunitate nereligioasă; atuurile – viața nobilă și cultura – care o plasau mult deasupra altora și le păstra în rezervă, la un nivel accesibil doar ei; voința ei expresă se întruchipa doar în organizarea unei vieți simple pentru beghine, a unei vieți neprihănite, în cultul muncii, rugăciunii și reculegerii.

Cu toate că Anne nu se trăgea dintr-o familie nobilă, a fost primită de Marea Domnișoară. Sau poate chiar acesta a fost motivul. Într-adevăr, prin Bruges începuseră să umble zvonuri care criticau tendința actuală a beghinajului, aceea de a nu primi decât fete de stirpe înaltă, deși, la origini, confreria le ocrotea pe femeile din popor.

Atunci când Braindor i-a prezentat-o pe Anne, Marea Domnișoară a măsurat-o îndelung din priviri.

Deși Braindor și Anne bănuiseră că va urma un interogatoriu, ea a prelungit tăcerea cu un semn al degetului arătător. Cele două femei, față în față, nu se clineau: părea că Marea Domnișoară pătrunsese în spiritul lui Anne fără ajutorul cuvintelor.

Braindor simțea că purtau o conversație în toată regula, fără să rostească vreo vorbă.

În cele din urmă, după două sferturi de oră, Marea Domnișoară conchise:

— Sufletul nu e capabil să vadă frumusețea decât dacă este el însuși frumos. Se cuvine să fii divin ca să ți se dezvăluie divinul. Bun venit, Anne!

Fără alte vorbe de prisos, Marea Domnișoară îi oferi o rentă și un acoperiș tinerei despre care întregul Bruges spunea vrute și nevrute.

Cu toate că obstacolele se șterseseră datorită relațiilor lui Braindor, mătușa Godeliève, neînțelegând pleșca ce-i căzuse pe cap, se puse de-a curmezișul: dacă orașul o considera pe nepoata ei o ființă excepțională, tutoarea ei pretindea să fie primită în cea mai de soi mânăstire. Braindor, în schimb, sugera ca Anne să ducă mai întâi o viață intermediară în beghinaj, în așteptarea adevăratei sale vocații.

Anne se simțea aici ca nouă. Avea impresia că începe o a doua copilărie.

Când a intrat în confrerie, a trebuit să aleagă între sarcinile pe care avea să le îndeplinească în această comunitate de femei care nu se legau prin jurăminte. Pentru că știa să citească și să socotească, i s-a propus să lucreze la economat, Marea Domnișoară considerând că erau suficiente beghine care spălau, scărmanau și torceau lâna.

A doua zi, văzând niște bătrâne care trudeau cu cârca, s-a oferit să pună umărul și la aprovizionarea cu lemne; avea să care legături de vreascuri, să urnească buturugi și, dacă era nevoie, să le despice; a adăugat, tot atunci, că va curăța prin curte și va desfunda canalele de scurgere.

Și-a ținut, cu bucurie, cuvântul. În fiecare zi, descoperea în sine o vigoare nesfârșită. Cu cât se ostenea mai mult, cu atât se întărea.

Braindor o vizita adesea. Pe de-o parte, o pregătea pentru întrevederea cu arhidiaconul; pe de alta, intrigat de tânără, încerca s-o cerceteze mai amănunțit și să priceapă de unde venea fascinația pe care o exercita asupra tuturor, de când cu îmblânzirea lupului.

Atunci când încuviința să-și părăsească îndatoririle, se așeza alături de el pe o bancă de piatră.

În primele zile, n-a scos mare lucru de la ea. Dacă nu bănuitoare, în orice caz prudentă, Anne se temea să vorbească prea mult. Făcea în așa fel încât, prin iscusite întrebări rostite cu aer nevinovat, să-l împingă să vorbească mai mult decât ea.

Când își dădu seama de tertip, Braindor se hotărî să riposteze.

— Anne, vreau să-mi vorbești, nu să m-ascuți.

— În locul ăsta, nu pot.

— Ce te-mpiedică?

— Zidurile astea dimprejurul nostru.

Braindor strâmbă din nas, convins că născocise asta ca să ocolească răspunsul. Anne îi întinse mâna, sugerându-i cu blândețe s-o urmeze.

Merseră până la un arbore aflat în mijlocul unui strat de iarbă.

— Aici, preciză ea, sub tei. Îmi vine mai ușor.

Braindor își aminti de atașamentul ei viu față de stejarul din pădure, atunci când fugise de-acasă; așa că îi făcu cu ochiul copacului, vrând parcă să-l salute.

Anne remarcă gestul.

— Vă cunoașteți?

— Nu încă.

Tânăra pufni râs.

— O să vă înțelegeți.

Se așezară sub ramurile lui, cu spatele lipit de trunchi. Păstrară tăcerea, cât să se obișnuiască cu duhul lui vegetal; dacă nu cumva va fi fost invers, câtă vreme arborele trebuia să se acomodeze cu ei.

După un răgaz destul de lung, Braindor întrebă:

— Ai terminat de citit Biblia?

— Nu, e prea înspăimântătoare.

— Anne, te sfătuisem să lași deoparte Vechiul Testament și să te-apuci de Cel Nou. Nu mai poți ocoli lectura Evangheliilor.

Dintr-odată, călugărul Braindor aruncă o privire îngrijorată împrejur, ca să se asigure că nimeni nu auzise această frază, care putea fi primejdioasă, dacă era interpretată ca un crez luteran.

— Oricum, reluă el, ai auzit de mii de ori la slujbă istoria Domnului Nostru Isus Cristos.

Anne strânse din buze, sceptică.

— Nu prea ascult liturghia.

— Și-atunci ce faci?

— Cânt, privesc lumina, admir statuile de piatră, descopăr mirosurile celor din preajmă, încerc să deslușesc felul în care glasul preotului se fărâmițează în ecouri.

Braindor oftă.

— Nu te rogi?

Anne se întoarse indignată spre el.

— Ba da, spun multe rugăciuni. Mă rog nu doar în momentul rugăciunilor, mă rog de-a lungul întregii slujbe. Dar și în timpul zilei. Mă rog aproape neconștient.

— Ce-nseamnă să te rogi?

— Aduc mulțumiri. Încerc să mă feresc de rău.

— Îți ceri lui Dumnezeu să-ți facă vreun hatâr?

— Doar n-o să-L supăr cu necazurile mele!

— Îl rogi să facă ceva pentru alții?

— Dacă e cu putință, prefer să fac eu.

Braindor strânse din dinți: în funcție de ascultător, declarațiile lui Anne dezvăluiau fie o trufie vinovată, fie o credință îngerească.

— Ce simți atunci când preoții îți vorbesc despre Dumnezeu?

— Mă plictisesc.

Noroc cu această izolare pe care i-o impusese înainte de intrarea la mânăstire, pentru că afirmațiile ei l-ar fi șocat pe orice om al Bisericii.

— De ce te plictisești?

— S-ar cădea ca preoții să vorbească despre Dumnezeu ca niște îndrăgostiți, uluiți, fermecați, plini de recunoștință și de admirație. Ar trebui să-i pizmuim că sunt atât de aproape de El, că sunt emisarii Lui, da, ar trebui să crăpăm de invidie, să vrem să le luăm locul dacă L-ar lăuda așa cum se cuvine. Dar ei Îl agită pe Dumnezeu ca pe un bici: „Dumnezeu vă va da pedeapsă, dacă nu în viața de-aici, de pe pământ, atunci în infern!“ Cu toate focurile lor, cu noianul lor de incendii, de jăratec, de frigări, cu pocăința și cu chinurile lor veșnice, am impresia că sunt un pui ce urmează să fie perpelit pe cărbuni.

Se întoarse spre Braindor.

— Dacă preoții ar avea dreptate, rațele au mai mult noroc decât oamenii: nu-și petrec toată viața ascultând că vor sfârși pe grătar.

Un vânt ușor înveseli frunzișul. Anne trase adânc aer în piept.

— Acest Dumnezeu, frate Braindor, nu m-ajută să trăiesc. Dimpotrivă, mă împiedică.

— De ce spui „acest Dumnezeu“? În opinia ta, ar mai fi și altul?

Anne își ținu gura. Iar tăcerea nu exprima un gol de gândire, ci mai degrabă un preaplin al spiritului care refuza să se exprime.

Neizbutind s-o scoată din muțenie, Braindor o lăsă în pace.

În zilele următoare, se mulțumi s-o observe pe Anne.

Cu toate că trudea din zori până seara, răspândea bucurie. Avea mereu un surâs pe chip, blând atunci când se adresa celorlalți, senin atunci când privea cerul, îndrăgostit atunci când întâlnea orătănii.

După ce probăluia socotelile țesătorilor care veneau după lână, se ducea sub tei și rămânea pe gânduri, sprijinită de trunchi. Adesea, se îndepărta de copac, se lungea pe jos, cu fața lipită de pământ și brațele larg deschise.

Braindor nu s-a putut abține să n-o aducă pe Marea Domnișoară și s-o întrebe, arătându-i-o pe Anne lungită în iarbă:

— Ce-o fi făcând?

— Se prosternează în cruce, imitându-l pe Domnul Nostru Isus Cristos. E evident, de ce mai întrebi?

— Anne habar n-are ce face. Nu are pic de cultură religioasă.

Un surâs ilumină fața stareței.

— Vrednică ignoranță, oftă ea. Duhul ei simplu atinge, fără să-și dea seama, piscurile spiritualității creștine. Sufletul ei intuitiv tronează deasupra cuvintelor, ideilor sau raționamentelor.

Își zâmbiră, fericiți să-și vadă justificată credința intimă prin intermediul neprihănitei Anne.

— Cei curați sunt curățiți și prin lipsa de știință.

Spunând asta, Marea Domnișoară se elibera de uimitoarea ei erudiție, de folosirea limbilor greacă, latină și ebraică, de cunoașterea patristicii străvechi și a teologilor din toate timpurile. În clipa aceea, ai fi zis că ridurile ei nenumărate se trăgeau din oboseala parcurgerii atâtor pagini.

Tăcură din nou.

După ce a condus-o pe Marea Domnișoară, Braindor s-a întors s-o aștepte pe Anne.

— Ce făceai acolo, Anne, întinsă pe jos?

Fata roși.

El insistă. Presupunând că o muștra că se murdărește, îi arată veșmintele fără pată. Braindor clătina din cap fără să se lase:

— Te rugai?

— Aproape.

Răspunsul acesta enigmatic răsună vreme îndelungată între ei. Călugărul se întreba: ce e aceea „o aproape rugăciune“?

— Hai sub tei. Îmi povestești acolo.

Fără să șovăie, pofind-o să-i meargă pe urme, se îndreptă spre copac și se opri pe rădăcinile ieșite la suprafață.

— Deci?

Anne îl prinse din urmă.

— Mă culc cu fața la pământ ca să-i respir forța. La început nu simt nimic, dar, dacă mă străduiesc, simt urcând mii de trepidatii. Din ce în ce mai puternic, fierbe, șuieră, până când îi deslușesc puterea fără seamăn. Cu care mă umplu toată. De-aici îmi trag vigoarea. Și surâsul de pe chip. Of, nu sunt o hoată, pentru că, de fiecare dată, îi cer voie pământului.

Braindor rămase năucit.

În noaptea aceea, în patul lui de paie țepoase, se întoarse și se reîntoarse la gândurile sale, depotrivă înflăcărat și descurajat. Pe de-o parte, Anne avea un discurs în care Dumnezeu nu apărea; pe de alta, descria niște uluiri mistice pe care i le provoca nu atât Sfânta Scriptură, cât natura.

Exista oare vreo deosebire între creștinism și ceea ce simțea ea?

Braindor se ridică, tulburat de răspuns: nu, nici o diferență. Anne, solie a unor mesaje pe care nu le pricepea, părea că e iluminată de tâmplarul din Nazaret. Nu reinventase ea, spontan, închinarea în cruce? O dovadă că era direct inspirată de Isus...

Dimineață, Braindor ajunsese la concluzia că neliniștea lui din ajun provenea dintr-o confuzie: Anne nu avea un vocabular bogat. Fiindcă nu-i ascultase nicicând pe clerici și nici nu citise Biblia, se chinuia să găsească vorbele potrivite cu care să-și exprime trăirile. Așa cum cei curați nu au uneori știință de carte, Anne nu știa ce face, dar făcea.

Călugărul Braindor hotărî că misiunea sa va fi să o lămurească pe Anne în legătură cu ce se petrecea în trupul și în duhul ei.

9 iunie 1906

Gretchen a mea,

Ai văzut ce ciudățenie? Nu bagi în seamă un cuvânt ani la rând și apoi, dintr-odată, de cum îi acorzi atenție, îl auzi peste tot, fără încetare.

Exact asta mi s-a întâmplat cu termenul „psihanaliză“. În ultima scrisoare, ți-am vorbit despre vizita mea la doctorul Calgari și apoi despre cum am șters-o de-acolo; pe vremea aceea, mi se părea că ghicesc în termenul acesta pretențios – prea savant ca să fie și cinstit – o șarlatanie. Viena mai fusese vrăjită de Mesmer și de băile lui magnetice, de ce să nu fie și de magicianul Freud și de divanurile lui tămăduitoare?

Acum, după două luni, năzuiesc s-o iau înapoi pe firul timpului, să pun mâna pe scrisoare și s-o distrug, fiindcă, de-atunci, n-am încetat, la tot soiul de mese sau de discuții, să mă tot lovesc de această metodă insolită și – o să râzi – s-o consider plină de interes.

Cum s-a petrecut această schimbare?

Soarta știe să umble cu șiretlicuri când e vorba de aiuriți ca mine.

După bunul meu obicei, am mers din greșeală în greșeală.

Mai întâi, a fost episodul sulfidelor ascunse. În privința acestui subiect dureros, o să-mi înfrâng stânjeneala și o să-ți spun – ție și numai ție – adevărul.

Într-o dimineață, mi-a fost anunțată vizita bancherului Schönderfer. Am răspuns că Franz lipsește, dar a susținut că vrea să mă vadă pe mine.

Pentru că părinții îmi lăsaseră o avere, la moartea lor prea timpurie, știind că îmi aparține, m-am arătat nepăsătoare față de gestionarea ei. Ce mare scofală să ai milioane, dacă îți irosești ceasuri în șir ca să te ocupi de ele? A fi bogat înseamnă să te descotorosești de grija banilor, nu-i așa? După mine, un bancher e aidoma unei guvernante, șefului unui hotel sau unui bucătar: trebuie să-și gestioneze micuța afacere fără să-și sâcâie stăpânii. Mă pregăteam deci să-l concediez pe Schönderfer.

Bărbatul s-a plecat, mi-a mulțumit că-l primesc și și-a dres de câteva ori vocea, impresionat.

— Mai repede, domnule Schönderfer, spuneți-mi care-i motivul prezenței dumneavoastră aici.

— De obicei, mă adresez domnului von Waldberg, pentru că, în acest domeniu, bărbații sunt îndeobște cei care își asumă responsabilitățile. Însă acum e vorba despre portofoliul dumneavoastră, doamnă von Waldberg, de agoniseala pe care v-au lăsat-o părinții. Sunt... sunt îngrijorat.

— De ce, Dumnezeule mare?

— Cheltuielile dumneavoastră, doamnă. Mă refer la contul personal, nu la ceea ce ați pus în comun cu soțul dumneavoastră.

— Așa, și?

— Sigur, nu e treaba mea. Totuși, știind că nu vă place să faceți calcule, notez toate retragerile în locul domniei voastre...

— Foarte bine.

— Trebuie să vă dați seama că, în ritmul ăsta, o să vă goliți repede contul.

— Poftim?

— V-am spus asta și în scris. Luând în seamă ritmul cheltuielilor, am operat o simulare pentru viitor. E... alarmant.

Am luat hârtia, am parcurs-o, destul de grăbit ca să-mi dau seama că nu pricepeam o iotă, destul de încet ca să zăresc concluzia: falimentul meu personal mai avea de așteptat doar doi ani.

Constatând că eram afectată, s-a grăbit să mă liniștească:

— Desigur, aveți și capital investit în domeniul imobiliar. Aici nu e vorba decât despre lichidități. Mi-e teamă, prin urmare, că în scurt timp veți fi nevoită să vă vindeți imobilele, dacă veți continua în acest ritm...

Am tăcut o clipă, încercând, cu greu, să-mi adun gândurile: mi se deschideau în cap tot soiul de porți, care însă duceau niciunde.

— Poate că doriți să examinați aceste cheltuieli? V-aș putea ajuta să le deosebiți pe cele care sunt indispensabile de cele...

M-am ridicat, furioasă la culme, și l-am poftit afară.

Cu toate că a protestat, am rămas neclintită:

— N-am de ce să mă justific, domnule. Să nu confundați rolurile: dumneavoastră, banca mea, îmi datorați explicații, nu invers. Deci, vă rog, s-o lăsăm baltă.

S-a retras, iar eu am căzut pradă unei crize de plâns, acolo, în budoarul unde îl promisem. Mă simțeam... cum să spun... brutalizată; încercarea lui de a pătrunde în existența mea mă lăsa sfâșiată, confuză, regretând momente ale trecutului, îngrijorându-mă pentru viitor, frământată de gânduri amare.

Desigur, se puteau găsi căi de a răspunde rațional întrebărilor lui Schönderfer. Eu refuzam însă raționalitatea. Viața mea nu avea de ce să se pretindă nici înțeleaptă, nici prudentă, nici rezonabilă. În anumite privințe, fusese așa cu asupra de măsură. De ce să recurgem mereu la tipare?

Să fi fost din pricina lacrimilor, a nasului înfundat? Pentru o clipă, am crezut că mă înăbuș.

Franz n-a aflat nimic despre această vizită. Vreme de trei zile am tot pândit pe chipul lui cea mai vagă schimbare, provocată de o posibilă discuție cu bancherul. Nici o umbră nu ne-a întunecat însă comunicarea.

În cea de-a patra zi, iată că mătușa Vivi ni s-a alăturat la ora ceaiului.

— Draga mea, de ce mergem atât de rar împreună la furnizori? Îmi place la nebunie să merg la pantofar, la croitor sau la modistă, însoțită de o prietenă. Data viitoare ia-mă cu tine, hai să ne facem de cap.

Pe fața ei alungită s-a desenat o irezistibilă expresie rugătoare, cea pe care le-o arăta amanților ca să primească un cadou frumos.

Credulă, nu i-am perceput intenția și i-am răspuns stângaci:

— Cu plăcere. Știi însă prea bine, mătușă Vivi, că nu sunt o cochetă. Îmi comand noi articole de modă doar dacă insistă Franz. Fiindcă o îmbrac pe doamna von Waldberg, nu pe Hanna.

— Așa mi se păruse și mie. De aceea nu pricep: Schönderfer, pe care l-am întâlnit din întâmplare, îmi spunea că trăiești pe picior mare.

Am pălit. Cum de îndrăznise...

— O, îi urăsc pe bancheri, a continuat mătușa Vivi, ca să-mi curme indignarea. Sunt mai groaznici decât cea mai indiscretă cameristă, atâta doar că pe ei nu poți să-i concediezi. Ne scotocesc prin buzunare, prin sertare, prin cutiile cu bijuterii, încearcă să afle cum ne petrecem cu adevărat timpul, alungând misterul și penumbra, hotărâți să afle originea și destinația fiecărui taler. Insuportabil! Cei mai

mulți dintre noi sunt îngăduitori... Sau, mai rău, sunt unii cărora le e teamă de bancher. Burghezii, cu precădere. Lumea pe dos.

Să fi știut ea oare, atunci când s-a lansat în această diatribă, cum îl tratasem pe Schönderfer? Încerca să mă măgulească?

Încă o dată, mi-a întrerupt reflecțiile printr-o diversiune:

— Îi faci cadouri lui Franz?

— Nu, niciodată.

A suspinat, ușurată.

— Cu atât mai bine. Asta înseamnă că nu-l înșeli.

Am privit-o lung pe această femeie, căreia i se dusesse buhul că înșiră amanți după amanți, cum se bucură că nu sunt ca ea. Avea oare două morale, una pentru ea și una pentru mine? Sau doar își apăra nepotul? Poate că, în ochii ei, nu eram o femeie în toată puterea cuvântului, ci doar „nevasta lui Franz“. Iar acesta nu trebuia cu nici un chip să fie încornorat.

M-am hotărât să atac și eu:

— Femeile infidele sunt generoase cu soții lor?

— Dacă nu vor să ajungă femei divorțate, da, cu siguranță.

— Să fie oare atât de chibzuite?

— Ehe, conștiința încărcată... Atunci când un suflet e chinuit de vinovăție, gesturile drăgălașe țâșnesc din senin, ca să lecuiască.

Diabolica Vivi mă pusese din nou în încurcătură. Deși încercasem s-o zgândăresc în legătură cu purtarea ei ticăloasă, mi-o luase iar înainte: se descria ca fiind o păcătoasă lucidă și pocăită.

— Hai să fim cinstite, a precizat ea, compensațiile nu aduc izbăvirea.

Nu voiam s-o urmez pe acest teren râpos. De parcă mi-ar fi citit gândul, a cotit-o:

— Spune-mi, draga mea, pe ce-ți cheltui banii?

— Sunt obligată să-ți răspund, mătușă Vivi?

— Nu, ai dreptul să taci. Există, totuși, cineva care, în curând, n-o să mai tacă: odiosul de Schönderfer. Deocamdată nu i-a pomenit nimic lui Franz, s-a mulțumit să se consulte cu mine. Cu toate astea, dacă nu-i răspund, n-o să mai aibă răbdare.

M-am ridicat și am început, nervoasă, să mășor camera în lung și-n lat. Scena de care mă temeam era de neocolit: Franz avea să descopere cu ce loază se căsătorise. După ce că eram incapabilă să rămân gravidă...

În câteva clipe, am hotărât să mă destăinui.

Pe măsură ce-i explicam, simțeam ușurare. I-am mărturisit că patima mea pentru sulfide mă împinsese la niște cheltuieli uriașe: da, încuviințasem să plătesc din ce în ce mai mult, așa că anticarii profitau. Cum nu părăseam Viena, îmi delegasem mai mulți reprezentanți peste tot prin Europa, în Franța, în Anglia, în Rusia, în Italia, în Turcia, ca să-mi îmbogățesc colecția; plăteam deci lunar cinci sau șase mari negustori, care călătoreau pe banii mei, care stăteau pe banii mei în hoteluri de lux, care luau masa, pe banii mei, cu colecționarii de bibelouri, ca să-i determine să-mi vândă comorile lor etc. Desigur, nu-mi făceam iluzii în privința onestității lor, bănuiam că umflă prețurile, dar atunci când, la sosire, mă pregăteam să-i mustru pentru cheltuieli, scoteau câte o millefiori originală care-mi lua piuitul.

Apoi i-am încredințat ce era mai anevoios: conștiință că nu puteam să-mi expun colecția aici, în primul rând pentru că ar fi atras atenția asupra pasiunii mele frenetice, în al doilea rând pentru că nu aveam loc suficient, îmi cumpărasem în taină o casă. Renovasem vila ca să o fac demnă de micile mele

minunății, o transformasem într-un seif cu uși blindate și obloane zăvorâte, angajasem paznici, iar toate astea îmi grevaseră bugetul.

După acest șuvoi de destăinuri, mi-am etalat ultimele achiziții, sperând că mătușa Vivi va înțelege sau chiar îmi va legitima pasiunea.

N-a aruncat însă decât o privire fugară, distantă. Înghățându-mi mâinile, m-a silit s-o privesc în ochi.

— Micuța mea Hanna, poți pricepe că acest comportament are ceva... ieșit din comun?

— Colecția mea va fi până la urmă ieșită din comun!

— Nu, nu copila mea, despre tine vorbesc. Să cheltuiești nechibzuit pentru niște cioburi...

— Opere de artă, am exclamat eu scandalizată.

— Opere artisanale, a încercat ea să mă corecteze.

Furioasă, m-am ridicat și am început s-o insult. Nu pot să-ți reproduc cuvintele, în primul rând pentru că de-abia aștept să le uit și apoi pentru că cele pe care mi le amintesc fac să-mi crape obrazul de rușine. Pe scurt, i-am urlat că nimeni nu mă înțelege, că eram înconjurată doar de brute, de ignoranți și de barbari. La sfârșit, am adăugat că aș fi fost moartă de-o sută de ori până acum dacă frumoasa mea colecție nu m-ar fi alinat.

Mătușa Vivi a avut înțelepciunea să mă lase să-mi deșert veninul până la capăt. Fără să intervină. Dacă e să mă-ntrebi pe mine, și fără s-asculte. Stătea pe gânduri.

Am stat multă vreme așa, față-n față, eu trăgându-mi sufletul, ea meditănd.

În cele din urmă s-a ridicat, și și-a strâns lucrurile ca să plece.

— Mare păcat că nu te-ai înțeles cu doctorul Calgari. Mi s-a spus că, de curând, a îngrijit o femeie care aduna penduluri. Mania doamnei îi pune familia în pericol. Oarecum ca și în cazul tău: datorii, nedumerirea soțului, înstrăinarea apropiaților incapabili s-o priceapă...

— N-am ajuns chiar acolo, mătușă Vivi.

— Nu încă. Dar nu mai e mult. Păcat...

— Mă întreb cum m-ar putea convinge doctorul Calgari că sulfidele mele nu sunt frumoase și că nu merită toată grija mea.

— Din câte am înțeles, nu asta ți-ar spune. Ți-ar demonstra că sulfidele tale nu sunt doar niște sulfide, că reflectă altceva, ceva atât de stânjenitor încât nici nu vrei să devii conștientă. Asta a făcut cu orologiile femeii ăleia.

— A, da? Ce simbolizau orologiile?

— Ei, e-o poveste complicată. Tic-tacul însemna ciclul menstrual. Femeia aia se temea atât de mult de menopauză, încât credea că-și prelungește fertilitatea înmulțind aparatele de măsurat orele. Paradoxal, colecționa ceasuri ca să lupte cu timpul.

— Absurd, am zis eu. Cu desăvârșire irațional!

— Cine a spus că viețile noastre sunt raționale? a întrebat mătușa Vivi.

Conducând-o spre ieșire, am rugat-o să-i prezinte bancherului cu pricina o versiune acceptabilă pentru nebunia mea.

— Sunt încântată să te văd în sfârșit lucidă, mi-a răspuns ea înainte să plece.

În săptămânile următoare, m-am străduit să nu-mi dau în petic. Izbuteam câteva ore pe zi, dar îmi risipeam rodul strădaniilor vorbind cu câte un negustor sau anticar. De fapt, rezistam ispitei, câtă vreme n-o aveam sub ochi. Spre marea mea dezamăgire, descopeream în mine trăsăturile mătușii Clementa, sora

lui Vivi, cea trecută de suta de zile: între mese, își bagă în cap că e la regim, și apoi, la masă, se îndoapă fără măsură.

Calgari? Trebuia să mă întorc oare la acel crai lipsit de scrupule? Chiar dacă începusem să consider că nu voi fi în stare să mă lecuiesc singură, nu eram convinsă nici că psihanaliza sau vreunul dintre vracii ei m-ar fi putut ajuta.

Aunci s-a petrecut cel de-al doilea incident, simfonia domnului Gustav Mahler.

Franz adoră muzica. Sau, mai degrabă, adoră să meargă în locurile unde se cântă muzică. Fac această precizare fără perfidie, doar din dorința de exactitate: familia lui are o lojă la Operă, frecventează concertele Filarmonicii și întreține o casă cu numeroși servitori – în acord cu ritualurile lor ereditare. Când te naști von Waldberg, te naști meloman, dansezi din tată în fiu pe valsurile lui Strauss, analizezi calitățile cântărețelor cu tot atâta pasiune ca și pe cele ale cailor. Urechile lui Franz au fost hrănite, de la o vârstă fragedă, cu Mozart, Beethoven, Weber: seara, ca să adoarmă, mama lui îi cânta lieduri de Schubert sau de Schumann; pianiști de faimă au frământat clapele pianului Erard al palatului, inclusiv Liszt. Prin urmare, oricare ar fi programul interpretului, Franz e dispus să-l asculte; în același timp, iese de la eveniment atât de senin, de puțin schimbat, încât mă întreb uneori dacă a fost atent.

Eu, în schimb, sunt atât de pătrunsă de muzică – poate pentru că sunt mai puțin obișnuită cu ea –, încât poate genera asupra-mi efecte tulburătoare.

Așa ceva s-a întâmplat, într-o seară a lunii mai, la Filarmonică. Dirijorul Gustav Mahler interpreta una dintre lucrările sale. Precum majoritatea spectatorilor, eram sceptică pentru că, pasămite, știam ce ne-așteaptă: tânăr, charismatic, director de Operă, mare interpret, le-avea cam pe toate, nu? Doar n-avea și pretenția să ne convingă că întruchipează un nou Bach sau pe viitorul Brahms? Dirijor reputat în timpul săptămânii, acest compozitor de duminică profita la modul scandalos de influența lui ca să ne bage pe gât propria muzică. La unison cu vecinii mei, într-o stare de suspiciune, m-am așezat ca să-i ascult recenta simfonie.

De la primele note, însă, mi-a atras atenția. La chemarea suflătorilor am uitat de mine, am plonjat în universul lui pasionat, sălbatic, dureros, chinuit de violențe care cresc fără să explodeze, stânenit de amintiri vagi care se evaporă, un peisaj dinamic, accidentat, în care, dintr-odată, un *adagio* își răspândește grația binefăcătoare, aidoma soarelui care străpunge norii și poleiește cu aur o văioagă până atunci umbrită.

Pe măsură ce simfonia înainta, îmi păraseam respirația și respiram prin muzică; eram purtată de viori, inspiram adânc odată cu corzile, momentele de ansamblu îmi opreau suflul, apoi expiram pe acordul perlat al harpei. Hanna ta, cea pe care o știi, cea care nu-și revine de pe urma sarcinii ei isterice, cea roasă de gânduri meschine, ei bine, acea Hanna dispăruse. O altă persoană, liberă, proaspătă, plutea pe valurile muzicale, lăsându-se dusă de curent, subjugată, fericită.

Mi se părea că pătrusesem înlăuntrul sulfidelor. Ce altceva îmi ofereau globurile mele de cristal, dacă nu starea provocată de această muzică? Eliberarea de mine însămi, adăpostirea într-o lume a încântării, fuga de timpul pe care îl îndur și întâlnirea cu timpul de care mă bucur. Eram vrăjită. Părăsisem realitatea de dragul frumuseții.

La ultimul acord, după ce am aplaudat frenetic, s-a produs ceva incredibil: mi-am pierdut cunoștința.

Precum o păpușă de cârpe, m-am făcut moale și am leșinat – după cum mi s-a povestit ulterior. Am ajuns pe podea.

Avantajul acestei come a fost că nu am băgat de seamă primirea rece pe care melomanii vienezii au făcut-o operei lui Mahler. Spre deosebire de mine, o detestaseră.

Nu putuseră suferi simfonia. Cum n-o suportasem nici eu, dar în felul meu, câtă vreme entuziasmul îmi provocase acea stare de rău.

Când am deschis din nou ochii, am zărit două chipuri: al doctorului Teitelman și al doctorului Calgari. Halal trezire! Unul mă considera o prefăcută, iar pe celălalt îl consideram eu un prefăcut.

Deasupra lor mă privea Franz.

Luându-mă după decorațiunile aurite ale tavanului, mi-am dat seama că mă întinseseră în foaier.

Teitelman îmi lua pulsul. Calgari mi-a întins un pahar cu apă îndulcită. Cu palida energie pe care mi-o dăduse băutura, i-am zâmbit soțului meu.

— Te simți bine, îngerul meu? m-a descusut Franz.

Zâmbetul meu a devenit mai larg, ceea ce l-a liniștit.

Apoi s-a aplecat către Teitelman.

— Prin urmare, doctore, credeți că despre asta e vorba?

— Se prea poate. Dacă pe Hanna nu o doare burta sau ficatul, despre asta e vorba.

M-a ascultat cu stetoscopul, fără nici o reacție din partea mea. A conchis:

— Da, asta e.

— Iubita mea, ești cu siguranță însărcinată!

Am avut un rictus neliniștit. Teitelman l-a perceput – cu atât mai mult cu cât îl pândea. A încercat apoi să domolească elanul lui Franz:

— Calm. Calm. Să nu ne grăbim.

— Cum credeți, doctore Teitelman, eu sunt convins.

Franz plecă iute ca vântul ca să aducă trăsura mai aproape de ieșire.

Odată Franz dispărut, Teitelman mă privi țintă.

— Dacă vor continua grețurile, doamnă von Waldberg, veniți la cabinet să ne încredințăm de vestea cea bună. Fiți sigură că voi face investigații mai extinse decât data trecută. Ne înțelegem noi, nu?

Apoi m-a salutat scurt și a plecat.

Calgari, așezat nu prea departe, mă privea cu interes. Era să mă înfurii, să-i cer să plece, să mă lase în pace. Cu ce drept rămăsese în preajma mea?

Am simțit însă o prezență atât de plină de compasiune, încât am tăcut. Mi se părea că mă auzise gândind de față cu soțul meu sau cu celălalt doctor.

— V-a sufocat muzica, nu-i așa?

Am dat din cap.

A continuat:

— Stăteam lângă dumneavoastră. De vreo două sau trei ori, în timpul concertului, mi-am permis să arunc o privire spre dumneavoastră: păreați răvășită.

Am adunat câteva cuvinte ca să-i explic ce simțisem. Clătină din cap.

— Aveți un suflet ieșit din comun, doamnă von Waldberg, captați mesajele cu mai multă acuitate decât oricine. Să știți că, în ciuda echivocului de-acum câteva zile, sunt gata să vă primesc oricând. Știu că m-ați considerat un șarlatan; totuși, astă-seară, doar șarlatanul acesta își dă seama de schimbarea petrecută în dumneavoastră. Bucuria de a vă cufunda în artă. Frica de a vă întoarce în propriul trup. Iar teama cea mai mare este că aveți – sau nu – un alt trup viu în trupul dumneavoastră.

Am întors capul. Ce fraieră! Niciodată mulțumită. Amărâtă că Franz nu mă înțelege, contrariată că doctorul Calgari mă înțelege.

S-a retras, apoi slujitorii m-au ajutat să ajung până la trăsura.

De-atunci, Franz mă înconjoară din nou cu atențiile lui înflăcărate, din vremea celor nouă luni de pseudosarcină. Îi numesc privirile „ochi de cocoș pentru găina ouătoare“, într-atât mă irită și îmi pare că dezvăluie licărul unui exces de iubire suspectă.

Ajung acum, dragă Gretchen, la ultimul incident care m-a făcut să-mi reconsider poziția anterioară. S-a petrecut în seara asta.

Am asistat nu la un simplu incident, ci la o dispută în toată regula, la o ceartă care m-a șocat într-atât încât, în adâncul sufletului, cele mai îndârjite rețineri ale mele au cedat.

Mai adineaori, s-a iscat la contesa Clam-Gallas o conversație aprinsă asupra stării artelor la Viena. Ca urmare a concertului în care Gustav Mahler îi decepționase într-atât pe melomani, domnii în vârstă din jurul mesei s-au pus să-i facă fărâme pe artiștii de azi, diagnosticând o decadentă a artelor.

Fiindcă Franz, mereu optimist, le-a adus drept contraexemplu câteva reușite și le-a amintit că e greu să măsoari înălțimea unei clădiri câtă vreme ești cu nasul lipit de ea, și-au scos argumentele ca pe niște arme de asalt. A fost o luptă a veteranilor împotriva generației emergente. Și pentru că tinerii – Franz, eu – erau bine-crescuți, hodorogii s-au dezlănțuit. La Viena, totul era de rahat! Dorința de originalitate schimonosea operele, dorința exagerată de profunzime îi arunca pe artiști în haznale sinistre, de unde nu se mai vedeau decât urâtenia, viciile, cruzimea și dimensiunea maladivă a naturii umane. În pictură, curentul Secession nu reprezenta un pas înainte, ci un regres: ne întorceam la grozăviile mitologice, la monștri, la indivizi asexuați, nu se mai folosea perspectiva. Decadentul de Gustav Klimt ar fi trebuit întemnițat pentru găunoșenie sau internat pentru perversitate. Tot așa și alde Josef Hoffmann sau Koloman Moser. Unul ca Mahler încerca să rivalizeze cu ei la nivelul surescitării morbide? Din nefericire izbutea. Oamenii de litere, la rândul lor, se înfundau în noroi. Ce altceva să vezi în Arthur Schnitzler, dacă nu un autor pornografic? Nici o mamă nu și-ar duce vreodată fiica la teatru să vadă *La Ronde*. Ce să mai spunem de Freud, acest geamăn afectat al lui Schnitzler, cel mai rău dintre ei, care cu „psihanaliza“ lui îi dădea pe spate pe tinerii amatori de mistere tulburătoare? De altfel, Schnitzler și Freud, doi medici care se pretind literați, scormonesc prin măruntaiele spiritului ca și cum ar ciopârți viscere: scriu cu scalpelul. Concluzia? Operele lor nu se mișcau nici cât niște cadavre în formol, duhneau, erau atroce și de joasă speță. De ce? Pentru că veneau de la niște evrei. Și mai rău, chiar cei care nu erau evrei fuseseră „evreizați“. Wagner, clarvăzătorul, o spusese prea bine: evreii ne distrug valorile. Domnii ăștia îi lăsau pe evrei să ajungă bancheri și, de ce nu, proprietari, în schimb își băteau joc de pătrunderea lor în rândul artiștilor. *Vade retro, Satana!* Dacă nu vom reacționa degrabă, ne vor distruge civilizația.

În acea clipă, precum un sportiv ieșind dintr-o grămadă, a țâșnit cuvântul „psihanaliză“. Au bombardat, înverșunați, metoda și pe creatorul ei, Freud, cu sarcasme. Cum adică să existe o gândire inconștientă sub cea conștientă? De unde ar fi putut Freud să știe asta? Dacă gândirea era inconștientă, nu vom fi niciodată conștienți de ea! Prin definiție! Ce neghiob! Apoi domnii aceia l-au făcut obsedat sexual, pentru că Freud descoperea îndărătul multor comportamente – dacă nu chiar al tuturor – expresia libidoului. Când fumezi, sugi de la sân... Când faci baie, îți întâlnești mama... Da! Cel mai mult îi amuza teoria cenzurii: acest paznic al probității care tolerează anumite pofte, iar altora le face vânt ca să ricoșeze în trup sau în periferiile sufletului? Și toată mașinațiunea asta se petrece fără să avem de știre? Hai, zău, instanța asta de control, conștientă și inconștientă în același timp, e-o mascaradă! O contradicție. Ca și cum am vorbi despre-un pește solubil!

Și s-au pus pe râs.

Iar eu eram atrasă de obiectul batjocurii lor. Începeam să înțeleg acea psihanaliză pe care o mutilau. Îți descopeream noima. Mă rog, noima din perspectiva mea și a problemelor mele.

În plus, faptul că zvârleau tot ce era evreiesc în același coș de gunoi mă determină să privesc cu îngăduință, de-acum înainte, orice este evreiesc. Dacă l-am apreciat pe Mahler, poate că o să-l plac și pe Freud?

În seara aceea, în mine s-a petrecut o revoluție.

Desigur, nu mă voi duce la doctorul Freud, pentru că, dacă s-ar afla, m-aș face de râs în mediul în care mă învârt; cu toate astea – ca să știi –, mâine stabilesc o nouă întâlnire la doctorul Calgari.

Verișoara ta care, cu siguranță, se va simți mai bine,

Hanna

— Ce-ai hotărât, Anny? Rămâi vedetă sau sfârșești ca un meteor?

Vocea Johannei, rece, nazală, pătrundea prin perdeaua cabinei unde Anny își proba rochiile de seară. Actrița, gâfâind, learcă de transpirație, își sprijinea fruntea de oglindă, sperând că spasmele care-i sfârtecau pântecul aveau să se rărească.

Crezând că o aprobă, Johanna continuă să vorbească în zeflema:

— Oricine poate să aibă succes, pentru că ține de noroc. Să repeți succesul ține însă de inteligență.

— Poate și de talent?

Anny se străduia să evite atacul răutăcios pe care i-l pregătea Johanna.

— Ce fel de talent? se interesă scorpia, iritată.

— Păi, în cazul unui actor, talentul să joace un rol. Scuză-mă, Johanna, dacă te insult cu nerușinarea mea.

— Nu e nerușinare, e tâmpenie. De când, mă rog frumos, e nevoie de talent ca să faci carieră în cinema? Un fizic potrivit și un agent priceput sunt de ajuns. Uită-te la Lassie, cățeua credincioasă; i-am înghițit cu toții filmele, fără să ne închipuim o clipă că javra ar avea talent. De altfel, rolul era jucat nu doar de un *collie*, ci de mai mulți.

Anny își lipi mâinile de abdomen. Se temea că o să verse. Sau că o să leșine. Dintr-un ungher al minții ei, cel care funcționa întotdeauna, un ungher îndepărtat, puțin accesibil, încercuit de obstacole, îi trimitea Johannei replici usturătoare, de genul „Îmi pare rău că nu sunt câine“ sau „Johanna, agent veterinar de la Hollywood“, ori chiar „Dacă te mai iei de mine, te mușc“. Din păcate, buzele ei tremurătoare nu au pronunțat aceste vorbe.

— Dar nu numai Lassie, reluă Johanna, aș putea să-ți înșir mulți actori care, la un moment dat, au fost animăluțe idolatrizate. Desigur, nu te plasez în categoria asta, Anny, știi doar cât de impresionată sunt de talentul tău actoricesc. Cu toate astea, trebuie să-ți apăr interesele. Ți-am anulat întâlnirile, pentru că n-aveai chef să te duci. O dată, pot să pricep. Dar nu și a doua oară. În ultimele săptămâni, din pricină că nu ți-ai onorat obligațiile, am ajuns cel mai hulit agent de la Hollywood, un superlativ de care, inutil să-ți precizez, m-aș lipsi bucuroasă.

Anny se scurse de-a lungul oglinzii și se chirci la pământ. Durerea devenea insuportabilă.

— Pe scurt, trebuie să-ți revii. E nevoie de tine ca să promovăm *Fata cu ochelari roșii*. O să mă urăști că-ți spun asta, dar sunt zile când ești de nefilmat și de neauzit.

Anny ar fi vrut să-i răspundă că-și dădea atât de bine seama de asta, încât își anula întâlnirile exact ca să nu se dea în vileag. Dar dialogul cu agenta se desfășura într-o altă dimensiune lumească, acolo unde Anny ar fi fost capabilă să enunțe cu voce tare toate frazele pe care spiritul ei le elabora.

În clipa aceea Johanna tăcu, pentru că se întorsese să asiste la probe croitorul.

— Prrrin urrrmarrre? întrebă el cu accent italo-libanez.

În pragul leșinului, dar încă ferită de judecătorii ei prin perdeaua grea de catifea, Anny privi îndelung rochia de lamé aurit pe care ar fi trebuit s-o încerce. Era atât de aeriană, de fină, de strâmtă încât i s-ar fi lipit de trup ca o a doua piele, de basm. Orlando, zeul Hollywoodului, pretindea că a desenat-o și cusut-o special pentru ea.

— Anny, nu mă face s-aștept! Cum arăți ca sîrrenă?

Tânăra ar fi vrut să-i facă pe plac acestui creator genial, da, ardea de nerăbdare să se preschimbe într-un pește cu solzi, dar stomacul o chinuia și simțea furnicături în ochi. Era la un pas de a-și pierde cunoștința.

— Vrrrei să vină Dorrri să te-ajute?

Anny și-a clintit buzele ca să îngâne un „nu“, dar mișcarea i-a fost fatală: un jet puternic de vomă a împrorcat totul în jur.

În trei secunde, rochia de sirenă, care ceruse sute de ceasuri de trudă de la o echipă de trei cusătorese asiatice specializate în lucrul cu fir de aur, a fost acoperită cu un amestec lipicios de cornflakes, de cafea și de fructe exotice încă nedigerate, la care se adăugau, intacte, imaculate, diverse pastile înghițite la breakfast.

— Of, mi-e mai bine... suspină Anny, cu vederea dintr-odată mai limpede și țeasta eliberată din menghine.

Îndărătul perdelei, Orlando, luând declarația ca pe un strigăt de admirație, nu se mai abținu:

— Pot intrrra?

Fără să mai aștepte, trase perdeaua de catifea și o găsi pe Anny în chiloți și sutien, ghemuită deasupra unei bălți duhnitoare din care ieșeau câteva falduri nemânjite ale prețioasei rochii.

Johanna se apropie și ea.

Erau stupefiați. Ca și Anny, de altfel.

Actrița încercă să-și folosească farmecul spre a cerși îndurare, schițând un zâmbet.

— Iertați-mă... Ieri-seară am... dat pe gât niște pahare.

În timp ce vorbea, își dădu seama că avea o voce groaznic de răgușită și o respirație cu iz de budă.

Câteva ceasuri mai târziu, după ce fusese condusă acasă cu fermitate, Anny sorbea ceaiuri de mentă, însoțită de Johanna.

Aceasta administrase criza cu măiestrie. Fără s-o supere, îi organizase un transfer rapid, îl demolise pe Orlando și contramandase ședințele de coafor și de machiaj la care Anny ar fi trebuit să meargă în continuare.

Anny încerca o stare plăcută: Johanna îi părea o mămică ideală.

Întremată, dar încă slăbită, se așeză lângă agentă.

— Mulțumesc.

Johanna tresări. În mod limpede, nu aștepta decât acel cuvânt, un semnal ca să repornească lupta:

— Te rog fă-mi pe plac și revino-ți, micuța mea. Nu ne mai pune în asemenea situații. Să știi că există zvonuri foarte flatante, în branșă, despre ultimul tău film; unii se gândesc că ar putea fi răsplătit cu un premiu pentru interpretare. Simt că *Fata cu ochelari roșii* ți-a deschis drumul spre consacrare... și știi că am fler! Așa că, te rog, nu strica totul. De ce bei? De ce te droghezi?

Cu toate că întrebările i-au fost puse brutal, Anny a chibzuit, astfel încât să răspundă cu sinceritate.

Dintotdeauna, în ochii ei, trioul alcool-drog-sex întruchipase privilegiile adultului. Pentru că pătrunsese de când era puștoaică în acest mediu, Anny se năpustise încă din adolescență asupra acestor semne strălucitoare ale maturității. Nu-i trecuse niciodată prin cap că maturizarea înseamnă să te structurezi, să te echilibrezi, să te aduni; dimpotrivă, modelele reușitei i se păruseră libertatea extremă, mersul cu capul înainte, îndrăzneala fără limite. Prin urmare, se repezise asupra sticlelor, stupefiantelor și bărbaților ca asupra a tot atâtea trofee valorizante, care să-i ofere, prin numărul lor tot mai mare, un anume fel de excelență.

La acestea, s-a adăugat înclinarea către risc. Să cocheteze cu abisul, să-și riște viața la volan, să fie la un pas de supradoză, să înșire amantii – până într-atât încât să nu știe lângă cine se trezea dimineața – , iată unde se afla adevărata eleganță. Prudența era lipsită de farmec, dar și de prestigiu, siguranța o plictisea; doar pericolul îi ținea existența cu aur, doar primejdia i-o transformase în capodoperă.

Azi, Anny vedea că pusese un diagnostic greșit atunci când luase în piept viața de adult. Căile prin care se elibera – mai ales alcoolul și drogurile – se dovediseră niște drumuri înfundate. Deși își închipuise că, multiplicând experiențele, va câștiga forță și înțelepciune, nu făcuse decât să le piardă. Arareori lucidă, aflată mereu în căutarea unei substanțe sau a unui lichid, trăia mai degrabă în lipsă decât în plenitudine.

Mereu frustrată, cu excepția clipelor când se îmbăta sau când trăgea pe nas, nu mai suporta neliniștea aceasta dureroasă, exagerată, care constituia urzeala obișnuită a vieții ei cotidiene.

La unsprezece ani nu avea probleme – poate doar niște poftă contrariate –, în vreme ce acum se lupta împotriva demonilor și numeroaselor dependențe pe care și le crease.

— Știi, Johanna, m-am înșelat...

— Ți interzic să te exprimi așa.

Agentă reacționase viguros, de parcă, în secunda următoare, încăperea avea să se umple de ziarști; continuă necruțător:

— În veci să nu mai faci asta. Ești cea mai bine plătită actriță de vârsta ta de la Hollywood. Bagă-ți în cap ce statut ai și ascunde-ți îndoielile. În domeniul media știi prea bine unde poate să ducă așa ceva: o autocritică tolerabilă devine insultătoare când ia forma criticii. Nu le sugera argumentele pe care ți le-ai putea arunca în față.

— Johanna, suntem doar noi două. Nu cred să am ziarști ascunși sub covor.

Johanna ridică din umeri.

— Când te înmoi o dată, moale rămâi. „Cine a băut va mai bea“, știi tu mai bine decât mine.

— Johanna, vorbesc cu o prietenă.

— Tocmai, o prietenă adevărată nu poate îngădui asta.

— Johanna, nu-ți vorbesc despre Anny Lee, actrița, ci de viața mea zilnică. Am reușit în carieră, de acord. Dar în viață?

Johanna o măsură din ochi, cu o expresie de dispreț încremenită pe chip.

— Nu-i nici o diferență!

Anny ridică din umeri. Parcă i-ar fi vorbit unui orb despre culori... Deși considera că discuția trebuia curmată, continuă:

— Spre deosebire de tine, Johanna, nu accept o viață privată de tot râsul.

— Nu-ți permit. Cindy și cu mine...

— Cindy și cu tine vă potriviți, pentru că sunteți asociate. Punctul comun: ambiția. Drogul: munca. Scopul: banii.

Johanna se foi pe scaun.

— Nu mi se pare nimic caraghios în asta. Dar scopul tău care e, Anny?

— Oricum, nu banii.

— Ți-e ușor să spui asta, câtă vreme câștigi cu nemiluita.

— Dacă n-aș câștiga, mi-ai reproșa că o spun din pricină că sunt acrită.

— Bun, perfect. Deci care ți-e scopul?

— Păi, tocmai asta e, habar n-am!

Johanna o privi cu atenție, întrebându-se dacă voia s-o întărească sau doar să-și bată joc de ea. Când pricepu că era sinceră, oftă...

Anny știa că nu-i vorba de compasiune; Johanna suspina spunându-și: „Vai, ce meserie!“ Totuși, să-ți închipui că va abandona lupta însemna s-o cunoști prea puțin.

— Anny, o să ajungi o ruină. Deocamdată ești tânără, corpul tău nu arată viața pe care o duci, dar în curând...

— În curând o să dau colțul.

— Așa? Asta plănuiești? Vrei să te joci de-a cometa, precum James Dean sau Marilyn Monroe? Să ilustrezi seria „Ne-au părăsit în plină glorie?“, să-ți crezi o legendă?

— De ce nu? Am impresia că ăștia doi erau la fel de dărâmați ca mine.

— Așa e. Atâta doar că, înainte să ne părăsească, se străduiseră să facă suficiente filme ca să-și alimenteze posteritatea. Fără două-trei capodopere, patru sau cinci lungmetraje corecte și vreo douăzeci de rateuri, riști să mori de pomană, păpușă. Bagajul tău pentru eternitate e încă prea ușurel.

Trântind toate considerațiile astea, Johanna rânjea.

Pentru ea, vorba aspră era și adevărată. Pragmatică, abilă în afaceri, se ferea într-atât de înduioșări, de iubirea contrafăcută, de drăgălășeniile ipocrite, de optimismul deșănțat, încât își exercita nesimțirea ca pe o virtute. Aerul antipatic i se părea modul cel mai autentic de a aborda oamenii: în acest fel, sublinia că nu minte. În fiecare clipă, se sluzea de brutalitate ca de o dovadă a onestității, și de pesimism ca de un semn de inteligență.

În seara aceea, îi oferea lui Anny exact opusul a ceea ce și-ar fi dorit.

Așa încât aceasta nici nu mai avea chef să-i răspundă: pe lângă faptul că nu-i plăcea să polemizeze, gura cinică a Johannei îi spurca toate subiectele sensibile.

— Bine, Anny. Hai să n-o mai lungim, o s-ajungem la dihonie, ceea ce e ultimul lucru pe care mi-l doresc. Să rămânem în concret.

— În regulă.

— Îmi promiți că te lași de băut?

— Mi-ar plăcea.

— Droguri?

— Și mai mult.

Johanna zâmbi.

— Asta a fost. Cât se poate de simplu. Dacă vrei, poți.

În ochii agentei, comportamentul lui Anny era un moft: clienta ei se droga ca să atragă atenția, trăgea la măsca ca să fie muștrată. Un copil...

— Îți propun să faci exerciții încă de astă-seară. Peste trei zile o să avem premiera *Fetei cu ochelari roșii*. Am reușit să-l conving pe Orlando să nu-ți trimită pe cap avocații, ci rochia: în privința ținutei, deci, lucrurile se dreg. În schimb, va trebui să te străduiești să rămâi cu mintea limpede. Peste trei zile, ziariștii, fotografiile, criticii și reporterii vor fi aici: e musai să fii strălucitoare, vioaie, pertinentă.

— Îți promit.

Anny o conduse la ușă, o îmbrățișă, îi repetă că marea șansă a vieții sale fusese întâlnirea cu ea, că prietenia ei îi schimbaseră destinul, și o rugă să-i transmită toate cele bune lui Cindy.

Johanna a fost cât pe ce să roșească sub cei doi centimetri de fard bej.

La câteva clipe după plecare, Anny se îndreptă spre sufragerie. Deschise barul și numără sticlele. Pe lângă bourbon, whisky, armagnac, gin și sherry, mai erau încă șase sticle pline.

Perfect.

Le aruncă în coșul unde, de obicei, stivuia buștenii pentru iarnă, îl luă la subraț și se duse în dormitor.

Aici, le așeză la piciorul patului și se lungi.

Ce țel avea?

Deși pe cel al vieții sale, în general, nu-l știa, în schimb îl cunoștea prea bine pe cel al viitorului său apropiat.

Trei zile...

În primul rând deșurubă dopul.

În trei zile, avea timp să-și atingă obiectivul: coma alcoolică.

Anne începea să prețuiască discuțiile cu Braindor.

Desigur, încă de când se cunoscuseră, îl iubise pe acest lup blond, pe călugărul acesta slăbănog; ghicise sub straiile lui ponosite un suflet ca pâinea caldă. Sub o înfățișare amenințătoare, o înălțime ieșită din comun, o față uscățivă, o voce categorică, pelerinul ascundea, în ciuda dârzeniei sale, un suflet uimit, plin de curiozitate.

Deși prevăzuse că dialogurile lor vor fi țesute din tăceri prelungi, acum își dădea seama de contrariu; pentru întâia oară, o făptură omenească era interesată de ea, îi cerea să se destăinuie, să-și descrie părerile despre lume. Posacul devenea vorbăreț, ba chiar limbut, iar Anne se simțea, dacă nu mai deșteaptă, măcar mai interesantă.

Se întâlneau zi de zi pentru niște conversații în trei, cel de-al treilea fiind teiul sub ocrotirea căruia se așezau. Anne nu putea să comunice lucruri importante fără să se contopească cu natura. Cu toate că-i plăcea căsuța din beghinaj, se usca acolo, în chinga zidurilor; ca să cugete, avea nevoie de atingerea aerului proaspăt, de lut sub tălpi, de iarbă între degete, de cer ca de o boltă sub care să i se rânduiască gândurile, de o scaldă de lumină, fie ea cea a soarelui ori a lunii. Dacă nu-și cufunda trupul în natură, nu era în stare să-și rostească părerile.

Acolo, printre licheni și ramuri, în fața astrului triumfător, îi expunea călugărului bucuriile și mâniile ei.

— Nu cred în ierarhie, Braindor.

— Dar cât de ușor dai ascultare.

— Nu vorbesc de ierarhia umană, ci de aceea care-i desparte pe oameni de animale. Ne considerăm superiori.

— Chiar suntem.

— În ce privință? Animalele se hrănesc, dar nu pornesc războaie. Animalele se luptă între ele, dar nu sunt crude. Animalele respectă pădurile, nu le distrug ca să ridice orașe. Nu ridică fum spre nori, rămân la locul lor.

— Totuși fură unele de la altele.

— Fie, dar o vizuină ori un măr le aparține doar în măsura în care le e de folos. Ai văzut vreodată o pasăre cu mai multe cuiburi? Ori o vulpe sătulă pândind un stârv pe care nu-l va mânca? Printre animale nu există bogați, nici unul nu agonisește bunuri peste cât îi e necesar, averi care nu îi trebuie.

— Ce vrei să spui?

— Că singurul temei al proprietății este nevoia. Tot ce nu îți e de folos trebuie dat. De fapt, nici măcar dat, ci dat înapoi.

— Chiar așa?

— Generozitatea nu e o virtute, ea înapoiază ce a fost luat.

— Știi că reiei cuvintele teologului angelic, sfântul Toma d'Aquino?

— A, da? murmură ea cu ochii strânși. Pesemne că a urmat și el povața jivinelor.

Braindor înainta cu pași mărunți, fără insistențe, pentru că, altminteri, blajina Anne s-ar fi crispat. Își luase această misiune – aceea de a da înțeles religios gândurilor spontane ale lui Anne – fără să i-o spună, fiindcă tânăra continua să cultive o suspiciune înverșunată față de cler; pentru ea, Biserica, așa

cum o cunoștea, slujea un grup de oameni, iar nu pe Dumnezeu. Anne semnala pofta de putere a preoților și episcopilor:

— Fii atent ce grași sunt, Braindor. Cum își acoperă trupul cu mătăsuri și degetele cu giuvaieruri; locuiesc în palate, chinuiesc o armată de slugi. Cu excepția câtorva negustori portughezi, francezi sau spanioli, nimeni din Bruges nu trăiește într-un asemenea lux.

— Și eu sunt călugăr.

— Călugăr cerșetor, Braindor, adică opusul lor. De-asta te și plac. Oricum, ai avut dreptate să alegi calea asta, în altă parte nu te-ar fi primit.

Să te împotrivești nu înseamnă să convingi. Braindor tăgăduia cu măsură. Credea că timpul le rezolvă pe toate.

Cu toate astea, presiunea vicarului din Bruges devenea săptămână de săptămână mai puternică. Prelatul nu se potrivea deloc cu descrierea pe care Anne le-o făcea colegilor săi. Uscățiv, ascetic, nu vădea nici opulență, nici îngăduință. În privința înfățișării sale circulau două explicații: unii ziceau că ar fi atins de o boală a măruntaielor care-l împiedica să se bucure de hrană; alții afirmău că își chinuia trupul. Poate că adevărul stătea în suma celor două... Cu o sănătate fragilă, preotul adăuga suferințelor naturale pe cele voluntare; purta pe timpul zilei o cămașă a penitenței, mereu însângerată, acel veșmânt din păr de cal care irita pielea și căruia, preț de două ceasuri, îi adăuga o târsină, lanțuri de fier, precum și, constant, pietricele tăioase în încălțări. Era atras de tot ce îi sporea disconfortul: se culca direct pe jos și interzicea să i se încălzească locuința, cu excepția perioadelor de ger. Episcopul din Tournai îl numise vicar pe acest bărbat auster pentru că lupta împotriva flagelului acelor timpuri, molima luteranismului. Odată cu răspândirea Reformei, care stigmatiza Roma și pe reprezentanții ei, protestanții atrăgeau atenția populară denunțând clerul corupt, pe preoții lacomi, dezmățați sau avari. Noul vicar din Bruges, schimnic prin natură, din pricina bolii sau grație exercițiului spiritual, nu arbora nici unul dintre aceste defecte, ceea ce constituia un factor de ordine pentru oraș.

— Fiul meu, o să ajung să cred că o ascundeți pe fecioara asta miraculoasă, cu inimă neprihănită. V-a dezamăgit?

Prelatul îl scruta pe Braindor cu priviri morocănoase prin care, din când în când, răzbătea suferința.

— Dimpotrivă! exclamă Braindor cu tărie.

— Atunci, nu o mai tăinuți.

— Monsenior, deocamdată are înfățișarea unui diamant brut. Ai zice că-i un bolovan. Înainte s-o arăt în lume, trebuie s-o formez, s-o șlefuiesc.

— Mă considerați atât de necioplit, fiule, sau de necunoscător al firii omenești?

— Desigur, nu mă gândeam la dumneavoastră, Monsenior, ci la martorii acestei întâlniri, la toți cei care, după domnia voastră, vor dori s-o vadă. Nu se cade să fie dezamăgiți. Se cuvine ca fecioara din Bruges să fie la înălțimea așteptărilor. Nu e de dorit ca Monseniorul să compromită o asemenea șansă, o șansă pentru Bruges, o șansă pentru strălucirea și autoritatea vicariatului său.

Trăsăturile vicarului episcopal au exprimat atunci două sentimente complementare, mândria de a governa și neliniștea eșecului. Prelatul își dresе vocea, își scărpină obrazul aspru, apoi scoase un oftat care însemna încuviințare.

Părăsindu-l, Braindor, ca întotdeauna încântat că mai obținuse o amânare, nu se putea împiedica să-și închipuie că vicarul avea dreptate când îl bănuia că o păstrează pe tânără pentru el. Călugărul avea impresia că e martorul unui eveniment rar și prețios: nașterea unei sfinte. Așa cum Anne contempla ore în

șir creșterea unei narcise, Braindor nu mai calcula timpul decât observând cum se maturizează Anne. Tânăra își îmbrăca acum în cuvinte toate trăirile, cu toate că aceste cuvinte nu erau nici conforme, nici potrivite cu ceea ce puteau înțelege urechile din acele vremuri.

În acea după-amiază, când o întâlnește pe Anne sub tei, chipul tinerei era așa de limpede, de luminos, că-ți venea să cauți pe cer raza de soare care străpunsese pâcla norilor. Observând că mai multe straturi cenușii acopereau astrul, Braindor presupuse că fața îi era luminată dinlăuntru de forța gândului.

Aproape nimic nu se clintea în Anne, atunci când i s-a așezat alături; totuși, un freamăt discret al obrazilor ei îl vesti că i-a simțit prezența.

Braindor rămase nemișcat, încercând să simtă, prin contagiune, ce se întâmpla. În mod limpede, Anne capta anumite vibrații ale aerului sau pământului, se hrănea cu ceva imperceptibil.

Stând atât de aproape de ea, își dădu seama că avea o respirație ce urma alt ritm decât cel obișnuit, înceată, grea, profundă.

Cât timp să fi zăbovit acolo? Cum era călugăr cerșetor, Braindor n-avea nevoie să măsoare timpul ca atâția alții. Iar Anne, nici atât...

Dintr-odată, fata ieși din meditație și se dezmoști...

— Povestește-mi, îi zise simplu Braindor.

Zâmbi, extatică.

— Există în univers un iubit nevăzut, un iubit căruia îi datorez totul și căruia niciodată n-o să-i pot mulțumi îndeajuns. Iubitul acesta se află pretutindeni și nicăieri. Este forța zorilor, blândețea înserării, este tihna nopții. Este, deopotrivă, primăvara care dilată pământul și iarna care îl pipernicește. E o forță nesfârșită, mai măreață decât cel mai mare dintre noi.

Braindor zâmbi și el. Murmură deslușit:

— E Dumnezeu.

Anne se întoarse spre el.

— Așa îi spui tu?

— Așa îl cheamă.

Scutură din cap, gânditoare.

— Aș vrea să fiu sigură.

Braindor se îngrijoră:

— Anne, promite-mi că n-o să repeți vreodată cuiva ce mi-ai spus acum! Oricum, nu unui om al Bisericii.

Anne își plecă fruntea și își privi lung picioarele, ca pe doi intruși veniți în vizită.

— Sunt obișnuită să tac. Nu sunt prietena cuvintelor, nu le cunosc prea temeinic. Știi, căutam numele acestei forțe și tu ai numit-o Dumnezeu.

Bănuia că Braindor are dreptate, pentru că îl prețuia și îl considera mai învățat decât ea; totuși, nu izbutea să se convingă de asta și nici să-și însușească vorbele lui.

— Cuvintele nu cresc pe miriște, Anne. Când te miri că n-ai ales cuvintele potrivite nu înseamnă că gândești greșit sau că simți aiurea; e doar un semn de ignoranță. Nu ești destul de instruită. Mai ales în materie de teologie. Cuvintele au fost născocite de oameni pentru oameni; nu țâșnesc din senin. Calitatea gândurilor tale contează mai mult decât forma lor, crede-mă!

Anne părea descurajată. Dobândirea verbelor, conceptelor, formulelor care să-i dea ușurință în exprimare i se părea de neatins.

Braindor se gândi la o soluție.

— Ai scris vreodată poezii?

Anne se întoarce, iute, spre călugăr, îmbujorată.

— De unde știi?

Înveselit de înflăcărarea fetei, Braindor se simți mulțumit că ghicise.

— Nu știam, doar întrebasem.

Anne își întinse picioarele, își frecă palmele de o rădăcină aspră; fericită că se poate confesa, nu mai era încordată.

— Da, scriu poeme adesea. Fac și desfac fraze în minte.

— Și-apoi le așterni pe hârtie?

— Nu.

Îi aruncase răspunsul ca pe un lucru evident, fără să bănuiască uimirea lui Braindor, care exclamă:

— Prin urmare, se pierd? Păcat!

Anne își arată și ea mirarea:

— După ce le isprăvesc, le învăț pe de rost.

După care adăugă:

— Nu-i mai bine așa? Hârtiile se rătăcesc. Memoria, niciodată.

— Ba se rătăcește.

Neliniștită de tonul călugărului, îl privi țintă; el îi dădu lămuriri:

— Desigur, memoria se rătăcește mai greu decât o bucată de hârtie, dar se rătăcește. Într-o bună zi, poemul tău va dispărea, fie pentru că anii îți vor fi tulburat mintea, fie pentru că vei muri.

Liniștită, tânăra râse.

— Nu-i grav: poemul își va fi trăit și el viața.

Se prefăcu înțelegător.

— Poți să-mi reciți un poem?

Anne roși: Braindor îi cerea să dezvăluie un lucru intim, un fel de copil pe care-l purta în sine, alcătuit doar din gânduri și pe care îl copleșea cu grija ei.

Cuprinsă de emoție, se hotărî să accepte, dar avu nevoie de câteva minute bune înainte ca vocea ei să înșiruie stihurile:

M-atrage, nicicând nu se retrage,

Îi e foame de mine și foamea mi-o curmă.

Vreau să trăiesc cum îi place

Și să-i aud chemarea până la urmă.

A făcut din mine această făptură de soi,

Întinsă ca arcul, arsă de sete, cu gândul fidel,

Iar flacăra asta suntem noi amândoi.

Mi-am promis să fiu demnă de el.

Braindor întâmpină poemul printr-o tăcere prietenoasă, făcând-o să simtă, din felul cum zâmbea, că prețuia atât poemul, cât și îndrăzneala de a-l fi recitat.

Anne roși din nou.

— Mulțumesc, Anne. Tonul e potrivit. Dar la cine te referi?

— La iubitul meu.

— Ce iubit?

— Forța care mă copleșește de dimineața până seara, energia care mă face mai bună și care mă ocrotește de rău și de mediocritate. Adineaori, când ai sosit aici, tocmai eram cu el.

Câteva clipe, Braindor tăcu mîlc.

— Pot să-l transcriu?

Anne încuviință. Au luat apoi hîrtie și cerneală de la economatul beghinelor, iar Braindor a așternut versurile după dictare.

În seara aceea, Braindor, tulburat, a făcut o excepție de la regimul lui frugal: în ciuda jurămîntului de sărăcie și de abstenență, a pătruns într-un han ca să savureze o tocană și să bea o licoare întremătoare. Simțea nevoia să intre într-un univers al oamenilor, universul dinainte de călugărire, o lume înțesată de mirosuri, de zgomote, de fum, de vorbe buruienoase.

De ce era atît de frămîntat? Nu de ceea ce înțelegea, ci de ceea ce-i scăpa din textul lui Anne.

Cu coatele pe masa lipicioasă, sorbind berea tulbure cu hamei, care începuse s-o înlocuiască pe cea din orz, citea și recitea poemul. Tot pritocindu-l, îl învătă pe dinafară.

— Hei, părinte, unde-ți fug gândurile?

Hangița, o flamandă durdulie, roșie-n obraji, îl descosea pentru că avea chef de pălăvrăgeală.

— Învățam un poem.

— Citește-mi-l și mie! strigă ea. Sunt moartă după poezie și nu prea am prilejul să aud așa ceva.

Mândru nevoie mare, Braindor își îndreptă pieptul.

— O să fac mai bine de-atât, o să-l recit.

— Tu l-ai scris?

— Nu. O femeie.

Hangița se așeză în fața lui, cu picioarele de-o parte și de alta a taburetului, și se sprijini de măsuță cu capul în mâini, deja sedusă.

Braindor rosti versurile cu blîndețe, prețuind greutatea fiecărei vorbe. La sfârșit, hangița îi făcu cu ochiul.

— Mare pușlama ești!

— Poftim?

Jupâneasa se ridică, veselă și, în același timp, dezumflată.

— Mi-ai spus un poem al ibovnicei tale.

— Nicidecum.

— Ba da, ba da, nu vezi, mormăi frazele ca pe niște rugăciuni. Puteai să fii mai cinstit de la bun început, nu? Nu te judec, știu doar că, înainte să fii călugăr, ai fost bărbat. Și încă mai ești. Cum o cheamă pe blonda aia a ta?

— Păi...

— Poemul ăsta e scîncetul unei femei care vorbește despre iubitul ei. Dar ție cum îți zice, pe numele mic?

— Braindor.

Din resturi de amintire – nu știa să citească –, l-a mutat pe Braindor în rolul „iubitului“ lui Anne:

Braindor,

M-atrage, nicicînd nu se retrage,

Îi e foame de mine și foamea mi-o curmă.

*Vai, Braindor,
care a făcut din mine această făptură,
Arsă de sete...*

Așa că încheie:

— Poemul tău e deșucheat.

Braindor o îmbrățișă pe hangiță, îi mulțumi și plecă în grabă.

A doua zi, după o noapte nedormită, s-a dus, la cântatul cocoșilor, la vicar. Acesta l-a primit în timp ce începea să mănânce un ou tare – o adevărată culme pentru un ascet.

— Monsenior, spuse Braindor repezindu-i-se în drum, am venit să ostoiesc nerăbdarea voastră față de Anne, fecioara din Bruges, „micuța mea protejată“.

— Bine, dar de ce ai venit neînsoțit?

— Vă aduc unul dintre poemele ei, care vă va îngădui să-i măsurați nivelul spiritual. Nu cred că mulți creștini de-ai noștri îi ajung la degetul mic.

Braindor desfășură hârtia pe care, cu cea mai grațioasă caligrafie de care era în stare, adăugase două cuvinte, deasupra și dedesubtul rimelor:

Isus.

M-atrage, nicicând nu se retrage,

Îi e foame de mine și foamea mi-o curmă.

Vreau să trăiesc cum îi place

Și să-i aud chemarea până la urmă.

A făcut din mine această făptură de soi,

Întinsă ca arcul, arșă de sete, cu gândul fidel,

Iar flacăra asta suntem noi amândoi.

Mi-am promis să fiu demnă de el.

Isus.

13 iulie 1906

Dragă Gretchen,

Înainte de orice, țin să te liniștesc. Citindu-mi precedenta scrisoare, ai intrat în panică. Deși considerațiile tale tandre se dovedesc pline de înțelegere, ți-am simțit mustrarea: îmi condamni cheltuielile, îmi domolești pornirile față de mătușa Vivi.

În privința primei probleme, îți amintesc că sunt conștientă: nu doar că ți-am mărturisit rătăcirile, dar am și recunoscut excesele mele față de sulfide. Nu uita că încerc să mă vindec.

Punctul doi: cred că o idealizezi pe mătușa Vivi. Ai dori să-i îmbunătățești portretul, astfel încât să-ți semene. Vai! În ciuda năzuințelor tale, nu te-a putut înlocui, se dovedește incapabilă să joace rolul esențial pe care l-ai avut în ceea ce mă privește vreme de ani buni, cel al unei surori mai mari, devotată, atentă și generoasă. Când o să te vezi cu ea, imaginația ți se va izbi de mătușa Vivi cea reală, care se arată mereu indiscretă, tolerantă cu noduri, deloc binevoitoare. Desigur, nu e făcută numai din vicii, dar până și calitățile ei, bănuiesc, sunt la origine niște defecte: e preocupată de ceilalți doar din curiozitate, discută îndelung cu fitecine doar ca să exerseze; dacă propune să fie de folos, o face ca să domine. Nu iubește oamenii, îi place să și-i facă datori.

În ultima vreme, am izbutit să ridic între noi un zid de apărare. Când își bagă prea mult nasul în gândurile mele, o avertizez: „Doctorul Calgari mi-a interzis să deschid acest subiect“. Cum se felițește că mă duc la cabinet, lăudându-se că datorită ei am ajuns acolo, se străduiește să respecte sfatul terapeutului.

Iată deci marea veste pe care am de gând să ți-o împărtășesc: am început o cură de psihanaliză cu doctorul Calgari. Nici nu-ți poți închipui cât e de interesant. Mai mult: nu-ți poți închipui cât sunt de interesantă.

De acord, fraza e năucitor de lipsită de modestie. Nu fi șocată! E doar o etapă din tratament.

De două ori pe săptămână, sun la ușa doctorului Calgari, mă lungesc pe divan, el se așază îndărătul meu la o distanță cuviincioasă, apoi încep să debitez ce-mi trece prin cap.

Cu excepția scrisorilor pe care ți le adresez, nu mi s-a întâmplat niciodată să vorbesc despre mine. În decursul primelor ședințe, socoteam, de fiecare dată când coboram scările, că mi-am deșertat tot sufletul și că data viitoare nu voi mai avea ceva de spus. Iată însă că poveștile se urneau din nou, totul pornea de la capăt, iar dezvăluirile mă surprindeau și pe mine.

Te-am pomenit adesea, draga mea Gretchen; doctorul Calgari prețuiește rolul pe care l-ai avut în timpul copilăriei și adolescenței mele – și pe care, desigur, îl ai și azi. Un copil care și-a pierdut părinții la vârsta de opt ani, în urma unui accident tragic, simte nevoia să-și transfere afecțiunea asupra unei persoane de încredere. La început, nu știu de ce, am mințit în privința adevăratelor noastre legături: te-am descris, așa cum obișnuiesc, ca fiind verișoara mea. Din pricina a trei întrebări iscusite, am fost nevoită să mărturisesc că n-aveam nici o legătură de rudenie.

— Are vreo importanță? l-am întrebat.

— Dumneavoastră știți mai bine.

— Poftim?

— Probabil că estimați mai bine decât mine beneficiul acestei minciuni, câtă vreme dumneavoastră sunteți cea care minte.

Cam asta e ambianța raporturilor noastre: doctorul Calgari analizează tot, atât ceea ce-i spun, cât și ceea ce-i ascund.

Uneori, printr-o frază introduce câte o umbră în certitudinile mele. De curând, bunăoară, în timp ce conchideam că nu suferisem de pe urma absenței părinților, mi-a replicat:

— Asta vă place să credeți.

— Totuși, îmi cunosc părerile...

— Părerile reprezintă partea vizibilă a aisbergului, Hanna, cea de care sunteți conștientă. Există însă și alte gânduri dedesubt, cele care nu se exprimă prin cuvinte, ci prin lapsusuri, prin acte și comportament. Îngăduiți-mi, prin urmare, să mă îndoiesc că n-ați suferit de pe urma absenței părinților, câtă vreme totul demonstrează că nu doriți să deveniți părinte.

— Poftim?

— Neputința dumneavoastră de a rămâne însărcinată este psihologică, din moment ce doctorii confirmă că nu întâmpinați nici o piedică fiziologică.

— Desigur, dar...

— Iar sarcina aceea isterică v-a îngăduit să câștigați timp, fără să rămâneți gravidă. Grație acestui șiretlic, ați domolit presiunile familiale, v-ați mulțumit într-un mod iluzoriu soțul, v-ați prefăcut că sunteți o mamă normală. De fapt, vă e frică să deveniți mamă, probabil pentru că propria dumneavoastră mamă v-a lipsit, sau pentru un alt motiv, pe care-l vom descoperi împreună...

Are tendința să-mi invadeze intimitatea. Și-atunci mă simt obligată să mă supăr. Așa încât refuz să-i ofer detalii despre zbunguielile mele și ale lui Franz în pat. De pomană tot insistă, își tot agită statutul de terapeut, îmi tot repetă că, atunci când mă duc la Teitelman, nu ezit să-i îngădui să examineze ceea ce, în mod normal, doar soțul meu are voie să vadă. Între mine și Franz totul merge bine, iar asta trebuie să constituie o informație suficientă pentru Calgari.

De altfel, am fost o singura dată pe punctul să întrerup tratamentul, atunci când a insistat asupra acestor aspecte, depășind granițele pudorii:

— De ce pretindeți că vă place să faceți dragoste cu soțul dumneavoastră, câtă vreme ați găsit o cale de a-l alunga preț de nouă luni?

În ziua aceea, am părăsit cabinetul fără să scot o vorbuliță și trântind ușile îndărătul meu. Ajunsă acasă, mi-am făgăduit să nu mă mai întorc niciodată la el.

Așteptam un mesaj de scuze. Vai, măcar trei propoziții. Un semn mărunț că îi pasă. O dovadă de bună-creștere. O remușcare de gentleman. Ce mai tura-vura, trei rânduri pe o carte poștală, dintre care să se strecoare regretul că m-a jignit.

Am așteptat scrisoarea o săptămână.

Am chiulit de la două ședințe, convinsă că asta îi va deștepta un sentiment de vinovăție, că divanul pustiu îi va aminti de purtarea lui nerușinată.

Degeaba.

Într-a zecea zi, eram atât de turbată încât m-am năpustit la el, la ora preconizată a celei de-a treia întâlniri, și l-am umplut de insulte, i-am scos pe nas mârlnia, i-am explicat rânduielile ce se cuvin urmate în lumea adevărată.

Nu a părut surprins că mă vede dând buzna – de parcă ar fi prevăzut totul –, nu a încercat nici să mă potolească, nici să se scuze; dimpotrivă, a îndurat atacul în tăcere, cu interes.

— Ei bine, încetați să mă ascultați cu aerul că disecați o broască. Parcă nici nu vă pasă!

— Așa e, Hanna. Spuneți lucruri care nu mă privesc, ci vă privesc. Ședința de azi ne permite să facem pași înainte.

M-am înfuriat din nou. De unde-a scos-o că era vorba de o ședință? Venisem să-l învăț să se poarte, deci hai să nu mai amestecăm lucrurile. Te pomenești că voia să-l și plătesc?! Ce tupeu...

Cum a procedat? Habar n-am. Cert e că a reușit să scoată din mine toată mânia: nu doar că m-am lungit pe divan, dar, după un ceas, i-am și plătit consultația, mulțumindu-i din suflet.

Uneori îl zoresc să ajungem la subiectul sulfidelor, pentru că ăsta era principalul motiv pentru care mă tratam la el. Mă refuză cu îndârjire. „Mai târziu“, îmi repetă, de parcă nu l-ar interesa deloc. Uneori, îl bănuiesc că tergiversează ca să mai scoată bani în plus, dar, de îndată ce mă surprind gândind atât de meschin, mă dojenesc și îl încredințez din nou de bunele mele sentimente.

Închipuiește-ți că există și momente amuzante în cura asta. Trebuie, de pildă, să-i povestesc visele pe care le țin minte, sau să-i răspund spontan la cuvintele pe care le pronunță.

Iată un exemplu:

— Fragment?

— Trecut.

— Ceai?

— Bârfă.

— Farfurioară?

— Scrâșnet.

— Soacră?

— Păi... respect.

— Floare?

— Viață.

— Primăvară?

— Nepăsare.

— Lumină?

— Atracție.

— Viena?

— Ziduri.

— Valsuri?

— Waldberg.

— Cină?

— Tăcere.

— Tăcere?

— Cristal.

— Sticlă?

— Puritate.

— Evreu?

— Pătrunzător.

— Franz?

— Hmm...

— Franz?

— ...

Da, în mod ciudat, nu am continuare pentru anumite cuvinte. Fie mă blochez, fie șovăi. În astfel de situații, aud, îndărătul meu, penița doctorului Calgari zgâriind frenetic în carnețel. Când îl rog să-mi aducă lămuriri asupra sensului acestor exerciții, îmi spune că spiritul se dezvăluie prin asocierile pe care le operează. Pentru mine, sticla ar reprezenta un ideal de curățenie morală – perfect de acord, deși această constatare nu mă va ajuta nicicum să mă lecuiesc de patima pentru sulfide! Uneori, spiritul oscilează: asta arată că cenzura, care săvârșește o selecție, respinge o pulsivitate chinuitoare, agresivă sau carnală. În fine, atunci când apare un gol în conștiință, asta înseamnă că întreg spiritul e dezorientat, că nici o instanță nu încearcă să răspundă.

Deși consider că explicația e strălucită, îmi permit să-i contest pertinenta constantă. Atunci când nu reacționez în fața aceluia „Franz“, nu-mi vine în cap decât „Franz“... Doar n-o să răspund așa... Repetarea cuvântului nu intră în regulile jocului. Mai rău, expresia ironică pe care o afișează Calgari când mă justific îmi taie orice chef să insist.

Mă consideri frivolă, dragă Gretchen, îți râzi de îndeletnicirile mele? Ai totuși încredere în mine, sau mai degrabă în doctorul Calgari, pentru că, adesea, în șuvoiul vorbelor mele dezlănate, îmi dezvăluie elementele care au legătură unele cu altele, iar aceste revelații îmi produc o strașnică stare de bine.

Uite-așa, deunăzi, ne-am întors la tapiseriile care decorează – dacă se poate spune așa – sala de așteptare. Îți reamintesc că e vorba despre un diptic, *Răpirea sabinelor* și *Întoarcerea sabinilor*. În cea dintâi, romanii, lipsiți de femei acasă, se duc să le fure pe cele ale vecinilor lor, sabinii; se vede limpede că femeile îi resping pe răpitori. În cea de-a doua, asistăm la întoarcerea sabinilor, după câțiva ani, atunci când au avut posibilitatea să se înarmeze: încearcă să-și recapete femeile, dar și acum, paradoxal, acestea se opun; atârinate de soții lor romani, ridică spre slăvi plozii născuți din aceste căsătorii silite și refuză să plece. De fiecare dată când le privesc, mă calcă pe nervi.

— De ce nu vă plac, Hanna?

— Femeile astea n-au făcut nimic, n-au pretins nimic, doar îndură. Orice s-ar întâmpla, sunt mereu victime. Bărbații își construiesc destinul în funcție de nevoi sau de dorința de răzbunare. Nu doar că ele nu există pentru bărbați, prin bărbați, dar aceștia le mai și maltratează. Detest *Răpirea sabinelor*, dar urăsc și mai tare *Întoarcerea sabinilor*. Ce mă șochează în acest al doilea episod e faptul că femeile refuză să fie eliberate, că se agață de cei care, pe vremuri, la răpiseră și le siluiseră. Ce-i mai rău e că agită, în chip de justificare, niște prunci născuți din violuri. Acceptă violențele la care au fost supuse, devenind complicele călăilor lor.

— Le condamnați?

— Nu, le plâng. Cu bărbații am o problemă.

— Vă simțiți apropiată de ele?

— Poftim?

— Ați auzit prea bine.

— N-am îndurat nicicând astfel de violențe.

— Totuși, felul în care le povestiți pățania se dovedește grăitor. Din interpretarea pe care o dați tabloului țâșnesc niște corespondențe cu viața dumneavoastră. După cum mi-ați mărturisit, ați avut o copilărie fericită, ați trăit la țară lipsită de griji, până în clipa când ați fost căutată în perspectiva căsătoriei. Nu vă considerați o sabină răpită?

— Exagerați.

— În opinia dumneavoastră, ce-ar fi trebuit să facă sabinile, odată ajunse la Roma?

— Să evadeze.

— V-ați gândit să evadați din căsătoria cu Franz von Waldberg?

Am tăcut. A mers mai departe:

— Pricepeți că au început să-și iubească răpitorii?

— Poate... Dacă nu erau mârșavi.

— Desigur. Dar nici Franz nu e.

— Corect.

— Pe mine, dragă Hanna, mă intrigă totuși ceva în acest tablou. Femeile astea nu făcuseră copii cu sabinii, ci doar cu romanii.

— Da, ai zice că înainte de răpire erau virgine. Din cauza violenței romanilor, au evoluat de la stadiul de fete la acela de femei.

— Tranziția asta e și ea o formă de violență, Hanna?

Am tăcut din nou.

După câteva clipe nesfârșite, a continuat:

— S-ar fi convenit să-i urmeze pe sabinii?

— Era prea târziu. Deveniseră soațe și mame. Chiar dacă faci drumul înapoi, nu îți recapeți trecutul.

— Aveți dreptate, Hanna. Nu te poți întoarce, nu redevii niciodată ce ai fost. Trecerea anilor ne schimbă. Iar dumneavoastră nu puteți accepta asta. Ați dori să opriți totul, să încremeniți totul, să păstrați totul pe veci, aidoma florilor artificiale veșnic înțepenite în sulfide.

În acel moment, m-a străbătut o undă benefică. Faptul că ajunseseam să mă cunosc m-a făcut euforică.

L-am întrebat pe Calgari în pragul ușii:

— Acceptați trecerea timpului?

— Încerc.

— E greu.

— Nu există altă soluție. Admit inevitabilul și, în plus, mă străduiesc să-l apreciez.

Dragă Gretchen, te las să meditezi asupra acestei fraze, pentru că Franz n-are liniște. A venit deja de două ori să-mi aducă aminte că mergem să vedem *Spărgătorul de nuci* cu baletul Operei. E topit de bucurie. Uneori, bărbatul ăsta are un neastâmpăr de copil; îl ador când se poartă așa.

Pe curând,

A ta, Hanna

Nu mai era chip să dea înapoi.

Limuzina se apropia de cinematograful unde avea loc prima proiecție pentru public a filmului *Fata cu ochelari roșii*.

Pe Hollywood Boulevard, mii de oameni se călcau în picioare.

Cu trei sute de metri înainte de Chinese Theatre, acolo unde avea loc evenimentul, circulația se îngreuna. Uriașele limuzine negre, albe sau chiar roz se poziționau la distanțe respectuoase unele față de altele, înaintând cu viteza unei țestoase rănite: fiecare șofer știa că trebuie să se lipească de bara celui dinainte, astfel încât clientul său să pășească pe un covor roșu pustiu, atrăgând asupra lui toată atenția publicului și a presei. Procesiunea semăna cu aceea a avioanelor care se pun în șir indian ca să aibă întreaga pistă de decolare doar pentru ele.

În Lincolnul închiriat de producători, Anny se ghemuia pe banchetă. Deocamdată, sub pavăza geamurilor fumurii, nu se temea de nimeni, dar în curând... Cum avea să iasă din mașină? Din casă și până la banchetă, căzuse de două ori. I se părea că are gleznelor montate pe rulmenți, se clătina, se învârtea, n-avea nici un sprijin. Nu izbutise să câștige rămășagul, acela de a intra în comă. Rezistența ei la cele mai scârboase cocteiluri era incredibilă. Slăbuț record! Creierul îi suportase amestecurile de vodcă, gin, bourbon, lichior de mandarine, porto și șampanie: în seara asta Anny nu era inconștientă, ci pur și simplu foarte bolnavă.

În ultimele două zile, Johanna, mirosind pericolul, încercase să negocieze prezența unui june-prim care să-i stea la dispoziție. Însă, de fiecare dată când agenta îi propunea un nume, Anny îl respingea: fie se culcase cu el și îl considera un neisprăvit, fie nu se culcase și îl bănuia de homosexualitate.

— De ce-ar trebui, mă rog frumos, să le dau o șansă gloabelor astea? Ca să defileze în seara premierei? Ce-au făcut ca să merite asta?

— Atenție, nu-ți anexas un bărbat de companie ca să recompensez un actoraș în căutare de notorietate, ci ca să te salvez. Ești incapabilă să mergi fără sprijin. Nu-i mai acătării un playboy decât o cârjă? Măcar n-o să te lase să te poticnești și o să-ți deschidă poșetuța când o să vrei să dai la boboci.

Încăpățânată, Anny a refuzat. Cu toate astea, trei ceasuri mai târziu, când a văzut că nu se ține pe picioare, a implorat-o pe Johanna să-i ceară ajutorul Genții Vuitton.

Decana Hollywoodului a încuviințat fără ezitare, pentru că descinderea la brațul lui Anny îi garanta poze în gazete. În trei minute, negociase deja un acord cu agenta: da, o va ajuta pe Anny să meargă drept, de la mașină până la locul din sală; da, va răspunde în fața microfoanelor și camerelor de luat vederi care se vor ivi pe drum, dar cu condiția să li se interzică ziariștilor s-o fotografieze pe Anny fără ea. În caz contrar, Geanta Vuitton, conștientă că ar lipsi din reportaje, prefera să stea acasă.

Prin urmare, Anny a trecut s-o ia pe bătrâna actriță, care-și pusese o rochie care-i crea gabarite false pe trupul inform: o pernă la fund și un corset verde fluorescent erau altoite pe furoul din catifea neagră. Cum ansamblul i se părea prea sobru, îi adăugase niște pene, de ajunsese să semene cu un vultur bătrân deghizat în papagal.

În pragul ușii, văzând fața contrariată a lui Anny, și-a dat seama că efectul îi reușise.

— Ca lumea, nu?

Deși beată, Anny căută termenul cel mai blând și până la urmă îl nimeri:

— Original...

Geanta Vuitton se sui în mașină, încântată:

— Păpușă, știi că am trei rochii de seară, una urâtă, una nasoală și una groaznică?

— Asta care e?

— Aia groaznică, preferata mea.

Aruncă o privire spre Anny, care, în ciuda toropelii, ochilor goi, pielii tumefiate de alcool, arăta fermecător în rochia din solzi aurii. Zâmbi.

— Mare noroc pe mine că ieșim împreună, Anny. Mă pui perfect în evidență. Ești așa de șuie, că toți ochii vor fi doar pe mine.

Se puseră pe râs, Geanta Vuitton încântată de gluma pe care o făcuse, Anny pentru că nu pricepuse o iotă. Chiar atunci, și-a propus să hăhăie la orice fleac i s-ar spune.

Se auzi o bufnitură. Un admirator se izbise de limuzină.

— Nu ți-e frică? întrebă Anny.

— De ce să-mi fie, șoricel?

— De nimic anume... frică și-atât.

— Spaima care nu are obiect, ursulețul meu, se cheamă angoasă.

Anny își turnă un pahar de whisky deasupra minibarului.

— Prin urmare sunt teribil de angoasată, conchise ea.

Geanta Vuitton, impenetrabilă, se abținu de la orice comentariu și nu-i luă în seamă gestul: autodistrugerea la care recurgea Anny progresa atât de rapid încât era inutil să te amesteci; cu toate acestea, gândindu-se la lungul drum pe care trebuiau să-l străbată împreună pe covorul roșu, îi smulse brusc din mână paharul.

— Puișor, am fost însărcinată să te ajut să mergi fără să cazi. Nu am însă nici puterea, nici vârsta să te adun de pe jos. Și nu te aștepta nici să te car în spate.

— OK, mă opresc, șopti Anny.

Se deschise portiera, zbieretele mulțimii adunate în fața cinematografului pătrunseră violent în mașină, iar lumina orbitoare a proiectoarelor le dădu senzația că sunt niște cârțițe smulse din bortele lor subterane.

Geanta Vuitton a ieșit cea dintâi. A fost întâmpinată cu hohote, pentru că publicul, stimulat precum un câine în laborator, obișnuia să pufnească în râs de fiecare dată când își făcea apariția. Ca să fie sigură că obține acest efect, Geanta Vuitton, profesionistă adevărată, se căznise să îmbrace rochia îngrozitoare.

Anny Lee i s-a agățat de braț. Magia ei caracteristică a funcționat și acum. Ovațiile mulțimii, pâlpâirile provocate de frenezia blițurilor, lungimea covorului pe care-l avea de parcurs, toate laolaltă au fost cât pe ce s-o împingă să se zvârle, cu capul între umeri, în limuzină și să plece, dar Geanta Vuitton, cu o mână hotărâtă, i-a înlănțuit antebrațul și a silit-o să zâmbească în fața obiectivelor.

Au început să meargă.

Geanta Vuitton se descurca atât de strașnic, încât nimeni nu-și închipuia că băbăția era cea care o remorca pe tânără. Cu un firesc desăvârșit, s-au apropiat de aparatele de filmat. Ziariștii acreditați au dat buzna.

Anny tremura, dar reușea să-și păstreze o expresie senină. La început, jurnaliștii i-au reproșat celei din rol secundar că vorbește mai mult decât vedeta, dar Geanta Vuitton s-a dovedit atât de caraghioasă și de spirituală, încât până la urmă au acceptat acest tandem bizar.

Geanta Vuitton i-a replicat unei animatoare de la canalul Disney, mirată că tot răspundea înaintea lui Anny:

— Ce vă tot plângeți? Interpretăm gratuit un fragment din *Frumoasa și bestia*.

Pe scurt, Geanta Vuitton îi băga pe toți în ceață, iar Anny se simțea un pic mai bine.

În clipa aceea, l-a zărit pe Ethan.

De data asta, era chiar el.

Mai înalt decât restul lumii, cu o față calmă în mijlocul spectatorilor isterici, își pironise privirea asupra ei. Fără să se gândească, Anny a ridicat brațul și a strigat:

— Ethan!

Ochii infirmierului vădeau o tandrețe adevărată.

Anny a tras-o de mână pe Geanta Vuitton, care voia să se îndrepte spre o altă cameră de luat vederi.

— Anny, n-am avut niciodată o soră siameză, nu te repezi așa.

— Voiam să vorbesc cu Ethan.

Și arată spre bărbatul blond.

Neavând forța fizică să i se împotrivescă, Geanta Vuitton a însoțit-o.

Acolo, Anny s-a năpustit spre Ethan și i-a șoptit:

— Te rog, Ethan, ajută-mă!

— De-asta am și venit.

Vocea lui n-avea nici o urmă de șovăială. Ethan era o întruchipare a rectitudinii și abnegației.

Anny a continuat:

— Vino înăuntru după mine, la bar. Se dă un cocteil.

— Nu am invitație.

— O să-ți fac rost. Să nu mă lași baltă, da?

— Niciodată.

Discuția lor n-a fost auzită de nimeni, nici măcar de Geanta Vuitton, care, deși se afla la doar câțiva centimetri distanță, era cam tare de urechi.

Peste zece minute, când au ajuns în holul cinematografului, Anny i-a cerut directorului să-l lase pe Ethan înăuntru, după ce i l-a arătat de la distanță.

— Nu vă faceți griji, domnișoară Lee, mergeți la bar, ne ocupăm noi de tot.

Urcarea treptelor a fost un chin pentru cuplul acela trăsnit: Geanta Vuitton avea dureri de șolduri, Anny Lee își pierdea echilibrul. Din fericire, au hotărât să-și preschimbe stânjeneala în atracție, au chirăit, au făcut haz, au cântat pe pași de dans, așa încât lumea a crezut că se amuzau făcând mișto cu bună știință de o comedie muzicală.

În foaiер, s-au prăbușit pe banchete.

— Nu ne mai clintim. Tu faci pe prințesa, eu pe regina-mamă.

Lui Anny, noul rol i s-a potrivit de minune.

Pândea, neconținut, sosirea lui Ethan. Avea să intre în încăpere, la vederea lui avea să se însenineze, iar el avea să-i facă o injecție ca s-o potolească.

Se anunță începutul proiectiei.

Neliniștită, Anny simțea cum o năpădește spaima, cum crește apăsarea carierei. Filmul lui Zac era înconjurat de zvonuri laudative, iar prestația lui Anny și mai și. Unii declarau că, prin acest film, ieșise de pe băncile școlii și fusese înscăunată la curtea celor mari. A intrat în panică: dacă așteptările erau

prea ridicate, decepția avea să fie direct proporțională; peste două ceasuri, fie avea să fie aplaudată, fie îi vor fi lăudate costumele.

Îi venea s-o ia la sănătoasa.

— Mă duc la toaletă. Nu vii și tu?

Geanta Vuitton legănă din cap, ușor iritată.

— Ca să te țin de frunte deasupra wc-ului, nu? S-a trecut și asta în contract?

— Te rog, însoțește-mă. Mă-ntorc în sală când se sting luminile.

Geanta Vuitton a bombănit, dar s-a supus.

Anny s-a închis pe dinăuntru, s-a prăvălit peste capacul closetului și și-a scos telefonul mobil. Cu greutate, a găsit numărul lui Ethan.

Nu i-a răspuns.

I-a trimis un SMS în care – dacă rectificăm literele bătute aiurea – scria: „Vino, sunt la toaletă“.

Simțea că se golesc culoarele.

Se auziră primele note ale genericului.

Ce să facă?

Își privi telefonul, cu speranța unui mesaj de la Ethan.

Degeaba.

Dintr-odată, avu o revelație. Câtă vreme îi pomenise de toaletă, probabil că Ethan se dusesse la cea a bărbaților.

Fericită că a aflat dezlegarea, s-a ridicat și, agățându-se de suporturi – suluri de hârtie igienică, balustrade, clanțe –, a reușit să se strecoare din toaleta femeilor în cea a bărbaților.

— Ethan?

Vocea i-a ricoșat pe plăcile albe de faianță ale încăperii.

— Ethan, ești aici?

Auzi un zgomot într-o cabină. Atât cât o țineau balamalele, s-a grăbit, a alunecat și s-a prăbușit peste ușă, deschizând astfel ivărul dinăuntru. Acolo a dat peste un bărbat care tocmai își injecta un lichid în venă.

— Zac?

Regizorul a privit-o, fără pic de jenă.

— Mi-e teribil de frică.

Dintr-odată, nu s-a mai gândit la Ethan, sau mai degrabă s-a gândit într-un mod negativ: de ce nu mai ajungea odată? O lăsase de izbeliște, la fel ca toți ceilalți! Deși se dădea cavalier neprihănit, era mai rău decât un amărât de dealer, da, mai rău, pentru că rata livrările.

Mânioasă, se lăsă să lunece pe jos.

— Îmi dai și mie?

Zac rânji:

— Ei, poftim... Acum ne cunoaștem?

Anny își înăbuși un sughiț și zise cu o strâmbătură:

— Mi-e la fel de teamă ca și ție, tâmpitule! Astă-seară ne jucăm soarta. Peste două ceasuri, poate vei fi un geniu, iar eu, o mare actriță. Stresant, nu?

Pentru că invitația îi întârziase, Ethan a negociat cu zbirii de la serviciul de pază – care nu l-au luat în serios, cu animatoarele – care i-au detestat lookul, cu atașatele de presă – care nu l-au găsit pe liste.

O oră și jumătate mai târziu, directorul, străbătând întâmplător holul, a zărit o prăjină blondă care-i făcea semne și și-a amintit că uitase să dea curs rugăminții vedetei. De fapt, pe unde umbla Anny Lee asta? N-o văzuse în fotoliul ei din sală.

Cerându-și scuze, directorul i-a îngăduit lui Ethan să intre.

Infirmierul, deschizându-și din reflex telefonul, descoperi mesajul lui Anny. Se grăbi spre toalete, de unde ieșea un bărbos cu mers împleticit.

Mergând spre pisoar, Ethan descoperi un spectacol pe care încercase de luni de zile să-l ocolească: lungită pe jos, țeapănă, Anny încă respira, dar nu reacționa nici la sunete, nici la atingeri.

Probabil că nu fusese nicicând atât de fericită...

De când se alăturase beghinelor, Anne înflorea. Traiul în preajma unor femei care acceptau – ba chiar căutau – un destin remarcabil o îmboldea să-și afle propria cale. Iată că se puteau găsi și alte ținte decât să măture, să te pleci în fața bărbaților, să torni copii și să-i ștergi la fund; femeile din jurul ei, fie că se trăgeau din aristocrație, fie că veneau din cartierele sărmene, așa vedeau lucrurile. Alcătuiau o obște care nu era nici închisă, nici religioasă, preferau să locuiască laolaltă, să muncească, să-și adâncească crezul printr-o viață austeră și prin rugăciuni. Chiar dacă ascultau de niște reguli scrise, nu făceau juruință, fiind libere să plece sau să rămână.

Beghinajul din Bruges era de fapt un oraș lângă oraș. Împrejmuit de apă, mai degrabă accesibil rațelor și lebedelor decât oamenilor, se ridica, printre celelalte case, precum o insulă. Cum treceai de arcul podului, pătrundeai pe un tărâm pașnic unde vegetația și zidurile se întrepătrundeau. În mijlocul clădirilor, ițindu-se peste fațade, creșteau arbori, stâlpi ai unei catedrale naturale cernând lumina prin vitralii de frunze, sporind trilurile păsăretului, îndemnând să privești cerul și să te reculegi. Acest loc care, oriunde altundeva, ar fi fost pavat, fusese lăsat să devină un crâng; din pragul ușii, beghinele își întrezăreau megieșele prin desigurul de trunchiuri.

Când Anne se retrăgea pe malul râului ori sub teiul ei, nimeni nu venea s-o tulbure. Câtă vreme își împlineau sarcinile, femeile îngăduiau obiceiuri dintre cele mai felurite; prin urmare, aici, în loc să sufere că e diferită, Anne își scruta unicitatea. Spiritul ei, în sfârșit lăsat să se împlinească, căpăta elan.

Sub înrâurirea lui Braindor și a Marii Domnișoare, a prins să-și scrie poemele. De îndată ce așternea unul pe hârtie, îl și socotea nemulțumitor.

— Nu-i cum trebuie.

— Ba da, răspundea Braindor descoperind versurile cu emoție.

— Nicidecum.

De îndată ce se cufunda în meditație, contemplând cerul, iscodind peștii, urmărind zborul păsărilor, nu vedea nici cerul, nici peștii, nici păsările, ci încordarea dindărătul lor, bucuria care izvodea viață, extazul creației. Sub teiul tămăduitor, se despărțea de tot și de toate: de ea mai cu seamă, apoi de lumea materială; în sfârșit, pe culmile incandescente ale acestei experiențe, se elibera de cuvinte, de idei, de concepte. Nu-i rămânea decât propria simțire. Avea senzația că se pierde în lumina nesfârșită care urzea pânza cosmică.

— Braindor, vorbele au fost născocite doar ca să oglindească universul, ca să rânduiască un catastif al făpturilor, ca să numească obiectele. Eu însă evadez, rătăcesc în sus, în jos, îndărăt, mă pierd în nevăzut... Cum să înfățișez asta?

— Exact așa cum o faci.

— Nu există cuvinte în stare să povestească nevăzutul.

— Ba da, cele ale poeziei.

— Frazele mele rămân strâmbe, nesigure. Imaginile mele păcătuiesc, atârnă ca plumbul, câtă vreme trimit la lumea materială.

— Nu, Anne, o imagine puternică depășește lumea materială în clipa când sugerează ceva aflat dincolo; creează un joc al comparațiilor, aidoma fațetelor unui diamant șlefuit.

— O fi cum zici. Vorbele nu îmi îngăduie însă decât o descriere stângace. Să fie din pricina limbii flamande? Poate mi-ar ieși mai bine dacă aş învăța latina? Sau greaca?

Deși continua să scrie, Anne nu scăpa de impresia că nu va izbuti vreodată să prindă în vârful condeiului formulările potrivite.

Seara, Marea Domnișoară și Braindor îi citeau paginile cu încântare.

Strălimpedea oglindă unde ți s-ar ivi fața,

Nu-i oglindă de sticlă ori apă.

Înlăuntrul meu o văd dimineța,

Și din ea sufletu-mi tihnit se adapă.

Fără opreliști, departe de vorbe frumoase,

Mă cuibăresc în brațele tale,

Întinsă sub adierile-ți luminoase,

Ești tu, sunt eu, ești a mea cale.

Când Anne nu era de față, își permiteau să dea glas unor laude pe care ea nu le-ar fi îngăduit niciodată.

— E o poetă mistică! exclama Marea Domnișoară.

— Cine l-a evocat oare mai bine pe Dumnezeu dinlăuntru?

— Arareori am întâlnit o credință atât de curată.

De-acum, Anne încuviința că poemele ei vorbeau despre Dumnezeu. Dar, se cuvine încă o dată precizat, doar vorbele erau problema, vorbele alea stângace, imperfecte: dacă oamenii pe care îi prețuia cel mai mult, Braindor și Marea Domnișoară, îi adorau textele pentru că îl descriau pe Dumnezeu, atunci Dumnezeu să fie! Ce mi-e un cuvânt, ce mi-e altul, câtă vreme toate sunt la fel și nici unul nu-i bun.

Anne se ducea cu smerenie la slujba de duminică, se ruga, cânta laolaltă cu beghinele; însuflețită de credința profundă din jurul ei, se bucura că poemele ei erau menite cercului acesta în care se simțea atât de bine.

Atunci când, spre a-și pregăti întâlnirea cu arhidiaconul, Marea Domnișoară o descosea în legătură cu cine știe ce probleme de dogmă, precum Sfânta Treime sau osânda în infern, tăcea mâlc, pentru că erau întrebări pe care nu și le punea. Taina Împărtășaniei, în schimb, o stârnea: da, simțea că primește harul prin cuminecătură, și nu deosebea pâinea de simbolul ei.

Tușa Godeliève și cele două verișoare o vizitau mereu. La început, Anne a protestat, zicând că va veni ea la ele. Deslușindu-le aluziile, a priceput însă că Ida n-ar fi acceptat așa ceva. Mai mult, vizitele în incinta tihnită a beghinajului le înseninau pe mătușă și pe verișoare.

Ida îi dădea din ce în ce mai mult de gândit lui Godeliève. Așa cum dăduse de veste, tânăra se dovedea hotărâtă să arate că era pe gustul bărbaților. Dacă înainte se ținea de capul lor ca să se bage-n vorbă, de-acum li se băga direct în așternut.

— E-o târfă, micuța mea Anne, e nebună de legat. E de ajuns să-i faci vreunul cu ochiul, că și spune „da“. Nu-i nevoie să fie luată cu frumosul, necum să fie curtată, se-ntinde cu primul venit. De bună seamă, mi-e rușine, fiindcă nimeni nu s-a purtat așa în neamul nostru, dar mai ales mi-e teamă. Se poartă ca o apucată, de parcă și-o caută cu lumânarea.

— Adică?

— Nu știu ce anume caută, dar o să găsească cu siguranță! Din fericire, dragile mele n-au luat-o pe drumul ăsta.

Hadewijch și Benedicta, făcute din altă plămădă decât Ida, creșteau liniștite, cu bucurie și înțelepciune. Dintre cele mai mari decât ele, pe Anne o admirau cel mai mult.

— Roagă-te pentru ea, Anne, te implor. Roagă-te!

Anne dădea din cap, încurcată. Nu izbutea să-i ceară ceva lui Dumnezeu. Desigur, se tânguise în fața Creatorului, în serile când se răzvrătea, în zilele când o încerca suferința, dar știa că aceste rugăciuni nu erau decât o etapă, treptele de jos ale scării; în vârful ei, luminoasă, se afla iubirea nemărginită. Rostul rugăciunii nu e să ceri, ci să accepți.

Anevoie, s-a străduit să se gândească la verișoara ei, s-o îndemne prin puterea cugetului să nu mai greșescă; curând, însă, a renunțat; chiar dacă nu se îndoia că Dumnezeu o ascultă, avea îndoieli că o să intervină. Dumnezeu răspândea o strălucire din care se cuvenea să te împărtășești, nu era o persoană pe care s-o implori, s-o cucerești, s-o convingi.

Disprețuia negoțul cu Cel de Sus. Încă din copilărie, nu văzuse decât asta, păcătoși care făgăduiau că se îndreaptă în schimbul unui favor, destrăbălați care consimțeau să ispășescă, dacă Domnul li se va dovedi prielnic. Necurată mai presus de orice i se părea practica indulgențelor; faptul că unii neguțau lumea de apoi o scandaliza: oamenii cumpărau prin acte cucernice – rugăciuni, acatiste, daruri bănești – reducerea perioadei de purgatoriu. Era șocată că păcatele puteau fi prețaluite, dar faptul că unii le mai și țineau socoteala o umplea de indignare. În primul rând, nu credea în purgatoriu, locul acela de trecere între infern și paradis unde îți așteptai plecarea – doar preoții îl pomeneau... Cu ce drept? Îl cunoscuseră? Ce călător putea depune mărturie? Apoi, Anne citea în acest negoț o exploatare a fricii prin lăcomie. Ce legătură s-ar fi putut găsi între suflet și parale? Zornăitul galbenilor prăvăliți în cutie avea să preschimbe oare ordinea cerească? Era limpede că din banii aceia se ridicau biserici și – mai grav – sporea luxul prelaților. În opinia ei, nu trebuia să-i ceri nimic lui Dumnezeu și, tot așa, nu se cuvenea să faci înțelegeri cu El.

Într-o noapte, s-a trezit udă leorcă: se întâmpla ceva cumplit. A țâșnit din pat, gâfâind, s-a îmbrăcat în grabă și a ieșit din casă alergând.

Beghinajul era cufundat în beznă. Nici cea mai mărunțică scânteiere de opaiț nu lumina ferestrele. Femeile dormeau în pace.

Se auzi un clopot, părelnic.

Avusesse oare năluciri?

Când a ridicat capul, a ghicit, după numeroasele trosnituri și zburătăcirii de aripi din ramurile înalte ale copacilor, că animalele simțiseră și ele o primejdie.

A străbătut curtea împădurită și a ajuns la zidurile împrejmuitoare. Aici, a constatat că găștele erau cuprinse de neliniște.

Ce se-ntâmpla oare?

Nu era chip să iasă afară, pentru că porțile masive erau zăvorâte noaptea, astfel încât femeile să stea în siguranță. Nu i s-a părut tocmai nimerit să-i zgâlțâie pe străjeri, pentru că, dacă le-ar fi explicat că simte un pericol neclar, aidoma găștelor, veverițelor și coțofenelor, s-ar fi făcut de râs.

S-a hotărât, prin urmare, să se cațare pe zidul de piatră.

Odată ajunsă în vârf, a zărit în depărtare o lumină roșiatică.

În zare se înălța un foc care umplea cerul de vâlvătăi.

A auzit țipete de femei, clopotele dând alarma și heirupurile bărbaților cărând gălețile cu apă.

A dibuit cartierul unde avea loc tragedia și a priceput într-o clipă cum stăteau lucrurile: presimțirea reușise să o scoale din așternuturi pentru că era vorba despre casa mătușii Godeliève.

A sărit grabnic zidul în afara beghinajului, a pătruns în apa rece, a înotat, a ajuns la mal și, fără să-și mai zvânte veșmintele, a luat-o la sănătoasa pe străzile întunecate. Pe măsură ce se apropia de pălălaie, întâlnea feluriți locuitori ai orașului care își părăsiseră așternuturile spre a da o mână de ajutor. O clădire care lua foc într-un oraș nimicea alte zece. Dacă nu o stingeați imediat, întreg cartierul avea să dispară.

Când a ajuns lângă casa în flăcări, Anne a văzut că avusese, din nefericire, dreptate: locuința lui Godeliève ardea ca o torță. S-a repezit spre vecini:

— Unde-i mătușa? Unde-s verișoarele mele?

Oamenii o domoliră:

— Se află la Franciska, bunica ta, la Saint-André.

— Sunteți siguri?

— De bună seamă... Godeliève ne-a promis că ne-aduce ouă proaspete.

Anne răsuflă ușurată; și totuși, ceva înlăuntrul ei nu-i dădea pace. De unde neliniștea asta?

O vecină se grăbi spre grup.

— De fapt, nu le-am văzut plecând decât pe Godeliève și pe cele două fete mai mici. Nu-i așa?

— Uite, acum că ai pomenit... Da, erau doar trei.

— Unde-i Ida? exclamă Anne.

Chiar atunci, la etaj s-a auzit o bubuitură: pe fereastră a țâșnit urlând o siluetă, zvârlită cu iuțeala lavei dintr-un vulcan, o formă vag umană, care a căzut preț de vreo doi stâneni și apoi s-a strivit de caldarâm.

Era Ida, cu părul și veșmintele în flăcări.

Viena, 28 martie 1907

Draga mea Gretchen,

Alătur acestei misive o fotografie a doctorului Calgari, pentru că doresc să știi cum arată. E un bărbat bine, nu? Sunt topită după nuanța de tăciune a părului și sprâncenelor lui, după luciul lor puternic, mi se par mult mai interesante, mai strașnice, într-un cuvânt mult mai virile decât blonzenia lui Franz. Nu-ți va fi greu să-l identifici în acest instantaneu surprins în timpul unui congres de psihanaliză, pentru că toți ceilalți sunt de două ori mai bătrâni decât el. În grupul din spate, stă la trei pași îndărătul lui Sigmund Freud, întemeietorul, tipul cu barbă îngrijită și ochelari de baga. Vai, ce fler am avut că nu m-am dus la el! Terapeutul meu arată mai bine, nu?

Înapoiază-mi poza *subito*, pentru că trebuie s-o pun la loc. Îți mărturisesc că am șterpelit-o de pe biroul lui Calgari, când lipsea de-acolo; în talmeș-balmeșul ăla de cărți, scrisori și dosare, am pus prinsoare că n-o să-și dea seama prea curând că lipsește.

Oricum, am o copie făcută de un fotograf...

Prin urmare, terapia își urmează cursul. Mi-am explorat labirinturile interioare și mă simt mai bine. Ar trebui să adaug că eu și Calgari alcătuim o echipă strașnică; de-aici se și trage succesul tratamentului. Dacă nu era el, încă m-aș mai fi bălăcit prin mocirla amintirilor.

Am priceput, de pildă, că, atunci când eram mică, te-am ales drept mamă simbolică. Te-am prezentat mereu drept „verișoara mea“ pentru că aveam nevoie să născocesc o legătură de sânge între noi, o legătură care nu exista, câtă vreme tatăl tău nu era decât tutorele meu legal, desemnat prin testament. Când te-ai căsătorit, am crezut că m-ai părăsit. Și-atunci m-am purtat și mai copilărește decât înainte, refuzând dimensiunea trupească a adolescenței, proclamând că nu mă voi căsători nicicând: de fapt, copilărindu-mă, voiam să te silesc să-mi redevii mamă.

Calgari susține că legăturile de rudenie mă înspăimântă, că nu le pot îndura; i-am răspuns că n-am habar de astfel de legături; aveam opt ani când mi-au murit părinții și nu mai țin minte mare lucru.

Luni de zile, răspunsul ăsta nu l-a satisfăcut. Susținând că mă blocam, Calgari a apelat la un procedeu neobișnuit: hipnoza.

Da, Gretchen, nu-ți istorisesc o năzbâtie la care am fost martoră, ci un episod trăit, cât se poate de serios; cu ajutorul unui pendul și al unor fraze incantatorii, Calgari m-a cufundat într-o stare hipnotică.

Îți dai seama? Un gablonț, niște vorbe alinătoare și, gata, nu-ți mai controlezi mintea... Îmi aduc aminte de starea aceea, nu era nici somn, nici inconștiență, ci o altfel de concentrare, tăioasă, de bunăcredință. Mi se părea că m-a scurs într-o pâlnie: câmpul vizual îmi era redus, tot așa și aria auditivă, și odată cu ele mi se diminuase și viclenia, circumspecția aia care mă îndemna să mint ca să mă protejez. Deveneam ascultătoare, nu mai depindeam decât de Calgari, de vocea lui caldă, de întrebările lui exacte, mă abandonam pe de-a-ntregul.

Și-atunci m-am auzit spunându-i adevărul – acum, sunt și eu la fel de uimită pe cât a fost el în timpul ședinței –, da, aflându-mă în starea aia ciudată, i-am dezvăluit taina originii mele.

I-am mărturisit cum am fost adoptată: cei pe care-i numeam părinții mei nu erau de fapt părinții mei și, cu toate că-mi lășaseră din ce să trăiesc, nu-mi dăduseră viață.

Amănuntele mi-au revenit încet în minte; ca niște pești scoși cu undița din apă, mai întâi bănuielele, întrebările care m-au năpădit curând, apoi comportamentul părinților, privirea lor care îmi sugera că mă adoră și că în același timp se tem de mine, de parcă aș fi fost o bombă care sta să explodeze.

De ce mi-am ascuns oare atât de des biografia obiectivă? Din comoditate, sau din nepăsare? Potrivit lui Calgari, câtă vreme indiferența nu figura în tratamentul memoriei, dorirea ascendenților mă avantaja.

— Așa încât, a conchis Calgari, înțeleg mai exact atitudinea dumitale generală: nu te consideri niciodată legitimă. În raport cu societatea sau cu soțul dumitale, te temi de impostură, crezi că trebuie să-ți pui frâu ca să-i asculți pe alții, consideri că Franz și-a greșit nevasta și că, până la urmă, își va da seama de asta. Temerile provin din poziția dumitale inițială, cea a unui copil adoptat care se bucură de o afecțiune arbitrară, nejustificată genetic.

Ei bine, Gretchen, nu-i așa că dragul meu Calgari e strălucit? Nimeni n-a pătruns până acum atât de profund în sufletul meu. Acum, după luni întregi de tratament, când mă întorc la existența mea de doamnă von Waldberg, sunt cu totul alta; aparent nu s-a schimbat nimic, în fond s-a schimbat totul.

M-am maturizat. Nu mă mai agăț de Franz ca înecatul de colacul de salvare. Uneori nici nu mai știu dacă-l iubesc sau dacă-l urăsc pentru că e atât de searbăd.

Franz mă irită. Mă plictisește cu aerul lui blajin, cu buna lui dispoziție, cu temperamentul lui constant, cu civilitatea lui de nezdruncinat. Mă enervează până și faptul că e chipeș. Așa cum zic scorpiile alea bătrâne din Viena, e un tip de vis, cu chip armonios, buze roz, cu gâtul bine înțepenit în trupul zvelt și musculos; e o întrupare a prințului pe cal alb pe care l-am descoperit în cărțile de basme, cel dintâi bărbat care ne-a aprins închipuirea. Atât doar că aceste cărți nu ne-au dezvăluit niciodată ce gândeau Albă-ca-Zăpada sau Cenușăreasa după câțiva ani de măritiș; toate se opresc în pragul iatacului, când cei doi îndrăgostiți închid ușa și se bagă în așternut. „Au trăit fericiți și au avut mulți copii.“ Ca să descrii o viață de om, e cam laconic, nu?

În răspăr cu formula amintită, eu, de când am ajuns în patul lui Făt-Frumos, n-am făcut copii și nu prea cred că sunt fericită. Da, Gretchen a mea, îți mărturisesc că viața lângă bărbatul ideal e plicticoasă la culme... E degrabă satisfăcut, fie că e vorba de trei acorduri de pian, de două replici la teatru... E mulțumit de îndată ce mănâncă, de îndată ce schimbă câteva vorbe, de îndată ce adoarme, de îndată ce mă atinge. Am senzația că trăiesc cu un bebeluș fericit care nu bănuiește că drumul plăcerii e mai complicat pentru mine.

E fericit, deși e orb.

Sau e fericit tocmai pentru că e orb?

Am îndrăznit să ating cu Calgari problema intimității mele conjugale. Mătușa Vivi avea dreptate: încă nu trăisem „clipa miraculoasă“. Îmbrățișările mele și ale lui Franz sunt plăcute, dar lipsite de spontaneitate. E un ritual anost.

Am apucat să-ți spun? Relațiile mele cu mătușa Vivi s-au schimbat: am devenit prietene la cataramă. Ce femeie extraordinară! Atât de veselă, de sprintară, de slobodă. De mai multe ori pe săptămână, la ea acasă, la mine, la croitori, la patiseri, la cofetari, ne întâlnim ca să râdem și să sporovăim după cum ne vine la gură. Fără pic de jenă, îmi povestește despre nenumăratele ei isprăvi amoroase, atât mai vechi, cât și actuale; o admir pentru că a preschimbat, prin îndrăzneală și nonconformism, o viață toxică într-o aventură palpitantă.

Mergem adesea la cafenea, unde-i cercetez tehnica prin care stârnește interesul speciei bărbătești. Reușita ține de un contrast rapid: afișează o nepăsare totală, după care, fulgerător, aruncă o privire înflăcărată ofițerului sau artistului care șade la câteva mese distanță. Amestecul ăsta de cald și rece îi

Înnebunește într-atât pe masculi, încât Vivi nu pleacă niciodată fără să fi primit un răvaș galant pe care un chelner grăbit i l-a așezat pe masă.

Prin contaminare, primesc și eu declarații, anumiți bărbați crezându-mă la fel de frivolă ca mătușa Vivi. Mai cu seamă de la un student brunet, cu ochi negri care par puși pe hartă, dacă n-ar fi adumbriți de niște gene lungi și mătăsoase, niște gene de prințesă egipteană.

De ce-ți scriu toate astea? Habar n-am. Poate că e o urmare a primăverii care a năpădit Viena.

Doctorul Calgari – în ciuda faptului că mi-a interzis să-i spun așa, continui să-l numesc doctor – a hotărât că ar trebui să aprofundăm acest subiect, adică „treburile de așternut“, și, în cele din urmă, am încuviințat. E tulburător faptul că un bărbat, altul decât soțul meu, își dorește ca mângâierile să mă facă fericită, nu-i așa?

Când Calgari perorează despre frigiditatea mea, roșesc toată. Desigur, termenul mă ofensează; dar faptul că îl evocă mă încântă; sunt tulburată atunci când simt atât de puternic râvna cu care vrea să mă ajute; mi se redeșteaptă emoțiile primei noastre întâlniri, atunci când, în mod stupid, am crezut că vrea să mă înlănțuie pe divan.

Acum, mă întreb dacă nu aveam cumva dreptate. Poate că nu eram chiar așa de nătângă... Bineînțeles, pe-atunci nu știam mare lucru despre psihanaliză, însă instinctul meu feminin dibuise un bărbat care mă dorea. Și pe care-l doream.

Da, Gretchen, nu mi-e rușine să-ți spun: uneori jinduiesc la el. Nu doar că mă seduce cu talia lui subțire și mâinile dibace cu degete interminabile, dar îi și datorez atât de mult...

Grație lui, de pildă, am priceput de ce colecționez sulfide și millefiori. Orice colecție exprimă o frustrare; fără să ne dăm seama, ne compensează lipsurile. Câtă vreme viața mea de femeie adultă nu mă satisface, sferile de sticlă întruchipează dorința mea de a opri timpul în loc, de a nu îmbătrâni, de a mă întoarce în paradisul neclintit al copilăriei. Fiindcă am crescut la țară – iar pentru tine, tovarășa mea de joacă, nu e o taină lucrul acesta –, sunt înnebunită după natură. O natură pe care o idealizez în aceste flori minerale încremenite în cleștar.

Adăugarea unei noi piese e întotdeauna prilej de bucurie. O bucurie incompletă, însă, pentru că nu răspunde dorinței mele fundamentale. Nu mă încântă atât sulfidele, cât iluzia pe care îmi îngăduie s-o țin vie. Pe măsură ce mă cufund mai adânc în nevroză, simt nevoia s-o iau de la capăt.

Când, în schimb, sparg vreo piesă – precum în seara când mi s-a rupt apa –, simt nevoia să recuceresc realitatea. Dovada: în ceasurile care au urmat accidentului, am descoperit adevărul, adică sarcina falsă.

Va fi oare nevoie să-mi distrug colecția ca să mă vindec? Doctorul Calgari îmi interzice s-o fac.

— Distrugerea unui simbol nu vă poate tămădui. Dimpotrivă, ar risca să creeze o nesiguranță nefastă, o angoasă difuză. Într-o bună zi, veți ajunge să vă prețuiți sulfidele într-un mod echilibrat, să le iubiți pentru ceea ce sunt, și nu pentru ceea ce ați crezut că reprezintă.

În ultima vreme, după aceste lămuriri, am reușit să nu mai cumpăr unele noi. Un progres uriaș, nu-i așa? I-am dat de știre bancherului Schönderfer.

Iată, Gretchen dragă, strădaniile pe care le depune verișoara ta ca să revină în lumea muritorilor de rând. Fără Calgari, aș fi înnebunit, m-ar fi dus la ospiciu. Doctorul mă vindecă de mine însămi.

Niciodată nu-i voi putea fi îndeajuns de recunoscătoare mătușii Vivi pentru că mi l-a recomandat. Ieri, bunăoară, îi repetam asta. Vivi și-a plecat pleoapele migdalate peste ochii ca lavanda, iar gura-i fină a șoptit:

— Micuța mea Hanna, nu cumva ți s-au aprins călcâiele după doctorul Calgari?

În loc de răspuns, am pufnit în râs. Un râs prea sonor, prea îndelungat. Mi se zgâlțâia tot pieptul. M-au apucat crampele în stomac. Și mie, și mătușii Vivi, acest râs ne confirma ceea ce nu îndrăzneau să spun pe șleau.

Iar dacă nu izbutesc să rostesc cuvintele, voi încerca măcar să le scriu.

Îl iubesc pe doctorul Calgari.

Iar această dragoste, nespus de puternică, îmi înalță trupul, inima și sufletul.

Rămâne o singură problemă: când o să-i mărturisesc?

A ta, Hanna

Un pat.

Și-atât.

Da, din când în când, un pat. Cu așternuturi prea fine. Doar o singură pernă.

Pe urmă, aventuri.

O urmărire cu schiul nautic. În față e Johanna. Câte acrobații face în costumul ei de baie bej!

Filmarea unei reclame în care Anny e un cub de gheață într-un pahar cu whisky de dimensiunea unei piscine. Evident, se îneacă. E prea comic. Așa că regizorul agită megafonul. Cei de la asigurări refuză să plătească. Pe fundul apei – mă rog, al alcoolului –, Anny, pasămite moartă, râde în hohote. Părinții ei adoptivi, așezați pe marginea ligheanului, aplaudă.

Ia uite patul!

Geanta Vuitton se apropie de ea, o apucă de mână, o conduce în garderobă. În loc de rochii sunt animale împăiate. O zebra o urmărește cu o căutătură atentă. Deși știe că îndărătul blânzilor ochi de sticlă se află o mortăciune, tot are îndoieli. Zebra o pironeste cu privirea. Anny e terorizată, tremură. Până la urmă îi pipăie botul. După atingere, zebra se transformă într-un David care nechează. În acea clipă, un struț îl doboară pe David. Struțul e atrăgător; are un ciuf blond în moțul capului. Nu răspunde când i se pun întrebări, deși pare că le înțelege.

Brusc, schimbare de tablou. Anny merge printr-un oraș străin. Pe mijlocul fiecărei străzi: apă. Nu un șanț, nici o baltă, nu, de-a dreptul un ditamai râul. Un prieten din copilărie cu voce guturală îi semnalează că e vorba despre niște canale. „A, suntem la Veneția?” Oamenii îi spun că-i o toantă. Sunt mulți, nemiloși. Anny își mărturisește că o bere ar potoli-o. Chiar atunci, un năpârstoc îi șterpelește geanta. Aleargă după el. Dar piticul îi scapă, știe toate scurtăturile și cotiturile cartierului. La un colț de stradă, Anny își pierde hainele. „Cum, din nou?” În mod ciudat, are impresia că a mai trăit scena. Aproape goală, intră pe o esplanadă unde spânzură la capătul unei funii o femeie. O cunoaște. Înaintează. O lovitură în ceafă o face să-și piardă cunoștința.

Din nou patul. Incomod.

De jur împrejurul somierei, o cameră cu lambriuri de culoare deschisă. Ce hotel să fie oare?

Aspirată la vale, Anny gonește pe schiuri. Vâslește printr-un tub de zăpadă. Alunecă din ce în ce mai repede, pierde controlul, zărește îndărătul ei o mașină ca oomidă, din care niște tipi bărboși strigă „Pârtieeee!”. O să dea peste ea. Se trezește încolțită în mijlocul unei piste de bob. Năvălesc peste ea. Ce-i de făcut?

Patul.

Uff!

Probabil că ăsta e locul unde se află cu adevărat. Realitatea este visul care revine cel mai adesea, nu?

Își mobilizează forțele ca să rămână aici, în pat, ca să nu alunece prea repede spre alt spațiu.

Cercetează salteaua cu mâna. Niște cearșafuri ca foița de țigară. Na, c-aș fuma ceva. Ah, perna asta! Din burete? Preferă puful de gâscă. De ce una singură?

Deschide ochii. Împrejurul ei, o cameră lambrisată cu lemn deschis la culoare, puțin îngălbenit. Ah, da, e bambus, ultimul strigăt în materie de decorațiuni interioare. În opinia ei, nebunia asta cu bambusul miroase a escrocherie: cum de izbutesc să scoată plăci plate de o asemenea lățime din niște tije rotunde?

Și pasta de dinți? Cum fac să strecoare vinișoarele roșii în masa aia albă? Fără ca albul și roșul să se amestece până la sfârșitul tubului... Câte mistere pe lumea asta!

Sosește Ethan. Ce baftă, uite un vis plăcut. Intră în încăpere și-i zâmbește. De-acolo, din patul de unde-l privește, pare la fel de înalt ca struțul pe care l-a zărit în delirul anterior.

Ia loc pe marginea somierei, îi atinge obraji și apoi îi propune un pahar cu apă.

Are dreptate. E moartă de sete.

În timp ce se ridică, își dă seama că o dor articulațiile. Mușchii i s-au atrofiat.

Nasol, e limpede că în privința asta nu bate câmpii. Adio schi nautic, adio schi alpin. Tot trupul îi atârnă, greoi, dureros.

— Ethan, nu visez?

— Nu.

— Dacă ar fi un vis, tot așa mi-ai răspunde.

— Nu sunt responsabil pentru ce-ți spun când visezi.

Stă pe gânduri, pentru că fraza îi pare atât de adâncă încât nu e sigură că-i înțelege noima. O! Iată că nu pricepe nimic: bun venit în viața reală!

Ethan o ajută să bea, apoi îi așază delicat capul pe pernă. De-abia atinge țesătura, că și pătrunde în labirint. Îndărătul ei se închide un chepeng. La fiecare cotitură stau niște buldogi, care mârâie și-și arată colții agresivi: din această cauză n-o va apuca pe drumul inteligent. Hopa, nu băgase niciodată de seamă că dulăii seamănă atât cu rechini. Se apropie de o fetiță care dansează, costumată în țigancă, amețită de atâtea răsuciri în mijlocul rochiei ei largi din dantelă roșie. Pașii îi sunt ritmați de o muzică disco vioaie. Când Anny se apleacă, fetița fericită îndreaptă spre ea două găvane goale. Da, copila nu vede. Anny se îndoiaie de mijloc ca s-o îmbrățișeze, dar puștoaica, mirată, o tulsește urlând de groază. Se trânteste o ușă.

Patul. Camera.

Mai bine rămâne aici. E mai puțină agitație decât în vise.

Anny asudă. E cotropită de un frig neobișnuit, care nu vine din exterior, ci mai degrabă din ea. Se cuibărește sub cearșaful nespus de subțire.

Se simte supravegheată clipă de clipă. Instinct de actriță. Niște priviri poposesc asupra ei, niște ochi i se lipesc de piele, niște buze îi comentează atitudinile.

Cercetează împrejurimile. Nimeni. Trei piese de mobilier. Un dulap de haine. Un ecran de televizor. Niște perdele de in care acoperă fereastra pe jumătate.

În mod sigur, nimeni.

Și-atunci de ce simte că e pândită?

Se cufundă din nou într-un vis plicticos pe care l-a mai avut de o sută de ori; trebuie să cânte în rolul lui Carmen, deși nu a studiat partitura. În culise, fără să se simtă descurajată, în timp ce orchestra și corurile pornesc să cânte, Anny își trage pe ea o rochie roșu-aprins, își prinde un nufăr în păr, apoi se alătură tenorului în fața publicului. Din piept îi izbucnește o voce nemaipomenită, o voce necunoscută, amplă, puternică, densă, care o strivește pe cea a partenerului, cu un registru și mai grav decât al ei. O voce masculină? În timp ce-și zornăie castanietele, își dă seama că a uitat să se epileze la subraț. Dezastru!

Ah... iar patul ăsta.

Prin urmare, iscoadele s-au cărăbănit? Nu. Pielea îi pare impregnată cu ceva lipicios.

Cine-o spionează?

Văzând o cameră de filmat în colțul stâng al tavanului, se dezmeticește. O luminiță roșie vestește că aparatul înregistrează.

— Mă filmează!

Tot așa și din cealaltă parte. Dar și din unghiul ălălalt. Numără pe-ndelete. Cinci camere de filmat. Nici mai mult, nici mai puțin.

Intră Johanna, veselă nevoie mare.

— Ce face micuța mea?

Lui Anny nu i se pare normal ca agenta să fie atât de binedispusă. Ajunge deci la concluzia că încă visează.

Johanna, de obicei zgârcită cu tandrețurile, o strânge în brațe cu putere.

— Vai, cât ești de iubită! Iar tu te-amuzi sperându-ne. Vrei să simțim cât de mult ținem la tine! Să știi însă că te-am adora și fără prostioarele astea.

Tonul Johannei sună fals. Ciudat. În visele clasice, personajele își joacă rolul convingător.

Așa încât Anny rămâne în expectativă, pândind urmarea.

— Ai idee de ce te afli aici?

Anny scutură din cap.

— Nu-ți amintești?

Anny ține bine minte injecția cu heroină din toaletă, precum și clipa când și-a pierdut cunoștința; de altfel, atunci a crezut că o s-o mierlească. Cu toate astea, ca să afle ce-i va spune Johanna în vis, se preface amnezică.

— Ei bine, ai... exagerat. Stresul, probabil. Teama că te vor pune la zid. Biata mea Anny... te-ai temut de pomană de reacțiile lor.

Dintr-odată, Johanna, schimbându-și atitudinea, se ridică și strigă energic:

— A fost un triumf, draga mea! *Fata cu ochelari roșii* a fost primit ca un film de primă mână. Ai uluit atât publicul, cât și presa. Bravo! Se vorbește deja de nominalizare la Golden Globes, la Oscar... Distribuitorul a sporit numărul de copii pentru cinematografe.

Ca să-și latre tot acest discurs, Johanna își îmbogățise comportamentul cu un soi de dinamism nefiresc; nu i se adresa lui Anny, ci cuiva situat la vreo douăzeci de metri distanță.

Anny aruncă o privire în jur. Care era șpilul? Cui îi era dedicat acest show de atașat de presă la vârful de carieră?

— Ce păcat că n-ai putut veni pe scenă! Lumea te aștepta aplaudând în picioare. Au profitat doar Zac și Tabata Kerr.

Tabata Kerr? Johanna o poreclea de obicei Geanta Vuitton. Prin urmare, se petrecea ceva ciudat.

Anny s-a lămurit după ce a surprins o anume privire a Johannei. Tocmai își pironise privirile în camera de filmat cea mai apropiată, apoi, regretând greșeala, își plecase pleoapele. Johanna știa deci că sunt filmate și încerca să pară naturală.

— Ce se-ntâmplă, Johanna? Ce-i cu camerele astea de filmat?

Johanna șovăi, își apucă telefonul mobil, formă un număr. Lăsând baltă atitudinea mieroasă dinainte, întreabă cu ton aspru:

— Așa, și? Ce să fac?

Îi răspunse un pârâit metalic.

Johanna continuă:

— Am înțeles.

În acea clipă, Anny a simțit o schimbare de atmosferă. Privind împrejur, și-a dat seama că luminițele roșii de deasupra camerelor de filmat se stinseseră.

Johanna se așează, adoptând o atitudine mai puțin căzută.

— Anny, ești în rahat, dar am aranjat lucrurile.

— Pofim? Te pricepi și la rahat?

— Transform rahatul în aur. Pe vremuri, cel care făcea asta se chema alchimist, în zilele noastre e un bun agent de PR. Ascultă, e foarte simplu: fiindcă, după incidentul de la „premieră“, dependența ta de droguri și de alcool nu mai poate fi ascunsă, am hotărât să te transform în model.

— Ce fel de model, pentru numele lui Dumnezeu?

— Model de căință. O să te vindeci, Anny, o să te tratezi, nu doar de dragul tău, ci și de al celorlalți. Vei arăta care-i calea cea bună, le vei explica tinerilor și părinților lor că te poți lăsa.

— De ce anume?

— De droguri. De alcool. De dependență.

— Pari foarte sigură de tine.

Johanna s-a uitat la ea, a șovăit, a dat înapoi, după care a exclamat brusc:

— Am semnat!

— Ce?

— Am semnat. Te-ai prăbușit public, trebuie să te redresezi public. Dacă nu vrei să îți se ducă dracului cariera, hai să facem un spectacol cu revenirea ta. American-TV e de acord.

Se aplecă spre Anny și-i șopti la ureche:

— Patru milioane de dolari. Dacă îți seamă și de materialele de presă, înseamnă dublu.

Se ridică în picioare, mândră de ea, arborând un rânjet de rechin fericit, profund diferit de înduioșările pseudoafectuoase care-i parazitaseră intrarea.

Anny nu reacționa, cu atât mai mult cu cât se întreba dacă scena se petrecea în stare de vis sau de veghe. Ticăloșia propunerii nu-i permitea de altfel să opteze, era imorală ca un coșmar și violentă ca realitatea.

Aplicând principiul potrivit căruia „cine tace încuviințează“, Johanna puse mâna pe telefon.

— OK, e-n regulă! Mergem înainte.

Patru secunde mai târziu, becurile roșii ale camerelor de filmat s-au aprins la loc.

Johanna deveni din nou mieroasă, se descurcă să pronunțe de trei ori la rând titlul filmului *Fata cu ochelari roșii*, apoi dispăru gesticulând.

„Proastă actriță“, gândi Anny văzând-o cum pleacă.

De asta, cel puțin, era sigură, restul era beznă totală.

Doctorul Sinead a pătruns și el în încăpere. Dornic să se afirme pe ecran, renunțase de data asta la roiul de asistenți; îl urmau doar doi medici tineri, la o distanță respectuoasă, ca niște bodyguarzi care subliniau importanța individului escortat.

Pe dată, Anny a ales să pară o năucă în stare de șoc, care se supune. Sub pavăza unui aer îndobitocit, l-a privit pe Sinead cum își face numărul de superterapeut în fața camerelor de filmat.

Octogenarul cu fața plină de cicatrici s-a descurcat de minune. Mai întâi, a manifestat față de pacientă o politețe îngăduitoare, recunoscând că tinerețea se dovedea o perioadă dificilă – și aici, preț de o clipă, simțea că e sincer încântat că bate câmpii pe tema unei tinereți pe care o regreta. Apoi, a redeschis rana, exagerând suferințele lui Anny. Trei la mână, a cauterizat-o: invocând respectul pe care ar trebui să și-l poarte, a redeșteptat fostul copil din ea, pe viitoarea mamă, apoi le-a amestecat pe toate, celebrând viața,

dragostea de viață, viitorul, practicând un patetism cât se poate de străin de severitatea, fermitatea și duritatea lui obișnuite. Anny, conștientă că făcea spectacol, nu-l asculta; s-a mulțumit doar să observe că machiajul îi gălbejea fața și că vopseaua de pe sprâncene ar fi fost mai de efect dacă ar fi avut o nuanță asemănătoare cu aceea a părului.

„Decât să-ți refuzi vârsta, mai bine accepti să îmbătrânești. Inclusiv din motive estetice.“

A fost singurul gând pe care l-a clocit în decursul acestei ședințe ce îi părea că nu o privește.

— Ne-am înțeles, fetiço? Ești gata să te lași pe mâna mea?

Simțindu-i insistența din ton, și-a dat seama că era ultima replică din scena interpretată de Sinead. Recuperând percepțiile răzlețe din vis – interpreta la nimereală rolul lui Carmen, fără să-l fi învățat și fără să-l fi repetat –, a îngăimat o încuviințare.

Mulțumit, Sinead a salutat-o.

Când a trecut pragul ușii, uitând că e în continuare filmat, a zâmbit, mândru de el, ca un actor căruia i-a reușit secvența. Această răbufnire de orgoliu pica însă precum musca-n lapte, după scena pe care o interpretase atât de exact.

— Începător... suspină Anny.

Închise ochii și adormi.

La șase și jumătate, a apărut Ethan purtând o tavă cu de-ale gurii. El, cel puțin, nu-și juca rolul. Singura lui grijă – s-o ajute pe Anny – se întrezărea în fiecare gest și în fiecare inflexiune a vocii.

De îndată ce a ajuns lângă ea, Anny a început să se simtă bine. Au vorbit zglobiu despre subiecte serioase.

De îndată ce Anny și-a isprăvit cina, Ethan s-a uitat la ceas.

— E ora șapte, a vestit el.

Ceva anume schimbă consistența aerului. Camerele de filmat se opriră din nou.

Ethan scoase un flacon de medicamente din buzunar și îi administră pilulele.

— Nu se mai filmează după ora șapte? întrebă Anny.

— Nu. Se reia peste trei minute. Emisiunea are două formate: douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru transmisie pe Internet, și un pachet cotidian condensat la douăzeci de minute, în montarea celor de la American-TV. Nu există decât scurte întreruperi. Producătorii și clinica nu doresc să-ți filmeze tratamentul chimic. În primul rând, ca să păstreze secretul medical. În al doilea, ca să-ți pună în evidență puterea voinței.

Anny rumegă această frază, înghițind ascultătoare pastilele.

Luminile roșii se aprinseră la loc în clipa când Ethan tocmai înghesuia ambalajele în coșul de gunoi.

— Vreau să merg la baie, te rog.

Ethan o ajută să-și găsească o proptea solidă pe marginea saltelei, apoi o sprijini să meargă până la toaletă.

Înăuntru, niște rampe aflate de-a lungul pereților i-au îngăduit lui Anny să se târască până la chiuvetă.

Ajunsă acolo, s-a privit îndelung. Palidă, stoarsă, avea un chip de lăuză. Părul îi atârna, pleoștit. Pielea îi căpătase niște pete gălbui.

Se apropie, masându-și pleoapele cu vârful degetelor.

Încerca o senzație stranie.

O mai spionau încă?

Nu, nu se poate!

Întorcând ușor capul, cercetă pereții căptușiți cu faianță ai încăperii, ca să se convingă că nu ascundeau nici o cameră de filmat ori vreun microfon.

De unde atunci senzația aceea?

Devenise paranoică?

Ridică din umeri: frica de anumite împrejurări nu le și face să existe; ar trebui să se liniștească.

Se înclină ca să se privească mai atent.

Dintr-odată, simți o mișcare. Nu, nu se produsese aici, în jurul ei, ci înlăuntrul oglinzii. Sau mai degrabă îndărătul stratului ei argintat.

Cum oare?

Se apropie din nou și pricepu, din lipsa de consistență a reflexiilor, din transparența suspectă a imaginii, că se apleca asupra unei oglinzi care ascundea, îndărătul luciului, o întreagă baterie de camere de filmat.

Când Ida a țâșnit din casă și s-a prăbușit pe caldarâm, deși nu era încă moartă, nu mai avea înfățișare omenească: era o bucată de carne carbonizată, turbată, șfichiuită de flăcări.

Fără să șovăie, Anne și-a smuls fustele ca să le arunce peste victimă, ca s-o acopere și să înăbușe pălălaia care o mistuia. Trupul pârjolit, scos din minți, zbiera, se zvârcolea, se războia, scuipa înjurături, o lovea pe Anne, o insulta, dar aceasta nu-și pierdu cumpătul și izbuti să stăpânească atât flăcările, cât și pe verișoara ei.

Apoi, în vreme ce bărbații din mahala se străduiau să împiedice răspândirea focului pe toată strada, s-a ridicat și, dând dovadă de o autoritate nebănuită până atunci, a poruncit ca Ida să fie dusă la spitalul Saint-Jean. Câtă vreme bărbații au căutat scânduri și au încropit o targă, ea a scos apă din canal, și-a umezit fustele și s-a încredințat că nu avea nici un rest de jar prin straie ori prin păr.

Două namile cu păr roșcat au rostogolit-o pe Ida pe brancardă și, cu toate că țipa la ei, au mișcat-o din loc și au reușit să plece.

— Suferă prea tare, a zis cel dintâi, care o auzea pe Ida urlând la fiecare hop. Hai să ne oprim la mânăstirea cordelierilor. Au la azil un doctor foarte destoinic.

Câteva străzi mai departe, ciocăniră în oblon.

Sébastien Meus își iți capul.

— E cel mai bun felcer din Bruges, șopti zdrahonul către Anne.

Sébastien Meus nu-i muștră că l-au trezit în crucea nopții, pricepu situația, deschise poarta fortificată și-i îndreptă către un loc liber din azilul Saint-Côme. Cu ajutorul celor doi vlăjgani așeză o vană deasupra muribundeii, apoi îi ceru lui Anne s-o umple degrabă cu apă de la puț. Zis și făcut! Apoi trase de o tablă, lăsând apa să curgă în stropi.

Preț de un ceas, au tot alergat așa, de la fântână la vană, stropind-o pe Ida, care, în cele din urmă, între două salve de ocări, începu să-și ostoiască gemetele.

Doctorul îi desfăcu grijuliu veșmintele ude, le dezlipi de piele, atent să nu-i pricinuiască răni. Apoi aduse un borcan cu alifie pe care i-o aplică pe arsuri, cât mai blând cu putință.

Pe culmile suferinței, Ida împrășca sudălmii și amenințări; nici doctorul, nici Anne nu-i ascultau vorbele spurcate, expresii ale durerii.

Odată cu slujba de laudes, la ivirea zorilor, Ida adormi, stoarsă de vlagă. Anne continuă să o vegheze, ca și cum devoțiunea ei avea să o tămăduiască. Ținându-i mâna teafără într-a sa, încerca să-i insuflă energia și forța ei.

La ceasul sextei, înștiințat de un ucenic al doctorului, se arătă un preot ce voia să-i ofere Idei ultima împărtășanie. Aceasta se trezi din somn în clipa când precuviosul se apleca asupra-i; ochii ei îl țintuiră cu groază. Parcă l-ar fi zărit pe Necuratul. Se împotrivi, încercând să fugă.

Preotul îi vorbi blajin. Pricepând că se va duce pe lumea cealaltă, Ida spuse brusc:

— Vreau să mă spovedesc!

Preotul ceru să rămână singuri.

Medicul, ucenicii, infirmierii și Anne se retraseră. În pragul ușii, Sébastien Meus o opri pe tânără.

— Rămâi aici.

— Poftim?

— Rămâi aici, în camera asta. Pitește-te după un stâlp. Dacă i se face din nou rău, se cade s-o alini cu apă proaspătă sau cu pomadă. Ți-o încredințez.

După ce rosti această poruncă de neocolit, închise ușa.

Anne se cuibări într-un soi de intrând al zidului, așa încât nici preotul, nici Ida să nu-i simtă prezența.

Ida îl prinse de beregată pe trimisul Domnului și-i strigă:

— Eu am dat foc la casă!

Anne se tupilă. Cum? Avea să audă spovedania? Se strădui să-și acopere urechile.

— Da, am pârlit cocioaba aia ca să mă răzbun pe neroada de maică-mea. Vreau să sufere. Vreau să plătească pentru cât rău mi-a făcut.

Fără să vrea, Anne continua să audă. Se hotărî să asculte până la capăt.

Fierbând de pizmă, Ida îi explică preotului că maică-sa, considerând că nu-i frumoasă, nu-i propusese nicicând pețitori. Așa încât se văzuse silită să-și caute curtezani; iar ăștia – știți, părinte, cum sunt bărbații – profitaseră...

În acest moment al mărturisirii, Ida o cârmi. Până acum se purtase ca o victimă, de aici înainte se preschimbă în scorpie smintită, mai obscenă decât un satir, descriind în amănunt preotului speriat toate poftetele pe care și le împlinise cu bărbații, uneori cu mai mulți deodată.

Anne a îndurat poveștile verișoarei sale, care depășise limitele bunului-simț doar ca să demonstreze că-l avea pe vino-ncoa' și că maică-sa se înșela.

Deși s-ar fi convenit ca imaculata Anne să fie îngrozită, lucrurile s-au petrecut exact pe dos: a năpădit-o mila. Cu cât Ida deșerta mai multe măscări – și nu fără oarecare mulțumire –, cu atât Anne simțea mai multă duiosie față de verișoara ei. Dincolo de acea Ida arogantă, violentă, destrăbălată, dincolo de piromana răzbunătoare, vedea o fetiță măcinată de întrebări, care nu știa dacă e pe gustul bărbaților și mai ales pe acela al mamei sale. Ce drum tulburător... O suferință îndreptățită, trăită la o vârstă fragedă, o transformase într-o zgrițuroaică criminală. Dacă Anne ar fi deslușit asta la vremea potrivită, poate că ar fi reușit s-o facă să-și schimbe punctul de vedere și să-și recapete încrederea în sine. Anne se învinovătea: deși își petrecuse ani buni alături de Ida, nu ghicise niciodată ce-i frământa cugetul și nici ce-i rodea inima.

În cele din urmă, spovedania Idei ajunse la concluzii: maică-sa o considera curvă – vai, nu rostea cuvântul, dar i se citea în priviri. În ziua când Godeliève a anunțat că le va duce pe Hadewijch și pe Benedicta la țară – desigur, voia să le ferească de exemplul surorii lor mai mari –, a repetat, pe picior de plecare, că toate trei se vor ruga pentru ea.

— Să se roage pentru mine! Vă dați seama? Să se roage pentru mine de parcă aș fi fost un monstru.

— Ești o păcătoasă, fiica mea. Cum și noi suntem.

— Nu, în gura ei asta însemna că eram ultimul om. Prin urmare, am hotărât să distrug ce era al ei, tot ce avea, casa cu ce era înăuntru. Am împrășcat ulei pe podea, pe mobile. Dar flăcările s-au răspândit mai repede decât prevăzusem – voiam să dau foc la plecare –, uitasem că la parter rămăsese aprins cuptorul, iar din el a sărit niște jar. Cum deja răspândisem ulei pe toată pardoseala, incendiul s-a pornit când vărsam ultimele picături la etaj. Eram prinsă la mijloc...

N-avea remușcări, regreta doar că fusese neatentă.

Îngrozit de ceea ce auzise, preotul tăcea, temându-se de noi ticăloșii. Ida însă amuțise.

Auzind câteva fornăituri, Anne își dădu seama că verișoara ei plângea. De ce oare? Din pricină că nu-i ieșise planul nemernic, sau pentru că avea să moară?

Preotul începu sfântul maslu:

— Te încredințez, Ida, milosteniei lui Cristos tămăduitorul.

Își așează mâinile pe fața ei, ca să se pogoare Duhul Sfânt; dar, din stăruința cu care făcea gestul, Anne pricepu că mai degrabă alunga demonii. O unse cu mir, întâi pe frunte, apoi pe mâini. Fie pentru că uleiul era sfințit, fie pentru că unsoarea îi hrănea trupul zbicit și carbonizat, Ida nu strigă la atingerile preotului.

— Fie ca Domnul, în mare mila lui, să te întărească prin harul Sfântului Duh. Spălându-te astfel de păcate, fie ca El să te mântuiască și să te înalțe.

Așteptă ca Ida să-i răspundă, dar, cum asta nu s-a întâmplat, zise „Amin“ în locul ei.

În cele din urmă o împărtăși, oferindu-i azima, ca un sprijin menit să o însoțească pe drumul dintre viața pământească și viața veșnică.

— „Cel ce mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu are viață veșnică, și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi“, spunea Domnul Nostru.

În șoaptă, pentru că Ida nu-l mai asculta, mai cită din Sfântul Luca și din Sfântul Iacob, într-o bolboroseală pe care doar el o putea auzi.

În ceasurile care au urmat, Ida a trecut prin toate stările, de la apatie la zbierete, de la rugăciuni la ocări, de la deznădejde la resemnare.

Anne îi stătea în preajmă. I se părea că, în cea mai mare parte a timpului, Ida nu o vedea sau, dacă ochii ei holbați o măsurau, că nu o recunoștea. Doar în două rânduri s-a simțit văzută, atunci când ura i-a înnegrit Idei pupilele, iar gura i-a vărsat sudălmi.

Anne s-a prefăcut că nu le aude. I-a luat mâna teafără, a strâns-o cu multă dragoste, încercând să-i trimită efluvii liniștitoare prin trupul dureros.

Când Godeliève, Hadewijch și Benedicta, înștiințate de o vecină în legătură cu dezastrul, au sosit la azil, s-au simțit profund descurajate de starea Idei. Când a aflat că fata ei primise sfântul maslu, mama, zguduită de suspine, s-a prăbușit în brațele lui Anne.

În timp ce-și strângea mătușa la piept, Anne își luă măsuri de precauție: să nu dezvăluie că Ida dăduse foc la casă cu bunăștiință, să nu fie surprinsă de muribundă într-un moment de tandrețe familială.

După ce a dat-o la o parte pe mătușă-sa, Anne le-a explicat lui Godeliève, Hadewijch și Benedicta că le lasă să stea în locul ei lângă Ida, fiindcă aceasta avea nevoie de dragostea lor în ultimele clipe de viață.

De la distanță, Anne a privit scena. Mătușa Godeliève hohotea, Hadewijch și Benedicta balmăjeau cuvinte calde. Ida le recunoscuse prea bine, deși părea că nu le vede; făcând pe inconștienta, se bucura de spectacol; luând în seamă încordarea frunții, o anume destindere la nivelul umerilor, Anne și-a dat seama că verișoara ei, chiar dacă nu lăsa să se vadă, era încântată de amărăciunea pe care o stârnea: se întorcea în centrul atenției.

Sfârșită, Anne părăsi încăperea în care stătuse atât de mult fără să doarmă, să bea ori să mănânce, se opri în curte și respiră lumina.

Doctorul i se alătură.

— Mulțumesc pentru ajutor.

Anne zâmbi. I se părea de prisos să primească mulțumiri pentru o atitudine firească.

— Știi că verișoara dumitale are șanse să scape? continuă Sébastien Meus.

— Credeam...

— Deocamdată nu știm cât de adânci sunt rănila. Vom afla în zilele următoare. În clipa de față cred că sunt superficiale. Uită-te și dumneata: s-a umplut de bășici, dovadă că trupul încearcă să se vindece.

Pielea a fost atacată, dar nu străpunsă; nici mușchii, nici oasele nu au avut de suferit. Desigur, o infecție ar putea încă s-o omoare; cu toate astea, are șanse să-și revină.

— Vai, Doamne, de-ar fi adevărat...

— Să nu ne pripim, Anne. Dacă va trăi, va rămâne desfigurată – un ochi e ca și pierdut. Va rămâne în viață, cu siguranță, dar va fi greu de privit.

Un infirmier îl chemă pe doctor pentru un postăvar care fusese călcat de o căruță; așa că o lăasă pe Anne să reflecteze asupra acestei vești.

Anne se strecură de-a lungul zidurilor și, apoi, șezând pe caldarâm, privi soarele.

Ce-ar fi fost mai bine pentru Ida? Să-și dea obștescul sfârșit, ducând în mormânt taina greșelilor ei? Sau să supraviețuiască, cu remușcarea în suflet, cu trupul și duhul slăbite, cărând povara păcatelor sale într-un corp pe care avea să-l deteste? Urâtită, chioară, roasă de cicatrici, spuzită de pete, hodorogită de dureri – o viață de femeie așa cum și-o dorea i-ar fi devenit inaccesibilă...

— Să moară... ăsta-i răspunsul.

De îndată ce pronunță fraza, Anne deveni stacojie. Cum adică? Își dorea moartea Idei?

Rușinată, își făgădui că, dacă Ida avea să se vindece, îi va sta alături până la sfârșitul zilelor ei.

Dragă Gretchen,

Îți scriu înainte să fi primit un răspuns de la tine, pentru că aici evenimentele și-au iuțit cursul în mod tragic.

În ce ordine să ți le povestesc?

După cum îți spuneam la sfârșitul ultimei misive, doctorul Calgari m-a tulburat. Îl iubesc, sau mai degrabă îl iubeam, cu o tărie neîntâlnită. Desigur, pătrunzătoarea mea prietenă, mătușa Vivi, m-a citit.

— De ce nu-ți urmezi pasiunea, micuța mea Hanna? mi-a sugerat ea de curând.

— Mătușă Vivi, tocmai dumneata îmi dai acest sfat?

— Ce te miră? După câte știu, nu sunt o întruchipare a virtuții...

Subțiindu-și nările, afișa un aer ofensat.

— Ești mătușa lui Franz.

— Ah, da, suspină ea, de parcă ar fi fost un amănunt neînsemnat.

A comandat din nou ceai și niște sandviciuri cu castravete. Ne plăcea la nebunie să stăm în acel salonaș cu banchete capitonate de la Wutzig, locul de întâlnire al cuplurilor nelegitime.

— Draga mea, îți urez o căsnicie cât mai lungă. Pentru ca un cuplu să dureze, e nevoie însă ca partenerii să evite frustrările. Dacă îți vei înșela un pic soțul, asta n-o să vă distrugă legătura, dimpotrivă. Crede-mă că știu ce vorbesc.

— N-aș îndrăzni.

— Ce anume? Să-l uiți o clipă pe Franz sau să-i mărturisești doctorului Calgari?

— Mi-e teamă de un eșec.

Vivi a surâs.

— Aha, perfect, văd că te preocupă deja aspectele practice.

— N-am făcut niciodată avansuri unui bărbat.

— Biata de tine! O femeie nu face curte, ci doar consimte. În caz contrar, bărbatul își ia tălpășița. Femeia trebuie să-i dea impresia că el a avut inițiativa și că ține frâiele.

În acel moment, mătușa Vivi a început un discurs stufos, fără îndoială foarte pasionant pentru una mai versată ca mine. Îmi detalia niște strategii subtile, dar eu, cu obrazii în flăcări și vuiet în urechi, nu ascultam nimic, gândindu-mă la o eventuală îmbrățișare între mine și brunetul Calgari. Vai! Aveam dreptul să-l doresc? Puteam oare să năzuiesc la această aventură despre care, doar închipuind-o, simțeam că mă aduce în pragul leșinului?

Mătușa Vivi mi-a remarcat tulburarea:

— Hanna, nu m-ai urmărit.

— Nu sunt în stare, tanti Vivi. Faptul că ți-am împărtășit acest secret mă zăpăcește. Trebuie să mă obișnuiesc.

Dintr-odată tăcută, a prins să mă sfredească din priviri. Pe chipul său grațios, imaculat datorită fardului, ochii albaștri capătă uneori luciri metalice, care-i aspresc trăsăturile.

S-a încruntat și a conchis înciudată:

— Te invidiez că ești atât de tânără... Odată cu vârsta, simțămintele se tocesc.

În timp ce ne întorceam acasă, mi-a explicat din nou modul cel mai potrivit de a-i dezvălui – de a nu-i dezvălui – lui Calgari pasiunea mea; de data asta am fost atentă.

— Cine te-a instruit, mătușă?

S-a arătat mirată.

— Ai avut o tanti Vivi care, în tinerețe, te-a învățat toate imperatiivele feminității? am continuat eu.

A râs studiat.

— Nu, draga mea. Un har înseamnă să execuți spontan ceea ce alții trebuie să deprindă. Aveam darul feminității.

Cugetarea m-a impresionat prin clarviziune; dar m-a și mâhnit; nu eram femeie prin vocație.

Sau cel puțin nu în sensul pe care mătușa Vivi îl confereacuvântului „femeie“...

A doua zi, m-am dus la Calgari, hotărâtă să dau un nou imbold relației noastre.

În pragul ușii, m-a cuprins descurajarea. Tot ceea ce înainte mi se păruse simplu devenise acum un calvar. Când l-am văzut apărând, zvelt, distins, în redingota care-i sublinia torsul athletic și talia subțire, m-au năpădit nădușile. Mi s-a părut că, lăsându-mi mantoul și pălăria lângă el, lungindu-mă pe canapea, mă pregăteam mai degrabă pentru o confruntare amoroasă decât pentru o vizită medicală.

Am pus în practică sfaturile mătușii Vivi, alternând nepăsarea cu zvâcnetul inimii. Nu aveam însă certitudinea că izbutesc: nepăsarea mea era glacială, iar palpitiurile păreau tic nervos. Nu mă simțeam deloc în largul meu. Cu cât îmi accentuam comedia, cu atât o nesocotea mai mult. Oare insinua că mă acceptă? Sau mă considera atât de ridicolă, încât nici nu mă lua în seamă? Nădușeala mi se scurgea pe coapse.

Clipă de clipă, o parte din mine se ridica spre tavan și, din înălțimea lustrei, privea spre cuplul nostru: era limpede că flirtam. Cum să explici altfel faptul că purta haine atât de atrăgătoare, că mirosea atât de bine, că îmi vorbea cu o voce atât de senzuală, că era atât de curtenitor? De ce reveneam mereu la trupul meu? La atingerile mele maritale cu Franz? La faptul că eram nesatisfăcută sexual? Mă târa fără încetare către niște subiecte care ar fi fost indecente, dacă nu și-ar fi propus să creeze o apropiere carnală între noi. De ce să mă fi întrebat despre fantezmele mele, dacă nu ca să le priceapă și să le împlinească? De la o ședință la alta, desființam tot mai multe opreliști. Deși nu mă dezbrăcasem, mă dezgolisem deja de pudoare.

În cursul acestei ședințe, atmosfera mi s-a părut irespirabilă. După ce i-am cerut să deschidă fereastra și apoi să-mi aducă ceva de băut – indicațiile mătușii Vivi –, mi-am fluturat batista deasupra pieptului, mimând apropierea unui leșin. Cum nu mă lua în seamă, am lăsat deoparte sfaturile lui Vivi și am strigat brusc:

— De ce atâta prefăcătorie?

Calgari a tresărit.

— Da, de ce nu putem să ne purtăm fără fasoane?

În ciuda violenței din tonul meu, a răspuns, domol:

— Ce vreți să spuneți, Hanna?

— Ce vreau să spun? Nimic. Aș vrea doar să fac.

— Ce anume?

Am oftat.

— Știți prea bine.

— O să știu doar când îmi veți spune.

— Îndeobște, bărbatul e cel care face propuneri!

De ce-am continuat pe acest ton de reproș? Cu toate că ardeam să-l cuceresc, îl biciuiam. În loc să-l vrăjesc, îl certam. Vai, tanti Vivi, de ce nu ți-am ascultat sfaturile înțelepte?

Mi-am revenit în fire și am continuat cu un debit amabil, cel mai stăpânit cu putință, deși vocea îmi tremura încă de furie:

— De la începutul tratamentului și până acum relația noastră a evoluat. Încetați să mă considerați o pacientă. Sunt vindecată.

Chipul i s-a luminat.

— E-adevărat? Așa credeți?

Am surâs, încercând să clilesc din gene, așa cum o văzusem făcând pe mătușa Vivi de atâtea ori. Dar dacă la ea ți se părea că avea să-și ia zborul un fluture, la mine pleoapele se crispau de parcă aș fi vrut să-mi scot o scamă din ochi.

— Nu o să vă mai tratez ca pe un doctor. Nu voi vedea decât bărbatul.

S-a arătat uimit.

De teamă că n-am fost prea limpede, am dat naibii interdicțiile mătușii Vivi și i-am aruncat în față:

— Vă iubesc!

A oftat, stânjenit.

Am insistat:

— Ați auzit? Vă iubesc! Și mă iubiți!

S-a ridicat, palid.

— Hanna, vă înșelați.

Eram bucuroasă că l-am scos din morga lui de doctor-știe-tot.

— Pofim? Sunteți căsătorit?! am exclamat. Ei și? Și eu sunt. Eram condamnați să greșim dinainte să ne cunoaștem.

S-a apropiat energic.

— Hanna, credeți că sunteți îndrăgostită de mine, deși nu sunteți. E o consecință a curei psihanalitice: se cheamă transfer. Îmi puneți în seamă un sentiment care nu-mi e destinat.

După care mi-a expus o teorie cețoasă potrivit căreia era firesc să-l idolatrizez; aș fi ajuns în această situație cu orice alt terapeut.

— Hai nu! Și cu Freud?

— Fără doar și poate. Rapid.

— Ați văzut cum arată? După părerea mea, felul în care vă purtați nu mai e modestie, ci orbire. Sunteți frumos, doctore Calgari!

— Nu sunt doctor!

— Sunteți frumos!

— Nici frumos nu sunt. Vi se pare că sunt frumos pentru că, în clipa asta, de așa ceva aveți nevoie.

— Fals! Mi s-a părut că sunteți frumos de când v-am văzut.

— Vă reconstruiți amintirile.

— Ba nu, și am dovada. I-am și scris-o lui Gretchen. Găsiți că sunt frumoasă?

— Nu e treaba mea să mă pronunț.

— De ce nu? Sunteți de piatră? Nu faceți parte din spița umană?

Pierzându-mi din nou controlul, continuam să-l ocărăsc. Ai fi zis că-i reproșez că e superb, inteligent, sensibil și că-mi place.

— Sunteți foarte frumoasă, Hanna, dar datoria mea e să...

Nu l-am lăsat să termine, m-am năpustit peste el și mi-am lipit buzele de ale lui.

O, Gretchen, ce sărut! Aveam senzația că întreg trupul îmi înflorește la atingerea limbii lui, că aveam să-l sorb cu totul ca să rămână veșnic înlăuntrul meu. Nu mi se mai întâmplase așa ceva. Cu Franz, săruturile rămâneau niște atingeri superficiale. Acum...

Calgari m-a strâns în brațele lui puternice, i-am răspuns pe măsură, am alunecat pe canapea. Aici a părut și mai hotărât, așa încât mi-am dezlipit gura de a lui ca să strig:

— Mai încet...

— Dați-mi drumul, pentru numele lui Dumnezeu!

De-abia atunci am înțeles că nu mă îmbrățișa, ci că încerca să scape; ceea ce mi se păruse patimă sălbatică nu era decât forma lui de a se opune.

Dintr-odată, imaginea mi-a devenit clară: eram pe cale să violez un bărbat.

Da, Gretchen, am simțit că-mi crapă obrazul de rușine. M-am ridicat, mi-am strâns lucrurile și am plecat în goană fără să întorc capul. Când treceam pragul, mi-am amintit că nu-i plătisem ședința. N-am avut curajul să revin. Cum să plătești un bărbat pentru că l-ai agresat?

Tărășenia nu s-a oprit aici.

Îmbujorată toată, cu inima bătând să-mi spargă pieptul, m-am suit într-o trăsură. Când mi-am dat seama că nu mă pot întoarce acasă în halul în care eram, am cerut să fiu dusă la adresa mătușii Vivi.

Din păcate, când am ajuns în fața locuinței sale, majordomul m-a înștiințat că nu-i acasă; mi-am amintit că în după-amiaza aceea se ducea la amantul ei, ofițerul de cavalerie. A fost ca o palmă. Cum, femeia asta trecută de cincizeci de ani se distra în brațele unui amoretz, în vreme ce eu, în vârstă de douăzeci și trei, eram respinsă de un bărbat de patruzeci și cinci?!

Am luat altă trăsură și, fără să stau pe gânduri, am indicat adresa cafenelei unde mă duceam cu Vivi să ne destrăbălăm. De-abia am apucat să împing ușa cu tambur, pregătindu-mă să străbat norii de fum, că am și văzut un client ridicând capul din ziarul pe care-l citea.

Era studentul brunet care îmi trimisese adesea mesaje nerăbdătoare la masa unde stăteam cu Vivi. Ce pățisem oare? Eram eu însămi sau altcineva? M-am oprit în fața lui și i-am zis:

— Acum ori niciodată.

S-a ridicat, m-a smuls de lângă chelnerul care voia să mă conducă la masa mea obișnuită, m-a luat pe după umeri și, fără o vorbă, am ieșit împreună din cafenea.

Are rost să-ți spun ce a urmat, dragă Gretchen?

Scara de serviciu sordidă. Camera mansardată. Patul doldora de cărți. Lenjeria fără dantele. Pernele incomode. Trupurile noastre care se dezgoleau. Nu știam cum îl cheamă, nu-mi știa numele. O fi fost cam nătărău? Mă socotea insuportabilă? Animale, asta eram.

Mă condamni, Gretchen a mea?

Ai toate motivele... Era și răzbunare în gestul meu. O revanșă la adresa lui Calgari. O alta la adresa lui Franz. Din acest punct de vedere, aventura mea era destul de previzibilă. Neașteptat, în schimb, a fost ceea ce am simțit... Am cunoscut extazul, Gretchen. În brațele lui am împlinit acele promisiuni pe care le aduc uneori mângâierile. Chestia asta se numește, scârbos, orgasm; dar e atât de minunată... Da, am trăit nu doar o clipă magică, ci trei ore uluitoare. Corpul meu se desfăcea în fâșii, se multiplica prin plăcere. Ce amant! Mă pierdeam în desfătare pe măsură ce mângâierile lui mă striveau, iar sexul lui mă făcea bucăți, aveam impresia că nu sunt eu, ci mai multe făpturi, că sunt natura însăși, cosmosul. Mă fulgera întreaga energie a lumii.

Când s-a lăsat noaptea, am zărit stelele prin ferestruicile prăfuite. Pluteam, ca și ele, ici și colo.

Eram împăcată.

Și fericită.

A ta, Hanna

P.S. Fii liniștită, după aceea m-am întors acasă. I-am îndrugat lui Franz o minciună, pe care a înghițit-o pe nemestecate. De când cu acest episod, mă port foarte tandru cu el. „Remușcare“, ar spune mătușa Vivi. Mai degrabă milă.

— Anny, ești în stare să minți ca să-ți protejezi viciul?

— Desigur.

— Frecventezi oamenii în funcție de sprijinul pe care-l oferă proastelor tale obiceiuri?

— Evident.

— Ai fi în stare să furi ca să-ți potolești aceste nevoi?

— Am făcut-o, și nu o dată.

— Ți-a fost rușine?

— Mereu.

— Rușinea nu te-a oprit să faci asta?

Anny căzu pe gânduri.

— Rușinea e frumoasă precum rama unui tablou: pune în valoare viciul.

— Cinică?

— Cinismul e balustrada de care te agăți în caz de cataclism universal.

— Ai răspuns la toate.

— Nu, doar la problemele mărunte.

Doctorul Sinead făcu o pauză. Anny îi rezista mai mult decât prevăzuse. Se întrebă cum vor primi internații care urmăreau tratamentul în direct acest interogatoriu: nu aveau oare să-i ia partea lui Anny? De bună seamă, producătorii erau încântați că necuviincioasa Anny îmbogățea emisiunea cu replicile ei tăioase – lucru excelent pentru show –, dar doctorul Sinead, care dorea să facă reclamă clinicii Linden și programelor ei de dezintoxicare, avea senzația că o zbârcește.

O privi, îi observă licărul înveselit din adâncul ochilor. Cum de putea să se amuze, în halul în care era?

— Anny, dumneata nu iei nimic în serios?

— Ba da. Rolurile în care joc.

— Poftim?

— Când filmez, devin serioasă.

— În schimb pe dumneata nu te iei în serios?

— Tocmai v-am răspuns: mă iau în serios atunci când uit de mine.

„Ce ființă ciudată, se gândi Sinead, vorbește ca o bătrână și simte ca o fetiță. Când o asculți, descoperi o pălăvrăgeală blazată, ironică, semn al unei uzuri vitale; când o privești, percepi o receptivitate impresionantă, o inimă mare, o labilitate care o face să treacă de la râs la plâns într-o clipă.“

După formulele obișnuite de despărțire, a plecat. De data asta părăsea scena corect; știind că pe culoar îl veghea o cameră de filmat, și-a păstrat masca până la ieșirea din unghiul ei de acoperire.

Locul lui a fost luat de Ethan.

Anny a răsuflat ușurată. Nu doar datorită lui Ethan. La douăsprezece fix, camerele își întrerupeau pânda preț de două minute, cât să poată înghiți o doză de medicamente.

Pastilele îi ritmau viața. Pastile care o ajutau să lupte împotriva dependenței. Pastile care atenuau consecințele celor dintâi. Pastile de dormit. Pastile care să o trezească. Pastile ca să se poată concentra. Pastile care să o destindă. Pastile care îi completau alimentația. Pastile care îi tăiau foamea.

Ethan jongla măiastru cu acest curcubeu de pilule și gelule, cărora le adăuga și niște injecții.

Anny constata că Ethan, atunci când o îngrijea, nu se limita la o muncă de rutină, ci ridica exercițiul la nivelul unui gest sacru. Când îi oferea un comprimat, era convins că aduce alinarea, se comporta consolator, ca un furnizor de fericire. Atunci când Isus își punea mâna pe fruntea bolnavilor ca să provoace miracolul, probabil că semăna cu Ethan cel de-acum.

În răstimpul acestor scurte pauze când nu-i auzea nimeni, Anny și Ethan își povesteau viața. Anny aflase pe această cale că Ethan era un fost drogat; înainte să renunțe la alcool și diverse alte substanțe, avusese multe căderi; acum că se simțea vindecat, voia să-i sprijine pe cei aflați în derivă; uite-așa primise o diplomă de infirmier și obținuse o slujbă în această instituție de vârf.

Prin urmare, Anny pricepea mai bine emoția care o copleșea de fiecare dată când îl vedea: Ethan era deopotrivă puternic și fragil, forța lui izvora dintr-o cucerire, împăcarea lui de azi era o victorie asupra angoasei de ieri.

Spre deosebire de Sinead, de Johanna și de majoritatea celor din preajma ei, Ethan vizitase abisurile. Nu vorbea de la înălțimea unui țărș pe care-l locuia cu senină siguranță de sine, ci de la aceea a unui mal râpos de unde se prăbușise și pe care, după groaznice chinuri, izbutise să se cațăre din nou.

Ochiul roșu al camerelor de filmat se aprinse din nou.

— Haide! Mergem la gimnastică!

Anny bombăni.

Detesta acest moment al zilei. Pe cât de mult îi plăcea să danseze, să alerge, să conducă repede, pe atât o plictisea executarea acestor mișcări pe care trebuia să le numere.

Acest curs de sport – ținut de Debbie, o fostă campioană de înot sincron – îi părea mai degrabă medical decât ludic. Clipă de clipă, risipind o energie insuportabilă, Debbie le explica elevilor scopul exercițiului, mușchii și tendoanele care erau solicitate. Ședința devenea o lucrare practică de anatomie, iar Anny se vedea ca un ecorșeu făcând jogging. Atunci când Debbie se apropia de ea ca să-i corecteze o poziție, avea impresia că e supusă unei disecții. Mai mult, în acest templu al condiției fizice nu exista plăcere: singura formă în care te adresai corpului era efortul.

Odată isprăvită lecția, a făcut un duș prelung – sindicatul din clinică obținuse interzicerea aparatelor de filmat în vestiar.

Însoțită de Ethan, s-a întors în cameră. Infirmierul îi devenise necesar și, pentru că părea încredințat de utilitatea tratamentului pe care i-l administra, Anny încetase să-l suspecteze. Cu toate astea, observase câteva detalii tulburătoare.

Într-o zi, în răgazul celor două minute în care nu se filma, descoperise niște urme în dreptul încheieturii brațului său.

— Îți bagi în venă, Ethan?

— Da, însă doar medicamente.

— Hmm...

— Ceva împotriva drogurilor.

— Pe scurt, îți bagi în venă ca să nu-ți bagi în venă.

— Anny...

— Sau te droghezi ca să nu te droghezi.

Ethan se pregătea să-i explice, dar s-au aprins din nou camerele de filmat.

A doua zi, i-a părut că e ciudat de calm, aproape absent.

— Ethan, nu ți-e bine?

— Ba da. Problema e că mă simt prea bine. Cred c-am exagerat.

— Cu ce-ai exagerat?

— Cu psihotropul pe care-l iau.

Mărturisirea a cufundat-o pe Anny în perplexitate: pe de-o parte o neliniștea pentru că sugera că nu poți niciodată scăpa de substanțe chimice; pe de alta pentru că, demonstrând că vindecarea nu însemna atingerea perfecțiunii, dezvăluia niște perspective plăcute.

În după-amiaza aceea, după terminarea siestei, Anny a avut dreptul la prima sa plimbare în parc. Evident, a cerut să fie însoțită de Ethan.

Inginerii de sunet le-au dat niște lavalieri și le-au agățat emițătoare la brâu. În toate colțurile domeniului au fost așezate camere de filmat, pentru că se hotărâse privilegierea planurilor generale, care elogiiau peisajul.

Anny a început plimbarea la brațul lui Ethan.

Natura i se părea o adevărată revelație. Atât de puternică putea fi lumina? Iar cerul, cum de te îndemna cerul să-l privești atât de mult? Nu era decât un ecran albastru pe care nu se petrecea nimic. Da, dar ce albastru! Ce vibrație în miezul seninului...

Uluită de zare, încă nu-și plecase privirea ca să admire florile și tufișurile.

Asta e, o va face mâine...

Ethan surâdea, fericit.

Deodată, Anny strigă:

— Vai, mă mănâncă!

Își strecură mâna sub pulover și deconectă microfonul.

— Mi-a sărit o goangă pe burtă, ție nu? continuă ea întorcându-se spre Ethan.

Și, prefăcându-se că e atacată de un tăune, își puse mâna pe coapsa lui Ethan, înșfăcă emițătorul și-l opri.

— Uite, acum putem fi liniștiți. Ne spunem ce avem chef, nu ne mai ascultă.

— Ești sigură?

— Doișpe ani de meserie, Ethan. Am tot învățat. La început, asistenții de sunet se stricau de răs când m-auzeau ducându-mă la baie.

Îl privi cu drag. După câțva timp, îi murmură:

— Mulțumesc.

Ethan se îmbujoră. Anny râse.

— Nu te rușina. Blonzii nu trebuie să roșească, arată arși de soare.

Înaintă câțiva pași și apoi întrebă, suavă:

— De ce faci asta?

— E meseria mea. Primesc bani.

— În săptămânile dinainte, n-ai fost plătit nici să mă cauți, nici să mă îngrijești.

— Păi... simțeam că... aveai nevoie de asta...

— Milă?

Se opri în loc și bălmăji:

— Poate. Oricum, e mila cea mai puternică și mai obsedantă pe care am încercat-o în viața mea.

Anny pricepu că tocmai îi făcuse o declarație. Îi răspunse, cu delicatețe:

— Și mie îmi e milă de tine, Ethan. Aș vrea să te ocrotesc.

Tăcură. Își comunicaseră secretul. De-acum erau legați.

Se plimbară vreo jumătate de ceas, fără să rostească o vorbă, simțind că plutesc.

Când se întoarseră la clinică, un pluton de tehnicieni năvăli peste ei, explicându-le că nu receptaseră dialogurile; sigur, nu era un capăt de lume, puseseră un fond muzical peste imagini.

— O chestie foarte romantică, de altfel, ba chiar prea romantică. Nici nu știți ce aer idilic a dat plimbării voastre. Mă rog, asta e... A fost oricum mai bine decât doar tăcere, cântec de păsări și autostradă în zare.

Anny și Ethan se înapoiară în cameră.

Anny se lungi în pat. Ethan o sorbea din ochi, pățimaș.

Mut, se duse la baie să caute niște prosoape; cu o neașteptată iuțeală, le aruncă peste cele cinci camere de filmat ca să le acopere obiectivele.

În sala de montaj, tehnicienii se treziră în fața unor ecrane negre.

Anny zâmbi.

Ethan încuie ușa.

Apoi se întinse lângă ea și, cu grijă, imperceptibil, de parcă răgazul așteptării era la fel de prețios ca acela al îmbrățișării, își apropie buzele de ale ei.

A fost desfătător.

Tăcere și gingășie.

Patimă și delicatețe.

Cele două trupuri se descoperiră fără ca, vreo clipă, privirile să se despartă.

Anny avea impresia că face dragoste pentru întâia oară. Înainte fusese doar sex; acum, îndrepta gesturi de afecțiune spre un bărbat pe care îl respecta și care îi răspundea, înflăcărat, uimit.

Fiecare îl dezbracă pe celălalt cu un respect religios, căutând parcă Graalul. Comoara nu era însă trupul fără veșminte, ci sufletul pur, nerăbdător să se ofere. Anny nu fusese nicicând atât de tulburată de o epidermă, de un pântec, de o subsuoară. Iar Ethan tremura de fiecare dată când atingea o nouă parte din trupul fetei.

Au împins așteptarea cât mai mult posibil, simțind că orgasmul nu avea să fie doar o culme, ci și un sfârșit.

După două ore, a venit și acel moment.

Au rămas înlănțuiți și după aceea, legănați de o nemaiîntâlnită tihnă.

Tot fără o vorbă, Ethan o ajută pe Anny să se îmbrace, își puse hainele la rândul său, aranjă patul și smulse prosoapele ce ascundeau camerele de luat vederi.

Anny adormise.

Descuie ușa și ieși în vârful picioarelor.

De îndată ce Ethan, părăsind camera, a pătruns în lumea curentă, a fost înșfăcat brutal de umeri și târât în biroul directorului.

În timp ce străbăteau încăperea, regizorul și producătorul emisiunii erau la fel de furioși ca și profesorul Sinead.

— Cine te crezi, nemernicule?

— Ți s-a suit la cap?

— Te-am angajat ca infirmier. Nu ca...

— Nu ca...

Nici unul din cei trei nu izbutea să califice secvența censurată.

Ethan replică, liniștit:

— Anny e prietena mea.

Doctorul Sinead, hotărând că explicațiile erau zadarnice, îl anunță că a fost demis.

— Anny nu va fi de acord, îngăimă Ethan, palid.

— După câte știu, nu domnișoara Anny Lee conduce această clinică.

— În lipsa mea, va refuza să continue.

— A semnat un contract.

— Îl va rezilia.

— Asta dacă va fi în stare. Cu tranchilizante, o aducem pe drumul cel bun.

Ethan se simți cuprins de indignare:

— Hai, zvârliți-mă afară dacă aveți chef. O să vedeți că plecăm împreună.

Doctorul Sinead, urzicat, se îndreaptă în scaun. Mânia îi reda octogenarului vigoarea pierdută.

— Te-am dat afară! Paznicii n-o să te lase să te apropii de ea. Iar dacă insiști, te dau pe mâna poliției.

Dă-mi cheile și insigna. Adio, domnule!

Ethan înțelese că nu era cale de întoarcere. Stăpânindu-și furia, zvârli mănunchiul de chei pe birou și ieși.

Spre sfârșitul zilei, la ora șapte, o îndopară și mai strașnic pe Anny cu medicamente.

O măsură înțeleaptă: la trezire, îl strigase pe Ethan.

Treizeci de secunde mai târziu, după ce a înghițit un pahar de apă cu sedativ, s-a cufundat din nou în somn.

La miezul nopții, când toată clinica moțăia, au răsunat alarmele, sfâșiind bezna cu lătratul lor ascuțit.

Paznicii au dat buzna în locul efracției semnalat de computer.

Când au ajuns la farmacie, au găsit ușa spartă, dulapurile deschise, rafturile devastate.

— Acolo! strigă unul dintre ei.

O umbră încerca să scape sărind de la fereastră.

S-au năpustit într-acolo, dar nici unul nu a îndrăznit să se arunce de la primul etaj.

Bărbatul alerga, cu o povară pe umăr.

Sirenele poliției țiuiră. Apăruseră trei mașini care blocau drumul.

Încolțit, bărbatul se opri, șovăitor.

— Predă-te!

Și-atunci, Ethan, abandonând bocceaua cu medicamente, ridică mâinile.

— Marea Domnișoară ne așteaptă. Ești gata, Anne?

Braindor făcea dus-întors în fața ușii de la intrarea în căsuță.

Înăuntru, Anne își îngrijea verișoara, pe care o luase să stea la ea.

Ida supraviețuise aproape miraculos flăcărilor și învinsese febra – grație alifiilor doctorului și atenției permanente pe care i-o acorda Anne. Cu toate astea, n-avea să redevină nicicând tânăra cu trăsături regulate de pe vremuri. Chioară – felcerul se văzuse silit să-i scoată un ochi –, cu pleoapa dreaptă închisă peste o bortă de carne stacojie și purulentă, avea o față în devălmășie, cu un colorit ciudat – alb, roșu-gălbui, cafeniu – și în care nici o trăsătură nu era întreagă, neatinsă, la locul ei. Obrajii numai o rană, când scobiți de arsuri, când umflați de bășici, păreau niște crâmpie pe care un țânc stângaci le-ar fi lipit la-ntâmplare pe oase. Un aer de răutate primitivă îi schimonosea mereu chipul, era mai degrabă o mască decât o expresie, mușchii nu-i reacționau nici la emoții, nici la gânduri.

În vreme ce Braindor se perpelea, Anne isprăvea de umezit cu oțet rănile, ca să le dezinfecteze. Cu toate că-l aplica delicat, slujindu-se de o cârpă moale și curată, tamponând cu grijă marginile fiecărei cicatrice, Ida zbiera, se zvârcolea, o ocăra. Stăpână pe sine, Anne își făcea datoria.

— Îți place să mă vezi în halul ăsta, nu-i așa?

Deși Ida tuna și fulgera din zori până-n seară, Anne refuza să creadă că această mânie era semnul fostei firi a Idei. O considera trecătoare.

Ca să-i domolească durerea și să lupte împotriva uscăciunii, i-a turnat apoi deasupra apă de trandafiri.

— Uite-așa...

— Uite-așa ce, idioato? Crezi că mă vindeci cu lecurile tale? Mai bine mă lăsați să mor.

Cu fiecare frază, Ida atingea culmea răutății: pe de-o parte, îi ponegrea strădaniile, pe de alta îi reproșa supraviețuirea. Ca să nu mai vorbim de faptul că uita de dârzenia cu care ea însăși luptase împotriva răului care ar fi trebuit s-o distrugă.

— Mă bucur că te simți mai bine, murmură Anne.

— Mai bine nu-nseamnă bine, oftă Ida întorcându-și privirea.

Pe Ida n-o durea doar trupul, ci și sufletul; n-o prețuise nicicând pe Anne. Iar ea continua să o iubească. Așa încât Ida o agresa zi de zi mai abitir, depășind orice limită; horcăia, suduia, insulta, urina în pat sau îl umplea de scârnă, își sfâșia bandajele, își împiedica verișoara să doarmă – tot atâtea chipuri de a-i pune la încercare tandrețea. Avea să reușească afecțiunea ei să înfrunte atâta năduf, ingratitudine și umilințe? Ida habar n-avea ce răspuns era preferabil. Desigur, ar fi dorit să subscrie acestui atașament, doar să-l îngăduie, însă în acest caz s-ar fi învinovățit că nu poate restitui nici măcar o fărâmă din ce primea. Cel mai adesea, citea în Anne o atitudine afectată, forțată, verișoara ei dorind să treacă drept o sfântă. Dacă ar fi izbutit, cândva, să dea în vileag prefăcătoria, cu siguranță s-ar fi simțit mai împăcată, câtă vreme ar fi încetat să-i mai fie datoare vrăjmașei sale; în același timp s-ar fi dezbărat și de spectrul milosârdiei, virtute în care nu credea, din pricină că nu era în stare s-o atingă.

— Odihnește-te. Să nu ieși din casă.

— Și de ce, mă rog, să nu ies?

— Nu ești încă în stare să înduri așa ceva.

Ida ridică din umeri.

— Don'șoara se crede doctor?

— Ai, te rog, încredere în mine..

Anne nu dorea să insiste asupra acestui subiect: ideea că Anne s-ar fi putut îndepărta de incinta beghinajului îi provoca fiori de neliniște, fiindcă, deocamdată, Ida știa că e desfigurată, dar nu-și descoperise noul chip decât pe pipăite. Încercase, desigur, să și-l zărească în câte un pahar de apă sau în vreo baltă; cu toate astea, Anne, care o urmărea, băgase de seamă că verișoara ei, prudentă, nu insistă, temându-se de o imagine care ar fi descurajat-o. Încet-încet, urmând un ritm firesc, s-ar fi deprins cu adevărul... Aici, printre beghine, aceste femei blânde încunoștințate de tragedia ei, nici o expresie îngrozită ori prea miloasă nu îi îngăduia să afle efectul cumplit pe care îl trezea. În schimb, dacă ajungea pe străzile din Bruges...

— Anne, nu mai putem întârzia.

Afară, Braindor era exasperat:

— Arhidiaconul va fi mânios dacă-l lăsăm s-aștepte.

— Sosesec îndată!

Anne își netezi părul în grabă.

Ida nu s-a abținut să nu rânjească:

— Aha, sfânta are azi audiență la papă.

Fără să dea atenție provocării, Anne îi trimise o beza din vârful degetelor și dispăru.

Pe podul arcuit unde se afla ieșirea din beghinaj, Braindor o descusu pe Anne:

— Ești pregătită pentru întâlnire?

De fapt, își puna lui însuși această întrebare; era neliniștit în legătură cu înălțimea îndrumărilor sale, cu felul în care va reacționa prelatul la anumite naivități ale lui Anne.

Aceasta îi replică:

— Eu? Sunt ceea ce sunt, nu mă pot schimba. De ce mi-ar fi frică?

Pe dată, teama lui Braindor prinse un contur mai clar: poate că arhidiaconul era cel nepregătit s-o întâlnească pe Anne.

La capătul podului, o aflară pe Marea Domnișoară, care-i aștepta, călare pe catârul cenușiu care, de obicei, aducea în beghinaj baloții cu lână.

— Ziua bună, Anne! Cum se simte verișoara ta?

Alături de ea, în ritmul domol al animalului de povară, care o scutea pe Marea Domnișoară de un drum pe care picioarele ei hodorogite nu și-l permiteau, Anne și Braindor bătură străzile. Fata își povesti neliniștile legate de Ida: trupul, deși parțial distrus, îi părea mai dârz decât sufletul ei.

— Se roagă îndeajuns? Merge des la slujbe?

Anne se îmbujoră: Ida era cea mai nepăsătoare la ritualuri ființă pe care o cunoștea.

Marea Domnișoară insistă:

— Dacă se dovedește o bună creștină, am putea să intervenim pe lângă o mânăstire acceptabilă.

Anne se cutremură. Ida călugăriță? Cu neputință, ar fi transformat comunitatea în infern, dacă nu chiar în bordel. Deocamdată, nici nu-i trecea prin cap să se despartă de Ida; trebuia s-o supravegheze, așa cum ai grijă ca laptele să nu dea-n foc.

— S-o lăsăm să se-ntremeze; când se va fi tămăduit, vom mai vedea, conchise Marea Domnișoară.

Ajunseră la vicariat.

În sala de audiențe, întunecată și sobră, din care luxuriantele tapiserii de Aubusson, alese de predecesorul său, fuseseră înlăturate, prelatul le privi înaintând, cu un aer binevoitor. La vederea lui

Anne, exclamă:

— Iată, deci, minunăția despre care mi se tot pomenește de câteva luni încoace! Aproiați-vă, fiica mea!

Surâzând, îi făcu semn lui Anne să-i stea alături.

Braindor păru uimit, apoi se liniști, grație bunăvoinței pe care o deslușise în acest bărbat îndeobște sever. Arhivicarul a pus niște întrebări banale, cărora Anne le-a răspuns cu naturalețe. În mod vădit, prelatul era încântat de întrevedere; sau poate că acest om auster se amăgea cu propria-i amabilitate.

În vreme ce Anne povestea întâlnirea sa cu lupul și mărinimia sângeroasei jivine, Marea Domnișoară se amuza. „Hotărât lucru, Anne scoate ce-i mai bun din toți, fie că e vorba de lup ori de arhivicar. În preajma ei, indivizii își părăsesc latura mediocră și își scot la iveală doar calitățile.“

Conversația a abordat chestiunea poemelor. Prelatul citise vreo zece; a cerut să audă unele noi.

Stânjeniți, Braindor și Marea Domnișoară și-au cerut scuze că nu le aduseseră pe cele mai noi, dar Anne, veselă, a declarat că le știa pe de rost, pentru că rostul lor era în inima cu care le primise.

— Le-ați primit, nu le-ați ticluit? Întrebă arhivicarul.

Anne chibzui.

— Sentimentele le-am primit. Cuvintele le-am căutat.

— Nu există cuvinte adevărate?

— Niciodată. Când ating lumina din adâncul meu, nu există cuvinte. De fiecare dată când mă întorc de acolo, sper că am adus o rază, o flacăra. Dar pietricica pe care o țin între degete nu are legătură cu lumina din care s-a ivit.

Arhivicarul se arătă oarecum mirat.

— Lumina asta despre care vorbiți e cumva Dumnezeu?

— Da.

— Prin urmare comunicați direct cu El? Îl deslușiți pe Dumnezeu înlăuntrul dumneavoastră?

— Da.

— Sunteți sigură că-i vorba despre Dumnezeu?

— Dumnezeu nu este decât un cuvânt printre alte cuvinte.

Afirmația a fost urmată de o tăcere uluită. Arhivicarul a aruncat o privire întunecată către fată, Braindor a crezut că se crapă pământul înaintea lui, Marea Domnișoară și-a mușcat buzele.

Doar Anne continua să răspândească lumina ei curată.

Arhivicarul se schimonosi, după care transformă strâmbătura în zâmbet: de-acum, bunăvoința îi era fățarnică.

— Poți să-mi explici mai limpede?

Deși faptul că acum o tutuia arăta disprețul care-l năpădise pe prelat, ea îl primi ca pe o dovadă de afecțiune și se însenină. Pe dată, Marea Domnișoară interveni ca să evite un alt răspuns nepotrivit:

— Dumnezeu e inefabil. Iar Anne nu descrie decât inefabilul. Chiar dacă simte întotdeauna adevărat, uneori formulează fals. Nu-i purtați pică, Monseniore. Spre deosebire de dumneavoastră, care sunteți doctor în teologie, eminent cunoscător al scripturilor, ea nu are știință de iscusința și posibilitățile retoricii.

Anne își plecă privirea, sfioasă.

— Aveți dreptate. Sunt necioplită. N-am pus mâna pe carte.

Arhivicarul, măgulit de Marea Domnișoară și mișcat de smerenia lui Anne, se domoli.

— Desigur... desigur...

Calmul revenea. Braindor își recăpătă suflul.

Anne adăugă:

— Totuși, există realități pe care le cuprindem mai bine prin absența gândirii decât prin gândire.

Cei trei adulți adunați lângă ea nu-și credeau urechilor: o luase de la capăt cu obrăznicile. Cu stăpânire de sine, continuă:

— Dumnezeu nu poate fi cuprins, e mai presus de vorbele și de noțiunile noastre. Când o persoană consideră că limbajul este îndestulător, înseamnă că nu a simțit și nici nu a descoperit mare lucru. Ce cumplită sărăcie: să poți să te exprimi perfect! Asta dovedește că nu există nimic înlăuntru, că sufletul nu și-a depășit limitele înguste. Când cineva e fascinat de propriul discurs, înseamnă că se bucură să repete. Sper din tot sufletul să nu ajung vreodată să fiu mulțumită de frazele sau de ideile mele...

Văzându-i îndărătnicia, arhivicarul porni din nou atacul:

— Consideri normal faptul că Dumnezeu te-a ales?

— Nu știu ce e normal.

Preotul se îndârji:

— Consideri legitim ca, dintre noi doi, Dumnezeu să te prefere pe tine?

— Nu.

Anne se încruntă, chibzui și preciză:

— De fapt, Monsenior, El vă vorbește, dar nu-L auziți.

— Poftim?

Dinspre arhivicarul ofensat porni un strigăt care se izbi de tavanul încăperii. Cu toate astea, Anne stăruia:

— Da, bănuiesc că El se adresează tuturor oamenilor.

Marea Domnișoară și Braindor schimbă o expresie îngrozită. Arhivicarul o ardea cu jarul din privirile sale.

— Mi se pare mie, sau ai uitat că nu sunt un muritor de rând?

— Față de ceilalți oameni?

— Față de Dumnezeu, copila mea. Sunt unul dintre păstorii lui. Amintește-ți că sunt arhivicar.

— Asta nu contează.

I se puse un nod în gât. Anne zâmbea.

— Uitați-vă la mine, Monsenior, nu sunt nici preot, nici papă, nici arhivicar, însă Dumnezeu mă găsește.

Arhivicarul sări din jeț, zbierând:

— Gata, ai întrecut măsura!

Apoi, de parcă l-ar fi izbit o săgeată, fața i se zgârci de durere, gemu, își puse mâna pe vintre, își trase suflul, încercă să alunge suferința care-l desfigura.

Braindor și Marea Domnișoară crezură că l-a lăsat inima. Mai atentă la detalii, Anne șopti:

— Sângerăți, Monsenior.

Și arată cu degetul trei picături subțiri de sânge care se întindeau pe dale, sub picioarele prelatului; apoi indică petele întunecate care începeau să i se lățească în dreptul pântecului, străbătând încet veșmântul.

Arhivicarul se așeză la loc.

— De ce faceți asta, Monsenior?

Se referea la ciliciul pe care-l purta pe piele, lanțul acela cu ghimpi subțiri pe care și-l înfășurase în jurul mijlocului. Când se ridicase brusc, ascuțișurile de metal îi intraseră în carne, spintecându-i abdomenul.

— Îmi port crucea, copila mea, răspunse el ostenit. Fac precum Domnul Nostru, care a murit sfâșiat de cuie.

— Isus nu a suferit de bunăvoie, El a îndurat ținuirea pe cruce. S-ar cuveni ca pilda Lui să fie bunătatea și iubirea, iar nu cea agonie pe care nu a ales-o, nu-i așa?

Anne era foarte mândră că, la porunca lui Braindor, citise de curând Evangheliile. Călugărul și Marea Domnișoară, în schimb, tremurau de îngrijorare.

Deși era preocupat să-și stăvilească chinurile sălbatice, arhivicarul zvârli câteva vorbe înăbușite:

— Taci, neghioabo! Îmi purific credința. Nu există evlavie adevărată fără penitență.

Anne nu luă în seamă cuvântul „neghioabă“.

— De ce să vă mortificați înainte de moarte? De ce să vă năruiți trupul?

— Spiritul nu poate birui decât dacă trupul este înjosit.

— Nu-i adevărat! Nu devii mai bun dacă sângerezi. Remușcarea că ai păcătuit este îndeajuns. Trebuie oare să te mutilezi de dragul lui Dumnezeu? Să fie El atât de sălbatic, de imoral? Eu, atunci când Îl întâlnesc, mi se pare că e exact invers. Îmi insuflă bucurie, îmi spune...

— Ajunge!

Concluzia a sfichiuit aerul, necruțătoare. Ca o plesnitură de bici.

Marea Domnișoară s-a repezit la Anne, i-a luat mâna, a îngăimat niște scuze, l-a salutat respectuos pe Monsenior – ca și Braindor, de altfel – și s-au îndepărtat de preotul livid care, respirând anevoie, se perpelea de durere în jilț, cu demnitate.

Cu toate astea, în pragul ușii, Anne încetini și-i trânti prelatului cu un ton amical:

— După părerea mea, Monsenior, recursul domniei voastre la cazne nu vine de la Dumnezeu, ci e o pornire personală.

Marea Domnișoară se stăpâni să nu-i dea o palmă, după care ieșiră din palat aproape fugind.

Ajunsă în stradă, întoarse spre Anne un chip palid de furie.

— De ce-ai fost atât de obraznică?

— Obraznică? I-am vorbit așa cum vă vorbesc dumneavoastră și lui Braindor. Voi mă înțelegeți, el nu.

Marea Domnișoară și Braindor schimbă o privire: Anne avea dreptate, o obișnuiseră să vorbească slobod; prea puțin dogmatici, îi remarcă mai degrabă calitatea sentimentelor decât asprimea șocantă, de nu chiar eretică a formulărilor.

— Am plecat la timp, spuse Braindor.

— Nu fi naiv, Braindor, trupurile noastre au plecat, dar cuvintele au rămas. Arhivicarul are motive îndreptățite să fie furios: Anne l-a jignit.

— Eu? strigă Anne.

— L-ai muștruluit în legătură cu mortificarea, de care e nespus de mândru.

— Sunt încântată că-mi dați dreptate: suferă pentru sine, nu de dragul lui Dumnezeu. Iar asta se cheamă orgoliu, dacă nu chiar trufie.

Braindor și Marea Domnișoară oftară: nu mai era chip s-o aducă pe Anne pe drumul cel bun, ori măcar s-o facă prudentă. Așa că au preferat să stingă ciorovăiala.

Ajutată de călugăr, Marea Domnișoară sui pe catârul sur, apoi neobișnuitul trio alcătuit dintr-o doamnă în vârstă, un uriaș costeliv și o tânără frumoasă coș începu să străbată orașul, fără să scoată o vorbă.

Odată ajunși în beghinaj, dispărură la fel de tăcuți.

Nerăbdătoare să-și îngrijească verișoara, Anne se duse acasă.

De-abia deschise ușa, că fu izbită de o lumină ciudată care tulbura încăperea.

Ridică privirea, dezorientată.

Deasupra sa atârna Ida, care se spânzurase.

Margaret,

Poate că poșta ar fi fost mai inspirată dacă-ți rătăcea pe veci răspunsul, care oricum întârziase atât de mult.

Un răspuns care m-a scos din minți.

Nu doar că n-ai priceput o iotă din ce ți-am povestit, dar ți-ai și îngăduit să-mi înflorești povestea, strecurând în ea niște greșeli grosolane.

Nu-mi mai meriți încrederea. De altfel, ai meritat-o vreodată? Ani la rând, am crezut că mă sprijini cu dragostea ta, în vreme ce acum mă întreb dacă nu cumva îmi sporeai necazurile.

Nu contează. Acesta e ultimul mesaj pe care ți-l adresez.

Oricum, părăsesc Viena, mă despart de Franz, am isprăvit-o cu Calgari. O să iau viața de la capăt altundeva. Ai fi fost singurul element din trecutul meu pe care l-aș fi luat cu mine în această nouă viață. Otrava din tine mă determină să renunț.

Adio, să-ți meargă bine.

Hanna

Mașinile negre pătrunseră pe aleea din Forest Lawn Memorial Park.

Trecură de un portal maiestuos, demn de cel mai falnic castel.

Cine și-ar fi putut închipui că îndărătul gardului său metalic se află un cimitir? Aici, moartea nu părea nici serioasă, nici dramatică. Nu coborai pe fundul unei gropi, ci, prin jocul pantelor, isprăveai o ascensiune.

Desigur, nu era vorba doar despre o ascensiune spirituală, ci și de una socială, fiindcă se zvonea că trebuie să plătești un milion de dolari ca să te odihnești pe veci lângă nume celebre precum Douglas Fairbanks, Buster Keaton, Bette Davis, Tex Avery, Michael Jackson, Elizabeth Taylor.

— Ei și? Merită din plin, exclamă Johanna, lipindu-și fața de geamul fumuriu al limuzinei.

Cortegiul înainta printre peluzele imense, de un verde sănătos, punctate din loc în loc cu boscheți din care se ițeau niște arbori. Statuile și fântânile arătau că nu străbați o zonă sălbatică, ci un parc îngrijit. Ici și colo se ridicau mausolee din marmură, la fel de ambițioase ca acelea din cimitirele obișnuite; cea mai mare parte a mormintelor erau însă de forma unor plăci tupilate prin gazonul stufos.

— Ce loc de vis! Uite, se văd și marile studiouri, Universal, Disney, Warner Bros.

— Genială chestie, cadavrele au impresia că încă mai lucrează!

Johanna se întoarse către Anny, ghemuită în fundul mașinii, voi să-i răspundă, dar se mulțumi să ridice din umeri, aruncându-i o privire turbată.

— Pune bani deoparte, Johanna, și cumpără-ți un loc de veci. Dacă negociezi cu cap, ar putea să-ți instaleze și telefon în cavou.

— Ești răutăcioasă, Anny.

— Nu mă simt bine.

Dintre toți invitații veniți să-i aducă un ultim omagiu Geții Vuitton, Anny era probabil singura conștientă că merge la o înmormântare, și nu la un eveniment monden.

După ce șirul de mașini s-a oprit, Anny a zărit trupa de muncitori înarmați cu lopeți, cazmale, foarfece de grădărit, care se agitău pe întinderea domeniului. Îi veni în minte vocea nazală a Geții Vuitton care îi mărturisise cândva: „Rățușca mea, sunt atât de snoabă încât mi-am tras loc de veci la Forest Lawn Memorial Park. Mi-a păpat toate economiile, dar n-am ezitat. Înțelege-mă și pe mine, n-am avut toată viața cu ce să-mi angajez un grădinar, așa că, pentru eternitate, mi-am oferit o echipă întregă. Isteață chestie, nu?”

Anny îi răspunsese că important era să-și facă toate poftetele. Iar Geanta Vuitton o corectase: „Și să mergi împotriva curentului, pițigușa mea. «Nu-ți iei banii pe lumea cealaltă», am tot auzit propoziția asta descurajantă timp de patruzeci de ani. Ei bine, voi dovedi contrariul: îmi iau toți banii în mormânt, pentru că după ce mi-l cumpăr n-o să mai rămân cu o lețcaie“.

După care s-au pus pe râs. Știind că i s-a dus buhul că e calică – considera că zgârcenia e o virtute –, Geanta Vuitton încurajase, ba chiar alimentase zvonul.

— Dar, căprioara mea, fii liniștită, voi sta la locul meu. Voi rămâne în rol secundar, nu vreau să mă învrăjdesc cu colegii de cimitir, vedetele sunt îngâmfate. Prin urmare, am bătut palma pentru un locșor cuviincios, discret. Apoi am pretins, prin testament, să ajung la înmormântarea mea cu o jumătate de oră mai devreme.

— Poftim?

— Rol secundar, păpușă, rol secundar! Mi-a fost mereu atât de teamă că voi fi dată afară, încât ajungeam peste tot cu jumătate de ceas mai devreme.

Invitații au coborât din limuzine și s-au strâns în jurul mormântului unde, într-adevăr, sicriul aștepta de jumătate de oră.

Soarele, în crucea zilei, strivea peisajul. Păsărelele, nepăsătoare la tristețea omenească, zburăteau printre crengi.

Preotul celebră amintirea Tabatei Kerr. Ce era de spus? Ceea ce ea însăși pregătise, câtă vreme toată viața își dăltuise propria statuie.

Lui Anny i se părea că Tabata Kerr nu fusese niciodată altceva decât personajul pe care-l crease. Nimic mai mult. Nimic mai puțin. Eroina recurentă a propriei vieți. Personajul îi devorase persoana.

„Ce diferite eram, gândi ea. Ea plină, eu găurită. Geanta Vuitton înfrunta universul ca o geantă Vuitton. Eu dau pe dinafară, dispar, fug, nu știu nici unde mă aflu, nici ce sunt.“ Iată însă că, pentru întâia oară, Anny nu se condamnă; se întreba dacă nu cumva are dreptate în ce face. Instabilitatea ei o neliniștea, desigur, dar îi făcea viața bogată, interesantă, surprinzătoare, neașteptată.

La această ceremonie, toți erau cu ochii pe ea. Dindărătul ochelarilor și eșarfelor negre, se străduiau să vadă ce simte. Fiindcă acea cură de dezintoxicare ajunsese o emisiune de mare audiență, întreruperea ei bruscă fusese comentată și răscomentată. Unii vorbeau despre un eșec terapeutic pe care clinica încerca să-l ascundă; alții evocau temperamentul nesuferit al lui Anny, care, fie că se afla într-o cameră de spital, fie pe platourile de filmare, era la fel de năzuroasă; internații care urmăriseră permanent retransmisia ghiciseră un flirt între ea și infirmier, o relație pe care Anny voia s-o protejeze.

Adevărul se situa la distanță egală de aceste ipoteze. Ethan fusese prins furând din farmacia spitalului și arestat; o anchetă rapidă stabilise că sustrăgea de multă vreme diverse produse în folos personal; tribunalul îl condamnase la cinci luni de închisoare cu executare. De îndată ce Anny, îndopată cu medicamente, a fost îndeajuns de conștientă ca să afle adevărul despre cele întâmplare, a cerut să părăsească spitalul. La prima sa înfățișare, regia a transmis pe ecrane imaginile filmate în zilele precedente. Discuțiile s-au dovedit tumultuoase. Johanna a descoperit o Anny cu totul nouă, bățăioasă, hotărâtă să nu se mai lase manipulată. Când Anny a amenințat că va denunța contractul pe care Johanna îl semnase cu clinica și cu canalul de televiziune, coșofana, speriată, a negociat pe dată plecarea clienței sale.

Revenită în rândul oamenilor, Anny s-a înapoiat acasă. Deși a acceptat ca asistența medicală s-o ajute să se dezintoxice, a refuzat orice alt contract. A fost scoasă din bârlog de moartea Genții Vuitton. Punând la cale această ieșire în lume, Johanna încerca să-și recapete influența asupra actriței. Nu doar că oficia în calitate de atașat de presă, dar se știa și că, în ciuda faptului că vedeta era reprezentată de o prestigioasă agenție de impresariat, ea îi impunea de fapt proiectele.

Preotul își încheie necrologul. Un bărbat în costum negru se desprinsese din mulțime și începu să citească un text. Anny nu-și credea ochilor: David, și mai drăgălaș decât de obicei, tremura de emoție. Sub pretextul că jucase rolul nepotului în filmul *Fata cu ochelari roșii*, i se adresa Genții Vuitton de parcă ar fi fost bunica lui adevărată. Însă aceasta și David – Anny era martoră – nu se împrieteniseră deloc în timpul filmărilor.

— Ticălosul! bâigui ea.

Johanna îi replică șoptit:

— Partea asta din ceremonie era treaba ta, dragă, însă, după bunul tău obicei, ai refuzat-o.

— David n-o cunoștea. Iar ea îl găsea lipsit desare și piper, ba chiar dulceag. Mi-a și spus-o: „Diabetică cum sunt, nu pot să-l înghit pe băiețușul ăsta“.

— Textul i l-a scris Peter Murphy, unul dintre cele mai bune condeie de la Hollywood.

Anny deveni atentă. Într-adevăr, discursul era plin de spirit, de haz, de patos. O capodoperă de mici dimensiuni.

Până la urmă, lui Anny i s-a făcut silă.

Lăsând discreția deoparte, a făcut stânga-mprejur și a plecat cu pași mari spre mașină. Toată lumea bună a Hollywoodului a ridicat capul, surprinsă. David, simțind că nu se mai bucură de atenția publicului, și-a ridicat ochii de pe foaie, a vrut să vadă ce se-ntâmplă și a zărit-o pe Anny trântind furioasă portiera limuzinei.

Prefăcându-se că nu înțelege scena, s-a încruntat precum James Dean în *La răsărit de Eden* și, apoi, umflându-și gurița de îngeraș, și-a continuat lectura.

Mașina gonea de patruzeci și cinci de minute, iar Johanna și Anny nu-și spusese o vorbă. Anny îi dăduse șoferului un nume de stradă de care Johanna nu auzise.

Aceasta din urmă se întreba cum să restabilească legătura cu tânăra rătăcită printre gânduri. Știind ce dragoste sinceră îi purta defunctei, a încercat în această direcție:

— Ce carieră ciudată a avut și Tabata asta. Îți dai seama? Toată presa a fost de față la înmormântare. Devenise o instituție a Hollywoodului.

Deși nu a reacționat, Johanna a simțit că Anny o ascultă.

Așa încât a mers mai departe:

— În meseria asta contează să rezști. N-aș fi crezut acum douăzeci de ani că Tabata Kerr va primi atâtea omagii la moarte.

Anny rupse tăcerea:

— Nu contează totuși așa de mult.

— Ce anume?

— Notorietatea. Lumea de azi crede că gloria este cel mai bun salariu.

— Când ești celebru, obții alte contracte decât atunci când stai în anonim.

— Cu ce preț, Johanna? Cu ce preț? Costă prea mult. Apari în presă, dar nu-ți mai aparții. Geanta Vuitton a sacrificat-o pe Tabata Kerr de dragul renumelui. În ea, totul era spectacol: fața cu urme de liftinguri, replicile studiate, cinismul de cowboy sleit, viața personală distrusă de carieră. Nu-i mai rămăsese nimic. Până și moartea și-a oferit-o posterității. De tot răsul.

Johanna păru sincer mirată:

— Credeam c-o iubești.

Anny oftă:

— Și eu credeam. O admiram. O invidiam. Credeam că găsisese antidotul pentru suferință.

— Chiar îl găsisese!

— Iubeam în ea fetișcana care nu dădea multe parale pe propria persoană și care-și construise un personaj nostim. Din când în când, puteai s-o zărești sub mască pe această puștoaică, făcând mișto de propriul rol. Ar fi renunțat fericită la gratiile acestei închisori. Ah, că veni vorba de închisoare...

Limuzina se oprise la Lancaster, în fața penitenciarului unde Ethan își ispășea pedeapsa. În capătul parcurii soseau două autobuze, pline cu copii veniți să-și viziteze tații.

Anny coborî din limuzină. În clipa când a pus piciorul pe asfalt, adolescenții au recunoscut-o și au aplaudat-o, încântați: se simțeau mai puțin anormali împărtășindu-și condiția cu o vedetă de la Hollywood.

Le adresă un semn prietenesc și apoi se plecă spre Johanna.

— Ține mașina și mergi până acasă. O să chem un taxi.

— Mulțumesc... trebuie să-ți analizăm proiectele, scenariile pe care ți le-am adus...

— M-așteaptă Ethan...

Anny se îndepărtă cu pași mari, își smulse vălul de doliu și ajunse la poarta albastră, metalică.

Chiar înainte să intre, își goli geanta în coșul de gunoi. Cutiile cu pastile se amestecară printre hârtiile unsoase. Ea și Ethan își juraseră că vor profita de acest „sejur“ ca să scape de toate substanțele, de droguri și de medicamente.

„Hai, pușcăria treacă-meargă, dar chimicale în nici un caz“, decretase Anny.

După un sfert de oră, când îl zări pe Ethan târându-se îndărătul geamului de la vorbitor, palid, tremurând, cu pleoapele roșii, privirea rătăcită, îmbătrânit cu zece ani, Anny își dădu seama că ei îi fusese mai ușor să se lase.

Anne așeză în grabă un scaun peste cufăr și încercă s-o elibereze pe Ida din funie.

Zadarnic.

Frânghia nu se lăsa, cu atât mai mult cu cât greutatea corpului stânjenea manevra. În timp ce striga după ajutor, Anne o ținea pe sinucigașă în brațe, ca să slăbească presiunea asupra gâtului.

Auzindu-i strigătele, Braindor veni în grabă. Ajutat de statura uriașă, o scoase pe Ida din laț.

Femeia se sufoca, dar mai respira încă.

O lungiră pe pardoseală, ținându-i capul drept.

O tânără beghină țâșni în căutarea unui doctor; înainte să iasă din încăpere, Anne îl recomandă pe Sébastien Meus, cel de la azilul Saint-Côme, mai priceput decât felcerii trândavi de la spitalul Saint-Jean.

În stare gravă, aproape inconștientă, Ida îi privea amuțită și tristă, cu singurul ei ochi, pe salvatori. „De ce-ați făcut asta? părea să spună globul ieșit din orbită. Sunt așa de nenorocită că preferam să mor.“

În fața unei asemenea disperări, atât de îndepărtată de obișnuitele insulte, bruftuluieli și măscări, Anne, sfâșiată, copleșită de o dragoste neputincioasă, nu-și putea stăpâni lacrimile.

— De ce, Ida, de ce?

Pe seară, medicul de la azil consideră că Ida e în afara oricărui pericol; va scăpa doar cu vânătași, cu niște zgârieturi de pe urma sforii de cânepă, cu dureri în trahee; va înghiți anevoie și va avea o voce răgușită. Cu iscusință, folosind o bucată de piele de vacă, pe care a umezit-o ca să ia forma umerilor și a gâtului, a fabricat un soi de colier rigid pe care ulterior l-a pus la uscat, întărindu-l cu nuiete de răchită. Ida urma să-l poarte timp de două săptămâni.

Când s-a lăsat noaptea, Anne și-a luat verișoara și a dus-o în căsuța lor. La lumina unei lumânări, Ida, abătută, suferindă, calmă ca niciodată, lipsită de obișnuitul ei venin, îi povesti verișoarei sale ce s-a întâmplat:

— Azi-dimineață, după ce-ai plecat cu Braindor și cu Marea Domnișoară, nu ți-am ascultat sfatul și am hotărât să merg în Bruges. Înțelege-mă, nu mai mersesem de prea multă vreme prin oraș, respirându-i aerul. Eram atât de fericită! Mi s-a părut că, trecând podul, lăsam totul în urmă, anulam incendiul, îmi vindecam rănile, eram ca pe vremuri. Vai, de îndată ce am ajuns pe chei, am observat rictusurile trecătorilor; unii mă priveau năuciți, alții își fereau ochii. La început, am întors capul să văd ce spectacol, ce figuri de bâlci le stârneau aceste reacții; din păcate eram doar eu acolo, singură. Și-atunci l-am zărit pe Wilfried, unul dintre ibovnicii mei. Am alergat spre el, strigându-i numele, fericită că-l văd. Nu doar că nu m-a recunoscut, dar și-a și luat picioarele la spinare. Iar eu, tâmpita de mine, am stăruit, i-am luat urma pe străzi: „Wilfried! Wilfried?“ În piața Saint-Christophe și-a întâlnit prietenii. Erau acolo Rubben, Mathys, Faber, Pieter, Baptiste și Aalbrecht. Ca s-o zic pe-aia dreaptă, mă culcasem cu jumătate din ei, iar cu cealaltă mă giugiulisem. Când l-au văzut năvălind pe tovarășul lor urmărit de o smintită care zbiera, au izbucnit în hohote de râs; când m-am proțăpît în fața lor și i-am strigat pe nume, au cârmit-o. În ochii lor nu era doar silă, Anne, ci și ură. Priviri nemiloase. Priviri care strigau că sunt hâdă, respingătoare. „Hai, valea, cotoroașă, nu știm cine ești.“ Le-am spus din nou: „Ida“. Mi-au răspuns că nu și-o trag nici cu strigoaice, nici cu iezme și m-au sfătuit să iau calea-ndărăt spre infern. M-am pus pe bocit.

Probabil că eram și mai înspăimântătoare cu ochiul închis din care se scurgeau lacrimi. S-au dat la o parte, strigând: „Șterge-o, cotoroață!“ Apoi au reluat cuvântul. „Cotoroață!“ Eram prea șocată ca să mă mișc, așa încât cei șase flăcăi au dispărut, dar s-au strâns zeci de țăngăi care scandau „Cotoroață, cotoroață, cotoroață!“. Se adunaseră într-o horă. Niște năpârstoci afurisiți. Când mi-am recăpătat forțele ca s-o iau din loc, au prins să mă urmărească. Am mărit pasul. Ei, scai după mine. Am început să fug, cu mucoșii din Bruges pe urme, care se făleau că alungă vrăjitoarea. M-am adăpostit la beghine, năpustindu-mă spre locuința Marii Domnișoare.

— Păi...

— Da, știam că nu-i acasă. M-am dus însă la ea pentru că știam că are așa ceva.

— Ce anume?

— O oglindă.

Ida amuți și Anne odată cu ea: continuarea părea evidentă, n-avea rost s-o istorisească.

În tăcere, cu buze tremurătoare, Ida își amintea cum își descoperise fața sluțită. Cel mai tare o tulburaseră „stigmatul diavolului“ – o labă de broscă desenată pe albul ochiului, pete pe piele, zone ale trupului devenite nesimțitoare, faptul că ajunsese scheletică –, pe scurt, toate acele semne care autentifică o vrăjitoare și care îndreptăteau reacțiile puștimii.

— Asta e. Am furat apoi frânghia din magazia de unelte și...

— Ce-ai de gând, Ida? O s-o iei de la capăt?

Ida oftă.

— Nu-s făcută să mor. Supraviețuiesc de fiecare dată. Flăcărilor, funia, nimic nu-mi vine de hac.

— Prin urmare, o să trăiești?

— Cum?...

— O să te ajut, îți promit.

Buimacă, năucită atât de consecințele sinuciderii sale, cât și pentru că descoperise cât era de slută, Ida a primit cu bunăvoință devotamentul verișoarei sale. S-au îmbrățișat cum nu o mai făcuseră din vremea copilăriei.

În seara aceea, cele două tinere au plâns împreună fără oprire. Lacrimile le-au împăcat și le-au apropiat una de alta. Anne simțea pentru întâia oară că ar putea duce un trai fericit alături de Ida. La cincizeci de stâneni distanță de-acolo, Marii Domnișoare îi păsa prea puțin de soarta Idei, preocupată fiind de cea a lui Anne. După întrevvedere cu arhivicarul, a priceput primejdia: urechile celor din Bruges nu puteau s-o audă. Epoca în care trăiau nu era îndeajuns de luminată; mai mult, prejudecățile cereau un discurs diferit de cel pe care-l rostea Anne. „Nu ea se află departe de noi. Noi suntem departe de ea.“ Marea Domnișoară avea o conștiință clară a acestei distanțe, datorită numeroaselor epoci pe care le străbătuse citind și studiind. Prin trup, aparținea veacului ei; prin spirit, ținea de multe alte veacuri. Disputele acestui agitat secol XVI nu reprezentau unicul său reper. Grecii Platon, Aristotel, Plotin – mai ales Plotin –, Origene sau latinii – cu precădere Sfântul Augustin – îi hrăneau cugetările, dar și misticii renani, Matilda de Magdeburg, Meister Eckhart sau chiar iluminării flamanzi, Jan van Ruysbroeck, Jan van Leeuwen. Tratatelor savante ea le prefera însă inima curată a lui Anne. Pentru că-și petrecuse viața printre cărți, nu-și mai făcea iluzii legate de ele; știa că mint, țipă, se contrazic; cărțile sunt murdare la gură, au mâncat prea mult, au vomitat prea mult, au mestecat prea mult, au regurgitat prea mult, au copulat prea mult, au îmbrățișat peste măsură. De-acum, când deschidea un volum, îi simțea mirosul scârbos. Cu douăzeci sau treizeci de ani înainte, n-ar fi fost în stare să descopere în Anne un suflet nepereche, fiindcă nu aștepta minuni decât din partea prozopopeilor, raționamentelor, eșafodajelor retorice, silogismelor

labirintice. Astăzi, o întâmpina pe această fată candidă cu o uimire plină de respect, împărtășindu-i neîncrederea în limbaj: „Cuvintele au fost născocite ca să descrie lucrurile obișnuite ale vieții; când e vorba de cele extraordinare, cuvintele se opintesc“.

O iubea pe fata aceasta care îmbina ignoranța unui copil cu înțelepciunea unui bătrân întors din mari călătorii. Vremurile se arătau mai degrabă conflictuale decât mistice: reformele dirijate de Luther și Calvin nu se putuseră înfăptui în sânul Bisericii, ci duseseră la crearea unei alte Biserici, Templul. Confruntările privind problemele de credință sau de teologie nu se mărgineau la o *disputatio* teoretică, ele implicau arme, asedii, sânge și împingeau oamenii spre moarte. Anne risca să fie luată ostatică în această furtună.

În noaptea aceea, pe când cele două verișoare plâneau ținându-se de mâini, Marea Domnișoară își petrecu ceasuri bune înălțând rugi și închinându-se Sfintei Elisabeta, patroana beghinajului.

În zori, temându-se că oblăduirea unei sfinte nu-i va rezolva problemele pământești, i-a trimis arhivicarului un cufăr plin cu galbeni, alături de următoarea misivă:

„Monsenior, primiți, vă rog, acest dar împreună cu scuzele mele pentru că v-am răpit timpul. Milostenia voastră va ști de bună seamă să găsească îngăduință pentru această fată săracă cu duhul și s-o lase acolo unde îi e locul, adică în umbră. În ceea ce mă privește, mă jur că nu veți mai auzi de ea. Credeți, vă rog, Monsenior, în adâncă mea prețuire și în admirația mea față de înalta dumneavoastră cucernicie“.

Semnând, și-a spus, cu cinismul surâzător al aristocratei: „Complimente, galbeni... astea sunt, îndeobște, moneda curentă“.

După ce a expediat coletul, și-a dat seama că în pântecul său umflat îi ardeau măruntaiele. Fără să dea cuiva de veste, s-a băgat în pat.

Au trecut câteva săptămâni. Prelatul lăsase fără urmări vizita lui Anne, spre ușurarea lui Braindor, care n-avusese prilejul să discute cu Marea Domnișoară, câtă vreme aceasta era ținută în cameră.

Anne trecea zilnic să-i recite poemele. Pe măsură ce i se umfla burta, bătrâna doamnă se năruia. Spre deosebire de ea, Idei îi mergea mai bine. Pe măsură ce se învârtoșa, își recăpăta răutatea. Îngereasca gingășie de care dăduse dovadă în seara când se spânzurase nu fusese decât trecătoare, datorată șocului, supărării, leacurilor; pe măsură ce se vindeca, Ida redevenea pizmașă, răzvrătită, dușmănoasă.

Spre deosebire de ea, Anne nu uitase acea noapte tandră, sau n-o uitase cum se cuvine, pentru că îi proiectase binefacerile dincolo de termenul lor de expirare: refuza să vadă că Ida era din nou ursuză și reîncepea s-o urască.

De fapt, ura Idei fusese reaprinsă de un mărunțiș. În zilele acelea în care se bucurase de grija lui Anne, a găsit-o într-o seară plângând.

— Ce-i cu tine, Anne?

— Nimic.

— De ce plângi?

— Nu-ți face griji.

Anevoie, călcându-și mândria în picioare, Ida a izbutit s-o întrebe:

— Cu ce te-am supărat?

— Nu e vina ta. Sunt neliniștită pentru că Marea Domnișoară se stinge.

Fraza a avut efectul unei scânteii într-o șură, flăcările s-au lățit peste paie și într-o clipită au răvășit tot locul. Ida nu putea accepta iubirea verișoarei sale decât dacă îi era exclusiv dedicată. Câtă vreme Anne

aprecia pe oricine, asta însemna că o prețuia ca și pe ceilalți, nici mai mult, nici mai puțin, că nu vedea în ea decât unul dintre numeroșii oameni nevoiași care trebuiau ajutați. „Aha, deci o iubești pe Marea Domnișoară? Află că va trebui să alegi între ea și mine“, a hotărât Ida. Din acea clipă și-a lăsat din nou inima să fie năpădită de fiere, pizmă și mânie, ca pe vremuri.

Anne nu doar că se ferea să observe aceste lucruri, dar, atunci când erau prea evidente, suspina gândindu-se: „Ce tare trebuie să suferă!“ Nici o bruftulială nu-i știrbea afecțiunea; ba chiar, de fiecare dată când Ida se purta ca o nemernică, se atașa și mai mult de ea.

Anne își adâncea meditațiile. Se apropia de esență, de acea inimă vie care palpită înlăuntrul lumii, ale cărei flux și reflux ne fac să înflorim, se topea în acest puls ascuns grație căruia existăm și către care tânjim. Acestei vetre fundamentale i-a spus, într-un poem, *Iubire curată*:

*În tine, mă despart de imagini și chipuri,
Plutesc printre valuri. Tu, iubire curată,
Iubire fără pricini, iubire fără de pată,
Prin tine, eu însămi încetez să mai fiu.*

Între aceste clipe de beatitudine, Anne o îngrijea pe Marea Domnișoară.

Deși dormea buștean, Ida bănuia că Anne pleca de-acasă în timpul nopții. Prima dată, a crezut că se-șală. A doua oară a văzut-o limpede cum dispare în mijlocul întunericului și cum se întoarce de-abia în zori, cu hainele ude.

Ida ajunse la concluzia că verișoara ei avea un iubit.

Gândul a umplut-o de bucurie. Triumfa. Era încântată nu pentru că Anne cunoscuse fericirea trupească, ci pentru că pusese mâna pe un secret care ar fi putut să distrugă reputația verișoarei sale, sclifosita asta pe care oamenii din popor continuau să o numească „fecioara din Bruges“.

— Auzi tu, fecioară! E la fel de fecioară ca mine, rânji Ida, răsucindu-se în așternut. Mironosița asta păcălește pe toată lumea, dar o s-o dau în vileag.

Din păcate pentru ea, fiind încă prea slăbită ca s-o urmărească, riscând să-și rupă gâtul la orice mișcare stângace, s-a văzut nevoită să aștepte douăsprezece săptămâni ca să-și împlinească planul. În tot acest răgaz, s-a gândit că iubitul la care se ducea Anne noaptea, traversând râul, era Braindor. Asta pentru că hainele ei ude leoarcă dimineța dovedeau că trecea prin apă; prin urmare, ieșea din beghinaj. De altfel, noaptea nu era picior de bărbat în acel spațiu protejat.

Ca să fie sigură că avea dreptate, a iscodit-o pe Anne, într-un mod pe care-l credea subtil:

— Cum ți se pare Braindor?

— Poftim?

— Îl găsești chipeș?

Uluită, Anne făcu o pauză. Se gândi, apoi spuse cu voce molatecă:

— Cred că e chipeș. Ba chiar foarte chipeș.

Deși în mintea ei asta era o mărturisire, Ida nu s-a lăsat:

— Nu-l stânjenește condiția de călugăr?

— Nu cred.

— Nu, nu mă-nțelegi. Bărbații renunță cu greu la ispitele trupești.

— Serios?

— Da, mai greu decât femeile.

Ida începu să zică vrute și nevrute, oricum pe dos de cum gândea: de când era pocită și beteagă, castitatea o scotea din minți.

Anne dădu din cap.

— Ar trebui să-l întrebăm.

— Păi, cu tine, așa... niciodată? Mă rog, înțelegeți ce vreau să spun...

Anne izbucni în râs.

— Nu, Ida. Îl iubesc, mă iubesc, dar nu în felul acela.

Ida se posomorî. Era o mărturisire, ori ba? Cu mucenița asta nu știai niciodată cum stă treaba.

Câteva după-amiezi la rând i-a spionat când discutau la umbra teiului. Greu de tras o concluzie. Pe cât era de limpede că sunt topiți unul după celălalt, pe atât de mult lipseau gesturile sau privirile care să vădească o legătură trupească. În cele din urmă, Ida a considerat că e suficient de întremată ca s-o urmărească pe Anne cu prima ocazie. Ca să prevadă acest prilej, avea la-ndemână două indicii: Anne dispărea în nopțile cu lună plină, la capătul unor zile de mare trudă – trebuia să fi muncit pe rupte, să le fi ajutat pe beghine, să-i fi făcut ședință de lectură Marii Domnișoare, care zăcea la pat. Iată că, în perioada potrivită, chiar s-a ivit o zi cu un astfel de program. Cum Marea Domnișoară manifestase semne de sfârșeală, Anne se dăduse peste cap. Pentru că medicii beghinelor și cei de la spitalul Saint-Jean se declaraseră neputincioși, Anne s-a hotărât să-i ceară sprijinul lui Sébastien Meus, de la azilul Saint-Côme, care se dovedise mereu mai iscusit decât ceilalți.

Fiindcă nu se punea problema să vină s-o consulte pe bolnavă – doctorii curanți s-ar fi simțit ofențați –, Sébastien Meus a cerut să i se descrie simptomele, a chibzuit, apoi i-a cerut fetei să revină. La ora vecerniei, i-a dat lui Anne o fiolă verde, prescriindu-i să toarne zece picături din ea într-un vas cu apă călâie.

Anne făcu întocmai.

Noaptea, istovită, cât și fizic, i-a spus Idei că se va culca devreme.

Ida și-a frecat mâinile.

Într-adevăr, după vecernie, când beghinajul adormise, Anne, cu pași prudenți, lipită de ziduri, având grijă să nu calce prea apăsat pe lemnul scărilor sau al dușumelei, a părăsit casa.

Ida, deja îmbrăcată, s-a sculat din pat și i-a luat urma.

Anne înainta grijulie, asigurându-se că nu e văzută și că nu va răsturna vreun obiect al cărui zgomot s-o dea de gol. A coborât în râul Reie, înșfăcând una din scândurile care zăceau pe mal. Acolo, sprijinindu-se pe bucata de lemn ca să înoate mai repede, a dat din picioare, a despicat apele și a ieșit din oraș.

Fără să trăgăneze, Ida, care, în copilărie, se lua la întrecere pe iazuri cu Anne, i-a urmat exemplul; pe jumătate întinsă pe o altă scândură, imită cu picioarele mișcărilor unei broaște.

Ferindu-se să fie surprinsă de pândari, Anne încetini în câteva rânduri, se piti sub scândură, se opri de-a binelea.

Era atât de întuneric, încât, dacă un paznic și-ar fi plecat fruntea spre apă, n-ar fi perceput decât o scoarță de brad în derivă.

Ida o imită, deși începuse s-o roadă neliniștea pentru că nu știa dacă va putea să reziste în cazul în care expediția s-ar fi prelungit.

„De ce oare iese din oraș? Unde se-ntâlnește cu Braindor?“

După ce s-a îndepărtat de ultimele case, Anne s-a dus spre mal, a urcat pe țărm și a luat-o înainte.

Ușurată că scapă de răceala apei, Ida, la rândul-i, ieși spre liman.

Anne merse multă vreme, mai întâi pe drum, apoi pe cărări și în cele din urmă tăind-o de-a dreptul prin pădure. Văzându-i siguranța, Ida a tras concluzia că știa bine drumul.

În mai multe rânduri, Ida a călcat pe vreascuri, făcându-le să trosnească. În mod firesc, Anne ar fi trebuit să le audă, dar și-a văzut de drum, nepăsătoare.

A dat într-un luminiș unde râul cotea, încetinindu-și cursul. Păstrând distanța, Ida s-a cocoțat cum a putut pe o cracă și a început să pândească.

Anne se dezbrăcase.

Goală sub lumina blândă a lunii, înainta înfiorată spre Reie.

De când cugeta mai adânc, simțea nevoia să fugă de lumea oamenilor, de zarva, îngrădirile și veșmintele ei. Voia să se dăruiască naturii, să se alătore elementelor, aerului, pământului, văzduhului, apei. A coborât domol în undele întunecate și s-a lungit. De-acum, urechile sale năpădite de lichid auzeau neliniștea păstrăvilor, zbaterea mormolocilor, respirația mълului. Pletele, răspândite ca o aură în jurul ei, i se încurcau printre trestii. Deasupra, stelele i se păreau lesne de cules, niște cireșe argintii aflate la îndemână; nu, nu le va smulge de pe boltă, nu va răpi nimic acestei lumi, restul oamenilor făceau asta cu asupra de măsură.

De departe, Ida nu bănuia ce se-ntâmplă.

N-a priceput chiar nimic atunci când s-a ivit lupul, un lup impunător, cu mușchi puternici, care s-a apropiat țopăind, ca o pisică ce așteaptă să fie hrănită. S-a așezat pe țarm și a privit-o pe Anne.

Fata a venit lângă el. Au privit noaptea împreună. Idei nu-i venea să creadă. În mai multe rânduri, s-a ciupit, verificând dacă nu e un coșmar. Cum adică? Anne părasea mănăstirea ca să se scalde împreună cu un lup, faimosul lup care-i întemeiase legenda.

Și-apoi, unde era Braindor?

Drumul de-ntoarcere se arăta complicat, câtă vreme Ida știa că locul e bântuit de o fiară. Așa că și-a urmărit de-aproape verișoara, cu riscul să fie descoperită.

Pentru o clipă, a zărit o umbră enormă scotocind prin tufișuri; doi ochi galbeni luminară în noapte.

S-a apropiat de beghinaj la o oră după Anne, pentru că al doilea tur de înot în Reie o sleise. Chiar înainte ca soarele să-i dezvăluie silueta, a ajuns în preajma casei. Aici, a hotărât să întârzie afară, pentru că Anne se trezea să aducă pâinea și laptele pentru cea dintâi masă a zilei. Ida a profitat de această scurtă absență și a urcat în camera ei, și-a ascuns veșmintele ude pe pervazul ferestrei și s-a trântit în pat. Apoi a căzut într-un somn adânc.

În dimineața aceea, Marea Domnișoară s-a simțit mai bine. Cu speranță în suflet, Anne i-a mai dat din conținutul fiolei verzi.

În zilele următoare, treptat, Marea Domnișoară s-a întors din morți.

De îndată ce ajungea în căsuța lor, Anne nu-și ascundea bucuria. Râdea, dansa, îi arăta Idei flaconul cu poțiunea miraculoasă. E de prisos să spunem că, în fața unei asemenea fericiri, Ida își rumega fierea.

Așa încât, atunci când Anne a vestit-o că doctorul îi va pregăti un nou leac spre sfârșitul dimineții, Ida își croise deja planul.

Pe furiș, și-a urmărit verișoara până la mănăstirea cordelierilor. Acolo, a așteptat ca Anne să iasă din azil, cu flaconul verde în mână, și ca îngrijitorii să plece la ronțait de gogoși în Piața Mare; atunci a dat fuga la doctor.

Sébastien Meus, care tocmai se pusese în fața unui blid cu tocană, s-a întrerupt și a întâmpinat-o pe tânăra pe care o tratase în două rânduri, după incendiu și după spânzurare. Chiar dacă Ida i-a dat de știre

că nu venise pentru așa ceva, l-a lăsat să cerceteze rezultatele strădaniilor sale și l-a lăsat, diminuându-și problemele și durerile. Încântat de evoluție – cu excepția pielii picioarelor, care era iască –, medicul s-a interesat:

— De ce-ai venit?

— Avem șobolani în beghinaj. Niște guzgani uriași. Iar eu sunt însărcinată să veghez la curățenia pivnițelor și cămărilor cu merinde. Nu știu ce să mai fac. Am astupat găurile, i-am urmărit cu coada măturii, dar totul a fost în zadar. De altfel, m-am mai și rănit de câteva ori, fiindcă, chioară cum sunt, de câte ori mă grăbesc, mă izbesc de obiecte.

— N-aveți pisici?

— Pisici pentru șoareci, nu pentru șobolani. La cât sunt de mari, dacă-ncepe vânătoarea, șobolanii o să alerge pisicile.

A dat din cap, a șovăit câteva clipe, apoi, aruncând o privire spre amărâta infirmă, s-a hotărât:

— O să te ajut. O să picuri niște otravă pe o coajă de brânză sau pe vreun măr stricat. Șobolanii o să crape degrabă. Bagă de seamă, Ida: ceea ce poate ucide niște ghiorțani poate ucide și oameni. Nu atinge niciodată otrava cu degetele, spală-te pe mâini după ce o folosești, n-o miroși. Îmi juri?

— Vai, mulțumesc, jur!

Dispăru și se întoarse cu un borcan, pe care i-l încredință. Apoi, amintindu-și de pulpele ei arse, o rugă să mai aștepte puțin, cât să amestece două substanțe pe care va trebui să și le aplice din două în două zile.

Plecă din nou spre laborator.

În timp ce-l auzea strivind niște grăunțe cu pisălogul, deschise borcanul și turnă niște otravă în farfuria doctorului. Amintindu-și că nu trebuie s-o atingă, rupse un vreasc din provizia de lemne de lângă sobă, amestecă în mâncare și aruncă vreascul printre tăciunii aprinși.

Doctorul se întoarse cu un vas de lut acoperit cu pânză de bumbac.

— Leagă-l bine la gură.

Ida mulțumi cât se poate de amabil.

Înainte să iasă, se întoarse și întrebă pe șleau:

— Mă găsiți frumoasă?

— Poftim?

— Mă întreb dacă sunteți mulțumit de felul cum m-ați îngrijit.

Doctorul clătină aprobator din cap:

— Da, sunt mândru de ce-am izbutit.

Ida se gândi: „Ești deci fericit că m-ai transformat într-o pocitanie căreia copiii îi spun vrăjitoare. Drept mulțumire, crapă!“ Îl salută cu o scurtă genuflexiune și dispăru iute. Se temea de strigătele de agonie pe care medicul avea să le scoată curând.

Plecându-și chipul ca să nu fie recunoscută, cu pas viu, ascunzând sub șal leacurile date de doctor, se întoarse la beghinaj.

Când o zări pe Anne meditănd sub tei, se cutremură de plăcere. Hotărât lucru, soarta era de partea ei.

Ajunsă acasă, forțată încuietoria de la biroul verișoarei sale, înhăță fiola verde, îi goli jumătate din conținut pe o cârpă, puse în loc otravă, îi înfundă dopul de plută, agită sticluța ca să amestece lichidele.

Cu fereală, se descotorosi de cârpă zvârlind-o în canal și își văzu de treabă.

Toată ziua a pândit cel mai mic zvon, năzuind să afle că a izbândit.

La ceas de angelus, beghinajul și-a închis porțile. Ida nu-și găsea locul de nerăbdare.

A mâncat pe fugă cu Anne, care se întorsese din vizita la bătrâna aristocrată.

La miez de noapte, s-au auzit niște țipete. Anne și Ida s-au trezit și au dat fuga în direcția de unde se auziseră: Marea Domnișoară murise în suferințe cumplite.

Știind că nu le va sosi nici un sprijin din afară, beghinele, strânse în jurul cadavrului, s-au rugat până dimineța pentru mântuirea și odihna sufletului său.

În zori, când s-au desferecat porțile, s-au putut duce la culcare. Ida a adormit, însă Anne a rămas în genunchi, gândindu-se la acea preacinstită doamnă căreia îi datora statutul de beghină.

Când s-a trezit, Ida a găsit-o pe Anne așa cum o lăsase. Singura diferență: Anne vărsase multe lacrimi.

Această iubire nerușinată pentru altcineva a declanșat în Ida un nou val de ură. Scoasă din sărite, a considerat că Anne merita o pedeapsă radicală.

Ida a luat o pelerină – cerul de plumb acoperea soarele cu desăvârșire – s-a ascuns sub glugă și a pornit grăbită pe străzile din Bruges.

Când a întâlnit doi paznici comunali, i-a interpelat și le-a povestit ce avea pe inimă.

Îngroziți, aceștia au călăuzit-o până la autoritățile competente.

Ceva mai târziu, când clopotele din Bruges au vestit miezul zilei, câțiva bărbați au bătut la ușa lui Anne.

După ce a apărut, au înșfăcat-o cu brutalitate. Locotenentul însărcinat cu acest caz i-a anunțat motivele reținerii. Mandatul conține trei capete de acuzare: vrăjitorie, sacrilegiu, crime prin otrăvire.

7 aprilie 1912

Gretchen,

Au trecut niște ani buni.

O, prietena copilăriei mele, mă gândesc adesea la tine, revizitez trecutul nostru cu desfătare și te strâng în brațe printre amintiri. O să lăsăm viața să ni se irosească fără să ne mai vedem? Uneori, visez să primesc vești de la tine, să aflu unde mai lucrează Werner al tău și ce-ți mai fac odraslele.

Ce s-a-ntâmplat cu noi?

Îmi amintesc că, oficial, suntem certate.

Dar nu-mi mai amintesc de ce.

Memoria mea păstrează o imagine confuză despre acea epocă; dar așa era și epoca: tocmai îmi terminam cura de psihanaliză, mă despărțeam de Franz, părăseam Viena. Poate că, pe-atunci, am simțit nevoia să iau lucrurile de la capăt, iar tu ai fost doar o victimă a acestei decizii? M-am dovedit oare prea drastică? Privind înapoi, mă întreb dacă n-am fost nedreaptă...

Fiindcă am uitat ce anume îți reproșam. Asta mă neliniștește și îmi picură-n suflet o amară vinovăție.

Vai, Gretchen, aș vrea să-ți scriu ca pe vremuri, mi-e dor să-ți citesc răspunsurile înțelepte, am nevoie ca neprețuita noastră prietenie să nu se ofilească. Dar tu, tu vrei asta?

După absurda noastră despărțire, viața mea s-a schimbat mult. Deși au rămas destule zone întunecate, îmi place. Ba chiar mă încântă.

Cum să-mi încep povestea?

La Viena trăiam ca o pasăre în colivie, ca o pasăre exotică arătoasă, cu penaj strălucitor, pe care proprietarul ei se fălea s-o exhibe. Nu știam ce-i fericirea, deși credeam c-o trăiesc; așa încât mă plângeam fără încetare că nu știu s-o apreciez.

Cura psihanalitică a început să mă elibereze. Calgari – căruia i-am fost una dintre primele paciente, lucru pe care l-am aflat ulterior – a articulat un tratament care m-a făcut conștientă de nevroza de care sufeream.

Căsătoria mea cu Franz nu avea decât aparența unei reușite. Deși era tânăr, îl priveam pe soțul meu ca pe un tată, ca pe un patriarh care mă-nvăța cum să mă port, care sunt rânduielile mondene și datoriile unei soții. Nu îl iubeam, îl respectam. În pat sau în societate, îi dădeam ascultare.

Docilitatea nu-mi dădea însă prilejul să mă împlinesc.

Datorită lui Calgari, am devenit conștientă de imensa mea frustrare sexuală. Într-o zi, am făcut prostia să încerc s-o rezolv cu el, fără să-mi dau seama că era vorba despre un transfer, despre o etapă firească a unui tratament care se apropie de sfârșit.

În același timp, am trăit un moment de excepție, miraculos și tragic.

Cred că nu ți l-am istorisit, pentru că eram foarte pudică. Astăzi, cum nu îmi e teamă de nici un subiect, ți-l explic în câteva fraze.

Printr-o suită de potriviri, m-am trezit în brațele unui individ care m-a dus la el acasă. Spre marea mea uimire, acest băiat despre care nu știam nimic și care nu știa nimic despre mine mi-a oferit extazul în timp

ce făceam dragoste.

Îți vine să crezi? Până atunci, nu mă apropiasem de această stare și nici măcar nu o bănuisem. Plimbările mele voluptuoase cu Franz se mărginiseră la grădina casei, un parc cât se poate de îngrijit, nu am ajuns niciodată până în pădure, nu i-am trecut fruntariile, treceam cu vederea puterea pe care natura sălbatică ne-o insuflase.

Deși am fost răvășită de această revelație senzuală, nu am încercat să mă mai întâlnesc cu acel necunoscut. Am căutat altul.

Și pe urmă altul.

Și nu mai știu câți după aceea.

De fiecare dată ajungeam pe culmile plăcerii.

Te șochez?

Pentru că eu am fost șocată.

Ciudata descoperire își limpezea profilul: dacă amantul mi-ar fi aflat numele, povestea, grijile, preocupările, nu m-aș mai fi abandonat, nu m-aș mai fi lăsat dusă de val. Prea multe vorbe, prea multe gânduri, prea multe idei ar fi ridicat între noi un zid de netrecut.

Mi-am înțeles puterea și limitele: pot ajunge la orgasm, însă doar în anonim.

Ca să verific – pentru că nu eram în stare să accept situația –, am încercat să obțin această exaltare senzuală cu Franz. Mă aruncam pe el și încercam să mă excit repetând înflăcărea, impudoria, energia de care dădeam dovadă cu amanții mei de-o zi. De pomană. Fie că voința îmi rămânea prea trează, împiedicându-mă să uit de mine, fie că Franz continua să se poarte ca Franz von Waldberg, nu reușeam să-mi iau zborul. Curând, îmi și venea să râd de acrobațiile noastre ridicole.

I-am împărtășit aceste lucruri lui Calgari. Fără să se arate intrigat de mărturisirea mea, a încercat să-i găsească o explicație; ca de obicei, a cercetat ce anume în trecutul meu ar fi putut să-mi cauzeze insatisfacția față de un bărbat pe care-l apreciam. Zadarnic. În loc să pună în discuție eficiența propriei metode, a considerat că tănuiam anumite secrete din copilărie.

Pe-atunci, nu știam ce să cred.

Nu-i mărturisisem nimic mătușii Vivi. Fiind atât de apropiate, ba chiar complice, îmi făceam griji că ar fi putut să remarce ciudățenia apucăturilor mele. Spre deosebire de mine, Vivi se oferea bărbaților pe care-i cunoștea, care o curtaseră vreme îndelungată, cărora le impusese nesfârșite plimbări și nenumărate dejunuri. În mod evident, atunci când atingea „clipa magică“, Vivi rămânea ea însăși, în companii alese pe sprânceană. Așa încât mă temeam că mă va dezaproba.

Câteva luni am dus această viață dublă.

Dublă? Cu cât trecea timpul, cu atât se adâncea disproporția dintre ele. Una ținea de un ritual ipocrit – existența doamnei von Waldberg –, cealaltă îmi oferea prilejul să explorez inepuizabila generozitate a naturii. Două vieți, într-adevăr, una falsă și una adevărată. Reflectarea și originalul.

Într-o seară, m-am dus la Franz, care citea în bibliotecă.

— Franz, să nu-mi porți pică, o să te părăsesc.

A izbucnit în râs, crezând că fac o glumă. Fără să clipesc, am așteptat să i se stingă ultimul hohot și am continuat.

— Îmi pare rău că-ți pricinuiesc acest necaz, fiindcă ești un om bun, tandru, inteligent.

Dintr-odată, și-a dat seama că vorbesc serios.

— Hanna, ce te-a apucat?

— Nu pot să-ți explic. E vina mea. N-ar fi trebuit să accept să te iau de soț. Simțeam că nu sunt făcută să mă căsătoresc, dar mi-am dat scrupulele la o parte. Acum sunt sigură. Plecarea mea n-are nici o legătură cu tine, nu te simți vinovat, ai fost perfect. Tocmai pentru că ești atât de minunat, mi-am dat seama că locul meu nu se află în acest tip de viață.

Te scutesc de descrierea scenei care a urmat. Franz a plâns, mi-a adus argumente, a ridicat tonul, a urlat și a gemut din nou. Eu nu mi-am pierdut sângele rece, fiindcă, deși nu mințeam, excludeam posibilitatea să ofer frânturi de adevăr. Hotărârea, calmul și tăcerea mea au ajuns până la urmă să-l scoată din minți. A părăsit casa, trântind ușa.

A revenit după un ceas, împreună cu Teitelman și cu Nikisch, medicul de familie și colegul său. Îi convinsese că treceam printr-o criză de demență. Lor le-am expus fără probleme dorința mea de a pleca, fiindcă, spre deosebire de Franz, mă ascultau fără să sufere.

Când l-au înștiințat că nu sunt o femeie bolnavă, ci doar o femeie care dorește să divorțeze, Franz a scos un strigăt înspăimântător. Era în el, deopotrivă, durerea unui animal rănit și suferința unui copil. Urletul lui m-a umplut de remușcări. Chiar atât de mult să mă fi iubit Franz?

În clipa aceea, tremurând, am hotărât, fiindcă nu puteam să-l consolez, să-i ofer tot ce aveam.

A doua zi m-am dus la negustorii de artă cu care îmi alcătuisem colecția de sulfide; le-am sugerat să vină să-mi expertizeze piesele ca să le răscumpere.

N-o să-ți vină să crezi! Mitocanii ăia care mă făcuseră să risipesc o avere nici măcar n-au catadixit să se deplaseze, în ciuda insistențelor mele. După multe stăruințe, unul dintre ei a binevoit să se înfățișeze și mi-a propus o sumă derizorie, cam a mia parte din ce cheltuisem pe millefiori.

La porunca mea, servitorii l-au dat afară.

Acest episod m-a umplut de silă. Silă față de escrocii ăia, silă față de mine care mă dovedisem atât de naivă, silă față de acele obiecte a căror strălucire se feștelise.

Ce-am făcut?

Dacă vei coborî sub podul Radetzky, în Dunăre, înarmată cu un echipament potrivit, și dacă vei izbuti să te scufunzi până la fundul apei, vei descoperi, printre păstrăvi și știuci, cea mai barocă floră imaginabilă: au crescut acolo flori de sticlă, câmpii de cristal, o vegetație minerală și policromă pe care parcă s-ar fi amuzat s-o sădească un dumnezeu bijutier cu gust italianesc.

Acolo, într-adevăr, în mai multe seri la rând, după miezul nopții, am aruncat ceea ce pe vremuri numeam „comorile mele“.

Adio, Viena! I-am lăsat bunurile mele lui Franz, mărunțișul care îmi rămăsese din pușculița personală, milioanele pe care le pusesem la comun în timpul căsătoriei. Fără să-i cer părerea. Și împotriva opiniei lui Schönderfer.

În vremea aceea, Franz a refuzat divorțul.

Și s-a tot încăpățânat ani la rând. Îndărătnicia lui m-a mâhnit și m-a tulburat, pentru că știam ce ascunde: Franz nega despărțirea noastră, voia să rămânem împreună, aștepta să mă întorc, fiind gata să-mi dea iertarea.

De-abia luna trecută am primit hârtiile la semnat. Toată procedura fusese asumată de un notar. Dar, de fapt, ce era în spatele acestei afaceri? Consimțise oare Franz – ceea ce îmi doresc sincer –, sau îl silise familia, prin tot soiul de mașinațiuni? Nu voi afla nicicând.

Am plecat de la Viena săracă. Iar asta mi-a prins bine. Avuția care-mi fusese transmisă de către părinții adoptivi mi-a creat un destin pe care nu-l doream, cel de moștenitoare. Lipsită de bani, aveam să mă întorc la adevărata mea viață. Sau aveam s-o reinventez.

Mai întâi m-am stabilit la Zürich. Acolo, în schimbul unor cursuri de limbă, am închiriat o mansardă și m-am apucat să citesc operele lui Freud. Ulterior, am început o a doua cură, teoretică, nu terapeutică, lucru care mi-a permis să devin la rândul meu psihanalistă.

Da, ai auzit bine, Gretchen! Am devenit doctor de suflete. Îi îngrijesc pe cei aflați în suferință. Sigur, deocamdată mă chinui să-mi adun o clientelă; dar nu-mi pierd speranța că voi izbuti.

Simultan, ca să-mi umplu timpul, scriu o carte despre misticismul flamand, un eseu pe care, atunci când îl voi încheia, am de gând să i-l trimit profesorului Freud.

Cum am ajuns aici?

Datorită unui arbore.

De data asta nu e vorba despre un arbore de sticlă fabricat la Murano sau la Baccarat, ci de un tei, către care m-au purtat întâmplător pașii.

Vizitam Belgia împreună cu Ulla, o prietenă din Zürich care predă istoria la școala secundară de fete. Străbătusem împreună îmbelșugata Valonie și, prin contrast, Flandra ni se părea săracăcioasă. Asta până când orașul Anvers și-a dezvăluit splendorile și, după aceea, când bijuteria numită Bruges ne-a întâmpinat cu lungile sale canale.

Deși nu mai aveam timp la dispoziție, Ulla a ținut să trecem pe la beghinaj. Ca să înțelegi această insistență, se cuvine să-ți precizez că Ulla militează pentru eliberarea femeilor, contestând rolul secundar pe care, de secole, societatea ni-l atribuie. Ea reclamă dreptul nostru la vot, susținând că, atâta vreme cât respectăm legile, ar trebui să și participăm la elaborarea lor. Nu acceptă ideea că suntem inferioare în materie de inteligență sau în ceea ce privește capacitatea de a alege. E oare nevoie să așteptăm războaiele și penuria de bărbați ca să redescoperim, de fiecare dată, că femeile pot exercita responsabilități sau chiar meserii tradițional masculine? Deși nu sunt la fel de înfocată ca Ulla, îi aprob efortul; în același timp, sper că nu faci parte din tabăra găsculițelor care se simt ofensate de această luptă.

După Ulla, beghinele au fost cele dintâi femei emancipate ale Evului Mediu, pentru că au imaginat un model de viață autonomă, fără să simtă nevoia de cuplu sau de familie. Evadau din modelele obișnuite – căsătorie, maternitate, văduvie, curtoazie – și își înălțau gândul dincolo de scutece și de așternuturi murdare. Organizate într-o comunitate nonreligioasă, ofereau, în acele timpuri de dominație masculină, un model alternativ. De altfel, foarte curând, bărbații s-au luat de ele; nu o dată le-au atacat modul de viață sau chiar l-au suprimat.

Ulla dorea să aducă un omagiu acestor deschizătoare de drumuri și spera să redacteze un articol pentru o revistă a sufragetelor din Elveția.

Mărturisesc că eu, în ziua aceea, eram mai degrabă preocupată de bășicile pe care le aveam în tălpi – merg foarte puțin pe jos – decât de elucubrațiile, fără îndoială pasionante, ale prietenei mele.

După ce am trecut podul arcuit de pe Reie, în timp ce Ulla alerga de la o casă la alta și vizita capela, am zărit un arbore de trunchiul căruia m-am sprijinit.

M-am descălțat, mi-am frecat degetele de la picioare și apoi am început să visez.

Acolo, sub tei, m-a învăluit o domoală pace. Ca prin miracol, locul mi s-a părut familiar. Poate că liniștea, întreruptă de chemările lebedelor și găștelor, îmi amintea de copilărie; poate că atingerea pământului mă trimitea la lungile mele popasuri, când încercam să cuprind întreg globul pământesc cu brațele deschise și fața lipită de iarbă. Urcau în mine senzații străvechi, care mă tulburau și mă întremau.

Am avut dintr-odată impresia că viața poate fi simplă. Că era îndeajuns s-o inspiri în plămâni, să privești cerul, să admiri lumina.

Un fluture s-a așezat pe o aglică.

Aceste două făpturi arborau aceleași culori: verde crud și galben strălucitor; aidoma în frumusețe, dar și în gingășie, insecta și floarea nu se deosebeau decât prin modul de viață: una își cobora rădăcinile în pământ, cealaltă își înălța corpul în aer. Sub ramurile parfumate, sedentara și nomadul aveau o consfătuire. Ce-și spuneau oare?

Brusc, mi s-a părut că întreg universul se concentrase acolo. Bătaia ușoară de aripi părea respirația plantei. Lumea se rânduia într-un decor panoramic care prindea ca într-o ramă această neprețuită întâlnire dintre vegetal și animal, dezvăluindu-mi esențialul, continuitatea vieții inocente, tenace.

Trupul mi se elibera de o povară; sute de kilograme îmi dispăreau din spate; deveneam aeriană.

— Hei, Hanna, ai surzit?

Ulla mă striga dintr-o clădire unde se întâlneau cu o colegă istoric. Voia să-mi comunice entuziasmul ce o cuprinsese.

Am părăsit fizic arborele, însă o parte din mine rămăsese acolo. Înăuntrul meu se întronase pacea. Mi se comunicase un secret major. Deși sentimentul persista, era imposibil de transpus în cuvinte.

Ulla discuta cu acea erudită flamandă, care-i împărtășea convingerile.

Le ascultam neatent discuția, care avea ca subiect beghinele de pe vremuri. Specialistă în istorie i-a încredințat până la urmă prietenei mele un manuscris medieval.

Întoarse la hotel, m-am așezat în fața ferestrei ca să-mi iau zborul, prin visare, lângă tei, în vreme ce Ulla, lungită pe unul din paturi, răsfoia prețioasele pagini pe care le luase cu nemăsurat entuziasm.

Când să coborâm la masă, avântul i se stinsese.

— Versurile astea nu-s decât flecăreală nevrotică. Divagații de gospodină frustrată. Jenant! Nu slujesc deloc cauza femeilor, nici vorbă de așa ceva. Când mă gândesc cât de indignată era colega mea că *Oglinda nevăzutului* nu fusese niciodată publicată! Eu cred că, dimpotrivă, ar merita dată uitării.

Și a zvrălit manuscrisul pe fotoliu.

După cină, din lipsă de preocupare, am deschis dosarul și l-am răsfoit.

Doar după câteva pagini eram întoarsă pe dos. Arborele! Mă scăldam din nou în aerul lui! Teiul scrisese acele poeme...

Iată cum am ajuns să fiu pasionată de Anne de Bruges, autoarea volumului, o femeie despre care nu se știe nimic și despre care am hotărât să aflu cât mai multe. Surprinsă, dar înțelegătoare, Ulla a promis să mă sprijine în cercetările mele prin Arhive.

Dacă-mi îngădui, o să-ți vorbesc despre ele într-o viitoare scrisoare. Nu-i așa că *Oglinda nevăzutului* e un titlu splendid?

Pe dosul plicului ai adresa mea din Zürich, o adresă din ce în ce mai improbabilă, fiindcă, de când niște cunoștințe din domeniul psihanalizei mi-au promis de lucru în Belgia, am luat în calcul să părăsesc Elveția. Mă rog, rămâne de văzut...

Răspunde-mi, dragă Gretchen. Te rog. Orice-aș fi făcut, iartă-mă. Și iartă-mă și pentru ce n-am făcut. Îți pândesc mesajul cu nerăbdare.

Devotata și iubitoarea ta

Hanna

— Ce ați învățat din lecția succesului?

— Nimic. L-am primit ca pe un dar și-atât.

— Ce-ați învățat din eșecuri?

— Că meseria mea îmi place mai mult decât reușitele.

— Ce v-a învățat cinematograful?

Ziarista, cu pixul între buze și reportofonul în mână, încântată că a pus o întrebare atât de categorică, aștepta un răspuns.

— Că am fese bombate.

Anne se ridică, o salută pe jurnalistă și părăsi încăperea.

Johanna i-a mulțumit colegei sale; apoi s-au felicitat reciproc pentru acest interviu exclusiv, și-au promis că vor lua masa în oraș, s-au îmbrățișat zgomotos și s-au despărțit.

Johanna s-a dus la Anny, care contempla oceanul. Își vânduse reședința din Beverly Hills și se stabilise aici, pe coastă, într-un pavilion lung și alb pe malul apei, o casă potrivită mai degrabă pentru un inginer, pentru un medic sau pentru un cuplu din clasa de mijloc decât pentru o vedetă multimilionară. Johannei nu i-a convenit; însă când a priceput avantajele pe care decorul le putea atrage pentru fotografi, dar și interesul redacțional de a o descrie pe Anny în acest refugiu provizoriu, i-a ținut partea.

— Bravo! I-ai oferit material pentru un articol savuros.

Anny a aprobat din cap, fără să-și ia privirea de la apa care-și ondula valurile.

— Ethan iese în seara asta.

— Nu te duci să-l iei de la închisoare?

— Nu, i-am trimis o mașină. N-aveam chef să-mi trimiți în fața penitenciarului un regiment de paparazzi care să mă immortalizeze în brațele lui.

Johanna nici măcar n-a încercat să se apere, lucru pe care Anny l-a apreciat. Întorcându-se spre agentă, i-a spus:

— Acum mă simt bine.

Cum afirmația i s-a părut nesuferită, Johanna s-a lăsat dusă de furie:

— Nu. De când îți e „bine“, îți e foarte rău. Anny, ai una dintre cele mai interesante, mai profitabile meserii din lume și tu te ascunzi aici, nepăsătoare. Ți cerusem să studiezi scenariul pentru *Femeile tatălui meu*. Întreg Hollywoodul dă din coate să obțină textul, va fi evenimentul anului următor. Iar tu stai și te topești de dorul lui Ethan!

— L-am citit.

Johanna a aplaudat. În sfârșit! *Femeile tatălui meu* se anunța o comedie de primă mână. Agenții, înfrigurați, se înghesuiau ca să-și plaseze clienții și clientele în afacere. Cu toate astea, Anny Lee, prima actriță contactată, nu-și făcuse timp să răspundă vreme de două luni.

— Patronii studioului nu te vor decât pe tine, îți dai seama? Doar pe tine. Au refuzat orice contact cu alte mărimi.

— Păcat, pentru că nu mă bag.

Johanna păli. Anny continuă să contemple Pacificul.

— Draga mea, ești insuportabilă. Ți e Filmul.

— Ai dreptate: e FILMUL, MARELE FILM DE RAHAT al anului și, normal, concurența e mare. Ai râs măcar o singură dată citind scenariul? Eu nu. Ai văzut personaje? Am întrezărit doar niște umbre care enunță grosolăniile...

— Asta se gustă azi.

— E prost gust.

— Piesa a triumfat pe Broadway.

— N-o să-mi schimb părerea pentru că mii de oameni ridică în slăvi niște prostii.

— Anny, trezește-te! Suntem la Hollywood, draga mea. Există proiecte din care nu poți să lipsești. Cred că nu-ți cunoști privilegiile. Faci parte din clubul restrâns al primelor persoane la care ajung scenariile. Poți alege.

— Asta și fac, aleg să refuz.

— E sinucidere curată!

Anny se îndreptă spre masa joasă acoperită cu dosare.

— Johanna, ai presupus că mă las de muncă. Fals. Vreau un rol cât se poate de repede. O poveste frumoasă, de care să fiu mândră.

Arată spre vrafal de hârtii.

— Uite... îți promit că le citesc pe toate săptămâna asta. Trebuie să fie și unul bun printre ele, nu?

Johanna ridică din umeri, agasată: ar fi trebuit să rămână la întreprinderea tatălui ei, din Seattle, în loc să se chinuie să reușească la Hollywood. Să construiești pe toate planurile cariera unei vedete și să ajungi, până la urmă, să auzi așa ceva!

— Gata, am isprăvit. Întâlnire fericită cu pușcăriașul tău! Mi-am irosit prea mult timp pe-aici.

Johanna a trântit ușa. În drum spre mașină s-a așteptat în fiecare clipă ca Anny s-o strige. Trăise scena asta de o sută de ori; de o sută de ori plecase supralicitându-și supărarea; de o sută de ori, Anny, cu inima ei largă, nu putuse suporta conflictul și alergase după ea.

Când a ajuns la portieră, Johanna a aruncat pe furiș o privire către casă. Anny nu se arăta.

Încurcată, s-a așezat la volan și a lăsat să se scurgă câteva minute, aranjându-și machiajul.

Zadarnic.

Anny plecase să se plimbe pe malul oceanului.

Seara, Ethan a sunat la ușă. Anny a deschis, s-au îmbrățișat și, fără o vorbă, s-au dus în camera unde cuviincios, aproape timid, s-au redescoperit.

În timpul mesei, Ethan a povestit experiența pușcăriei, umilința statului în celulă, relațiile cu deținuții, cultul bodybuildingului care se instaurase acolo. Îți puteai da seama dacă un deținut avea o pedeapsă lungă sau scurtă după masa lui musculară.

— Eu sunt croit din iască. N-aveam cum să devin atlet în cinci luni.

Totul a decurs firesc între ei. Și-au petrecut prima noapte împreună de parcă înaintea ei ar mai fi fost alte câteva mii.

Ritmurile și umorile lor erau în perfectă armonie. Prețuiiau fiecare clipă a vieții.

Ethan se simțea renăscut în acest decor oceanic.

Anny citea scenariile. În loc să se înfurie din pricina negliobiilor care îi fuseseră trimise, râdea. Pe lângă filmele cu efecte speciale ale căror personaje aveau subțirimea unui băț de chibrit, a parcurs vreo douăzeci de povești „de legănat curul” – prin asta înțelegea niște texte care pretindeau ca o gagicuță să traverseze din când în când ecranul. Nici în scenariile mai elaborate n-a găsit însă mare lucru.

— Știi, Ethan, când ai un fizic de „fată drăguță“ ești condamnată să joci fie prostuțe, fie curviștine. Cele semifrumoase au baftă, pentru că primesc roluri psihologice. Iar cele nasoale sunt de-a dreptul răsfățate: distribuite în roluri negative, au parte de țoale extravagante și de cele mai bune replici.

A observat un detaliu îngrijorător în comportarea lui Ethan. Dacă discuția aborda viitorul, Ethan devenea neliniștit, iar pe frunte îi răsăreau stropi de sudoare. Atunci când se afla la mai mult de doi metri de ea și televizorul își deșerta sacul de vești proaste, constata că Ethan, gâtuindu-și emoțiile, făcea eforturi să nu se prăbușească.

„Ce sensibilitate poate să aibă, se gândi Anny. E mai rău ca mine.“

Ar fi trebuit, vai, să-și ducă raționamentul până la capăt.

Într-o dimineață, pe când aranja niște loțiuni, a răsturnat trusa de toaletă a lui Ethan. Pe podea s-au rostogolit niște medicamente: analgezice, calmante, somnifere, stimulatoare, energizante. Iată de ce se ducea Ethan atât de des să se spele pe mâini.

Ce era de făcut?

În cursul dimineții și-a ascuns descoperirea, apoi a încercat un dialog în timpul plimbării de după-amiază:

— Ethan, ce suntem noi, în opinia ta?

— Niște animale. În noi, viața este doar organică. Nu cred în existența sufletului. Nu suntem decât materie organizată. Asta înțeleg eu prin „animal“.

— Știi animale care să aibă vicii? Animale care beau, care se droghează? Sau pur și simplu animale nevrozate?

— Nu.

— Deci nu suntem animale...

— Ba da, suntem niște animale neliniștite.

— De ce? Pentru că avem suflet?

— Nu, pentru că, din punct de vedere chimic, suntem prost dozați.

— După tine, totul e chimie?

— Asta suntem. Când ți-e frică, e chimie. Când nu-ți mai e frică, tot chimie.

— Dar când te privesc și mă simt fericită?

— Chimie. Suntem două formule chimice compatibile.

— Ce romantic!

— Romantismul decurge dintr-un echilibru molecular.

Anny n-a mai insistat. Simțea că, atâta vreme cât dorea să grăbească dezintoxicarea lui Ethan, trebuia mai întâi să-i detoxifice creierul. Bărbatul gândea, aidoma secolului său, strict materialist. Viața spirituală se reducea la niște componente fizico-chimice. De îndată ce se confruntau cu un fenomen ciudat – o angoasă, o întrebare fără răspuns, o emoție neașteptată –, reacționa înghițind o pilulă. Până și faptul că se angajase într-o unitate psihiatrică se datora doar nevoii de a-și medicaliza existența.

Fără să intre în panică, răbdătoare, Anny și-a jurat că-l va ajuta. Devenind responsabilă pentru altcineva, devenea responsabilă pentru sine însăși. Compasiunea îi dădea tărie. De altfel, pe vremuri, cuvântul „milă“ este cel care le pecetluise relația. Iar Anny și Ethan se amuzau pe tema asta, preferând să-și șoptească „Mi-e milă de tine“, decât „Te iubesc“. Aveau senzația că formularea exprimă un sentiment urgent, puternic, profund.

Ca în fiecare zi, și-au încheiat plimbarea ținându-se pe după mijloc. În jurul lor zburau pescărușii, ca niște domnișoare de onoare în rochii dalbe.

Acasă, Anny a pregătit un ceai, apoi s-a apucat de al treizecilea scenariu. Pentru ca agentul să permită accesul scenariului la vedetă, producătorii care-i trimiteau un script lui Anny Lee trebuiau să depună într-un cont o sumă apreciabilă. Acest dosar nu urmase însă calea obișnuită. Autorul, un european, îl încredințase unui prieten, care îl înmânase altui prieten, un tehnician pe care Anny îl prețuia.

În ciuda acestei prejudecăți potrivnice, Anny l-a deschis.

Un ceas mai târziu, îl închidea, tulburată.

Fără să mai tergiverseze, Anny a format numărul de telefon mâzgălit pe copertă.

I-a răspuns o voce somnoroasă:

— Da?

— Sunt Anny Lee, v-am citit scenariul și...

— E ora trei dimineața...

— Scuze, sun de la Los Angeles.

— Cine sunteți?

— Anny Lee! Mi-a plăcut foarte mult scenariul dumneavoastră.

— E-o farsă?

— Nu, chiar Anny Lee vă sună. Vreau să fiu Anne din Bruges.

Anne zăcea într-o temniță întunecată, cu ziduri umede, înecată de miros de urină. Din pietre ieșeau niște pufi alburii; când își trecea mâinile peste pereți, lui Anne i se prindeau sub unghii resturi de silitră, care apoi îi iritau ochii și îi întorceau stomacul pe dos, până la vomă.

În trei zile, fusese năpădită de viermi; totuși, după ce s-a scărpinat, s-a dus cu gândul la vacile care îndurau muștele și la jivinele cu blana plină de goange, și s-a hotărât să nu-i ia în seamă. Prinsă în această furtună care-i răvășea viața, în mijlocul cloacei căreia i se spunea închisoare, se străduia să rămână senină. Dacă-și pierdea controlul, ar fi apărut la proces cu o față vinovată.

Urma să fie judecată chiar în cursul zilei. Ancheta fusese încheiată în grabă, ceea ce nu le dădea motive de optimism susținătorilor ei – Braindor, mătușa Godeliève, oameni din popor.

Probele se dovedeau zdrobitoare. Din pricina văditelor semne de otrăvire – contractii, spasme, sufocare –, moartea Marii Domnișoare fusese pusă pe seama unei crime. La ceasul utreniei, când s-a aflat că medicul cordelierilor sucombuse în condiții identice, s-a stabilit o legătură între cele două cazuri. Din acel moment, totul o acuza pe Anne: în masa ei de scris s-a descoperit o fiolă verde conținând otravă, adică acea licoare pe care beghinele văzuseră că Anne i-o administra bolnavei; ucenicii de la Saint-Côme au depus mărturie că Anne discutase în mai multe rânduri cu magistrul lor și că luase cu ea diverse substanțe. Cum trecuse în ziua aceea pe la azil cu un sfert de oră înainte de strigătele de agonie, a apărut ipoteza că Anne îl ucisese pe Sébastien Meus ca să-i închidă gura.

Aceste două omoruri nu erau însă singurele sale crime: Ida confirmase că verișoara ei organiza, în nopțile cu lună plină, ritualuri satanice în cârdășie cu fiarele pădurii. Povestind ciudata călătorie nocturnă și înflorind cu o groază de detalii scaldă din poiană, a susținut că Anne practica un cult al astrului argintiu, ridica spre stele incantații tainice și sfârșea, invariabil, prin a se lăsa posedată de lup. Îmbrățișările lor sălbatice o umpluseră de silă, strigătele de desfătare ale verișoarei sale depășind în intensitate mârâitul fiarei. Acest cap de acuzare s-a răspândit iute în tot orașul; a încins într-atât spiritele, încât i-a convins pe toți, încetând să mai plutească în incertitudine. Preferând lămuririle vulgare argumentelor sublime, bărbați și femei laolaltă au găsit că e mai plauzibil ca o vrăjitoare să se împreuneze cu un lup decât ca o tânără fecioară să-și impună vrerea unor fiare primejdioase.

Mai încolo, Idei nu i-a venit deloc greu să descrie meditațiile lui Anne ca pe niște căderi în transă, prin care îl lăsa pe Necuratul să-i pătrundă în corp. Mai mult, a pretins că e victima unui blestem proferat de verișoara sa: cum altfel putea fi interpretată cumplita degradare fizică pe care o suferise? Arătându-și chipul înspăimântător, cicatricile, arsurile, o acuza pe Anne de nenorocirile ce se abătuseră asupra sa.

Imaginația slutei n-avea limite; în fiecare nouă zi, adăuga alte mârșavii infamante. Din fericire, locotenentul a închis repede investigația, pentru că, altfel, Ida ar fi ajuns să-i impute lui Anne până și incendiul iscat de mâna ei.

Cum nu pricepea o iotă din poemele sale – „niște fleacuri cu pretenții“ –, Ida n-a știut să se slujească de ele. Arhivicarul, în schimb, aflând în aceeași zi de arestarea iluminată și de moartea ocrotitoarei ei, a trimis instanței propriile copii, cărora le-a adăugat o notă în care afirma că descoperise în texte expresia ateismului sau a unei credințe opuse pildelor Bisericii. Prin urmare, acuzelor de drept comun li s-a alăturat aceea de impietate, cu suspiciuni de erezie. Ca să-l liniștească pe procuror, care se temea că în

această situație audierea ar fi durat prea mult, arhivicarul i-a făcut o vizită și i-a explicat că n-avea rost să ceară un magistrat al Inchiziției, câtă vreme el însuși se oferea în calitate de consultant teologic.

Atunci când lui Braindor i-au ajuns la urechi aceste lucruri, a încercat să-și mobilizeze relațiile. Toți însă tremurau; din pricina anabapțiștilor, münsterismului, numeroșilor disidenți care atacau religia romano-catolică, incendiind Flandra și Germania cu revoltele lor, nu a obținut decât răspunsuri politicoase, indignări vagi și promisiuni mălăiețe. Nici un învățat, nici o față bisericească n-avea să vină să se opună explicațiilor arțagoase ale arhivicarului care se poftise singur la proces.

Răsună un zornăit.

Țâțânile ruginite gemură.

Străjerul deschise ferestrauca temniței, îi ceru lui Anne să-l urmeze, deschise și apoi închise nenumăratele grilaje cu cheile uriașe dintr-un mănunchi, o conduse în sala de grefă și apoi la tribunal.

La vederea ei, oamenii oftară uluiți. Frumoasă, incredibil de curată, cu trăsăturile neîntinate și senine, n-avea nici o legătură cu vrăjitoarea despre care se tot trăncănea de trei zile încoace.

Ascuns după un stâlp, Braindor zâmbi: prin grația, lumina și agerimea ei, Anne își susținea cauza mai bine decât orice avocat. Uimit, călugărul își recăpătă speranța.

În cursul interogatoriilor precedente, Anne înțelesese de unde i se trăgeau atacurile – de la arhivicar și de la verișoara ei. Avea, prin urmare, două soluții: să le accepte sau să le respingă.

Cum ar fi putut s-o schimbe pe Ida? Nu-și închipuia că verișoara ei putea fi capabilă să ucidă cu sânge-rece două persoane și apoi să-și acuze binefăcătoarea de crimă. Nu proiectezi asupra altora decât gesturile de care ești tu însuși în stare. Atunci când e vorba să descâlcească motive, imaginația e lipsită de imaginație: se aventurează într-o țară străină și o străbate rămânând neschimbată. Inaptă s-o bănuiască pe Ida de răutate, Anne voia doar să-i corecteze povestea despre lup. În privința arhivicarului, avea să-i demonstreze atât de limpede eroarea, încât se va bucura de înțelegerea judecătorilor.

Îi lipsea însă explicația pentru otrava din fiolă... Trăgea totuși nădejde că, după trei zile de cercetări, ofițerul însărcinat cu ancheta avea să descopere niște indicii, de nu chiar niște răspunsuri.

I se citiră capetele de acuzare.

Pe măsură ce era înfățișată ca o vrăjitoare, ca o smintită, ca o asasină, Anne își lua zborul din încăpere, gândindu-se la lebedele de pe canale, la florile dindărătul casei, la salcia maiestuoasă care-și trăia liniștită doliul pe malul râului. Pe scurt, senzația că interpelau pe altcineva îi era atât de puternică, încât încetă să mai asculte.

Procurorul se văzu nevoit să-i repete de câteva ori prima întrebare:

— Recunoașteți îndreptățirea acuzațiilor?

— Există un temei în fiecare, însă nici una nu este adevărată.

— Detaliați.

— M-am dus într-o poiană să mă scald printre pești și broaște, dar nu am îndeplinit nici un ritual satanic. Am scris poeme, dar ele îl proslăvesc pe Dumnezeu și mare îngăduința Lui. Am turnat fiola verde în paharul Marii Domnișoare, însă conținea un leac care de două săptămâni îi aducea vindecare, oricine poate depune mărturie. În privința lui Sébastien Meus, el este cel care îmi încredințase acest leac, născocit de dânsul. Îl admiram; o salvase, în două rânduri, pe verișoara mea, Ida. Iar pe Marea Domnișoară o veneram. Acuzațiile aduse aici sunt niște închipuiri.

— Negăți?

— Neg atât actele, cât și intențiile. În adâncul sufletului, nu am vrut decât binele semenilor mei.

— Doar o vrăjitoare vorbește cu animalele.

— Nu, toți cei care stau în preajma lor le deslușesc limbajul și reușesc să comunice cu ele.

— Chiar și cu un lup?

— Lupul este o făptură a lui Dumnezeu, ca și noi.

— Prin urmare, poți face dragoste cu un lup?

Anne își mușcă buzele. De ce oare vorbele ei nu îi convingeau pe acuzatori? Le treceau pe lângă urechi fără să fie auzite, ca un păstrăv care-ți scapă printre degete.

— N-am făcut dragoste cu un lup. Și nici cu altcineva.

În audiență se auzi un murmur: unii încuviințau, alții se îndoiau.

Atunci arhivicarul îndreptă atenția asupra lui, ciocănind în scaun.

— Cu toate astea, declară el calm, când vă citim poemele, nu rămânem cu impresia că ascultăm o inocentă. Îngăduiți-mi să citez:

Tu, iubitul meu, cavaler fără armă,

Mă mângâi cu palme de rouă,

De ce legătura noastră se sfarmă?

O ființă eram, iată că suntem iar două.

Zâmbea, crezând că dilema s-a lămurit.

— Evocați tot soiul de îmbrățișări, de trupuri care se întrepătrund, iubii și iubitele sunt din ce în ce mai mulți. Acesta să fie vocabularul unei fecioare?

— I-am precizat deja Monseniorului că vorbele mele arareori traduc ceea ce exprim. În acest poem mă adresam lui Dumnezeu.

— Desigur, cuvintele nu se pun în slujba unei poete modeste, de teapa dumitale, cu asta sunt de acord. Totuși, țin să scot în evidență registrul în care vă urmăriți cuvintele atunci când nu le găsiți: cel al desfrâului.

— Nu sunt decât niște imagini.

— Și ce imagini! Trupuri, dezmierdări, penetrări, sudoare, extaz. Câtă destrăbălare! Ai zice că ești în ograda lui Satan.

— Monseniorul n-a citit *Cântarea Cântărilor*?

Împunsătura îl stingheri pe arhivicar. Dindărătul stâlpului, Braindor era în culmea fericirii: chiar dacă această replică tăioasă nu i se datora direct, nu era străin de ea, câtă vreme el o îndemnase pe Anne să citească Biblia.

Magistrații își continuară lucrările:

— Ce căutați în poiană?

— Tihna necesară ca să meditez.

— Ce înțelegeți prin meditație?

— Să uit de mine. Să ating esențialul.

— Esențialul?

— Iubirea care leagă elementele acestei lumi. Dumnezeu, într-un anume sens.

Arhivicarul se ridică, violent.

— „Dumnezeu, într-un anume sens“! Cum să îndurăm asemenea expresii? De parcă Dumnezeu ar fi relativ.

— Monseniorul are dreptate. Dumnezeu este totul. Totuși, „Dumnezeu“ nu e decât un fel de-a spune.

— Mă ia de sus, ea, ignoranta, pe mine, eruditul! Câtă obrăznicie!

— Nu asta contează, Monseniore, nu obrăznicia îmi e judecată aici.

Publicul rămase fără glas. Gingășia și drăgălășenia fetei nu o împiedicau să-și arate hotărârea. Era surprinzătoare și impresionantă din ce în ce mai puternic.

— De ce ieșiți noaptea?

— În timpul zilei, lucrez în beghinaj.

— De ce în nopțile cu lună plină?

— Ca să nu mă rătăcesc prin câmpuri și păduri. Ca să văd obstacolele.

— De ce părăsiți orașul?

— Am nevoie de natură.

— De ce?

— Pentru că... în orașe nu văd decât urmele oamenilor. În pădure îl simt pe Dumnezeu.

— Dar în biserici, construcții ridicate totuși de oameni, îl vedeți pe Dumnezeu?

— Da, dacă privesc lumina.

Răspunsul ei a fost urmat de o tăcere adâncă. Anne nu și-a dat seama că ultima replică îi era potrivnică. Toți cei de față considerau că biserica este un locaș unde împlinești cele de cuviință, unde îngenunchezi, îți faci cruce, reciti, ascuți, te rogi, cânti, te spovedești. Dacă privești fix într-un punct, acesta se cade să fie imaginea lui Cristos de deasupra altarului, iar nu lumina. Anne nu glăsuia precum o creștină obișnuită, ci mai degrabă ca o sălbatică. Se contura tot mai mult asemănarea ei cu femeia vrăjitoare, liberă, trufașă, apropiată de natură și de sex.

— Verișoara dumneavoastră Ida vă acuză că ați blestemat-o.

— De ce-aș fi făcut asta? De luni de zile o îngrijesc. Îmi iubesc verișoara.

— Iubiți pe toată lumea?

Întrebarea zeflemitoare ieșise din gura prelatului.

Anne îi răspunse cu calm:

— Încerc.

Se întoarse spre arhivă și adăugă:

— Chiar și atunci când mi-e greu s-o fac. Nu ne-a sfătuit oare Isus să ne iubim dușmanii ca pe noi înșine?

Prelatul ridică din umeri, vrând să pară că se află deasupra muritorilor de rând.

Procurorul continuă, meticulos, de parcă minuția ar fi ținut loc de inteligență:

— Noianul de năpaste venite pe capul verișoarei dumneavoastră pare suspect: a fost prinsă într-un incendiu inexplicabil, apoi a fost găsită atârând de-o frânghie.

— Biata Ida, cât i-a fost dat să îndure!

— Ea spune că i-ați făcut farmece.

— Câteva dintre necazurile prin care a trecut i-au pus la încercare sufletul. Ida suferă atât de mult, încât, adesea, durerea i se preschimbă în ură, în furie, în delir. În acele clipe, simte nevoia să găsească un vinovat pentru pacostele ei, altul decât ea însăși. În loc să-și scruteze conștiința, preferă să desemneze un vrăjmaș.

— Negați că i-ați făcut farmece?

— Așa ceva nu există.

— Poftim?

Publicul împărțea stupefactiva judecătorilor.

— Nu credeți în blesteme?

— Nu. Scornelile cu farmece, vorbe de deochi, descântece care-i împing pe oameni în genune sunt povești de adormit copiii. Cuvintele n-au această putere.

— În consecință, nu credeți nici în binecuvântare?

Anne simți că o lasă puterile. Nu văzuse capcana întinsă de arhivicar.

Încremenită, îngăimă ceva nedeslușit.

Arhivicarul nu-i lăasă timp să se-adune:

— Credeți, deci, că slujbele noastre sunt niște cântecele copilărești. Cuvintele rostite la botez, la căsătorie, la hirotonisire sunt doar un zumzet de viespe. Nu vă gândiți că aceste formule atrag bunăvoința divină asupra unei persoane?

Anne se ferecă în tăcere.

— De fapt, este logic. Dacă nu credeți că blestemul îl trezește pe Satan, nu credeți nici că binecuvântarea îl cheamă pe Dumnezeu. Trăiți în afara Bisericii.

Ridică o carte, pe care o arată curții și publicului.

— Dacă facem apel la *Malleus Maleficarum*, acest tratat scris de doi dominicani care, de cinci decenii încoace, reprezintă un reper, acuzata întrunește criteriile care definesc o vrăjitoare: glosolalie – vrăjitoarea folosește un idiom necunoscut nouă, așa cum a adeverit verișoara ei și după cum o demonstrează obiecțiile ei constante la adresa limbajului nostru –, mișmașuri cu buruieni de leac – în mod limpede, nu își îngrijea verișoara decât ca să experimenteze noi rețete –, prepararea de otrăvuri – destinate Marii Domnișoare și medicului de la Saint-Côme, care era pe cale s-o denunțe –, folosirea de farmece împotriva verișoarei ei, pe care a schilodit-o. Priviți-o pe aceasta din urmă și veți observa de câtă înspăimântătoare eficacitate a dat dovadă! Toate astea îi dovedesc îndeletnicirile vrăjitoarești și, de bună seamă, erezia, așa cum a fost ea definită în bula *Super illius specula* de către papa Ioan al XXII-lea!

Braindor a vrut să intervină. Arhivicarul continua, cu tonul lui sforăitor și vocea categorică, vânătoarea de vrăjitoare declanșată de Inocențiu al VIII-lea în 1484, însă ascundea ambiguitatea din *Malleus Maleficarum* – *Ciocanul împotriva vrăjitoarelor*, cartea lui Heinrich Kramer și Jakob Sprenger, un tratat care sprijinea urmărirea, identificarea și apoi executarea vrăjitoarelor. În ciuda succesului și reeditărilor sale permanente, Roma îl interzisese în 1490, denunțându-i contradicțiile în raport cu demonologia catolică.

Prevăzând aceste obiecții, arhivicarul se întoarse teatral către judecători.

— Cred, de asemenea, că îndărătul acestei erezii se ascunde și alta. La fel de gravă, dacă nu mai gravă. Aș putea, domnilor judecători, ca, în calitate de consultant teologic, să pun o întrebare?

Anticipând să nu și-l pună în cap pe noul arhivicar, care semăna din ce în ce mai mult cu un inchișitor, judecătorii își dădură acordul.

Îndeobște cât se poate de sobru și de puțin concupiscent, de data asta prelatul se întoarse către tânără și o privi pofticios, ca pe o ciosvântă de pui pe care s-ar fi pregătit s-o înfulece.

— Ce părere aveți, Anne, despre indulgențe?

Fusese dăscălită de Braindor, așa că a înțelese unde bătea prelatul. Chibzui rapid și răspunse:

— Ați ghicit, Monsenior.

— Nu mai spune...

— Știți prea bine că le dezaprob.

— Aidoma luteranilor?

— Ce mai contează! Nu-ți cumperi mântuirea cu bani. Cu Dumnezeu nu se negociază. Indulgențele nu-i folosesc nici lui Dumnezeu, nici păcătosului.

— Și-atunci cui?

— Celor care intermediază.

Sala fu străbătută de un freamăt.

Braindor se sprijini de stâlp. Tocmai pricepuse că Anne nu va ceda. Incapabilă de compromis, va continua să rostească, fără înconjur, fatal, tot ce-i dicta credința.

— Deși ne-am format o opinie, conchise prelatul, vă oferim un ultim prilej să vă îndreptați. Această credință cu care vă făliți ați putea-o nutri fără sfintele taine?

— Da.

Publicul se arată cuprins de indignare, judecătorii se priviră clătinând din cap.

Arhivicarul era în culmea fericirii. Cu un gest amplu al mâinii larg deschise, părea că spune adunării: „Iată, cea de-a doua erezie a fost confirmată!“

Namur, 10 septembrie 1913

Draga mea Gretchen,

Când ți-am recunoscut scrisul pe plic, inima a fost cât pe ce să-mi sară din piept. Cât de fericită m-ai făcut! Îți recunosc vocea sub acele vorbe, îți aud timbrul blajin, ușor tremurător, care estompează frazele cu o pudică prudență. Mirosind hârtia, ți-am recunoscut parfumul, aroma de lăcrămioare și trandafir, o mireasmă care mi-a amintit de urzeala pielii tale. Ce călătorie! Ai ajuns la mine aproape întregă, în acest plic pecetluit.

Sigur, scrisoarea ta a rătăcit mult înainte să-mi parvină în Rue des Fossés, pentru că am schimbat numeroase adrese. N-are importanță! Nu s-a pierdut. Cum nu ne-am pierdut nici noi. Îți merge bine, lui Werner al tău de asemenea. Îmi povestești bucuriile și grijile tale, corespondăm din nou. Când am aflat că băieții tăi sunt militari, mai să nu-mi vină a crede: în mintea mea rămăseseră ca pe vremuri, niște spiriduși în pantaloni scurți, care-mi veneau până la brâu, cu voci subțirate, alergând prin viroage gata să-și rupă gâtul. De altfel, chiar și după ce am aflat amănunte legate de izbânzile lor de adulți, mi-i închipui tot ca pe niște puști, doar un pic mai înalți, mai puțin ciufuliți și gătiți în uniforme de ofițer.

Acum locuiesc la Namur. Cu ajutorul congregației Surorilor de Caritate, mi-am găsit primii clienți. Am ajuns, în sfârșit, să practic! Tratez bărbați și femei fără speranță! Uneori, mă simt atât de plină de recunoștință, încât îmi vine să îmbrățișez trecătorii pe stradă, de la lăptar la lampagiu. Exercițându-mi vocația, onorez energia care zace în mine, o fac utilă, generoasă, îmi călăuzesc forțele vitale către ceilalți. Nu speram vreodată să ajung la o asemenea împlinire!

Cum clientela mea nu e numeroasă, am destul timp la dispoziție. În afara câtorva cursuri de limbă pe care le dau unor copii din Namur, scriu o carte despre Anne din Bruges; îți amintești, mistica flamandă despre ți-am pomenit.

Cât de ciudată e condiția noastră... Cu cât o studiez mai mult pe Anne, cu atât mă apropii de ea. La început spuneam „prietena mea“, apoi „verișoara mea“ și „sora mea“; acum am impresia că suntem totuna. Într-adevăr, dacă m-aș fi născut în alte vremuri, puteam fi ea. Anne se simțea diferită; eu, de asemenea. Anne nu voia ca viața ei să însemne doar slujirea unui bărbat, căruia să-i facă copii; eu, așijderea. Presimțea că înlăuntrul ei se află ceva mai mult decât putea discerne cu ochiul liber; și eu cred același lucru. Acest infinit pe care-l descoperea în sine, dar care o depășea îl numea Dumnezeu; eu l-aș numi mai degrabă inconștient.

E doar o problemă de vocabular?

Nu sunt așa de sigură.

Cuvintele nu se reduc la cuvinte, căci fiecare are un sens doar prin raportare la celelalte. Concluzia? Cuvintele nu ne aparțin, decurg din concepția pe care o exprimă, rămân solidare precum soldatul și armata. Nu există francțirori printre cuvinte. Contează doar oastea.

Statul-major al epocii respective era teologia monoteistă. Anne folosea termenii veacului său ca să descrie nesfârșita bogăție pe care o explora înlăuntrul propriei ființe. În vremea acestei Renașteri exclusiv creștine – protestanții și catolicii își disputau fidelitatea față de Evanghelii, dar fără vreun rezultat –, ea și-a interpretat căutările interioare folosind lexicul ideologiei dominante.

*Când Iubirea prinde să grăiască,
Doar Iubirea simte și aude,
Sub straietele menite s-o ferească,
Rămâne curată, nouă, fugind fără s-asude,
Nimic nu-i rezistă, regină a iluziei de taină,
Veșnic prezentă, ascunsă mereu,
Dosindu-și până și nesfârșita faimă,
Rămâne singurul, adevăratul dumnezeu.*

În ochii contemporanilor, Anne vorbește despre Iubirea nesfârșită de Dumnezeu. După mine, ea se referă la *libido* – numele grecesc al iubirii –, acea energie ascunsă în străfundurile ființei, care se află la originea acțiunilor și gândurilor noastre.

Ca și Dumnezeu ascuns pe care-l descrie Anne, pulsivitatea sexuală se insinuează fără s-o putem recunoaște. Iată, de pildă, activitatea mea: când tratez niște pacienți, deviez o pulsivitate sexuală egoistă, o fac benefică îndrumând-o către ceilalți, pe scurt, o sublimesc, potrivit expresiei lui Freud. Despre asta vorbește și Anne din Bruges cu a sa „iubire curată“, peste tot prezentă, ascunsă pretutindeni.

Am început să redactez niște pagini despre elanurile ei mistice. Detașându-se de sine, abandonând noțiunile și reperatele comune, Anne din Bruges se cufundă în necunoscut, atinge o mare necunoscută, zbuțuită, violentă, profundă, ceea ce îi provoacă disconfort și, deopotrivă, mângâiere. Nu este oare această vastă indeterminare pe care ea o numește Dumnezeu chiar inconștientul freudian?

Nemaipomenita originalitate a lui Anne ar fi, prin urmare, capacitatea de a intra în contact cu inconștientul, de a cerceta acele tainice ale sufletului în mod normal inaccesibile. În epocă, extazele ei erau privite ca niște experiențe mistice; eu deslușesc în ele niște experiențe psihice.

Vai, biata mea Gretchen, îți împui capul cu studiile mele; pe vremuri, înduram considerațiile mele despre sulfide, acum, iată, ți-o bag pe gât pe Anne din Bruges.

Mă întrebi, în misiva ta, dacă sunt îndrăgostită. Deși întrebarea pare simplă, răspunsul nu e pe măsură.

Apelez în continuare la amanți întâmplători; chiar dacă mă satisfac, modul acesta de viață a încetat să mă mulțumească. Pe vremea când descoperisem voluptatea, îmi închipuiam că mi se vor deschide în față drumuri noi, care mă vor duce departe, oferindu-mi surpriză după surpriză.

Acum, nimic nu mă mai miră. Iar orgasmul e doar orgasm. Mi-aș dori să am o sexualitate față de care să nu mă simt străină.

De ce oare nu sunt în stare să fiu fericită decât atunci când port mască – deși, de fapt, atunci sunt goală –, ferită de un dublu anonim, al meu și al partenerului? La Viena, explicația era foarte simplă, fiindcă, purtând numele von Waldberg, nu duceam viața pe care mi-o doream; acum, însă, nevoia de escapade nu se mai justifică. Îmi prețuiesc existența, mă recunosc cu plăcere în oglindă, ba chiar am dezvoltat o oarecare stimă față de propria-mi persoană. Și-atunci, de ce mă văd osândită să evaderez din pielea mea socială ca să ating fericirea?

Mă gândesc adesea la mătușa Vivi, o ții minte, formidabila cochetă cu ochi de levăntică. Am nutrit față de această femeie toate sentimentele posibile, de la mefiență la încredere, trecând prin nuanțele admirației și disprețului; mi-a apărut, mereu, ca un reper; mă obsedează până și în clipa de față. Duminica trecută, citind un roman francez deosebit, mă gândeam că mătușa Vivi o întruchipa pe Eva, femeia-matrice, femeia-femeie, femeia mai femeie decât toate femeile. Ea este cea care a născocit acest rol.

Nu pot să mă pun cu ea. Îmi lipsesc șiretenia, ingeniozitatea, oportunismul biruitor, egoismul elastic ce se ascunde sub șarm. O narcisă se pleacă mereu fără să se frângă; eu sunt doar o ramură care trosnește. În comparație cu ea, mă simt o țărăncuță. Butucănoasă, precară. Am mai multă nevoie de adevăr decât de succes, caut o limpezime care mă pustiește. Mătușa Vivi reușea să se împlinească fără să se lepede de nimic. O invidiez. Oricât de departe s-ar găsi, rămâne un far ce-mi luminează noaptea. Îi pizmuesc consistența.

Pe ultimul meu amant am încercat să-l păstrez. Acolo, la Charleroi, Klaus atât aștepta. Înverșunată să nu dau greș, m-am dovedit perfectă: gospodină exemplară, bucătăreasă pricepută, bună ascultătoare, amantă fără egal. Așa că a dat buzna în viața pe care i-o ofeream. Mai rău, a fost încântat. După trei săptămâni, locuiam cu un sultan care se aștepta la o sclavie constantă. Căzusem în capcana propriei mele perfecțiuni. Și, pentru că trebuia să mă străduiesc, n-am mai atins extazul în brațele lui.

Îți dai seama? Pe vremea când Klaus și Hanna nu știau nimic unul despre celălalt, nici măcar vârsta sau prenumele, Klaus și Hanna își ofereau plăcere. Când Klaus a aflat la ce să se aștepte de la Hanna și viceversa, Klaus și Hanna au început să ostenească, lehametit. Generozitatea, hrănită din mister, ațipise ghiftuită.

Cum Klaus, uriașul, avea un temperament violent – însușire agreabilă în pat, nu însă și în afara lui –, am profitat de absența lui, într-o sâmbătă, mi-am luat catrafusele și m-am mutat nu doar într-un alt apartament, ci și în alt oraș.

La Namur, am început din nou să mă dăruiesc unor trupuri provizorii. Știu însă că nu voi rezista mult în ritmul ăsta.

Ulla, o prietenă elvețiană din Zürich – cred că ți-am pomenit-o în scrisoarea mea precedentă – susține că trebuie să continui, că actuala mea reținere ar putea fi asimilată codului burghez tradițional, pe scurt, că dau înapoi.

— Te judeci prea sever, Hanna, folosești categoriile deprinse în copilărie. Deși ești o femeie liberă, o femeie dezinvoltă, o femeie sălbatică – cum erau în trecut așa-zisele vrăjitoare –, te condamni cu ochii unei femei alienate, ai unei neveste. De ce-ar fi un singur bărbat mai bun decât mai mulți? Cine a spus că iubirea e monogamă? Mă rog, în cazul tău „monoandă”... Cine a stabilit că sexualitatea trebuie să rămână o repetiție posacă? E oare posibil să considerăm că singurul scop al împreunării este plictiseala?

Când mă zgâlțâie în felul ăsta, mă înzdrăvenesc.

Cu toate astea, ultima oară mi-am permis să-i atrag atenția că ea însăși nu-și urma principiile, câtă vreme de douăzeci de ani încoace se mulțumea doar cu prietena ei, Octavia. Ulla s-a îmbujorat – ca întotdeauna când venea vorba despre Octavia – și a încetat să mă mai pună la șmotru cu tonul ei de căprar.

Nu-mi înțelege stânjeneala. N-am nimic împotriva pasiunilor multiple; vreau doar ca aceea care îmbrățișează și juissează să fiu eu, iar nu lupoaica feroce care țâșnește din mine, lăsându-mă deoparte. Mă întreb dacă Anne din Bruges a trăit aceste stări. Potrivit puținelor documente pe care am reușit să le cercetez, i se spunea „fecioara din Bruges”, semn limpede că nu se dăruise nici unui bărbat. O fi făcut totuși dragoste? Uită-te la mine: dacă mi-ai lua vecinii la întrebări, m-ar descrie ca pe o fată bătrână; nu bănuiesc nici că duc o viață dublă, nici cât de perfectă mi-e duplicitatea. Când citesc *Oglinda nevăzutului*, am uneori impresia că Anne relatează ce trăiesc eu în timpul orgasmului, acea smulgere din propria ființă, acea anulare a reperelor, dilatarea trupului la dimensiuni universale, sentimentul că particip la un zvâcnet cosmic.

Cât de mult semănăm, așa, peste secole... Părăsită la naștere, crescută de niște părinți adoptivi, s-a simțit lipsită de rădăcini; și eu am fost văduvită de aceste modele proteguitoare, a trebuit la rândul meu să caut lucrurile de care n-avusesem parte, un comportament, o concepție despre viață. Poate că, pentru amândouă, a fost mai bine așa?

În poemele sale, o văd căutându-și un soț și un iubit. Ca și mine. Religia a ajutat-o perfect să-și asume această căutare: când era vorba despre tată, îl invoca pe Dumnezeu, când era vorba despre iubit, se-ntorcea spre Isus. Cel dintâi poruncește, cel de-al doilea iubește. Urmăm legea unuia, apoi ne bucurăm slăvind-l pe celălalt. Creștinii, în mod surprinzător, au știut să deschidă un evantai care permite divinității să capete toate nuanțele dorite de oameni, inclusiv tenta feminină a Fecioarei Maria sau aceea, străvezie, a Sfântului Duh...

Când eram tânără, am făcut din Franz, otova, soț și tată. Astăzi, mă întreb dacă psihanaliza, prin figura tutelară a lui Freud și prin aceea seducătoare a lui Calgari, nu mi-a oferit aceeași posibilitate.

Cine știe...

Anne, consoarta mea de labirint, sper să închei curând cartea care te va dezvălui întregii lumi.

Iar pe tine, Gretchen, te vestesc că îți va fi dedicată. Accepți?

A ta, Hanna,
care te iubește din ce în ce mai mult

Părăsind aeroportul Charles de Gaulle, taxiul îi ducea pe Anny și pe Ethan la Paris.

După ore întregi petrecute în văzduh, revenirea la sol – oriunde, la Calcutta, la Tokio sau la Dubrovnik – dă întotdeauna naștere unui sentiment de familiaritate. Fie și într-o țară necunoscută, nu debarcăm pe un pământ străin, atingem pământul, glia noastră, maica tuturor.

Anny și Ethan trăiseră această emoție. Sub imperiul ei, au adoptat pe dată Europa.

Taxiul străbătea zona periferică de nord. Deocamdată nimic nu semăna cu ceea ce-și închipuiseră despre Paris. Clădiri turtite, clădiri înalte, simple, fără rafinament arhitectural, ca în toate suburbiile megalopolisurilor, aceste ciorne industriale ale orașelor.

Au apărut apoi primele imobile haussmaniene. Gurile de metrou au țâșnit precum ciupercile. Circulația s-a zăpăcit. Nepăsători la forfotă, castanii înfloreau. Tinere încântătoare circulau cu bicicleta. Funcționari în costume cenușii goneau pe scutere. Ethan și Anny se distrau remarcând o ierarhie automobilistică inversă față de cea din Los Angeles: la volanul celor mai mici mașini se aflau adesea oamenii cei mai stilați.

Taxiul se înfunda pe străzi înguste cu clădiri înalte. Lăsând în urmă aeroportul, trecuse de la șosele generoase la drumuri înghesuite, ceea ce vorbea de la sine despre distanța dintre Lumea Nouă și cea Veche. Spre deosebire de orașele nord-americe, orizontul dispăruse din capitală.

Sună telefonul. Anne oftă.

— Da, Johanna...

— Nu mi-ai răspuns la mesaje.

— Firește, eram în avion. Tocmai am aterizat la Paris.

— Aha... Deci o să joci în povestea aia cu mucenița?

— După cum ți-am spus.

— Hai, Anny, doar n-o să faci filme în Europa, n-ai decăzut chiar în halul ăsta! Recurgi la așa ceva spre final de carieră, nu înainte. Un film european sau niște spoturi publicitare pentru creme antirid nu sunt decât un semn de scăpătate. Ca să nu mai vorbim de onorariu, draga mea...

— Scenariul e pasionant.

— Desigur. Însă după-aia trebuie să treci rapid la un blockbuster. Altfel, adio festivaluri și roluri de vedetă.

— Johanna, nu sunt sclava nimănui. Nici a Hollywoodului, nici a succesului.

— Scuipe pe ceva de mare preț, Anny. Ai căpătat un statut la care toți visează.

— Dar eu crezi că visez la el? Ai dreptate, am ajuns într-o poziție foarte înaltă, la care mulți râvnesc. Nu știu dacă mi-am dorit-o. Vreau să-mi inventez viața, nu s-o îndur.

— Dacă înțeleg bine, nu-ți place rolul?

— Ba da.

— O să-ți ruinezi cariera. O să stai la coadă pentru proiectele ca lumea.

— Depinde ce înțelegi prin „proiecte ca lumea“.

Anny închise.

Ethan o îmbrățișă.

— I-ai retezat-o.

— Are dreptate să-mi spună că mi se complică viitorul. Și totuși, ce-i mai greu: să suferi făcând ce nu-ți place, sau să suferi ca să faci ce-ți place?

Ethan o îmbrățișă din nou, prelung, până când Anny se îndepărtă.

Mașina opri în fața hotelului Ritz.

Acolo au năvălit niște bărbați în uniformă, au deschis portierele, au înșfăcat bagajele, au verificat dacă avuseseră parte de o călătorie plăcută.

Anny și Ethan și-au luat în primire apartamentul, care dădea spre piața Vendôme. Au contemplat acest giuvaier desenat de Mansart în care își așezaseră firmele bijutierii de lux. Echilibrul armonios al fațadelor, suprafața lină a pavajului contrastau cu coloana semeață din bronz ridicată în centru. Secolele se încălecau sub ochii lor, de la Roma antică evocată de statuia monumentală la iluminăția rafinată de azi, trecând prin clădirile de secol XVII și stilul Empire al vitrinelor.

În timpul filmărilor, Ethan avea să urmeze niște cursuri de gătit. Observând că e ispitit de orice formă de dependență, Anny îi propusese să-și pună pulsuniile obsesive în slujba gastronomiei, de care era pasionat. „Mai bine gras decât drogat.“ Ethan urma deci să înceapă a doua zi un stagiul la un eminent bucătar.

De la recepție, Anny a fost anunțată că o aștepta Gregor Pitz, regizorul.

Anny se grăbi spre salon.

Gregor Pitz o întâmpină emoționat. Tip zdravăn, cu trăsături blânde, considera prezența lui Anny în film un uriaș cadou.

S-au așezat și au intrat direct în subiect.

— De ce m-ați ales? întrebă Anny.

— Pentru că Anne este ca dumneavoastră: rătăcită și limpede. Merge printr-o lume tenebroasă căreia îi aduce propria lumină. Trezește atenția tuturor pentru că vibrează, pentru că simte mai intens. Pare deopotrivă deschisă și retrasă. Deși fragilă, rezistă, nu se predă.

Ochii tinerei se umeziră. Gregor Pitz continuă:

— Când o privești, ești uluit, dar nu o poți pătrunde. Misterul rămâne intact. De fapt, în fața ei ești ca în fața soarelui: nu vezi nicicând ceea ce îți îngăduie să vezi.

Tăcură.

În preajma lor, oaspeții hotelului, cu gâturi țepene, își jucau nepăsarea, dar se urmăreau pe furiș. Totul era un spectacol: harpista care interpreta muzică modernă la un instrument străvechi, cărucioarele cu dulciuri care etalau prăjituri extravagante, chipurile reconstruite prin chirurgie estetică și apoi văcsuite de cosmeticiene. Era oare potrivit s-o evoce aici pe Anne din Bruges?

Când Anny își punea această întrebare, solista a început melodia din *Fata cu ochelari roșii*. De îndată, privirile s-au îndreptat spre ea: clienții, care de câteva minute se întrebau cine e tânăra aceea, aveau în sfârșit o pistă. Unul dintre ei pusese mâna pe telefon, părând că-i anunță interlocutorului prezența actriței.

— Am putea merge în altă parte?

— Cu plăcere!

Gregor Pitz, încântat să schimbe decorul, o duse la bistroul din colț, care mirosea a cafea, a tarte reîncălzite și a camembert și unde patroana întindea unt pe niște baghete tăiate în două.

Luară loc la o masă din marmură, destul de slinoasă. Se simțeau mai în largul lor. Anny își pironi privirea în ochii lui Gregor.

— Cum ați descoperit-o pe Anne?

Regizorul zâmbi.

— În rafturile din biblioteca familiei se afla o carte care îi prezenta viața și poemele. Tatăl meu o primise de la bunica lui. La începutul veacului trecut, aceasta o cunoscuse bine pe autoare, Hanna von Waldberg, o aristocrată vieneză extravagantă, una dintre primele discipole ale lui Freud.

Își mângâie ceașca, abătut.

— Din păcate, n-am avut prilejul să discut cu bunica Gretchen despre carte, pentru că s-a stins pe când aveam trei ani.

La ce bun să mai doarmă, dacă tot avea să moară?

Anne, socotită vinovată pentru toate capetele de acuzare, fusese osândită la ardere pe rug. Autoritățile hotărâseră să nu întârzie, pentru că se încheiau Păresimile. Cum nu se putea să execute o deținută în timpul Paștelui și nici să aștepte încheierea perioadei pascale, trebuiau să se grăbească: dacă, din principiu, era exclusă Duminica Floriilor, trebuia de asemenea scoasă din discuție Sâmbăta lui Lazăr – uciderea într-o zi a învierii ar fi iscat critici. Procesul se ținuse într-o joi, prin urmare nu mai rămânea decât vinerea.

Pedeapsa urma să fie împlinită la o zi după sentință.

Noaptea se încheiase. Un moment îndelungat. O suspendare mai mult decât o formă de durată, pe care Anne, neclintită, senină, o locuise meditând. Se iveau zorii.

Încă două sau trei ore de viață.

Nu-i păsa de supliciu. Se bucura de clipa de-acum.

I se părea că ucigașa care în curând se va îndrepta spre locul pedepsei huiduită de gloată, apostata căreia flăcările îi vor linge fluierile picioarelor și coapsele înainte să-i mistuie întregul trup nu e ea, ci o sosie.

Altminteri ar fi tremurat, ar fi fost înspăimântată...

Așa, însă, simțea doar o pace adâncă, densă.

Nu avusese niciodată atât de puternic senzația că se dedublează.

Existau prin urmare două Anne. Ea și cealaltă.

Peste cealaltă năvăleau necazurile; scandaliza prin cel mai mic gest, stârnea vrajbă prin discursuri eretice. Pe cealaltă hotărâseră puternicii zilei s-o răpună. Anne nu o cunoștea mai deloc pe această străină; abia de-i trezea un strop de compasiune.

Adevărata Anne, deși împărțea în ea același înveliș de piele, se depărta de ea.

Când cealaltă Anne lovea cu bună știință în credința romano-catolică a vremii, adevărata Anne, în adorație, dădea glas iubirii sale de Dumnezeu. Cealaltă Anne provoca pizma răzbunătoare a Idei, în vreme ce adevărata Anne și-ar fi vărsat sângele pentru verișoara ei.

De fapt, cealaltă Anne era Anne din ochii celorlalți. Puținul pe care-l puteau înțelege din ea. Imaginea strâmbă pe care și-o formau despre ea. Ceea ce oglinda ochilor lor înguști izbutea să răsfângă din ea.

Cum o oglindire naște o imagine răsturnată, reflectarea ei era o Anne pe dos. Unui Braindor care întrezărea în ea o sfântă i se opuneau sute de oameni care vedeau în ea o vrăjitoare.

Descoperise toate astea în răgazul ultimei sale nopți pământești. Iar deslușirea problemei îi îngăduise să se elibereze.

În această dimineață, cealaltă Anne avea să fie ucisă. Ea, în schimb, ea va fi altunde.

Temnicerul îi deschise ușa unui preot.

În privirea îngrozită a acestui uns al lui Dumnezeu, Anne citi că era înspăimântat de apropierea morții.

Îl lăsă cu blândețe să-și săvârșească îndatoririle, simțind că are nevoie de asta; îi răspunse la toate întrebările cu o tristețe binevoitoare, apoi repetă, după el, toate formulele cuvenite.

Paznicul îi lăsă o cămașă lungă, unicul veșmânt pe care avea să-l poarte în timpul caznelor. Mirosul care-i gădilă nările o vesti că pânza fusese unsă cu sulf. Zâmbi. Cineva intervenise pentru ea ca să obțină

acest privilegiu: mureai mult mai repede dacă erai îmbrăcat în straie care ard ușor; aveai parte de o agonie scurtă. Cine să fi fost? Braindor? Mătușa Godeliève? Nici nu știa cât se zbătuseră în ajun, și unul, și altul, ca să-i facă plecarea mai lină. Ideea cămășii muiate în sulf venise de la Hadewijch, care aflate acest amănunt de la duhovnicul ei. Mătușa Godeliève îi dăduse veșmântul călăului și-i strecurase o pungă cu bani ca s-o sugrume pe Anne în clipa când avea s-o lege de stâlp. Când flăcările vor prinde să se ridice, ea va fi moartă. Călăul, temându-se că mulțimea va vedea șiretlicul, a promis că va încerca, fără să garanteze rezultatul.

Același călău primise dimineața vizita lui Braindor, care-i adusese niște maldăre de fân și câteva legături de vreascuri verzi.

— Păstrați-vă buturugile alea sănătoase, costă prea scump, i-a strecurat călugărul.

Călăul a dat din cap: știa prea bine ce însemna acel dar. Dacă lemnele erau uscate, Anne ar fi fost ucisă de flăcări, ar fi îndurat o ardere lentă, o agonie cumplită, care putea să țină chiar și două ceasuri, dacă inima nu se oprea înaintea. Cu vreascuri verzi și cu fân, în schimb, Anne ar fi fost înconjurată de fum înainte s-o cuprindă flăcările; ar fi murit asfixiată – o soluție rapidă, care o scutea de durere.

Fericit să-și adoarmă reținerile, călăul a încuviințat, știind că, astfel, va mulțumi pe toată lumea: de-o parte justiția care cerea o execuție, de cealaltă mulțimea care dorea un spectacol.

Anne își puse cămașa în fața preotului și a temnicerului. Un paznic îi luă vechile straie: tradiția voia ca, dacă erau lipsite de valoare, să fie puse pe foc ca să întetească arderea, alături de stârvuri de pisici sau de porci de care oamenii voiau să scape.

Când a ieșit din temniță, duhnea a salpetru. Anne trase adânc aer în piept. Vremea era cea obișnuită din Flandra. Cerul lăptos cernea o lumină învăluitoare, fără umbre. Păsările ciripeau cu bucurie aproape furioasă. Ciocârlile se înălțau spre văzduh. Pe-un petic de iarbă, se ițeau niște aglice. De câteva săptămâni, natura redevenise superbă, puternică, generoasă.

Nepăsarea elementelor față de soarta ei o îmbărbătă pe Anne. Mersul lumii nu se împiedica nici de ea, nici de povestea ei; o entitate uriașă, maiestuoasă, înainta fără opreliști. În plină abundență, era doar o floare strivită de copita unei vaci; dacă dispărea, altă Anne avea să-i ia locul; se bizuia pe dărnicia pământului.

Înaintă spre locul osândeii.

Tot soiul de gură-cască începuseră să se strângă.

Trecând pe sub un copac, se gândi la teiul ei și șopti:

— Pe curând.

Amintindu-și silueta lui bondoacă, frunzișul masiv apăsând pe trunchiul pitic, se bucură că avea să-l întâlnească curând. O va mâna spre el vântul. Cu siguranță, cenușa ei se va așeza pe mugurii fragezi, se va răspândi pe scoarță, se va strecura prin mușchiul de pe țărână ca să-i atingă rădăcinile. Da, în curând își va hrăni prietenul.

Dintr-odată, ridică din umeri. Într-o zi, și arborele avea să moară. Asta-i menirea noastră. Poate că o să sfârșească tot ca ea, doborât? Nu, cu siguranță nu. E prea de soi, oamenii îl vor respecta.

Iată că e-ngrijorată de soarta copacului; și pentru că tot a deschis porțile neliniștii, își face griji pentru cei care vor rămâne după plecarea ei, Braindor, Hadewijch, Benedicta, mătușa Godeliève, Ida...

— V-am luat-o înainte, o să vă aștept.

Rostindu-și aceste vorbe, le găsește ridicole. Da, le-o va lua înainte, dar nu-i va aștepta în înțelesul obișnuit al cuvântului. Pentru că, până atunci, conștiința i se va fi fărâmițat. Pentru că se va fi topit în univers, preafericită, împăcată. Va trăi, dar nu va mai fi o persoană. Nici fecioara din Bruges, nici

nepoata lui Godeliève, nici prietena lupului sau a lui Braindor, nici cea care a cunoscut-o pe Marea Domnișoară, nici cea care și-a îngrijit verișoara schilodită... Însușirile ei se vor șterge, nu-i va rămâne decât duhul, esențial, care călătorește prin univers și se bucură de el.

Ar dori totuși să-și ia adio de la ei.

Se vor afla oare acolo, în piață, printre amatorii de execuții? Nu se știe. Poate Ida, pitită sub vreo streășină. Braindor departe, ferindu-și privirile. Godeliève, însă, nu. Nici Hadewijch ori Benedicta. Probabil că se ascund la bunica Franciska, la Saint-André, până când li se va aduce vestea că totul s-a isprăvit.

Să le spună adio?

A făcut-o deja în mai multe rânduri. Strecurăm în gesturile zilnice numeroase semne de adio, pentru că ne încercăm adesea sentimentul că dispare câte-un lucru care nu se va mai întoarce. Fiecare zi de la Dumnezeu ascunde un „bun venit“ și un „la revedere“. Fulgerul dezvăluie un început și un sfârșit. În această scânteiere putem întrezări veșnicia.

Spre ea se-ndreaptă acum Anne. Întinzându-se pe caldarâm, se întreabă dacă extazele ei nu erau niște premoniții. Niște prevestiri a ceea ce se va-ntâmpla dincolo.

„De-ar fi s-aleg o clipă în care să-mi petrec veșnicia, ar fi chiar asta. Vreau să rămân în această cadru: cerul neguros, aerul rece, păsările îmbătate de începutul primăverii.“

Închide ochii și se concentrează pe această senzație, sporind-o, lăsând-o s-o umple cu totul.

Preotul o sprijină.

Îi aude pe cei din Bruges, dar nu-i vede. Dacă totuși i-ar privi, ar constata că mulți nu se bucură. Sunt mânioși, consideră că justiția nu-i dreaptă: o nevinovată va fi sacrificată pe altarul năzăririlor unei târfe care nu-și mai suportă slujenia, al îngâmfării unui prelat, al puterii secrete a Inchiziției, al spaimelor unei epoci în care se războiesc sângeros diferitele credințe. Condamnă interesele superioare care comandă uciderea unei fete, pornind de la niște bănuieli atât de subțiri. Unii presupun că, fiind târâtă în judecată, sunt judecați ei înșiși. O vor răzbuna. Da, într-o bună zi o să-i arunce în stradă pe preotul ăla asasin și pe procurorul ăla vândut. Poate nu vor reuși, dar în străfundul inimii își promet să încerce.

Văzând-o pe Anne cum s-a poticnit, fetele tremură. Vezi unde ajungi dacă ești frumoasă?

Flăcăii scuiță. Cui îi e hărăzită splendoarea asta de femeie? Flăcărilor...

Bătrânii își percep vârsta ca pe o povară indecentă. Ah, desigur, au reușit să-și salveze pielea până acum, însă, văzând-o pe condamnată, au impresia nelămurită că e o binefacere să mori atât de tânăr. Știrbi, ridați, atinși de reumatism, cu mațele vraiste, au prelungit răgazul firesc. La ce bun? Anne trăiește cât o scânteie, dar luminează. Unei vieți excepționale i se cuvine o moarte excepțională.

Într-un colț al pieței, Braindor se ascunde sub gluga lui cea neagră. Zărind-o pe Anne, își amintește de copilăria lui la țară, când, în luna mai, părinții săi tăiau mieii. Anne e parcă unul dintre ei, cel la care n-a încetat nicicând să se gândească, chiar și în timpul slujbelor de la biserică. Mielul acela alb, curat, nu știa ce măcel îi va fi dat să îndure; se zbânțuia, drăgălaș, nevinovat, cu lâna imaculată, cu picioarele viguroase deși încă elastice, cu privire veselă. Îi zâmbea casapului cu ochii lui negri, adânci și rotunzi; până să-i taie beregata, credea că mâinile care îl înhățaseră voiau să-l mângâie. Când a căzut, nedumerit, sub tăiș, Braindor a fost de partea mielului și și-a considerat părintele un ucigaș. „Pe oricine-ai omorî, lovești însăși viața. Nimeni nu are dreptul să facă asta.“

Anne nu-l vede pe Braindor. Ajunge în fața rugului.

Calul unui sergent se ridică pe picioarele dinapoi.

Anne contemplă păsările care se hârjonesc.

Ce dar minunat e această condamnare! Înainte iubea lumea din obișnuință. Astăzi o iubește cu nerăbdare, cu intensitate. A atins adevărata iubire. Iubirea în sine.

— Incredibil. Poți culege iubire până la ultimul pas.

Călăul o leagă.

— Nu mă sugrumați, îl imploră. Vreau să trăiesc totul.

Bărbatul șovăie, apoi ridică din umeri. Ce-l deranjează în rugămintea fetei e că va pierde punga cu bani.

Anne închide ochii. Numai de n-ar răpune-o suferința! Își asumă execuția, nu face nimic ca s-o împiedice. Înlăuntrul ei, acceptă moartea. Ba chiar o cheamă.

— Am încredere. Natura a prevăzut totul. Am văzut la animale. Când un câine a îndurat prea mult, moare. Doar moartea pune capăt unei suferințe prea mari. Moartea e bună. Moartea te eliberează. Moartea face parte din miracolul ființei.

Își promite să nu cedeze. Dar nici să se agațe de viață. Nu va lupta.

Anne ridică privirea spre cer.

Are sentimentul că a început să năvălească eternitatea. Lumea împietrește pe veci. Aceasta e imaginea pe care o va lua cu ea. Cerul e alb precum sideful de stridie. Vântul e domol, e-o răsuflare, e respirația aerului cald.

Își pleacă pleoapele: de-acum va locui în amintirea acestei clipe.

— De fapt, n-o să dispar. Nu mă vor ucide; mă vor face să trăiesc veșnic.

Fumul o-nlănțuie, o străpunge, îi umflă pieptul, apoi i se lasă în plămâni. Refuză să-l alunge, încearcă să nu tușească.

Deodată, simte o izbitură dinspre picioare. O mușcătură. Primele flăcări își vâra colții în ea.

Și-atunci Anne îmbrățișează moartea așa cum îmbrățișase până atunci viața. I se dăruiește. Deschide gura și-și dă ultima suflare.

Când tânăra condamnată a fost cuprinsă de flăcări, mulțimea s-a înfiorat. Ani la rând, martorii au povestit că strigătul fecioarei semănase cu un strigăt de bucurie și, deopotrivă, cu unul de suferință.

Innsbruck, 20 septembrie 1914

În atenția contelui Franz von Waldberg,

Domnule,

Nu cred că vă mai amintiți de mine, pentru că nu m-ați zărit decât de două ori, la logodna și apoi la fastuoasa dumneavoastră căsătorie. Cu toate astea, Hanna v-a vorbit despre mine, când v-a istorisit despre anii tinereții ei. Probabil nu mă cunoașteți sub numele meu întreg, Margaret Pitz, devenit apoi Margaret Bernstein, ci mai degrabă sub cel de alint, Gretchen, câtă vreme Hanna, atât de afectuoasă, nu mi-a spus niciodată altfel. Mai în vârstă ca ea cu zece ani, o consider sora mea mai mică, deși între noi nu există nici o legătură de sânge. Întâmplarea a făcut să ne-ntâlnim în copilărie, iar afecțiunea a lărgit curând această legătură la dimensiunile unei vieți.

Hanna s-a purtat atât de ciudat cu dumneavoastră, încât nu știu cum veți primi aceste cuvinte. În apărarea ei, trebuie să spun că a făcut mereu totul cu intensitate; așa a iubit, a detestat, a îmbrățișat, a alungat, a învățat, a uitat; nu cunoștea cumpătarea, modul ei de a fi era entuziasmul. Așa încât trecea prin stări adesea contradictorii, ca de pildă atitudinea față de dumneavoastră, pe care v-a adorat pentru ca apoi să vă facă de râs.

Cum e bărbatul la care va ajunge scrisoarea mea? O veți citi până la capăt? O veți distruge înainte să ating problemele esențiale? Nu știu... În spiritul misivelor pe care mi le-a trimis după nunta voastră, îmi imaginez că sunteți un individ atent, milostiv. Poate că astăzi o urâți sincer – și pe bună dreptate –, dar sunt conștientă că pe vremuri ați iubit-o din tot sufletul.

Hanna a continuat să-mi scrie, cu excepția perioadei când a vrut să-și separe noua viață de cea veche; căsătoria dumneavoastră a suferit, tot așa cum a suferit și relația noastră.

Ca să se despartă, un cuplu recurge la divorț; prietenia nu apelează însă decât la trădare. Într-o bună zi, Hanna mi-a dat papucii.

Deși, atunci când s-a reîntors spre mine, am pretins că nu-mi aminteam motivele sfidei noastre, îi știam toate amănuntele.

O acuzasem că minte în privința originii sale. La Viena, în timpul tratamentului cu doctorul Calgari, își descoperise pasămite sub hipnoză secretul nașterii. Ce-a debitat însă în după-amiaza aceea nu era decât o scorneală, o poveste care-i convenea.

Ca s-o ajut să se vindece, era necesar să-i reamintesc realitatea. Când mi-a citit însă mesajul, a fost cuprinsă de o asemenea furie, încât a rupt înțelegerea noastră și mi-a interzis să-i mai scriu, lucru pe care l-a obținut cu atât mai ușor cu cât mi-a tănuit adresele ei ulterioare.

Ce i-a îndrugat doctorului Calgari?

Că fusese părăsită la naștere. Că nu-și întâlnise niciodată părinții biologici. Că aceia care o crescuseră până la vârsta de opt ani nu îi erau rude de sânge.

O întregă urzeală de minciuni.

Hanna chiar a fost crescută de părinții ei adevărați, Maximilian și Alma. Știa asta, iar eu stau martoră, câtă vreme, fiind mai în vârstă decât ea cu zece ani, o cunoșteam încă din leagăn.

A născocit tot acest basm după accidentul în care i s-au prăpădit părinții.

După ce Maximilian și Alma au murit, s-a străduit să-i facă uitați. Nu doar că îi pomenea arareori, dar le-a și șters urmele, fotografiile, portretele, obiectele la care țineau. N-a acordat atenție nici măcar averii pe care-o moștenise de la ei – milioanele pe care tatăl meu, contabil cu state vechi, i le-a administrat până la majorat. Provenind de la ei, tot acest aur îi ardea degetele. Știți mai bine decât mine cât de dezastruos l-a folosit pentru ruinătoarea ei colecție de sulfide; mă rog, când a părăsit Viena, a ținut să vă lase tot ce-i rămăsese. Prin prisma scrisorilor ei recente, am înțeles că atribuia tot soiul de virtuți sărăciei, nu din motive creștinești, ci pentru că, rămânând fără nimic, vedea ștergându-se ultimele urme ale celor ce-i dăduseră viață.

Ce anume i-a provocat această atitudine?

M-am străduit ani la rând să pricep, dar acum cred că am aflat. În scrisoarea pe care i-am trimis-o la Viena, i-am expus, în afară de fapte, și teoria mea. Reacția ei disproporționată și amnezia care a urmat-o îmi arată că aveam cu siguranță dreptate.

În acea zi de mai, de pe vremea când avea opt ani, citise o carte despre Maria Antoaneta, regina Franței. De ce s-a entuziasmat atât de tare față de un destin până la urmă dramatic? Habar n-am. Înlănțuirea regatelor – din Austria până-n Franța –, Versailles, Paris, Trianon, lipsa de griji, luxul, atracția pentru frumos și divertisment, ascensiunea neobișnuită a unei fete obișnuite, toate acestea o impresionaseră mai mult decât decapitarea. Vrăjită de această fermecătoare figură feminină, Hanna s-a dus la părinți și i-a anunțat că va fi regină. Înduioșați, aceștia au ocolit subiectul, însă, văzându-i încăpățânarea năucitoare, i-au atras atenția că nu putea deveni regină dacă nu era prințesă prin naștere.

— Poftim? Și nu sunt prințesă? De ce?

— Pentru că nu ne tragem dintr-o familie regală.

— De ce?

— N-avem sânge albastru. Prin urmare, nici tu nu ai.

În loc să accepte situația, Hanna s-a dezlănțuit. Visul i se năruia. Eu, care-l însoțeam în acea zi pe tatăl meu – era intendentul domeniului –, mărturisesc că, fără să socotesc consecințele nefaste ale acestei supărări copilărești, am zâmbit auzind-o cum bate din picior și cum refuză evidența.

Ca s-o liniștească, Alma și Maximilian au încercat să-i explice logica monarhiilor ereditare.

Zadarnic. Hanna tuna și fulgera.

— Hanna, a conchis Maximilian, ai noroc că nu faci parte dintr-o familie regală. Așa, vei fi liberă. Dacă erai prințesă, ai fi avut datorii și privilegii, dar nici un drept și nici un strop de autonomie.

— Nu vreau să fiu liberă. Vreau să fiu regină.

Părinții au început să-și dojenească serios odrasla, care se îmbăta cu propriu-i năduf.

Au apucat-o năbădăile ceva de speriat. Cu nervii la pământ, fruntea încruntată, spume la gură, ridicând un deget acuzator, a pretins că oricum știa că nu e fiica lor, că la naștere se produsese o încurcătură, că fusese schimbată, ea, care era o prințesă adevărată, cu idioata lor de fată, și că în curând familia ei își va da seama și va pune capăt martiriului. După care a adăugat că îi detestă, că nu putuse niciodată să-i sufere și că era cu adevărat nefericită.

O scenă insuportabilă, desigur. Și banală. Hanna merita doar o pereche de palme. Cu toate acestea, Alma și Maximilian, care înduraseră atâtea ca să aducă acest copil pe lume, au primit foarte rău acest delir infantil. Cel mai mult i-a durut când le-a spus că e nefericită. Invitați la o petrecere, au plecat de-acasă fără să spună o vorbă.

Se știe ce a urmat. Când treceau pe un drum povârnit și stâncos, li s-a prăbușit pe mașină un bolovan enorm căzut din zone înalte. I-a strivit. Au murit pe loc.

Seara, când tatăl meu, cel dintâi înștiințat de producerea catastrofei, a trebuit s-o anunțe pe Hanna, aceasta era încă furioasă.

— Așa le-a trebuit, a mormăit ea în loc de orice comentariu.

De-abia a doua zi, văzând că nu apar la micul dejun, a înțeles că mama sa și tatăl său nu se vor mai întoarce.

În ziua înmormântării, s-a aruncat în groapă și s-a agățat de sicriu. N-o să uit în veci clipa aceea sfâșietoare.

A plâns întruna trei săptămâni la rând.

Hanna, mereu excesivă... Exagerată în toate privințele...

După atâta timp, mă gândesc că, plângând de disperare, era frământată și de un sentiment de culpabilitate. Faptul că, ultima oară când îi văzuse, îi mâhnise și-i insultase o acoperea probabil de rușine. Ori poate chiar credea că ar fi supraviețuit dacă s-ar fi arătat mai binevoitoare, dacă nu și-ar fi dorit să-i vadă dispărând...

În anii următori și-a schimbat comportamentul, încetând să mai cultive amintirea dispăruților. A devenit mai rece. Aproape insensibilă. În cele din urmă, a ajuns să se simtă agasată când i se vorbea despre ei.

În adolescență a fost prima oară când și-a debitat, în fața unei prietene, teoria despre adopția ei la naștere.

N-am intervenit atunci și-mi pare rău. Optimistă, am descifrat un element pozitiv în această minciună: Hanna îi plângea mai puțin pe ai săi și îi așeza pe același plan cu adevărata ei familie adoptivă – eu și tatăl meu. Chiar dacă ulterior am mai auzit această plămuire, mărturisesc că, din lașitate, n-am muștrat-o niciodată pe Hanna, de teamă să nu-i răscolesc amărăciunea.

Am plecat apoi de-acasă și m-am căsătorit cu Werner Bernstein. Câțiva ani mai târziu, Hanna se mărita cu dumneavoastră.

Minimalizasem forța minciunii ei. Devenise constitutivă și se substituise realității. De-abia acum îmi pot explica de ce Hanna nu se înțelegea nici cu sine, nici cu ceilalți. Se considera mereu într-o situație de impostură. Se vedea pe sine de la distanță, se dojenea, se condamna.

Mi-a mărturisit, în scrisori, că, spre a fi fericită în dragoste, avea nevoie să se estompeze, să intre în anonim, să se despartă complet de persoana care era. Însă persoana de care fugea nu era ea, chiar dacă așa avea impresia. Când suferea din pricina identității sale, suferința era rodul unei identități false. În nevoia sa de evadare exista o neînțelegere provocată chiar de ea, lucru pe care îl ignora.

Biata Hanna... Firește că întreaga-i viață devenise o rătăcire.

Iertați-mi această lungă paranteză. Scopul meu nu era să vă povestesc toate astea, ci mai degrabă să vă aduc la cunoștință ceea ce probabil nu știți: ultimele zile ale Hannei.

După șapte ani petrecuți în Zürich, se stabilise în Valonia, o regiune bogată, prosperă, burgheză, unde avea trei pacienți pe care-i trata cu metoda Freud și unde preda limbi străine ca să supraviețuiască.

Vai, de ce nu s-a întors în Austria? Sau chiar în Germania? După atentatul de la Sarajevo, care l-a costat viața pe blândul nostru arhiduce Franz Ferdinand, ar fi trebuit să se întoarcă pe pământurile noastre de baștină. Dacă s-ar fi întâmplat așa, n-aș mai fi fost obligată să vă scriu.

Hanna se instalase la Namur.

În vara asta, când împăratul a pornit războiul împotriva Serbiei ca să-și răzbune fiul – nu cred în alte explicații, pentru că sunt eu însămi mamă –, Europa a luat foc. Jocul alianțelor a împins națiunile în luptă. Desigur, aceste înfruntări nu vor dura – evidenta noastră superioritate va zdrobi dușmanul –, dar, în trei luni, turbulențele au pricinuit o groază de morți.

După cum vă amintiți, armatele noastre au vrut să traverseze rapid Belgia, un teritoriu neutru, ca să ajungă în Franța. Belgianii, însă, au opus rezistență într-un mod imprevizibil. Pe linia căii ferate care duce de la Bruxelles la Paris, orașul Liège s-a opus înaintării și a provocat răni grave aliaților noștri. Chiar dacă deznodământul a fost fericit, grație artileriei și tunului Krupp numit Dicke Bertha, am pierdut, în cincisprezece zile, cinci mii de oameni. Forțele germane, surprinse, jignite, umilite, au socotit în mod legitim că belgienii au încălcat tratatele.

Soldații noștri, considerând nelegală această rezistență belgiană care curma pactul de neutralitate slujind interesele Franței, au început niște operațiuni de asanare. Unii le numesc masacre, alții represalii. Mie îmi e greu să mă pronunț. Patrioată fiind și mamă a trei copii plecați în luptă, consider operațiunea întemeiată; ca femeie, deplâng aceste violențe.

Hanna a fost ucisă de batalioanele noastre. În satul Gerpennes, unde se duse să-și viziteze o prietenă, a nimerit sub gloanțele unei operațiuni de represalii.

Mi s-a relatat că nici măcar n-a încercat să spună că e austriacă, că nu a rostit o vorbă în germană și că s-a mulțumit să se alăture grupului vizat, strigând în franceză.

Ce-o fi fost în mintea ei? Îmbrățișase vreo cauză? Nu-i stătea în fire să se amestece într-o comunitate...

Vă trimit manuscrisul cărții la care lucra. Veți descoperi acolo ultima ei pasiune, Anne din Bruges, o beghină din secolul al XVI-lea care a murit și ea în condiții înfiorătoare, răpusă de violența epocii sale.

Hanna își întâlnise în această personalitate uitată, cunoscută de ea și numai de ea, sufletul geamăn. Când citesc aceste poeme – sau mai degrabă traducerea lor, făcută de Hanna –, îmi regăsesc prietena, ageră, violentă, generoasă, pătimașă, însuflețită de o iubire uriașă cu care nu știa ce să facă. De altfel, pe filele în care o închipuie pe această femeie, Hanna și-a desenat propriul portret. Lucru care, cred, n-o să vă mire: oricine știe că o biografie este o autobiografie sinceră. Crezând că vorbești despre altcineva, vorbești de fapt fără înconjur despre tine.

Cu ajutorul unor unelte psihanalitice, Hanna a încercat să explice *Oglinda nevăzutului*. A descoperit acolo sexul, transgresarea sexului în extazele mistice, nostalgia unității, dar mai ales o prevestire a teoriilor moderne ale conștiinței. Nu mă simt în stare să vă explic toate astea, fiindcă, chiar dacă mi s-a părut că le înțeleg în timpul lecturii, de îndată ce am închis manuscrisul, mintea mi s-a încețoșat, argumentele s-au voalat și m-am trezit incapabilă să le repet. În mare, Hanna arată că Anne din Bruges a fost o precursoră a lui Freud și că aspirațiile ei ținteau dincolo de gânduri, dincolo de cuvinte, spre o logică inconștientă.

Deși nu e treaba mea să judec, nu pot să nu mă amuz. Elucubrațiile Hannei îmi amintesc de „jocul asemănarilor“ cu care ne distram acasă la bunica Pitz. În salonul cu tablouri, noi, cei vii, ne căutam trăsăturile în efigiile strămoșilor. Era îndeajuns ca unul din nasurile noastre să o cârmească spre stânga și, gata, regăseam acest aspect pe chipul unui ascendent din veacul al XVII-lea; dacă nasul era pe sus, se ițea o altă strămătușă să ne scoată din încurcătură. Pe scurt, orice nou-născut își influența străbunii, orice bebeluș își făurea un precursor.

În opinia mea, Hanna apela la aceeași iluzie retrospectivă, descoperind în Anne din Bruges premisele lui Sigmund Freud.

N-are importanță!

Vă încredințez acest manuscris aproape încheiat. Cum Hanna mi-a lăudat mereu cultura și interesul dumneavoastră pentru artă, sunt convinsă că-l veți folosi cum se cuvine.

Eu, în aceste câteva luni tulburi, nu mai sunt decât mamă și iubitoare de țară. Cum fiii mei luptă pe front, pândesc în ziare vestea victoriei noastre. Care nu va întârzia. Specialiștii au căzut de acord că războiul va fi scurt.

Cu cele mai respectuoase sentimente,

Margaret Bernstein, născută Pitz

Înainta spre piața din mijlocul orașului Bruges, unde avea să fie executată.

Precedată de călău, însoțită de străjeri, se poticnea în pietrele caldarâmului.

Frigul verde, înțepător al primăverii îi dădea fiori. În cămașa subțire de in avea senzația că merge goală.

Când a ajuns în colțul străzii, mulțimea a prins s-o ocărăscă.

Își plecă fruntea. La o adică, putea să-i audă, dar nu și să-i vadă! Ei, cu prejudecățile lor, cu certitudinile lor obtuze, cu ideile lor mărginite, o aduseseră aici.

Ajunsă în fața rugului, își ridică privirea.

Așa o să sfârșească? Un tăciune în jărat. . . Niște tremurături îi zgâlțâiră mădulele. Se scăpă pe ea.

Călăul o ținu să nu cadă, apoi o târî, aproape inertă, până la stâlpul de care trebuia s-o lege.

Voia să se împotrivescă, dar trupul, dintr-odată amorțit, nu mai asculta nici de vrerea, nici de spaima ei. Era deja un cadavru.

Călăul o priponi.

Deschise ochii și primi în față, ca pe un scuipat, batjocura gloatei.

Deodată, la picioare, simți un trosnet. Se înălțase o dâră de fum, repede urmată de o limbă de foc.

Urlă. Spaima de moarte îi sfâșia pieptul. Se zbătu, plânse cu sughițuri, căută un sprijin dincolo de norul din ce în ce mai des, încercă să scape de focul care înainta.

Zadarnic!

Și-atunci privi cerul și slobozi un ultim strigăt sfâșietor.

— Tăiați!

Un cascador o luă pe Anny în brațe ca s-o scoată din flăcări. Apărură pompierii și stinseră focul.

După scena asta insuportabilă, echipa de filmare și-a tras răsuflarea. Părăsindu-și masca de persecutori, toți figuranții au aplaudat prestația actriței. Ridicându-și nasul din aparatele de filmat, li s-au alăturat operatorii și asistenții de imagine.

Anny, în lacrimi, își trase pe ea halatul întins de cameristă, își puse niște papuci matlasați și își luă o cafea fierbinte. Apoi se duse să se așeze în cort, acolo unde, printre ecranele de control, se adăposteau regizorii, asistenții, producătorii și secretarii de platou.

Și aici fu întâmpinată cu urale.

— Răscolitor!

— Delir total.

— Angoasa vieții mele, Anny. Aveam impresia că-mi sfârâie carnea.

— Cel mai tare film de groază nu m-ar fi înspăimântat atât, Anny.

— E un moment antologic! Sunt mândru că mă aflu aici.

Anny le mulțumi cu un surâs și se așeză lângă Gregor Pitz.

— Nu-s prea convinsă, șopti ea.

— Ba da, ai fost senzațională.

— Nu-s convinsă că Anne a reacționat așa. În timpul scenei, mi se părea că sunt altă persoană, o fată oarecare, cu reacții obișnuite. Am trădat-o. Știi, aveam mai degrabă sentimentul că sunt eu cea de acum șase luni.

— Pofim?

— Meschină. Egoistă. Angoasa se hrănește cu mult narcisism. Am murit ca o persoană care se idolatrizează. Anne din Bruges era altfel.

Gregor se scărpină în cap, consultând scenariul.

— Ne lipsesc documentele care să-i descrie sfârșitul. Nici un cronicar nu i-a descris atitudinea de pe rug. Avem doar ipoteze. Nu știm nimic sigur.

— Ba da, știm.

— Pofim?

— Știm, prin puterea imaginației.

Gregor Pitz o privi gânditor. De câteva săptămâni, între ei se petrecuse o permutare: deși el i-o adusese pe Anne din Bruges, acum ea i-o dezvăluia. Nimeni nu cunoștea mai bine personajul. Remarcile ei pertinente schimbaseră dacă nu scenariul, măcar tonul anumitor secvențe. Atunci când lipseau informațiile, Anny afirma că istoriografiei îi puteau ține locul empatia și imaginația, care constituiau un mod de cunoaștere. Reprezentându-și prin visare amănuntele necunoscute, Anny ducea mai departe explorarea unei realități dispărute.

Când i-a pomenit întâia oară această teorie, Gregor a nesocotit-o. Acum însă i se părea îndreptățită.

— Vrei să...

Ghicise că își dorea cu ardoare să reia scena. Anny îi sări de gât, bucuroasă.

— Da, te rog! De dragul lui Anne. Nu pentru mine. Pentru ea.

Își șterse fruntea, încurcat.

— O să ne ia ceva timp.

— Nu mă grăbesc.

Producătorul delegat se băgă în vorbă:

— Gregor voia să lase să se înțeleagă că o să coste bani.

Altădată, Anny i-ar fi închis pliscul cu impertinență. S-a mulțumit să-l roage cu voce stinsă:

— Vă rog...

Bărbații schimbă o privire.

— Prea bine, spuse Gregor. Refacem decorul, rugul, tot... Filmăm întreaga scenă cu șase camere. Schimbăm două-trei detalii la lumini. O să ne ia vreun ceas.

Anny îi salută și o porni spre podul arcuit.

Imaculatul beghinaj din Bruges fusese rechiziționat de regie nu doar pentru filmări, ci și pentru infrastructură: vestiar, sală de machiaj, depozit de costume, cafenea, cantină, birou de contabilitate...

În preajma cabinei, Anny schimbă direcția și se îndreptă spre un arbore care o nedumerea. Un tei uriaș se înălța în mijlocul peluzei, un tei despre care legenda spunea că datează dinainte de construirea beghinajului.

Potrivit estimărilor, acest uncheș viguros cu frunze de un verde palid și cu parfum îmbătător ar fi avut nouă secole.

Anny se sprijini cu spatele de trunchi.

— Ați cunoscut-o pe Anne? Întrebă ea ramurile care se îndreptau spre văzduh.

Rămase așa, așezată, întrebându-se care era cel mai potrivit mod de a interpreta ultima scenă. Ca să se inspire, scoase din buzunarul halatului cartea Hannei von Waldberg.

Ciudat, dar Anny o adora pe această scriitoare – autoare a unei singure lucrări –, pentru că și cea mai mărunță frază îi era străbătută de un suflu aparte. Cu siguranță, aristocrata Hanna se rătăcea adesea în

extravaganțe depășite – datorate cu precădere convertirii ei la proaspăta psihanaliză –, dar în fond căuta adevărul experienței trăite.

Ca și Anne, ca și Hanna, lui Anny îi plăcea să se piardă, să se desprindă de sine, de identitatea sa socială și familială, ca să întâlnească o realitate mai importantă. Atât doar că Anny obținea acest „deasupra a tot“ prin joc. Actriță fiind, se îndepărta de ea însăși ca să devină altcineva; totuși, înainte să ajungă la un anume personaj, trecea printr-un loc nedeslușit, la răscruce de drumuri, un loc aflat dincolo de diferențe, locul pe care îl frecventaseră atât Anne, cât și Hanna.

Dacă Anne îl afla în natură și îl numea „Dumnezeu“, Hanna îl descoperea în sexualitate și-i zicea „inconștient“. Anny, în schimb, renunțase să-l definească și să-i dea un nume.

Cu ceva timp în urmă, ar fi distins în acest extaz o reacție chimică, aceeași pe care diferite substanțe – droguri sau medicamente – o provoacă într-un organism; totuși, de când îl îngrijea pe Ethan, pricepuse, o dată în plus, că nu e vorba decât despre un discurs contemporan. Al unei contemporaneități care nu credea decât în molecule.

Divinul, psihicul, chimicul, iată cheile pe care diferitele epoci le propuseseră ca să desferece porțile misterului. Anne, Hanna, Anny.

Or, chiar dacă aceste chei funcționau, misterul rămânea mister.

Anny nu mai încerca să priceapă. Voia doar să experimenteze. Cum nu avea să fie vreodată îndeajuns de inițiată ca să evalueze cauzele și scopurile unei vieți, se vedea condamnată la ignoranță; avea însă să poarte bucuroasă acest doliu într-un adevăr. Se hotărâse să locuiască în ignoranță, mai degrabă cu aplomb decât cu teamă. Fără să înțeleagă mai mult de-atât, rătăcea în mod diferit prin necunoscutul condiției umane. Trebuia să trăiască în acest întuneric. Se va găsi vreo făclie care s-o lumineze? N-o aflase încă. Avea, în schimb, un talisman pe care-l ținea în căușul palmei: încrederea.

Pipăind trunchiul care ieșea din pământ, zâmbi.

— Ah, de-ar putea plantele să vorbească... Dacă ne-ar putea povesti ce-au văzut și ce-au auzit... Hai, dați-mi amintirile voastre!

Ridicând din umeri în fața acestei speranțe nerealizabile, cercetă copacii dimprejur.

Erau cumva dubli, tereștri și aereni. La fel de bogați sub pământ și în cer, se întindeau simultan în țărână și în văzduh; rădăcinile și crengile acopereau un spațiu asemănător, în două imagini răsturnate. Care era reflectarea? Unde se afla realitatea? Trunchiul își trăgea puterea atât din picioarele sale răsfirate, cât și din brațele deschise. O odraslă a aerului, sau un rod al humei? Superiori oamenilor, arborii păstrau echilibrul fără să ceară nimic în schimb; ațipeau fără să se prăbușească. Acesta să fie secretul longevității lor?

Anny îmbrățișă scoarța teiului.

Descoperise cum să întrupeze ultimele clipe ale eroinei. Anne din Bruges era sora arborelui. Când stătea în picioare, se bucura de fiecare element: de ploaie ca să se răcorească, de vânt ca să se polenizeze, de putreziciuni și alte stricăciuni ca să se hrănească.

Întocmai arborelui, Anne nu se prăbușește de la sine; cade doar dacă e doborâtă.

Anny se întoarce la filmări.

De îndată ce s-a reluat scena, actorii și figuranții au jucat ca prima oară.

Doar Anny s-a schimbat. Mergând spre rug, părea să fi uitat de cruzimea lumii. Fața ei frumoasă și înfloritoare se dăruia luminii, bucurându-se de fiecă clipă.

După ce au legat-o de stâlp, radia. Corpul său împăcat răspândea gânduri uimitoare: spunea că-i place viața, că iubește în egală măsură suferința și plăcerea, că nu-i era frică de frică și că iubea până și

moartea.